សុត្តន្តបិដកេ

អង្គុត្តរនិកាយស្ស ចតុក្កនិបាតោ

ចតុត្ថោ ភាគោ

ចតុត្ថបណ្ណាសកោ

ឥន្ទ្រិយវគ្គោ បឋមោ

(១) ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ ឥន្ទ្រិយានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ សទ្ធិន្ទ្រិយំ វីរិយិន្ទ្រិយំ សមាធិន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ[១] ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយានីតិ ។

(២) ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ ពលានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ សទ្ធាពលំ វីរិយពលំ សមាធិពលំ បញ្ញាពលំ[២] ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារិ ពលានីតិ ។

(៣) ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ ពលានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ បញ្ញាពលំ វីរិយពលំ អនវជ្ជពលំ សង្គាហកពលំ[៣] ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារិ ពលានីតិ ។

---

១ ឱ. ម. សតិន្ទ្រិយំ សមាធិន្ទ្រិយំ ។ ២ ឱ. ម. សតិពលំ សមាធិពលំ ។
៣ ឱ. សង្គាហពលំ ។ ម. សង្គហពលំ ។

សុត្តន្តបិដក

អង្គុត្តរនិកាយ ចតុក្កនិបាត

ចតុត្ថភាគ

ចតុត្ថបណ្ណាសក

ឥន្ទ្រិយវគ្គ ទី ១

(១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឥន្ទ្រិយនេះមាន ៤ ។ ឥន្ទ្រិយ ៤ គឺអ្វីខ្លះ ។ ឥន្ទ្រិយគឺសទ្ធា ១ ឥន្ទ្រិយគឺវីរិយៈ ១ ឥន្ទ្រិយគឺសមាធិ ១ ឥន្ទ្រិយគឺបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឥន្ទ្រិយមាន ៤ នេះឯង ។

(២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងនេះមាន ៤ ។ កម្លាំង ៤ គឺអ្វីខ្លះ ។ កម្លាំងគឺសទ្ធា ១ កម្លាំងគឺវីរិយៈ ១ កម្លាំងគឺសមាធិ ១ កម្លាំងគឺបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងនេះមាន ៤ ។ កម្លាំង ៤ គឺអ្វីខ្លះ ។ កម្លាំងគឺបញ្ញា ១ កម្លាំងគឺវីរិយៈ ១ កម្លាំងគឺកម្មដែលមិនមានទោស ១ កម្លាំងគឺការសង្គ្រោះ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

(៤) ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ ពលានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ សតិពលំ សមាធិពលំ អនវជ្ជពលំ សង្គហពលំ ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារិ ពលានីតិ ។

(៥) ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ ពលានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ បដិសង្ខានពលំ ភាវនាពលំ អនវជ្ជពលំ សង្គហពលំ ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារិ ពលានីតិ ។

(៦) ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ កប្បស្ស អសង្ខេយ្យានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ យទា ភិក្ខវេ កប្បោ សំវដ្ដោ តិដ្ឋតិ(១) តំ ន សុករំ សង្ខាតុំ ឯត្តកានិ វស្សានីតិ វា ឯត្តកានិ វស្សសតានីតិ វា ឯត្តកានិ វស្សសហស្សានីតិ វា ឯត្តកានិ វស្សសតសហស្សានីតិ វា ។ យទា ភិក្ខវេ កប្បោ សំវដ្ដដ្ឋាយី(២) តិដ្ឋតិ តំ ន សុករំ សង្ខាតុំ ឯត្តកានិ វស្សានីតិ វា ឯត្តកានិ វស្សសតានីតិ វា ឯត្តកានិ វស្សសហស្សានីតិ វា ឯត្តកានិ វស្សសតសហស្សានីតិ វា ។

---

១ ឱ. ម. កប្បោ សំវដ្ដតិ ឥច្ចេវ ។ ២ ឱ. ម. សំវដ្ដោ ។

(៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងនេះមាន ៤ ។ កម្លាំង ៤ គឺអ្វីខ្លះ ។ កម្លាំងគឺសតិ ១ កម្លាំងគឺសមាធិ ១ កម្លាំងគឺកម្មដែលមិនមានទោស ១ កម្លាំងគឺការសង្គ្រោះ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

(៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងនេះមាន ៤ ។ កម្លាំង ៤ គឺអ្វីខ្លះ ។ កម្លាំងគឺការពិចារណាមុនហើយទើបធ្វើ ១ កម្លាំងគឺការចំរើនកុសលដែលមិនទាន់មាន ឲ្យមានឡើង ១ កម្លាំងគឺកម្មដែលមិនមានទោស ១ កម្លាំងគឺការសង្គ្រោះ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

(៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អសង្ខេយ្យ (កាលដែលរាប់មិនបាន) នៃកប្បនេះមាន ៤ ។ អសង្ខេយ្យ ៤ គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលកប្បសូន្យទៅ តាំងពីមានឡើង កម្រនឹងរាប់ថា ប៉ុណ្ណេះឆ្នាំ ប៉ុណ្ណេះរយឆ្នាំ ប៉ុណ្ណេះពាន់ឆ្នាំ ឬប៉ុណ្ណេះសែនឆ្នាំ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលកប្បតាំងនៅក្នុងវិនាសទៅ តាំងពីមានឡើង ក៏កម្រនឹងរាប់ថា ប៉ុណ្ណេះឆ្នាំ ប៉ុណ្ណេះរយឆ្នាំ ប៉ុណ្ណេះពាន់ឆ្នាំ ឬប៉ុណ្ណេះសែនឆ្នាំ ១ ។

យទា ភិក្ខវេ កប្បោ វិវដ្ដោ តិដ្ឋតិ(១) តំ ន សុករំ សង្ខាតុំ ឯត្តកានិ វស្សានីតិ វា ឯត្តកានិ វស្សសតានីតិ វា ឯត្តកានិ វស្សសហស្សានីតិ វា ឯត្តកានិ វស្សសតសហស្សានីតិ វា ។ យទា ភិក្ខវេ កប្បោ វិវដ្ដដ្ឋាយី(២) តិដ្ឋតិ តំ ន សុករំ សង្ខាតុំ ឯត្តកានិ វស្សានីតិ វា ឯត្តកានិ វស្សសតានីតិ វា ឯត្តកានិ វស្សសហស្សានីតិ វា ឯត្តកានិ វស្សសតសហស្សានីតិ វា ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារិ កប្បស្ស អសង្ខេយ្យានីតិ ។

(៧) ទ្វេមេ ភិក្ខវេ រោគា ។ កតមេ ទ្វេ ។ កាយិកោ ច រោគោ ចេតសិកោ ច រោគោ ។ ទិស្សន្តិ ភិក្ខវេ សត្តា កាយិកេន រោគេន ឯកម្បិ វស្សំ អរោគំ(៣) បដិជានមានា ទ្វេបិ វស្សានិ អរោគំ បដិជានមានា តីណិបិ វស្សានិ អរោគំ បដិជានមានា ចត្តារិបិ វស្សានិ អរោគំ បដិជានមានា បញ្ចបិ វស្សានិ អរោគំ បដិជានមានា

១ ឱ. ម. កប្បោ វដ្ដតិ តិដ្ឋតិ ។ ២ ឱ. ម. វិវដ្ដោ ។ ៣ ឱ. ម. អារោគ្យំ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលកប្បត្រឡប់ចំរើន តាំងមានឡើងវិញ ក៏កម្រនឹងរាប់ថា ប៉ុណ្ណេះឆ្នាំ ប៉ុណ្ណេះរយឆ្នាំ ប៉ុណ្ណេះពាន់ឆ្នាំ ឬប៉ុណ្ណេះសែនឆ្នាំ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលកប្បតាំងនៅក្នុងចន្លោះចំរើន តាំងមានឡើង ក៏កម្រនឹងរាប់ថា ប៉ុណ្ណេះឆ្នាំ ប៉ុណ្ណេះរយឆ្នាំ ប៉ុណ្ណេះពាន់ឆ្នាំ ឬប៉ុណ្ណេះសែនឆ្នាំ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អសង្ខេយ្យនៃកប្បមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

(៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រោគនេះមាន ២ យ៉ាង ។ រោគ ២ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺកាយិករោគ (រោគកាយ)១ ចេតសិករោគ (រោគចិត្ត)១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វទាំងឡាយ រមែងប្រាកដដោយកាយិករោគ តែងប្តេជ្ញាថា មិនមានរោគអស់ ១ ឆ្នាំក៏មាន តែងប្តេជ្ញាថា មិនមានរោគអស់ ២ ឆ្នាំក៏មាន តែងប្តេជ្ញាថា មិនមានរោគអស់ ៣ ឆ្នាំក៏មាន តែងប្តេជ្ញាថា មិនមានរោគអស់ ៤ ឆ្នាំក៏មាន តែងប្តេជ្ញាថា មិនមានរោគអស់ ៥ ឆ្នាំក៏មាន

ទសបិ វស្សានិ អារោគ្យំ បដិជានមានា វីសម្បិ វស្សានិ អារោគ្យំ បដិជានមានា តឹសម្បិ វស្សានិ អារោគ្យំ បដិជានមានា ចត្តារីសម្បិ វស្សានិ អារោគ្យំ បដិជានមានា បញ្ញាសម្បិ វស្សានិ អារោគ្យំ បដិជានមានា វស្សសតម្បិ ភិយ្យោបិ(១) អារោគ្យំ បដិជានមានា ។ តេ ភិក្ខវេ សត្តា ទុល្លភា(២) លោកស្មឹ យេ ចេតសិកេន រោគេន មុហុត្តម្បិ អារោគ្យំ បដិជានន្តិ អញ្ញត្រ ខីណាសវេហិ ។ ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ បព្វជិតស្ស រោគា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ មហិច្ឆោ ហោតិ វិឃាតវា អសន្តុដ្ឋោ ឥតរីតរចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន ។ សោ មហិច្ឆោ សមានោ វិឃាតវា អសន្តុដ្ឋោ ឥតរីតរចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន បាបិកំ ឥច្ឆំ បណិទហតិ អនវញ្ញប្បដិលាភាយ លាភសក្ការសិលោកប្បដិលាភាយ ។ សោ ឧដ្ឋហតិ ឃដតិ វាយមតិ អនវញ្ញប្បដិលាភាយ

១ ម. ភិយ្យោវីតិ ឧ វិស្សតំ ។ ២ ឱ. ទុល្លភា ។

តែមិនប្រាកដថា មិនមានរោគអស់ ១០ ឆ្នាំក៏មាន តែមិនប្រាកដថា មិនមានរោគអស់ ២០ ឆ្នាំក៏មាន តែមិនប្រាកដថា មិនមានរោគអស់ ៣០ ឆ្នាំក៏មាន តែមិនប្រាកដថា មិនមានរោគអស់ ៤០ ឆ្នាំក៏មាន តែមិនប្រាកដថា មិនមានរោគអស់ ៥០ ឆ្នាំក៏មាន តែមិនប្រាកដថា មិនមានរោគលើសជាង ១០០ ឆ្នាំក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែថាសត្វទាំងនោះ ដែលប្រាកដថា មិនមានរោគ ដោយរោគចិត្ត សូម្បីត្រឹមតែពេលមួយស្របក់ប៉ុណ្ណោះ ក៏រកបានដោយក្រក្នុងលោក វៀរលែងតែព្រះខីណាស្រព ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រោគរបស់បព្វជិតនេះមាន ៤ យ៉ាង ។ រោគ ៤ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មានសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្តនៅជានិច្ច មិនសន្តោសដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ តាមមានតាមបាន ១ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្តនៅជានិច្ច មិនសន្តោសដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ តាមមានតាមបានហើយ រមែងតាំងសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក ដើម្បីបាននូវសេចក្តីចំរើន ដើម្បីបាននូវលាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរ ១ ។ ភិក្ខុនោះ តែងប្រឹងប្រែង ខ្នះខ្នែង ព្យាយាម ដើម្បីបាននូវសេចក្តីចំរើន

លាភសក្ការសិលោកប្បដិលាភាយ ។ សោ សទ្ធាយ កុលានិ ឧបសង្កមតិ សទ្ធាយ និសីទតិ សទ្ធាយ ធម្មំ ភាសតិ សទ្ធាយ ឧច្ចារប្បស្សាវំ សន្ធាបេតិ ។ អយំ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ បព្វជិតស្ស ភេទា ។ តស្មាតិហ ភិក្ខវេ ឯវំ សិក្ខិតព្វំ ន មហល្លា(១) ភវិស្សាម រិយា- គពិដ្ឋា អសន្តុដ្ឋា(២) ឥតរីតរចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសន- គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន ន ចាបិ តំ ឥទ្ធំ បរិហា- ឧតិស្សាម អនញ្ញប្បដិលាភាយ លាភសក្ការសិ- លោកប្បដិលាភាយ ន ឧដ្ឋហិស្សាម ន យដ- យិស្សាម(៣) ន កយិតស្សាម អនញ្ញប្បដិលាភាយ លាភសក្ការសិលោកប្បដិលាភាយ ។ ខមា ភវិស្សាម សីតស្ស ឧណ្ហស្ស ជិឃច្ឆាយ បិបាសាយ ឌំសម- កសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សានំ ទុរុត្តានំ ទុរាគតានំ វចនបថានំ ឧប្បន្នានំ សារីរិកានំ វេទនានំ ទុក្ខានំ

១ ម. ឥច្ឆិតា ។ ២ ម. វិហាវេតា អសន្តុដ្ឋា ។ ម. អវិហាវេតា សន្តុដ្ឋា ។ ៣ ម. ម. ឲ យដិស្សាម ។

ដើម្បីបាននូវលាភសក្ការៈ និងសេចក្ដីសរសើរ ១ ។ គន្ថនោះ ដែលចូលទៅកាន់ត្រកូល ដើម្បីឲ្យគេរាប់អាន អង្គុយទៅ (ក្នុងត្រកូល) ដើម្បីឲ្យគេរាប់អាន សំដែងធម៌ (ក្នុងត្រកូល) ដើម្បីឲ្យគេរាប់អាន បន្ទោរបង់ឧច្ចារៈបស្សាវៈ (ក្នុងត្រកូល) ដើម្បីឲ្យគេរាប់អាន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភេទរបស់បព្វជិតមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងសាសនានេះ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយ នឹងមិនជាអ្នកប្រាថ្នាច្រើន មានសេចក្ដីប្រឿងតថ្កល់ចិត្តនៅជាទុក្ខ មិនសន្តោសដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ តាមមាន តាមបាន នឹងមិនតាំងសេចក្ដីប្រាថ្នាលាមក ដើម្បីបាននូវសេចក្ដីចំរើន ដើម្បីបាននូវលាភសក្ការៈ និងសេចក្ដីសរសើរ នឹងមិនប្រឹងប្រែង ខ្នះខ្នែង ក្រហាយ ដើម្បីបាននូវសេចក្ដីចំរើន ដើម្បីបានលាភសក្ការៈនិងសេចក្ដីសរសើរនឹងជាអ្នកទទួលអត់ទ្រាំ ចំពោះត្រជាក់ ក្ដៅ សេចក្ដីឃ្លាន ស្រេក សម្ផស្សរបស់រោម មូស ខ្យល់ កំដៅថ្ងៃ នឹងពស់តូច ពស់ធំ ចំពោះពាក្យសំដី ដែលអាក្រក់ដុំដាត ជាអ្នកអត់ធន់ ចំពោះវេទនាដែលកើតឡើង ក្នុងសរីរៈកាយ ដែលជាទុក្ខ ក្លៀវក្លា ក្រៅក្រហាយ ជូរល្វីង មិនត្រេកអរ មិនគាប់ចិត្ត

តិព្វានំ ខរានំ កដុកានំ អសាតានំ អមនាបានំ បាណហរានំ អធិវាសកជាតិកា ភវិស្សាមាតិ ។ ឯវញ្ហិ វោ ភិក្ខវេ សិក្ខិតព្វន្តិ ។

(៨) តត្រ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អាវុសោ ភិក្ខវេតិ ។ អាវុសោតិ ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស បច្ចស្សោសុំ ។ អាយស្មា សារីបុត្តោ ឯតទវោច យោ ហិ កោចិ អាវុសោ ភិក្ខុ វា ភិក្ខុនី វា ចត្តារោ ធម្មេ អត្តនិ សមនុបស្សតិ និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្វំ បរិហាយាមិ កុសលេហិ ធម្មេហិ បរិហានមេតំ វុត្តំ ភគវតា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ រាគវេបុល្លត្តំ ទោសវេបុល្លត្តំ មោហវេបុល្លត្តំ គម្ភីរេសុ ខោ បនស្ស ឋានាឋានេសុ បញ្ញាចក្ខុំ ន កមតិ ។ យោ ហិ កោចិ អាវុសោ ភិក្ខុ វា ភិក្ខុនី វា ឥមេ ចត្តារោ ធម្មេ អត្តនិ សមនុបស្សតិ និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្វំ បរិហាយាមិ កុសលេហិ ធម្មេហិ បរិហានមេតំ វុត្តំ ភគវតា ។

ដែលអាចធន់នឹងរបស់ដ៏កើតឡើងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនេះ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះចុះ ។

(៨) គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ បានហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ បានទទួលស្ដាប់ពាក្យព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុថា ម្នាលអាវុសោ ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ បានពោលដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ សហធម្មិកឯណាមួយ ជាភិក្ខុក្ដី ភិក្ខុនីក្ដី ពិចារណាឃើញធម៌ ៤ ប្រការដែលមាននៅក្នុងខ្លួន គប្បីចូលចិត្តបានថា អាត្មាអញសាបសូន្យ ចាកកុសលធម៌ទាំងឡាយ ព្រោះការដែលមានធម៌ ៤ ប្រការនេះ នៅក្នុងខ្លួននុ៎ះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា ជាសេចក្ដីសាបសូន្យ ។ ធម៌ ៤ ប្រការ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺការផុះផុលរាគៈ ១ ការផុះផុលទោសៈ ១ ការផុះផុលមោហៈ ១ និងមិនមានបញ្ញាចក្ខុប្រព្រឹត្តទៅក្នុងឋានៈ និងអដ្ឋានៈដ៏ជ្រាលជ្រៅ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សហធម្មិកឯណាមួយ ជាភិក្ខុក្ដី ភិក្ខុនីក្ដី ពិចារណាឃើញធម៌ ៤ ប្រការនេះ មាននៅក្នុងខ្លួន គប្បីចូលចិត្តថា អាត្មាអញសាបសូន្យ ចាកកុសលធម៌ ព្រោះការដែលមានធម៌ ៤ ប្រការនេះ នៅក្នុងខ្លួននុ៎ះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហៅថាជាសេចក្ដីសាបសូន្យ ។

យេ ហិ កេចិ អាវុសោ ភិក្ខុ វា ភិក្ខុនី វា ចត្តារោ ធម្មេ អត្តនិ សមនុបស្សន្តិ និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្វំ ន បរិហាយាមិ កុសលេហិ ធម្មេហិ អបរិហានមេតំ វុត្តំ ភគវតា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ រាគតនុត្តំ ទោសតនុត្តំ មោហតនុត្តំ គម្ភីរេសុ ខោ បនស្ស ឋានាឋានេសុ បញ្ញាចក្ខុំ កមតិ ។ យេ ហិ កេចិ អាវុសោ ភិក្ខុ វា ភិក្ខុនី វា ឥមេ ចត្តារោ ធម្មេ អត្តនិ សមនុបស្សន្តិ និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្វំ ន បរិហាយាមិ កុសលេហិ ធម្មេហិ អបរិហានមេតំ វុត្តំ ភគវតាតិ ។

(៩) ឯកំ សមយំ អាយស្មា អានន្ទោ កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ ។ អថខោ អញ្ញតរា ភិក្ខុនី អញ្ញតរំ បុរិសំ អាមន្តេសិ ឯហិ ត្វំ អម្ភោ បុរិស យេន អយ្យោ អានន្ទោ តេនុបសង្កម ឧបសង្កមិត្វា មម វចនេន អយ្យស្ស អានន្ទស្ស បាទេ សិរសា វន្ទ

ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ សហធម្មិកណាមួយ ជាភិក្ខុក្តី ភិក្ខុនីក្តី ពិចារណាឃើញធម៌ ៤ ប្រការដែលមានក្នុងខ្លួន គប្បីចូលចិត្តថា អាត្មាអញមិនសាបសូន្យ ចាកកុសលធម៌ទាំងឡាយ ព្រោះការដែលមានធម៌ ៤ ប្រការនេះ នៅក្នុងខ្លួននុ៎ះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហៅថាជាសេចក្តីមិនសាបសូន្យ ។ ធម៌ ៤ ប្រការតើអ្វីខ្លះ ។ គឺការស្រាលស្តើងរាគៈ ១ ការស្រាលស្តើងទោសៈ ១ ការស្រាលស្តើងមោហៈ ១ មានបញ្ញាចក្ខុ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងឋានៈនិងអដ្ឋានៈដ៏ជ្រាលជ្រៅ ១ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ សហធម្មិកណាមួយ ជាភិក្ខុក្តី ភិក្ខុនីក្តី ពិចារណាឃើញធម៌ទាំង ៤ ប្រការនេះ ដែលមាននៅក្នុងខ្លួន គប្បីចូលចិត្តថា អាត្មាអញមិនសាបសូន្យ ចាកកុសលធម៌ទាំងឡាយឡើយ ព្រោះការដែលមានធម៌ ៤ ប្រការនេះ នៅក្នុងខ្លួននុ៎ះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហៅថាជាសេចក្តីមិនសាបសូន្យ ។

[៩] សម័យមួយ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ គង់នៅក្នុងឃោសិតារាម ជិតក្រុងកោសម្ពី ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនី ១ រូប ហៅបុរសម្នាក់ មកបង្គាប់ថា នែបុរសអើយ ចូរអ្នកមកណាយ ចូរអ្នកចូលទៅរកព្រះអានន្ទដ៏ម្ចាស់ លុះចូលទៅដល់ហើយ ចូរថ្វាយបង្គំព្រះបាទា ព្រះអានន្ទដ៏ម្ចាស់ ដោយត្បូង តាមពាក្យរបស់យើងថា

ឥត្ថន្នាមា ភន្តេ ភិក្ខុនី អាពាធិកា ទុក្ខិតា ពាឡ្ហគិលានា សា អយ្យស្ស អានន្ទស្ស បាទេ សិរសា វន្ទតិ ឯវញ្ច វទេតិ សាធុ កិរ ភន្តេ អយ្យោ អានន្ទោ យេន ភិក្ខុនុបស្សយោ យេន សា ភិក្ខុនី តេនុបសង្កមតុ អនុកម្បំ ឧបាទាយាតិ ។ ឯវំ អយ្យេតិ ខោ សោ បុរិសោ តស្សា ភិក្ខុនិយា បដិស្សុណិត្វា យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ បុរិសោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច ឥត្ថន្នាមា ភន្តេ ភិក្ខុនី អាពាធិកា ទុក្ខិតា ពាឡ្ហគិលានា សា អយ្យស្ស អានន្ទស្ស បាទេ សិរសា វន្ទតិ ឯវញ្ច វទេតិ សាធុ កិរ ភន្តេ អយ្យោ(១) អានន្ទោ យេន ភិក្ខុនុបស្សយោ យេន សា ភិក្ខុនី តេនុបសង្កមតុ អនុកម្បំ ឧបាទាយាតិ ។ អធិវាសេសិ អាយស្មា អានន្ទោ តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ បុព្វណ្ហសមយំ(២) និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ

១ ឧ. ម. អាយស្មា ។ ២ ឧ. ម. បុព្វណ្ហសមយន្តិ ន ទិស្សតិ ។

បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចំរើន ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ មានអាពាធ ទទួលទុក្ខវេទនា ឈឺធ្ងន់ នាងក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះបាទា ព្រះអានន្ទម្ចាស់ដោយត្បូងក្បាល ហើយផ្តាំទូលយ៉ាងនេះថា សូមព្រះអានន្ទម្ចាស់ករុណា ចូលទៅសួរភិក្ខុនីនោះ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី ដោយអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះផងចុះ ។ បុរសនោះ ក៏ទទួលពាក្យនាងភិក្ខុនីនោះថា ព្រះករុណា នាងម្ចាស់ ហើយក៏ចូលទៅរកព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ ទើបថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះបុរសនោះ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបទូលព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ដូច្នេះថា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចំរើន ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះមានអាពាធ ទទួលទុក្ខវេទនា ឈឺធ្ងន់ នាងក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះបាទាព្រះអានន្ទម្ចាស់ដោយត្បូងក្បាល នាងពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន សូមព្រះអានន្ទម្ចាស់ ករុណា ចូលទៅសួរភិក្ខុនីនោះ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី ដោយអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះផងចុះ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ហីភាព ។ លំដាប់នោះព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ស្លៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ

យេន ភិក្ខុនុបស្សយោ តេនុបសង្កមិ ។ អទ្ទសា ខោ សា ភិក្ខុនី អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វា សសីសំ បារុបិត្វា មញ្ចកេ និបជ្ជិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន សា ភិក្ខុនី តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ និសជ្ជ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ តំ ភិក្ខុនឹ ឯតទវោច អាហារសម្ភូតោ អយំ ភគិនិ កាយោ អាហារំ និស្សាយ អាហារោ បហាតព្វោ តណ្ហាសម្ភូតោ អយំ ភគិនិ កាយោ តណ្ហំ និស្សាយ តណ្ហា បហាតព្វា មានសម្ភូតោ អយំ ភគិនិ កាយោ មានំ និស្សាយ មានោ បហាតព្វោ មេថុនសម្ភូតោ អយំ ភគិនិ កាយោ មេថុនោ បហាតព្វោ មេថុនោ សេតុឃាតោ(១) វុត្តោ ភគវតា ។ អាហារសម្ភូតោ អយំ ភគិនិ កាយោ អាហារំ និស្សាយ អាហារោ បហាតព្វោតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ ឥធ ភគិនិ ភិក្ខុ បដិសង្ខា យោនិសោ អាហារំ អាហារេតិ នេវ ទវាយ ន មទាយ

១. ម. ឆ. ការោ មេថុនេ ច សេតុឃាតោតិ ទិស្សតិ ។

ហើយចូលទៅកាន់លំនៅនាងភិក្ខុនី ។ នាងភិក្ខុនីនោះ បានឃើញព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ និមន្តមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏ដេកលើគ្រែដណ្តប់ខ្លួនទាំងក្បាល ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ចូលទៅត្រង់ទីដែលនាងភិក្ខុនីនោះនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈ ដែលគេក្រាលទុក ។ លុះព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ គង់ហើយ ទើបនិយាយទៅនឹងនាងភិក្ខុនីនោះ ដូច្នេះថា ម្នាលនាង កាយនេះ កើតមកដោយអាហារ បុគ្គលអាស្រ័យនូវអាហារហើយ គប្បីលះអាហារចេញ ម្នាលនាង កាយនេះ កើតមកដោយតណ្ហា បុគ្គលអាស្រ័យនូវតណ្ហាហើយ គប្បីលះតណ្ហាចេញ ម្នាលនាង កាយនេះ កើតមកដោយមានះ បុគ្គលអាស្រ័យនូវមានះហើយ គប្បីលះមានះចេញ ម្នាលនាង កាយនេះ កើតមកដោយមេថុន បុគ្គលគប្បីលះបង់នូវមេថុនចេញ ព្រោះថាមេថុននោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ជាហេតុសម្លាប់នូវហេតុ ។ ក៏ពាក្យដែលយើងពោលហើយថា ម្នាលនាង កាយនេះ កើតមកដោយអាហារ បុគ្គលអាស្រ័យនូវអាហារហើយ គប្បីលះអាហារចេញ ដូច្នេះ ពាក្យនុ៎ះ យើងបានពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុអ្វី ។ ម្នាលនាង ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បរិភោគនូវអាហារ ពិចារណាដោយឧបាយ មិនបរិភោគដើម្បីលេងទេ មិនបរិភោគដើម្បីស្រវឹងទេ

ន មណ្ឌនាយ ន វិភូសនាយ យាវទេវ ឥមស្ស កាយស្ស ឋិតិយា យាបនាយ វិហឹសូបរតិយា ព្រហ្មចរិយានុគ្គហាយ ឥតិ បុរាណញ្ច វេទនំ បដិហង្ខាមិ នវញ្ច វេទនំ ន ឧប្បាទេស្សាមិ យាត្រា ច មេ ភវិស្សតិ អនវជ្ជតា ច ផាសុវិហារោ ចាតិ ។ សោ អបរេន សមយេន អាហារំ និស្សាយ អាហារំ បជហតិ ។ អាហារសម្ភូតោ អយំ ភគិនិ កាយោ អាហារំ និស្សាយ អាហារោ បហាតព្វោតិ ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ តណ្ហាសម្ភូតោ អយំ ភគិនិ កាយោ តណ្ហំ និស្សាយ តណ្ហា បហាតព្វាតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ ឥធ ភគិនិ ភិក្ខុ សុណាតិ ឥត្ថន្នាមោ កិរ ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តឹ បញ្ញាវិមុត្តឹ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតីតិ ។

មិនមែនបរិភោគដើម្បីប្រដាប់ខ្លួន មិនមែនបរិភោគដើម្បីស្អិតស្អាងទេ បរិភោគត្រឹមតែដើម្បីតាំងនៅនៃកាយនេះ ដើម្បីញ៉ាំងជីវិតិន្ទ្រិយឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីកំចាត់បង់សេចក្តីលំបាក ដើម្បីអនុគ្រោះព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយបរិភោគដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងកំចាត់បង់នូវវេទនាចាស់ផង នឹងមិនឲ្យវេទនាថ្មីកើតឡើងផង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃអាយុជីវិតក្តី ការមិនមានទោសគឺមិនប្រែប្រួលកាយ មិនប្រែប្រួលចិត្តក្តី ការនៅជាសុខក្តី នឹងមានដល់អាត្មាអញ ។ លុះសម័យខាងក្រោយមក ភិក្ខុនោះក៏អាស្រ័យអាហារហើយ លះបង់អាហារចេញ ។ ពាក្យណាដែលយើងពោលហើយថា ម្នាលនាង កាយនេះ កើតមកដោយអាហារ បុគ្គលអាស្រ័យនូវអាហារហើយ គប្បីលះអាហារចេញចុះ ពាក្យនុ៎ះដែលយើងពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។ ក៏ពាក្យថា ម្នាលនាង កាយនេះ កើតមកដោយតណ្ហា បុគ្គលអាស្រ័យនូវតណ្ហាហើយ គប្បីលះតណ្ហាចេញចុះនេះ យើងបានពោលហើយ ពាក្យនុ៎ះដែលយើងពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុអ្វី ។ ម្នាលនាង ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានឮដំណឹងថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចដោយបញ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន នូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ។

តស្ស ឯវំ ហោតិ កុទាស្សុ នាម អហម្បិ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តឹ បញ្ញាវិមុត្តឹ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សាមីតិ ។ សោ អបរេន សមយេន តណ្ហំ និស្សាយ តណ្ហំ បជហតិ ។ តណ្ហាសម្ភូតោ អយំ ភគិនិ កាយោ តណ្ហំ និស្សាយ តណ្ហា បហាតព្វាតិ ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ មានសម្ភូតោ អយំ ភគិនិ កាយោ មានំ និស្សាយ មានោ បហាតព្វោតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ ឥធ ភគិនិ ភិក្ខុ សុណាតិ ឥត្ថន្នាមោ កិរ ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តឹ បញ្ញាវិមុត្តឹ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតីតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ សោ ហិ នាម អាយស្មា

ភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កាលណាហ្ន៎ អាត្មាអញនឹងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចដោយបញ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯង ក៏នឹងចូលដល់ នូវចេតោវិមុត្តិ នឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ។ លុះសម័យតទៅក្រោយមក ភិក្ខុនោះក៏អាស្រ័យនូវតណ្ហាហើយ លះបង់តណ្ហាបាន ។ ពាក្យណាដែលយើងពោលហើយថា ម្នាលនាង កាយនេះ កើតមកដោយតណ្ហា បុគ្គលអាស្រ័យនូវតណ្ហាហើយ គប្បីលះតណ្ហាចេញដូច្នេះ ពាក្យនុ៎ះយើងបានពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។ ពាក្យដែលថា ម្នាលនាង កាយនេះ កើតមកដោយមានះ បុគ្គលអាស្រ័យនូវមានះហើយ គប្បីលះមានះចេញដូច្នេះ យើងបានពោលហើយ ពាក្យនុ៎ះ ដែលយើងពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុអ្វី ។ ម្នាលនាង ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានឮដំណឹងថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចដោយបញ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯង ក៏នឹងចូលដល់ នូវចេតោវិមុត្តិ នឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អម្បាលយ៉ាងលោកដ៏មានអាយុនោះ

អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តឹ បញ្ញាវិមុត្តឹ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សតិ កិមង្គំ បនាហន្តិ ។ សោ អបរេន សមយេន មានំ និស្សាយ មានំ បជហតិ ។ មានសម្ភូតោ អយំ ភគិនិ កាយោ មានំ និស្សាយ មានោ បហាតព្វោតិ ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ មេថុនសម្ភូតោ អយំ ភគិនិ កាយោ មេថុនោ បហាតព្វោ មេថុនោ សេតុឃាតោ(១) វុត្តោ ភគវតាតិ ។ អថខោ សា ភិក្ខុនី មញ្ចកា វុដ្ឋហិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា អាយស្មតោ អានន្ទស្ស បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច អច្ចយោ មំ ភន្តេ អច្ចគមា យថាពាលំ យថាមូឡ្ហំ យថាអកុសលំ យាហំ ឯវមកាសឹ តស្សា មេ ភន្តេ អយ្យោ អានន្ទោ អច្ចយំ អច្ចយតោ បដិគ្គណ្ហាតុ អាយតឹ សំវរាយាតិ ។

---

១ ឱ. ម. កាយោ មេថុនេ ច សេតុឃាតោតិ ទិស្សតិ ។

បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចដោយបញ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន នូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ចំណែកអាត្មាអញ ចាំបាច់និយាយអ្វី ។ លុះបន្ទាប់អំពីក្រោយមក ភិក្ខុនោះអាស្រ័យមានះ ហើយលះបង់មានះបាន ។ ពាក្យណាដែលយើងពោលហើយថា ម្នាលនាង កាយនេះ កើតមកអំពីមានះ បុគ្គលអាស្រ័យនូវមានះហើយ គប្បីលះមានះចេញដូច្នេះ ពាក្យនុ៎ះ យើងពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។ ម្នាលនាង កាយនេះ កើតមកអំពីមេថុន បុគ្គលគប្បីលះបង់នូវមេថុនចេញ ព្រោះមេថុននោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថាជាគោល ដែលសម្រាប់ផ្តាច់បង់ហេតុ ។ លំដាប់នោះ នាងភិក្ខុនីនោះ ក្រោកអំពីគ្រែហើយ ធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង ក្រាបចុះទៀបព្រះបាទនៃព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុដោយសិរសា ហើយពោលទូលពាក្យ នឹងព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុដូច្នេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ទោសកំហុសគ្របសង្កត់ខ្ញុំម្ចាស់ហើយ ដោយខ្ញុំម្ចាស់ជាស្រីល្ងង់ ជាស្រីវង្វេង ជាស្រីមិនឈ្លាសវៃយ៉ាងណា ខ្ញុំម្ចាស់ណាបានធ្វើអំពើយ៉ាងនេះ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន សូមព្រះអានន្ទជាម្ចាស់ ទទួលទោសកំហុស តាមទោសកំហុសនៃខ្ញុំម្ចាស់នោះ ដើម្បីនឹងសង្រួមតទៅ ។

តគ្ឃ តំ ភគិនិ អច្ចយោ អច្ចគមា យថាពាលំ យថាមូឡ្ហំ យថាអកុសលំ យា ត្វំ ឯវមកាសិ ។ យតោ ច ខោ ត្វំ ភគិនិ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិករោសិ តំ តេ មយំ បដិគ្គណ្ហាម វុឌ្ឍិហេសា ភគិនិ អរិយស្ស វិនយេ យោ(១) អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិករោតិ អាយតិំ សំវរំ អាបជ្ជតីតិ ។

(១០) សុគតោ វា ភិក្ខវេ លោកេ តិដ្ឋមានោ សុគតវិនយោ វា តទស្ស ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ សុគតោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ តថាគតោ លោកេ ឧប្បជ្ជតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ

---
១ ម. យា ។

ព្រះអានន្ទតបថា ម្នាលនាង ទោសកំហុសគ្របនាងហើយ ដោយសារនាងជាស្រីល្ងង់ ជាស្រីវង្វេង ជាស្រីមិនឈ្លាសវៃយ៉ាងណា នាងបានធ្វើហើយយ៉ាងនេះ ម្នាលនាង កាលណាបើនាងឃើញទោសកំហុស តាមទោសកំហុស ហើយសំដែងឲ្យស្របតាមធម៌ យើងនឹងទទួលទោសកំហុសនោះរបស់នាង ម្នាលនាង ស្រីឯណាឃើញទោសកំហុស តាមទោសកំហុស ហើយសំដែងឲ្យស្របតាមធម៌ ដល់នូវសេចក្តីសង្រួមតទៅ នោះជាសេចក្តីចំរើន របស់ស្រីនោះ ក្នុងវិន័យរបស់ព្រះអរិយៈ ។

[១០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលព្រះសុគតក្តី វិន័យព្រះសុគតក្តី ប្រតិស្ឋានទៅក្នុងលោក កាលនោះប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីសេចក្តីចំរើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះព្រះសុគតដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះតថាគតកើតឡើង ក្នុងលោកនេះ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គបរិបូណ៌ដោយវិជ្ជានិងចរណៈ ព្រះអង្គមានដំណើរល្អ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវត្រៃលោក ព្រះអង្គប្រសើរដោយសីលាទិគុណ រកបុគ្គលណាមួយស្មើគ្មាន ព្រះអង្គជាអ្នកទូន្មាននូវបុរសដែលគួរទូន្មានបាន

សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា ។ អយំ ភិក្ខវេ សុគតោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ សុគតវិនយោ ។ សោ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ ។ អយំ ភិក្ខវេ សុគតវិនយោ ។ ឯវំ(១) សុគតោ វា ភិក្ខវេ លោកេ តិដ្ឋមានោ សុគតវិនយោ វា តទស្ស ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ ។

ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ ធម្មា សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ អន្តរធានាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ទុគ្គហិតំ សុត្តន្តំ បរិយាបុណន្តិ ទុន្និក្ខិត្តេហិ បទព្យញ្ជនេហិ ទុន្និក្ខិត្តស្ស ភិក្ខវេ បទព្យញ្ជនស្ស អត្ថោបិ ទុន្នយោ ហោតិ ។

---

១ ឱ. [illegible] ។

ព្រះអង្គជាសាស្តានៃទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ព្រះអង្គត្រាស់ដឹងនូវចតុរារិយសច្ច ព្រះអង្គលែងវិលមកកាន់ភពថ្មីទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាព្រះសុគត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះវិន័យព្រះសុគត ដូចម្តេច ។ ព្រះសុគតនោះ ទ្រង់សំដែងនូវធម៌ពីរោះបទដើម ពីរោះបទកណ្តាល ពីរោះបទចុង ព្រមទាំងអត្ថ ព្រមទាំងព្យញ្ជនៈ ដ៏បរិបូណ៌ បរិសុទ្ធទាំងអស់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាវិន័យព្រះសុគត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលព្រះសុគតក្តី វិន័យព្រះសុគតក្តី ប្រតិស្ឋានៅ ក្នុងលោកយ៉ាងនេះ ការនោះប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះ ដល់សត្វលោក ដើម្បីសេចក្តីចំរើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៤ ប្រការនេះ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីវិនាសសាបសូន្យនៃព្រះសទ្ធម្ម ។ ធម៌ ៤ ប្រការតើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ រៀនព្រះសូត្រដែលខ្លួនរៀនខុស ដោយបទនិងព្យញ្ជនៈ ដែលរៀបរៀងខុសលំដាប់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បទនិងព្យញ្ជនៈ ដែលរៀបរៀងខុសលំដាប់ រមែងមានសេចក្តីនាំដោយលំបាក ។

អយំ ភិក្ខវេ បឋមោ ធម្មោ សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ
អន្តរធានាយ សំវត្តតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ
ទុព្ពចា ហោន្តិ ទោវចស្សករណេហិ ធម្មេហិ សមន្នា-
គតា អក្ខមា អប្បទក្ខិណគ្គាហិនោ អនុសាសនិំ ។
អយំ ភិក្ខវេ ទុតិយោ ធម្មោ សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ
អន្តរធានាយ សំវត្តតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ យេ តេ
ភិក្ខូ ពហុស្សុតា អាគតាគមា ធម្មធរា វិនយធរា
មាតិកាធរា តេ ន សក្កច្ចំ សុត្តន្តំ បរំ វាចេន្តិ
តេសំ អច្ចយេន ឆិន្នមូលកោ សុត្តន្តោ ហោតិ
អប្បដិសរណោ ។ អយំ ភិក្ខវេ តតិយោ ធម្មោ
សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ អន្តរធានាយ សំវត្តតិ ។
បុន ចបរំ ភិក្ខវេ ថេរា ភិក្ខូ ពាហុលិកា ហោន្តិ
សាថលិកា ឱក្កមនេ បុព្វង្គមា បវិវេកេ និក្ខិត្តធុរា
ន វីរិយំ អារភន្តិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិ-
គតស្ស អធិគមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តី
វិនាសសាបសូន្យនៃព្រះសទ្ធម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត
ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាមនុស្សដែលគេប្រដៅបានដោយក្រ ប្រកបដោយធម៌
ដែលធ្វើឲ្យគេប្រដៅក្រ ជាអ្នកមិនអត់ធន់ មិនទទួលពាក្យប្រៀន
ប្រដៅដោយស្តាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ២ ដែលប្រព្រឹត្ត
ទៅ ដើម្បីសេចក្តីវិនាសសាបសូន្យនៃព្រះសទ្ធម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មួយទៀត ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីចេះដឹងច្រើន មាន
អាគមដ៏មកហើយ ចាំទ្រទ្រង់ធម៌ ចាំទ្រទ្រង់វិន័យ ចាំទ្រទ្រង់មាតិកា
ភិក្ខុទាំងនោះ មិនញុំាងអ្នកដទៃឲ្យរៀនព្រះសូត្រដោយគោរព កាល
បើកន្លងទៅហើយ ព្រះសូត្ររបស់ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ដាច់ឫសគល់ឥតទីពឹង
ទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ៣ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
សេចក្តីវិនាសសាបសូន្យនៃព្រះសទ្ធម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញ
ទៀត ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាថេរៈជាអ្នកប្រមូលក្តី ដើម្បីឲ្យកើតបច្ច័យច្រើន
ប្រកបក្តីបន្ធូរបន្ថយ ជាប្រធានក្នុងការប្រកបក្តីបន្ធូរបន្ថយ ជាអ្នកដាក់ធុរៈ
ក្នុងវិវេក មិនប្រារព្ធព្យាយាម ដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិន
ទាន់ដល់ ដើម្បីសម្រេចនូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានសម្រេច
ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់

តេសំ បច្ឆិមា ជនតា ទិដ្ឋានុគតិំ អាបជ្ជតិ សាបិ ហោតិ ពាហុលិកា សាថលិកា ឱក្កមនេ បុព្វង្គមា បវិវេកេ និក្ខិត្តធុរា ន វីរិយំ អារភតិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិគតស្ស អធិគមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយ ។ អយំ ភិក្ខវេ ចតុត្ថោ ធម្មោ សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ អន្តរធានាយ សំវត្តតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ ធម្មា សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ អន្តរធានាយ សំវត្តន្តិ ។ ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ ធម្មា សទ្ធម្មស្ស ឋិតិយា អសម្មោសាយ អនន្តរធានាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ សុគ្គហិតំ សុត្តន្តំ បរិយាបុណន្តិ សុនិក្ខិត្តេហិ បទព្យញ្ជនេហិ សុនិក្ខិត្តស្ស ភិក្ខវេ បទព្យញ្ជនស្ស អត្ថោបិ សុនយោ ហោតិ ។ អយំ ភិក្ខវេ បឋមោ ធម្មោ សទ្ធម្មស្ស ឋិតិយា អសម្មោសាយ អនន្តរធានាយ សំវត្តតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ សុវចា ហោន្តិ

ប្រជុំជនដែលកើតជាន់ក្រោយនឹង សុទ្ធតែកាន់ ទិដ្ឋានុគតិ គឺយកតំរាប់តាមភិក្ខុជាថេរៈទាំងនោះ ប្រជុំជនទាំងនោះឯង ជាអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីត្រេកអរបច្ច័យច្រើន ប្រតិបត្តិបន្ធូរបន្ថយ ជាប្រធានក្នុងការប្រព្រឹត្តបន្ថយបន្ធូរ ជាអ្នកដាក់ធុរៈក្នុងវិវេក មិនប្រារព្ធព្យាយាម ដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់ដល់ ដើម្បីសម្រេចគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានសម្រេច ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ៤ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីវិនាសសាបសូន្យនៃព្រះសទ្ធម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៤ យ៉ាងនេះឯង ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីវិនាសសាបសូន្យនៃព្រះសទ្ធម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៤ នេះ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីតាំងនៅនៃព្រះសទ្ធម្ម មិនឲ្យវិនាសសាបសូន្យទៅ ។ ធម៌ ៤ តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ រៀនព្រះសូត្រ ដែលខ្លួនរៀនត្រូវ ដោយបទនិងព្យញ្ជនៈ ដែលរៀបរៀងត្រូវ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បទនិងព្យញ្ជនៈ ដែលរៀបរៀងត្រូវ រមែងយល់សេចក្តីបានងាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីតាំងនៅនៃព្រះសទ្ធម្ម មិនឲ្យវិនាសសាបសូន្យទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាអ្នកប្រដៅងាយ

ចតុត្ថបណ្ណាសកេ សទ្ធម្មវគ្គោ បឋមោ

សោវចស្សករណេហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតា ខមា
បទក្ខិណគ្គាហិនោ អនុសាសនឹ ។ អយំ ភិក្ខវេ
ទុតិយោ ធម្មោ សទ្ធម្មស្ស ឋិតិយា អសម្មោសាយ
អនន្តរធានាយ សំវត្តតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ
យេ តេ ភិក្ខូ ពហុស្សុតា អាគតាគមា ធម្មធរា
វិនយធរា មាតិកាធរា តេ សក្កច្ចំ សុត្តន្តំ បរំ
វាចេន្តិ តេសំ អច្ចយេន អច្ឆិន្នមូលកោ សុត្តន្តោ
ហោតិ សប្បដិសរណោ ។ អយំ ភិក្ខវេ តតិយោ
ធម្មោ សទ្ធម្មស្ស ឋិតិយា អសម្មោសាយ អនន្តរ-
ធានាយ សំវត្តតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ ថេរា ភិក្ខូ
ន ពាហុល្លិកា ហោន្តិ ន សាថលិកា ឱក្កមនេ
និក្ខិត្តធុរា បវិវេកេ បុព្វង្គមា វីរិយំ អារភន្តិ អប្បត្តស្ស
បត្តិយា អនធិគតស្ស អធិគមាយ អសច្ឆិកតស្ស
សច្ឆិកិរិយាយ តេសំ បច្ឆិមា ជនតា ទិដ្ឋានុគតឹ
អាបជ្ជតិ សាបិ ហោតិ ន ពាហុល្លិកា ន សាថលិកា

ចតុត្ថបណ្ណាសក សទ្ធម្មវគ្គ ទី១

ប្រកបដោយធម៌ ធ្វើឲ្យជាអ្នកប្រដៅងាយ ជាអ្នកអត់ធន់ ទទួល
យកពាក្យប្រៀនប្រដៅដោយគោរព ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌
ទី២ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីតាំងនៅនៃព្រះសទ្ធម្ម មិនឲ្យវិនាសសាបសូន្យ
ទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នក
មានសេចក្តីចេះដឹងច្រើន មានអាគមគឺនិកាយដ៏ស្ទាត់ ចងចាំនូវធម៌ ចង
ចាំនូវវិន័យ ចងចាំនូវមាតិកា ភិក្ខុទាំងនោះ ញុំាងជនដទៃឲ្យរៀននូវ
ព្រះសូត្រដោយគោរព លុះអស់ជីវិតទៅមុខ ព្រះសូត្រដែលភិក្ខុទាំងនោះ
មិនដាច់ឫស មានទីពឹងនៅតទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌
ទី៣ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីតាំងនៅនៃព្រះសទ្ធម្ម មិនឲ្យវិនាសសាប
សូន្យទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ
មិនប្រមូលបច្ច័យ ដើម្បីឲ្យកើតបច្ច័យច្រើន មិនប្រព្រឹត្តបន្ធូរបន្ថយ ដាក់ធុរៈ
ក្នុងកិរិយាប្រព្រឹត្តបន្ធូរបន្ថយចេញ ជាប្រធានក្នុងវិវេក ប្រារព្ធព្យាយាម
ដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់ដល់ ដើម្បីសម្រេចគុណ
វិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់សម្រេច ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស
ដែលខ្លួនមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ប្រជុំជនដែលកើតតាមក្រោយ គឺសទ្ធិ-
វិហារិកនិងអន្តេវាសិក ក៏យកលំនាំតាមភិក្ខុទាំងនោះ ប្រជុំជនទាំង
នោះក៏ ជាអ្នកមិនប្រព្រឹត្តក្នុងបច្ច័យច្រើន មិនប្រព្រឹត្តបន្ធូរបន្ថយ

ទិដ្ឋានុគតឹ អាបជ្ជតិ សាបិ ហោតិ [illegible] វីរិយំ អារភតិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិគតស្ស អធិគមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយ ។ អយំ ភិក្ខវេ ចតុត្ថោ ធម្មោ សទ្ធម្មស្ស ឋិតិយា អសម្មោសាយ អនន្តរធានាយ សំវត្តតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ ធម្មា សទ្ធម្មស្ស ឋិតិយា អសម្មោសាយ អនន្តរធានាយ សំវត្តន្តីតិ ។

ឥន្ទ្រិយវគ្គោ បឋមោ ។

តស្សុទ្ទានំ

ឥន្ទ្រិយានិ ពលានិ
បញ្ញាសតិសង្ខានំ បញ្ចមំ
កប្បោ រោគោ បរិហានិ ភិក្ខុនី
សុគតវិនយេន ទេ ទសាតិ ។

ជាអ្នកយកតំរាប់តាម ប្រែជាប្រារព្ធព្យាយាម ជាប្រធានខ្ពស់វិសេស ព្រោះព្យាយាម ដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីសម្រេចគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានសម្រេច ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងធម៌ទី ៤ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីតាំងនៅនៃព្រះសទ្ធម្ម មិនឲ្យវិនាស សាបសូន្យទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៤ យ៉ាងនេះឯង ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីតាំងនៅនៃព្រះសទ្ធម្ម មិនឲ្យវិនាស សាបសូន្យទៅ ។

ចប់ ឥន្ទ្រិយវគ្គ ទី ១ ។

ឧទ្ទាននៃឥន្ទ្រិយវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីឥន្ទ្រិយ ១ អំពីពលៈ ៣ គឺ សទ្ធាពលៈ ១
បញ្ញាពលៈ ១ សតិពលៈ ១ ពិចារណាសង្ខានពលៈ ១
ជាគំរប់ ៥ អំពីកប្ប ១ អំពីរោគ ១ អំពីការសាបសូន្យ ១
អំពីនាងភិក្ខុនី ១ អំពីព្រះសុគតនិងវិន័យរបស់ព្រះសុគត ១
រួមត្រូវជា ១០ ។

បដិបទាវគ្គោ ទុតិយោ

(១១) ចតស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ បដិបទា ។ កតមា ចតស្សោ ។ ទុក្ខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា ទុក្ខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា សុខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា សុខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ ចតស្សោ បដិបទាតិ ។

(១២) ចតស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ បដិបទា ។ កតមា ចតស្សោ ។ ទុក្ខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា ទុក្ខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា សុខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា សុខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា ។ កតមា ច ភិក្ខវេ ទុក្ខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បកតិយាបិ តិព្វរាគជាតិកោ ហោតិ អភិក្ខណំ រាគជំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ បកតិយាបិ តិព្វទោសជាតិកោ ហោតិ អភិក្ខណំ ទោសជំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ បកតិយាបិ តិព្វមោហជាតិកោ ហោតិ អភិក្ខណំ មោហជំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ ។

បដិបទាវគ្គ ទី ២

(១១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទា (ការប្រតិបត្តិ) នេះមាន ៤ ។ បដិបទា ៤ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺប្រតិបត្តិលំបាក ទាំងត្រាស់ដឹងក៏យឺតយូរ ១ ប្រតិបត្តិលំបាក តែត្រាស់ដឹងឆាប់ ១ ប្រតិបត្តិស្រួល តែត្រាស់ដឹងយឺតយូរ ១ ប្រតិបត្តិស្រួល ទាំងត្រាស់ដឹងក៏ឆាប់ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទាមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

(១២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទា នេះមាន ៤ ។ បដិបទា ៤ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺប្រតិបត្តិលំបាក ទាំងត្រាស់ដឹងក៏យឺតយូរ ១ ប្រតិបត្តិលំបាក តែត្រាស់ដឹងឆាប់ ១ ប្រតិបត្តិស្រួល តែត្រាស់ដឹងយឺតយូរ ១ ប្រតិបត្តិស្រួល ទាំងត្រាស់ដឹងក៏ឆាប់ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះប្រតិបត្តិលំបាក ទាំងត្រាស់ដឹងក៏យឺតយូរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ បើតាមប្រក្រតី ជាអ្នកមានរាគៈក្លៀវក្លា តែងទទួលទុក្ខទោមនស្ស ដែលកើតអំពីរាគៈរឿយៗ បើតាមប្រក្រតី ជាអ្នកមានទោសៈក្លៀវក្លា តែងទទួលទុក្ខទោមនស្ស ដែលកើតអំពីទោសៈរឿយៗ បើតាមប្រក្រតី ជាអ្នកមានមោហៈក្លៀវក្លា តែងទទួលទុក្ខទោមនស្ស ដែលកើតអំពីមោហៈរឿយៗ ។

តស្សិមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ មុទូនិ បាតុភវន្តិ សទ្ធិន្ទ្រិយំ វីរិយិន្ទ្រិយំ សតិន្ទ្រិយំ សមាធិន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ សោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ មុទុត្តា ទន្ធំ អនន្តរិយំ បាបុណាតិ អាសវានំ ខយាយ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ទុក្ខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា ។ កតមា ច ភិក្ខវេ ទុក្ខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បកតិយាបិ តិព្វរាគជាតិកោ ហោតិ អភិក្ខណំ រាគជំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ បកតិយាបិ តិព្វទោសជាតិកោ ហោតិ អភិក្ខណំ ទោសជំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ បកតិយាបិ តិព្វមោហជាតិកោ ហោតិ អភិក្ខណំ មោហជំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ ។ តស្សិមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អធិមត្តានិ បាតុភវន្តិ សទ្ធិន្ទ្រិយំ វីរិយិន្ទ្រិយំ សតិន្ទ្រិយំ សមាធិន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ សោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អធិមត្តត្តា ខិប្បំ អនន្តរិយំ បាបុណាតិ អាសវានំ ខយាយ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ទុក្ខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា ។ កតមា ច ភិក្ខវេ សុខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា ។

ឥន្ទ្រិយទាំង ៥ នេះ គឺសទ្ធិន្ទ្រិយ វីរិយិន្ទ្រិយ សតិន្ទ្រិយ សមាធិន្ទ្រិយ បញ្ញិន្ទ្រិយ ទៅជាទន់ខ្សោយ កើតមានប្រាកដដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះតែឥន្ទ្រិយទាំង ៥ នេះ ទន់ខ្សោយ បុគ្គលនោះ ក៏មិនសម្រេចអនន្តរិយគុណ (មគ្គសមាធិដែលឲ្យផលជាលំដាប់) ដើម្បីអស់អាសវៈទាំងឡាយបានឆាប់ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ប្រតិបទាលំបាក ទាំងត្រាស់ដឹងក៏យឺតយូរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះប្រតិបទាលំបាក តែត្រាស់ដឹងឆាប់ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ បើតាមប្រក្រតី ជាអ្នកមានរាគៈក្លៀវក្លា តែងទទួលនូវទោមនស្ស ដែលកើតអំពីរាគៈរឿយៗ បើតាមប្រក្រតី ជាអ្នកមានទោសៈក្លៀវក្លា តែងទទួលនូវទោមនស្ស ដែលកើតអំពីទោសៈរឿយៗ បើតាមប្រក្រតី ជាអ្នកមានមោហៈក្លៀវក្លា តែងទទួលនូវទោមនស្ស ដែលកើតអំពីមោហៈរឿយៗ ។ ឥន្ទ្រិយទាំង ៥ នេះគឺ សទ្ធិន្ទ្រិយ វីរិយិន្ទ្រិយ សតិន្ទ្រិយ សមាធិន្ទ្រិយ បញ្ញិន្ទ្រិយ របស់បុគ្គលនោះ ក្លៀវក្លា ព្រោះតែឥន្ទ្រិយទាំង ៥ នេះក្លៀវក្លាដែរ បុគ្គលនោះ ក៏បានសម្រេចអនន្តរិយគុណ ដើម្បីអស់អាសវៈទាំងឡាយ បានឆាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ប្រតិបទាលំបាក តែត្រាស់ដឹងឆាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះប្រតិបទាស្រួល តែត្រាស់ដឹងយឺតយូរ តើដូចម្តេច ។

ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បុគ្គលោ បកតិយាបិ តិព្វរាគជាតិកោ ហោតិ អភិក្ខណំ រាគជំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ បកតិយាបិ តិព្វទោសជាតិកោ ហោតិ អភិក្ខណំ ទោសជំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ បកតិយាបិ តិព្វមោហជាតិកោ ហោតិ អភិក្ខណំ មោហជំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ ។ តស្សិមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ មុទូនិ បាតុភវន្តិ សទ្ធិន្ទ្រិយំ វីរិយិន្ទ្រិយំ សតិន្ទ្រិយំ សមាធិន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ។ សោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ មុទុត្តា ទន្ធំ អនន្តរិយំ បាបុណាតិ អាសវានំ ខយាយ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ទុក្ខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា ។ កតមា ច ភិក្ខវេ ទុក្ខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បុគ្គលោ បកតិយាបិ តិព្វរាគជាតិកោ ហោតិ អភិក្ខណំ រាគជំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ បកតិយាបិ តិព្វទោសជាតិកោ ហោតិ អភិក្ខណំ ទោសជំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ បើតាមប្រក្រតី រមែងជាអ្នកមានរាគៈក្លៀវក្លា តែងទទួលទុក្ខទោមនស្ស ដែលកើតអំពីរាគៈរឿយៗ បើតាមប្រក្រតី រមែងជាអ្នកមានទោសៈក្លៀវក្លា តែងទទួលទុក្ខទោមនស្ស ដែលកើតអំពីទោសៈរឿយៗ បើតាមប្រក្រតី រមែងជាអ្នកមានមោហៈក្លៀវក្លា តែងទទួលទុក្ខទោមនស្ស ដែលកើតអំពីមោហៈរឿយៗ ។ ឥន្ទ្រិយទាំង ៥ នេះគឺ សទ្ធិន្ទ្រិយ វីរិយិន្ទ្រិយ សតិន្ទ្រិយ សមាធិន្ទ្រិយ បញ្ញិន្ទ្រិយ នៅទន់ខ្សោយ រមែងកើតប្រាកដដល់បុគ្គលនោះ ព្រោះឥន្ទ្រិយទាំង ៥ នេះនៅទន់ខ្សោយ ដែល បុគ្គលនោះក៏សម្រេចអនន្តរិយគុណ ដើម្បីអស់អាសវៈទាំងឡាយ យឺតយូរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ប្រតិបទស្រួល តែត្រាស់ដឹងយឺតយូរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះប្រតិបទស្រួល តាំងត្រាស់ដឹងឆាប់ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ បើតាមប្រក្រតី រមែងជាអ្នកមានរាគៈក្លៀវក្លា តែងទទួលទុក្ខទោមនស្ស ដែលកើតអំពីរាគៈរឿយៗ បើតាមប្រក្រតី រមែងជាអ្នកមានទោសៈក្លៀវក្លា តែងទទួលទុក្ខទោមនស្ស ដែលកើតអំពីទោសៈរឿយៗ

បកតិយាបិ ន តិព្វមោហជាតិកោ ហោតិ ន អភិក្ខណំ មោហជំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ ។ តស្សិមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អធិមត្តានិ បាតុភវន្តិ សទ្ធិន្ទ្រិយំ វីរិយិន្ទ្រិយំ សតិន្ទ្រិយំ សមាធិន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ សោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អធិមត្តត្តា ខិប្បំ អនន្តរិយំ បាបុណាតិ អាសវានំ ខយាយ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សុខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ ចតស្សោ បដិបទាតិ ។

(១៣) ចតស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ បដិបទា ។ កតមា ចតស្សោ ទុក្ខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា ទុក្ខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា សុខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា សុខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា ។ កតមា ច ភិក្ខវេ ទុក្ខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អសុភានុបស្សី កាយេ វិហរតិ អាហារេ បដិក្កូលសញ្ញី សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញី សព្វសង្ខារេសុ អនិច្ចានុបស្សី មរណសញ្ញា ខោ បនស្ស អជ្ឈត្តំ សុបដ្ឋិតា(១) ហោតិ ។

---
១ ម. សូបដ្ឋិតា ។

ហើយតាមប្រក្រតី មិនមែនជាអ្នកមានមោហៈក្លៀវក្លា តែងមិនទទួលទុក្ខទោមនស្ស ដែលកើតអំពីមោហៈរឿយៗ ។ ឥន្ទ្រិយទាំង៥នេះ គឺ សទ្ធិន្ទ្រិយ វីរិយិន្ទ្រិយ សតិន្ទ្រិយ សមាធិន្ទ្រិយ បញ្ញិន្ទ្រិយ ក្លៀវក្លា រមែងកើតប្រាកដដល់បុគ្គលនោះ ព្រោះតែឥន្ទ្រិយទាំង៥នេះក្លៀវក្លាដែរ បុគ្គលនោះរមែងសម្រេចអនន្តរិយគុណ ដើម្បីអស់អាសវៈទាំងឡាយបានឆាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ប្រតិបទស្រួល ត្រាស់ដឹងក៏បានឆាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទាមាន៤ យ៉ាងនេះឯង ។

(១៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទានេះមាន៤ ។ បដិបទា៤ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺប្រតិបទលំបាក ត្រាស់ដឹងក៏យឺតយូរ១ ប្រតិបទលំបាក តែត្រាស់ដឹងឆាប់១ ប្រតិបទស្រួល តែត្រាស់ដឹងយឺតយូរ១ ប្រតិបទស្រួល ត្រាស់ដឹងក៏ឆាប់១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះប្រតិបទលំបាក ត្រាស់ដឹងក៏យឺតយូរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកពិចារណាឃើញគ្រឿងមិនស្អាត ក្នុងកាយ កំណត់សេចក្តីបដិកូល ក្នុងអាហារ កំណត់សេចក្តីមិនត្រេកអរ ក្នុងលោកទាំងពួង ឃើញនូវសេចក្តីមិនទៀង ក្នុងសង្ខារទាំងពួង មួយទៀត សញ្ញាកំណត់សេចក្តីស្លាប់ ដម្កល់ទុកយ៉ាងប្រពៃក្នុងសន្តាន ។

សោ ឥមានិ បញ្ច សេក្ខពលានិ ឧបនិស្សាយ វិហរតិ សទ្ធាពលំ ហិរិពលំ ឱត្តប្បពលំ វិរិយពលំ បញ្ញាពលំ តស្សិមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ មុទូនិ បាតុភវន្តិ សទ្ធិន្ទ្រិយំ វិរិយិន្ទ្រិយំ សតិន្ទ្រិយំ សមាធិន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ សោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ មុទុត្តា ទន្ធំ អនន្តរិយំ បាបុណាតិ អាសវានំ ខយាយ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ទុក្ខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា ។ កតមា ច ភិក្ខវេ ទុក្ខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អសុភានុបស្សី កាយេ វិហរតិ អាហារេ បដិក្កូលសញ្ញី សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញី សព្វសង្ខារេសុ អនិច្ចានុបស្សី មរណសញ្ញា ខោ បនស្ស អជ្ឈត្តំ សូបដ្ឋិតា ហោតិ ។ សោ ឥមានិ បញ្ច សេក្ខពលានិ ឧបនិស្សាយ វិហរតិ សទ្ធាពលំ ហិរិពលំ ឱត្តប្បពលំ វិរិយពលំ បញ្ញាពលំ តស្សិមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អធិមត្តានិ បាតុភវន្តិ សទ្ធិន្ទ្រិយំ វិរិយិន្ទ្រិយំ សតិន្ទ្រិយំ សមាធិន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ សោ

ភិក្ខុនោះ តែងអាស្រ័យសេក្ខពល (ធម៌ជាកម្លាំងរបស់ព្រះសេក្ខៈ) ៥ គឺ សទ្ធាពល ហិរិពល ឱត្តប្បពល វិរិយពល បញ្ញាពល ឥន្ទ្រិយទាំង ៥ គឺ សទ្ធិន្ទ្រិយ វិរិយិន្ទ្រិយ សតិន្ទ្រិយ សមាធិន្ទ្រិយ បញ្ញិន្ទ្រិយ នៅខ្សោយ រមែងកើតប្រាកដដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះតែឥន្ទ្រិយទាំង ៥ នេះនៅខ្សោយផង ភិក្ខុនោះ ក៏សម្រេចអនន្តរិយ-ធម៌ ដើម្បីអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ដោយយឺតយូរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាប្រតិបទាលំបាក ទាំងត្រាស់ដឹងយឺតយូរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះប្រតិបទាលំបាក តែត្រាស់ដឹងបានឆាប់ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាឃើញនូវធម៌មិនស្អាត ក្នុងកាយ កំណត់សេចក្ដីបដិក្កូល ក្នុងអាហារ កំណត់សេចក្ដីមិនត្រេកអរ ក្នុងលោកទាំងពួង ឃើញនូវសេចក្ដីមិនទៀង ក្នុងសង្ខារទាំងពួង មួយទៀត ភិក្ខុនោះ កំណត់សេចក្ដីស្លាប់ តម្កល់ទុកយ៉ាងប្រពៃក្នុងខាងក្នុង ។ ភិក្ខុនោះតែងអាស្រ័យនូវសេក្ខពល (ធម៌ជាកម្លាំងរបស់ព្រះសេក្ខៈ) ៥ គឺ សទ្ធាពល ហិរិពល ឱត្តប្បពល វិរិយពល បញ្ញាពល ឥន្ទ្រិយ ៥ គឺ សទ្ធិន្ទ្រិយ វិរិយិន្ទ្រិយ សតិន្ទ្រិយ សមាធិន្ទ្រិយ បញ្ញិន្ទ្រិយ ក្លៀវក្លា រមែងកើតប្រាកដដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះតែឥន្ទ្រិយទាំង ៥ នេះក្លៀវក្លាផង ភិក្ខុនោះ

ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អធិមត្តត្តា ខិប្បំ អានន្តរិយំ បាបុណាតិ អាសវានំ ខយាយ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ទុក្ខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា ។ កតមា ច ភិក្ខវេ សុខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧប-សម្បជ្ជ វិហរតិ វិតក្កវិចារានំ វូបសមា អជ្ឈត្តំ សម្ប-សាទនំ ចេតសោ ឯកោទិភាវំ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិជំ បីតិសុខំ ទុតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ បីតិយា ច វិរាគា ឧបេក្ខកោ ច វិហរតិ សតោ ច សម្បជានោ សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទេតិ យន្តំ អរិយា អាចិក្ខន្តិ ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារីតិ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា បុព្វេវ សោមនស្សទោមនស្សានំ

ក៏សម្រេចនូវខយញ្ញាណ ដើម្បីអស់អាសវៈទាំងឡាយបានឆាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ប្រតិបទាលំបាក តែត្រាស់ដឹងឆាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះប្រតិបទាស្រួល តែត្រាស់ដឹងយឺតយូរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ស្ងាត់ចាកអកុសលធម៌ទាំងឡាយ បានដល់នូវបឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិតក្កៈនឹងវិចារៈ មានបីតិនិងសុខៈដែលកើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់នោះ ក៏ព្រោះស្ងប់ស្ងាត់ចាកវិតក្កៈវិចារៈ ក៏បានដល់នូវទុតិយ-ជ្ឈាន ជាធម្មជាត កើតមានក្នុងសន្តានខ្លួន ប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លា គឺសទ្ធា មានសភាពជាចិត្តខ្ពស់ឯក មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ មានតែបីតិនិងសុខៈ ដែលកើតអំពីសមាធិ នឹងបឋមជ្ឈាន ភិក្ខុ ព្រោះនឿយណាយចាកបីតិផង ប្រកបដោយឧបេក្ខាផង មានស្មារតី ដឹងខ្លួនដោយប្រពៃផង ទទួលសុខដោយនាមកាយផង ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ តែងសរសើរនូវបុគ្គលដែលបាននូវតតិយជ្ឈាននោះថា បុគ្គលនោះប្រកបដោយឧបេក្ខា មានស្មារតី មានធម៌ជាគ្រឿងនៅជាសុខដូច្នេះ ព្រោះតតិយជ្ឈានណានោះ ក៏បានដល់នូវតតិយជ្ឈាននោះ ព្រោះលះបង់នូវសុខផង លះបង់នូវទុក្ខផង ព្រោះអស់ទៅនៃសោមនស្សនិងទោមនស្ស ក្នុងកាលមុន

អត្ថង្គមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិំ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ។ សោ ឥមានិ បញ្ច សេក្ខពលានិ ឧបនិស្សាយ វិហរតិ សទ្ធាពលំ ហិរិពលំ ឱត្តប្បពលំ វីរិយពលំ បញ្ញាពលំ តស្សិមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ មុទូនិ បាតុភវន្តិ សទ្ធិន្ទ្រិយំ វីរិយិន្ទ្រិយំ សតិន្ទ្រិយំ សមាធិន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ។ សោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ មុទុត្តា ទន្ធំ អានន្តរិយំ បាបុណាតិ អាសវានំ ខយាយ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សុខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា ។ កតមា ច ភិក្ខវេ សុខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ ។បេ។ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ វិតក្កវិចារានំ វូបសមា ។បេ។ ទុតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ បីតិយា ច វិរាគា ។បេ។ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា ។បេ។ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ។ សោ ឥមានិ បញ្ច សេក្ខពលានិ ឧបនិស្សាយ វិហរតិ សទ្ធាពលំ ហិរិពលំ ឱត្តប្បពលំ វីរិយពលំ បញ្ញាពលំ

ក៏ចូលនូវចតុត្ថជ្ឈាន ជាធម្មជាតមានសេចក្តីមិនមែនទុក្ខ មិនមែនសុខ ដ៏ជាហេតុ មានសតិបរិសុទ្ធដោយឧបេក្ខា ។ ភិក្ខុនោះ តែងអាស្រ័យនូវសេក្ខពល ៥ នេះ គឺសទ្ធាពល ហិរិពល ឱត្តប្បពល វីរិយពល បញ្ញាពល ឥន្ទ្រិយ ៥ នេះ គឺសទ្ធិន្ទ្រិយ វីរិយិន្ទ្រិយ សតិន្ទ្រិយ សមាធិន្ទ្រិយ បញ្ញិន្ទ្រិយ ជាធម្មជាតទន់ខ្សោយ កើតមិនក្លា ប្រាកដដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះតែឥន្ទ្រិយទាំង ៥ នេះទន់ខ្សោយដែរ ភិក្ខុនោះ ក៏សម្រេចអានន្តរិយគុណ ដើម្បីអស់អាសវៈទាំងឡាយ ដោយយឺតយូរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បដិបទាស្រួល តែត្រាស់ដឹងយឺតយូរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបដិបទាស្រួល តែត្រាស់ដឹងឆាប់រហ័ស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។បេ។ ចូលដល់បឋមជ្ឈាន ព្រោះស្ងប់ស្ងាត់ វិតក្កៈនិងវិចារៈ ។បេ។ ក៏ចូលនូវទុតិយជ្ឈាន ព្រោះនឿយណាយចាកបីតិផង ។បេ។ ក៏ចូលនូវតតិយជ្ឈាន ព្រោះលះបង់នូវសុខផង លះបង់នូវទុក្ខផង ។បេ។ ក៏ចូលនូវចតុត្ថជ្ឈាន ។ ភិក្ខុនោះ តែងអាស្រ័យនូវសេក្ខពលទាំង ៥ នេះ គឺសទ្ធាពល ហិរិពល ឱត្តប្បពល វីរិយពល បញ្ញាពល

តស្សិមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អធិមត្តានិ បាតុភវន្តិ សទ្ធិន្ទ្រិយំ វីរិយិន្ទ្រិយំ សតិន្ទ្រិយំ សមាធិន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ សោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អធិមត្តត្តា ខិប្បំ អានន្តរិយំ បាបុណាតិ អាសវានំ ខយាយ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សុខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ ចតស្សោ បដិបទាតិ ។

(១៥) ចតស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ បដិបទា ។ កតមា ចតស្សោ ។ អក្ខមា បដិបទា ខមា បដិបទា ទមា បដិបទា សមា បដិបទា ។ កតមា ច ភិក្ខវេ អក្ខមា បដិបទា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អក្កោសន្តំ បច្ចក្កោសតិ រោសន្តំ បដិរោសតិ ភណ្ឌន្តំ បដិភណ្ឌតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អក្ខមា បដិបទា ។ កតមា ច ភិក្ខវេ ខមា បដិបទា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អក្កោសន្តំ ន បច្ចក្កោសតិ រោសន្តំ ន បដិរោសតិ ភណ្ឌន្តំ ន បដិភណ្ឌតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ខមា បដិបទា ។

ឥន្ទ្រិយ ៥ នេះ គឺសទ្ធិន្ទ្រិយ វីរិយិន្ទ្រិយ សតិន្ទ្រិយ សមាធិន្ទ្រិយ បញ្ញិន្ទ្រិយ ក្លៀវក្លា រមែងកើតប្រាកដដល់បុគ្គលនោះ ព្រោះតែឥន្ទ្រិយ ទាំង ៥ នេះក្លៀវក្លាផង បុគ្គលនោះ ក៏សម្រេចអនន្តរិយគុណ ដើម្បីអស់ អាសវៈទាំងឡាយបានឆាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ប្រតិបទាស្រួល ត្រាស់ដឹងក៏បានឆាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទាមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

(១៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទានេះ មាន ៤ យ៉ាង ។ បដិបទា ៤ តើដូចម្តេច ។ គឺប្រតិបទាមិនអត់ធន់ ១ ប្រតិបទាអត់ធន់ ១ ប្រតិបទាទូន្មាន (ឥន្ទ្រិយ) ១ ប្រតិបទាស្ងប់រម្ងាប់ (វិតក្កៈ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះប្រតិបទាមិនអត់ធន់ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជេរតបនឹងបុគ្គលដែលជេរ ខឹងតបនឹងបុគ្គលដែលខឹង ប្រកួតប្រកាន់តបនឹងបុគ្គលដែលប្រកួតប្រកាន់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ប្រតិបទាមិនអត់ធន់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះប្រតិបទាអត់ធន់ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មិនជេរតបនឹងបុគ្គលដែលជេរ មិនខឹងតបនឹងបុគ្គលដែលខឹង មិនប្រកួតប្រកាន់តបនឹងបុគ្គលដែលប្រកួតប្រកាន់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ប្រតិបទាអត់ធន់ ។

អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អសប្បុរិសោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតី ហោតិ បរញ្ច បាណាតិបាតេ សមាទបេតិ ។បេ។ អត្តនា ច អភិជ្ឈាលុ ហោតិ បរញ្ច អភិជ្ឈាយ សមាទបេតិ អត្តនា ច ព្យាបន្នចិត្តោ ហោតិ បរញ្ច ព្យាបាទេ សមាទបេតិ អត្តនា ច មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ បរញ្ច មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ សប្បុរិសោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ ។បេ។ អនភិជ្ឈាលុ ហោតិ អព្យាបន្នចិត្តោ ហោតិ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សប្បុរិសោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច បាណាតិបាតា វេរមណិយា សមាទបេតិ ។បេ។ អត្តនា ច អនភិជ្ឈាលុ ហោតិ បរញ្ច អនភិជ្ឈាយ សមាទបេតិ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា អសប្បុរស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអសប្បុរសដ៏ក្រៃលែងជាងអសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកសម្លាប់សត្វដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការសម្លាប់សត្វផង ។បេ។ ប្រកបដោយអភិជ្ឈាដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងអភិជ្ឈាផង មានចិត្តព្យាបាទដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការព្យាបាទផង ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងមិច្ឆាទិដ្ឋិផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា អសប្បុរសដ៏ក្រៃលែងជាងអសប្បុរស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកវៀរចាកការសម្លាប់សត្វ ។បេ។ មិនប្រកបដោយអភិជ្ឈា មិនមានចិត្តព្យាបាទ ជាសម្មាទិដ្ឋិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សប្បុរស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរសដ៏ក្រៃលែងជាងសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកវៀរចាកការសម្លាប់សត្វដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃក្នុងកិរិយាវៀរចាកការសម្លាប់សត្វផង ។បេ។ មិនប្រកបដោយអភិជ្ឈាដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការមិនមានអភិជ្ឈាផង

កតមា ច ភិក្ខវេ ទមា បដិបទា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ នានុព្យញ្ជនគ្គាហី យត្វាធិករណមេនំ ចក្ខុន្ទ្រិយំ អសំវុតំ វិហរន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវេយ្យុំ តស្ស សំវរាយ បដិបជ្ជតិ រក្ខតិ ចក្ខុន្ទ្រិយំ ចក្ខុន្ទ្រិយេ សំវរំ អាបជ្ជតិ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា... ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា... ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា... កាយេន ផោដ្ឋព្វំ ផុសិត្វា... មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ នានុព្យញ្ជនគ្គាហី យត្វាធិករណមេនំ មនិន្ទ្រិយំ អសំវុតំ វិហរន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវេយ្យុំ តស្ស សំវរាយ បដិបជ្ជតិ រក្ខតិ មនិន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយេ សំវរំ អាបជ្ជតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ទមា បដិបទា ។ កតមា ច ភិក្ខវេ សមា បដិបទា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឧប្បន្នំ កាមវិតក្កំ នាធិវាសេតិ បជហតិ វិនោទេតិ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះប្រតិបទាទូន្មាន (ឥន្ទ្រិយ) តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ឃើញរូបដោយចក្ខុ ហើយមិនកាន់យកនូវនិមិត្ត មិនកាន់យកនូវអនុព្យញ្ជនៈ អកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមក គឺអភិជ្ឈានិងទោមនស្ស គប្បីជាប់តាមភិក្ខុ ដែលមិនសង្រួមចក្ខុន្ទ្រិយនុ៎ះ ព្រោះហេតុតែមិនសង្រួមចក្ខុន្ទ្រិយណា ប្រតិបត្តិដើម្បីសង្រួមចក្ខុន្ទ្រិយនោះ រក្សាចក្ខុន្ទ្រិយ ដល់នូវការសង្រួមក្នុងចក្ខុន្ទ្រិយ ឮសំឡេងដោយត្រចៀក... ធុំក្លិនដោយច្រមុះ... ទទួលរសដោយអណ្តាត... ពាល់ត្រូវផោដ្ឋព្វៈដោយកាយ... ដឹងធម្មារម្មណ៍ដោយចិត្ត ហើយមិនកាន់យកនូវនិមិត្ត មិនកាន់យកនូវអនុព្យញ្ជនៈ អកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមក គឺអភិជ្ឈានិងទោមនស្ស គប្បីជាប់តាមនូវភិក្ខុ ដែលជាអ្នកមិនសង្រួមមនិន្ទ្រិយនុ៎ះ ព្រោះហេតុតែមិនសង្រួមមនិន្ទ្រិយណា ប្រតិបត្តិដើម្បីសង្រួមមនិន្ទ្រិយនោះ រក្សាមនិន្ទ្រិយ ដល់នូវការសង្រួមក្នុងមនិន្ទ្រិយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ប្រតិបទាទូន្មាន (ឥន្ទ្រិយ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះប្រតិបទាស្ងប់រម្ងាប់ (កិលេស) តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មិនបណ្តោយឲ្យកាមវិតក្កៈដែលកើតឡើងហើយ តាំងនៅបាន គឺលះបង់ បន្ទោបង់

សមេតិ ព្យន្តីករោតិ អនភាវំ គមេតិ ឧប្បន្នំ ព្យាបាទ-វិតក្កំ... ឧប្បន្នំ វិហឹសាវិតក្កំ... ឧប្បន្នុប្បន្នេ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ នាធិវាសេតិ បជហតិ វិនោទេតិ សមេតិ ព្យន្តីករោតិ អនភាវំ គមេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សមា បដិបទា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ ចតស្សោ បដិបទាតិ ។

(១៤) ចតស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ បដិបទា ។ កតមា ចតស្សោ ។ អក្ខមា បដិបទា ខមា បដិបទា ទមា បដិបទា សមា បដិបទា ។ កតមា ច ភិក្ខវេ អក្ខមា បដិបទា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អក្ខមោ ហោតិ សីតស្ស ឧណ្ហស្ស ជិឃច្ឆាយ បិបា-សាយ ឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សានំ ទុរុត្តានំ ទុរាគតានំ វចនបថានំ ឧប្បន្នានំ សារីរិកានំ វេទនានំ ទុក្ខានំ តិព្វានំ ខរានំ កដុកានំ អសាតានំ អមនា-បានំ បាណហរានំ អនធិវាសកជាតិកោ ហោតិ ។

រម្ងាប់ ធ្វើឲ្យវិនាស មិនឲ្យកើតមាន មិនបណ្តោយឲ្យព្យាបាទវិតក្កៈ ដែលកើតឡើងហើយ ... មិនបណ្តោយឲ្យវិហឹសាវិតក្កៈ ដែលកើតឡើងហើយ ... មិនបណ្តោយឲ្យអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដ៏លាមក ដែលកើតឡើងហើយៗ គឺលះបង់ បន្ទោបង់ ស្ងប់ រម្ងាប់ ធ្វើឲ្យវិនាស មិនឲ្យកើតមាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ប្រតិបត្តិស្ងប់រម្ងាប់ (វិតក្កៈ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទា មាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

(១៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទានេះមាន ៤ យ៉ាង ។ បដិបទា ៤ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺប្រតិបត្តិមិនអត់ធន់ ១ ប្រតិបត្តិអត់ធន់ ១ ប្រតិបត្តិទូន្មាន (ខ្លួនទ្រម) ១ ប្រតិបត្តិស្ងប់រម្ងាប់ (វិតក្កៈ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះប្រតិបត្តិមិនអត់ធន់ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមិនអត់ធន់ ចំពោះត្រជាក់ ក្តៅ សេចក្តីឃ្លាន ស្រេក ចំពោះសម្ផស្សរបស់រោមមូស ខ្យល់ កំដៅថ្ងៃ និងពស់តូច ពស់ធំ ចំពោះពាក្យសំដីដែលគេពោលអាក្រក់ ជាអ្នកមិនអត់ធ្មត់ ចំពោះវេទនាដែលកើតឡើងក្នុងសរីរកាយ ដែលជាទុក្ខក្រៀមក្រំ ក្រហល់ក្រហាយ ខ្លោចផ្សា មិនជាទីត្រេកអរ មិនគាប់ចិត្ត ដែលអាចនឹងផ្តាច់បង់ជីវិតបាន ។

អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អក្ខមា បដិបទា ។ កតមា ច ភិក្ខវេ ខមា បដិបទា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ខមោ ហោតិ សីតស្ស ឧណ្ហស្ស ជិឃច្ឆាយ បិបាសាយ ឌំសមកសវាតាតបសិរឹសបសម្ផស្សានំ ទុរុត្តានំ ទុរាគតានំ វចនបថានំ ឧប្បន្នានំ សារីរិកានំ វេទនានំ ទុក្ខានំ តិព្វានំ ខរានំ កដុកានំ អសាតានំ អមនាបានំ បាណហរានំ អធិវាសកជាតិកោ ហោតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ខមា បដិបទា ។ កតមា ច ភិក្ខវេ ទមា បដិបទា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ នានុព្យញ្ជនគ្គាហី យត្វាធិករណមេនំ ចក្ខុន្ទ្រិយំ អសំវុតំ វិហរន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវេយ្យុំ តស្ស សំវរាយ បដិបជ្ជតិ រក្ខតិ ចក្ខុន្ទ្រិយំ ចក្ខុន្ទ្រិយេ សំវរំ អាបជ្ជតិ ។ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា... ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា... ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា... កាយេន ផោដ្ឋព្វំ ផុសិត្វា... មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ នានុព្យញ្ជនគ្គាហី

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ប្រតិបទាមិនអត់ធ្មត់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះប្រតិបទាអត់ធ្មត់ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកអត់ធ្មត់ ចំពោះត្រជាក់ ក្តៅ សេចក្តីឃ្លាន ស្រេក ចំពោះសម្ផស្សរបោម មូស ខ្យល់ កំដៅថ្ងៃ នឹងពស់តូច ពស់ធំ ចំពោះពាក្យសំដី ដែលអាក្រក់ ឬជាតិ ជាអ្នកអត់ធ្មត់ ចំពោះវេទនាដែលកើតឡើងក្នុងសរីរៈ ដែលជាទុក្ខក្រៀវក្លា ក្រហល់ក្រហាយ ក្តៅផ្សា មិនត្រេកអរចិត្ត មិនគាប់ចិត្ត ដែលអាចនឹងដកយកជីវិតទៅបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ប្រតិបទាអត់ធ្មត់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះប្រតិបទាទូន្មាន (ទូន្មានឥន្ទ្រិយ) តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ឃើញរូបដោយចក្ខុហើយ មិនកាន់យកនូវនិមិត្ត មិនកាន់យកនូវអនុព្យញ្ជនៈ អកុសលធម៌ទាំងឡាយគឺអភិជ្ឈានិងទោមនស្ស គប្បីជាប់តាមនូវភិក្ខុ ដែលមិនសង្រួមនូវចក្ខុន្ទ្រិយនុ៎ះ ព្រោះហេតុណាមិនសង្រួមចក្ខុន្ទ្រិយឯណា ប្រតិបត្តិដើម្បីសង្រួមចក្ខុន្ទ្រិយនោះ រក្សាចក្ខុន្ទ្រិយ ដល់នូវការសង្រួមក្នុងចក្ខុន្ទ្រិយ ឮសំឡេងដោយត្រចៀក... ធុំក្លិនដោយច្រមុះ... ទទួលរសដោយអណ្តាត... ពាល់ត្រូវផ្សព្វដោយកាយ... ដឹងធម្មារម្មណ៍ដោយចិត្ត ហើយមិនកាន់យកនូវនិមិត្ត មិនកាន់យកនូវអនុព្យញ្ជនៈ

យត្វាធិករណមេនំ មនិន្ទ្រិយំ អសំវុតំ វិហរន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវេយ្យុំ តស្ស សំវរាយ បដិបជ្ជតិ រក្ខតិ មនិន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយេ សំវរំ អាបជ្ជតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ទមា បដិបទា ។ កតមា ច ភិក្ខវេ សមា បដិបទា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឧប្បន្នំ កាមវិតក្កំ នាធិវាសេតិ បជហតិ វិនោទេតិ សមេតិ ព្យន្តីករោតិ អនភាវំ គមេតិ ឧប្បន្នំ ព្យាបាទវិតក្កំ... ឧប្បន្នំ វិហឹសាវិតក្កំ... ឧប្បន្នុប្បន្នេ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ នាធិវាសេតិ បជហតិ វិនោទេតិ សមេតិ ព្យន្តីករោតិ អនភាវំ គមេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សមា បដិបទា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ ចតស្សោ បដិបទាតិ ។

[១៦៦] ចតស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ បដិបទា ។ កតមា ចតស្សោ ។ ទុក្ខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា ទុក្ខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា សុខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា សុខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា ។

អកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមក គឺអភិជ្ឈានិងទោមនស្ស គប្បីជាប់តាមបុគ្គល ដែលមិនសង្រួមមនិន្ទ្រិយនុ៎ះ ព្រោះហេតុតែមិនសង្រួមមនិន្ទ្រិយណា ក៏ប្រតិបត្តិដើម្បីសង្រួមមនិន្ទ្រិយនោះ រក្សាមនិន្ទ្រិយ ដល់នូវការសង្រួមក្នុងមនិន្ទ្រិយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ប្រតិបទាទូន្មាន (ខ្លួនឥន្ទ្រិយ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះប្រតិបទាស្ងប់រម្ងាប់ (កិលេស) តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មិនបណ្តោយឲ្យកាមវិតក្កៈ ដែលកើតឡើងហើយស្រែយនៅបាន គឺលះបង់ បន្ទោបង់ ធ្វើឲ្យវិនាស មិនឲ្យកើតមាន មិនបណ្តោយឲ្យព្យាបាទវិតក្កៈ ដែលកើតឡើងហើយ... មិនបណ្តោយឲ្យវិហឹសាវិតក្កៈដែលកើតឡើងហើយ... មិនបណ្តោយឲ្យអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏អាក្រក់ ដែលកើតឡើងហើយរឿយៗស្រែយនៅបាន គឺលះបង់ បន្ទោបង់ ធ្វើឲ្យវិនាស មិនឲ្យកើតមាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ប្រតិបទាស្ងប់រម្ងាប់ (កិលេស) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទាមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

[១៦៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទានេះមាន ៤ យ៉ាង ។ បដិបទា ៤ តើដូចម្តេច ។ គឺប្រតិបទាលំបាក ទាំងត្រាស់ដឹង ក៏យឺតយូរ ១ ប្រតិបទាលំបាក តែត្រាស់ដឹងបានឆាប់ ១ ប្រតិបទាស្រួល តែត្រាស់ដឹងយឺតយូរ ១ ប្រតិបទាស្រួល ទាំងត្រាស់ដឹង ក៏បានឆាប់ ១ ។

តត្រ ភិក្ខវេ យាយំ បដិបទា ទុក្ខា ទន្ធាភិញ្ញា អយំ ភិក្ខវេ បដិបទា ឧភយេនេវ ហីនា អក្ខាយតិ យទបាយំ បដិបទា ទុក្ខា ឥមិនាបាយំ ហីនា អក្ខាយតិ យទបាយំ បដិបទា ទន្ធា ឥមិនាបាយំ ហីនា អក្ខាយតិ ។ អយំ ភិក្ខវេ បដិបទា ឧភយេនេវ ហីនា អក្ខាយតិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យាយំ បដិបទា ទុក្ខា ខិប្បាភិញ្ញា អយំ ភិក្ខវេ បដិបទា ទុក្ខត្តា ហីនា អក្ខាយតិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យាយំ បដិបទា សុខា ទន្ធាភិញ្ញា អយំ ភិក្ខវេ បដិបទា ទន្ធត្តា ហីនា អក្ខាយតិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យាយំ បដិបទា សុខា ខិប្បាភិញ្ញា អយំ ភិក្ខវេ បដិបទា ឧភយេនេវ បណីតា អក្ខាយតិ យទបាយំ បដិបទា សុខា ឥមិនាបាយំ បណីតា អក្ខាយតិ យទបាយំ បដិបទា ខិប្បា ឥមិនាបាយំ បណីតា អក្ខាយតិ ។ អយំ ភិក្ខវេ បដិបទា ឧភយេនេវ បណីតា អក្ខាយតិ ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ ចតស្សោ បដិបទាតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ដាបដិបទាទាំង ៤ នោះ បដិបទាណា ទាំងពិបាកលំបាក ទាំងត្រាស់ដឹងបានយឺតយូរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទានេះ បានជាថោកថយ ដោយហេតុ ២ ស្ថាន គឺថា ប្រតិបត្តិលំបាក បានជាថោកថយ ដោយប្រតិបត្តិលំបាក ១ ប្រតិបត្តិត្រាស់ដឹងបានយឺតយូរ បានជាថោកថយ ដោយសេចក្ដីយឺតយូរ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះបានជាបដិបទាថោកថយ ដោយហេតុ ២ ស្ថាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ដាបដិបទាទាំង ៤ នោះ បដិបទាណា លំបាក ត្រាស់ដឹងបានឆាប់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទានេះ បានជាថោកថយ ព្រោះសេចក្ដីលំបាក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ដាបដិបទាទាំង ៤ នោះ បដិបទាណា ស្រួល តែត្រាស់ដឹងយឺតយូរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទានេះបានជាថោកថយ ព្រោះត្រាស់ដឹងយឺតយូរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ដាបដិបទាទាំង ៤ នោះ បដិបទាណាស្រួល ទាំងត្រាស់ដឹងឆាប់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទានេះ បានជាថ្លៃថ្លា ដោយហេតុ ២ ស្ថាន គឺថា ប្រតិបត្តិស្រួល បានជាថ្លៃថ្លា ដោយប្រតិបត្តិ ១ បដិបទាណា ត្រាស់ដឹងបានឆាប់ បានជាថ្លៃថ្លា ដោយការត្រាស់ដឹងបានឆាប់ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះបានជាបដិបទាថ្លៃថ្លា ដោយហេតុ ២ ស្ថាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទាមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

[១៧] អថខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ យេនាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា មហាមោគ្គល្លានេន សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ ឯតទវោច ចតស្សោ ឥមា អាវុសោ មោគ្គល្លាន បដិបទា ។ កតមា ចតស្សោ ។ ទុក្ខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា ទុក្ខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា សុខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា សុខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា ។ ឥមា ខោ អាវុសោ ចតស្សោ បដិបទា ។ ឥមាសំ អាវុសោ ចតស្សន្នំ បដិបទានំ កតមំ តេ បដិបទំ អាគម្ម អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ ។ ចតស្សោ ឥមា អាវុសោ សារិបុត្ត បដិបទា ។ កតមា ចតស្សោ ។ ទុក្ខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា ទុក្ខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា សុខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា សុខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា ។ ឥមា ខោ អាវុសោ ចតស្សោ បដិបទា ។

[១៧] គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ ចូលទៅរកព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយ និងពាក្យដែលគួររឭកហើយ ក៏គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសារីបុត្តមានអាយុ គង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានពោលនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុថា ម្នាលអាវុសោមោគ្គល្លាន បដិបទានេះមាន ៤ ។ បដិបទា ៤ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺប្រតិបត្តិលំបាក ត្រាស់ដឹងយឺតយូរ ១ ប្រតិបត្តិលំបាក តែត្រាស់ដឹងបានឆាប់ ១ ប្រតិបត្តិស្រួល តែត្រាស់ដឹងយឺតយូរ ១ ប្រតិបត្តិស្រួលត្រាស់ដឹងក៏បានឆាប់ ១ ។ ម្នាលអាវុសោ បដិបទាមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលអាវុសោ បណ្តាបដិបទាទាំង ៤ នេះ ចិត្តអ្នកអាស្រ័យនូវបដិបទាណា ទើបរួចចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះមិនប្រកាន់មាំ ។ ម្នាលអាវុសោសារីបុត្ត បដិបទានេះមាន ៤ ។ បដិបទា ៤ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺប្រតិបត្តិលំបាក ត្រាស់ដឹងយឺតយូរ ១ ប្រតិបត្តិលំបាក តែត្រាស់ដឹងបានឆាប់ ១ ប្រតិបត្តិស្រួល តែត្រាស់ដឹងយឺតយូរ ១ ប្រតិបត្តិស្រួលត្រាស់ដឹងក៏បានឆាប់ ១ ។ ម្នាលអាវុសោ បដិបទាមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

[illegible] [illegible] ចតុស្សច្ចំ [illegible] [illegible] [illegible] ទុក្ខំ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ។

[១៥] [illegible] [illegible] មហាមោគ្គល្លានោ [illegible] សារីបុត្តោ [illegible] [illegible] [illegible] សារីបុត្តេន [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ។ [illegible] [illegible] [illegible] មហាមោគ្គល្លានោ [illegible] សារីបុត្តំ [illegible] [illegible] [illegible] សារីបុត្ត [illegible] ។ [illegible] [illegible] ។ ទុក្ខា [illegible] [illegible] ទុក្ខា [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ។ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ។ [illegible] [illegible] ចតុស្សច្ចំ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ។ [illegible] [illegible] [illegible] មោគ្គល្លាន [illegible] ។ [illegible] [illegible] ។ ទុក្ខា [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ។

[៣៥] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ។ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ។ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ៤ ។ [illegible] ៤ [illegible] ។ [illegible] [illegible] [illegible] ១ [illegible] [illegible] [illegible] ១ [illegible] [illegible] ១ [illegible] [illegible] ១ ។ [illegible] [illegible] [illegible] ៤ [illegible] ។ [illegible] [illegible] ៤ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ។ [illegible] [illegible] ៤ ។ [illegible] ៤ [illegible] ។ [illegible] [illegible] ១

ទុក្ខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា សុខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា សុខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា ។ ឥមា ខោ អាវុសោ ចតស្សោ បដិបទា ។ ឥមាសំ អាវុសោ ចតស្សន្នំ បដិបទានំ យាយំ បដិបទា សុខា ខិប្បាភិញ្ញា ឥមំ មេ បដិបទំ អាគម្ម អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តន្តិ ។

[១៩] ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មឹ ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បុគ្គលោ កាយស្ស ភេទា សសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បុគ្គលោ កាយស្ស ភេទា អសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ បុគ្គលោ[១] ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។

១ ម. ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ។

ប្រតិបទាលំបាក តែត្រាស់ដឹងបានឆាប់ ១ ប្រតិបទាស្រួល តែត្រាស់ដឹងយឺតយូរ ១ ប្រតិបទាស្រួលទាំងត្រាស់ដឹងក៏បានឆាប់ ១ ។ ម្នាលអាវុសោ បដិបទាមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលអាវុសោ បណ្តាបដិបទាទាំង ៤ នេះ ចិត្តខ្ញុំអាស្រ័យនូវបដិបទា ដែលជាប្រតិបទាស្រួលទាំងត្រាស់ដឹងបានឆាប់នេះ ទើបរួចចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះមិនប្រកាន់មាំ ។

[១៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៤ ពួកនេះ រមែងមានប្រាកដក្នុងលោក ។ បុគ្គល ៤ ពួក ដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាសសង្ខារបរិនិព្វាយី[១] ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ លុះបែកធ្លាយរាងកាយទៅ ទើបជាសសង្ខារបរិនិព្វាយី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអសង្ខារបរិនិព្វាយី[២] ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ លុះបែកធ្លាយរាងកាយទៅ ទើបជាអសង្ខារបរិនិព្វាយី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលជាសសង្ខារបរិនិព្វាយី ក្នុងបច្ចុប្បន្ន តើដូចម្តេច ។

១ បុគ្គលដែលបរិនិព្វានដោយសេចក្តីព្យាយាម ហៅថា សសង្ខារបរិនិព្វាយី ។

២ បុគ្គលដែលបរិនិព្វានដោយងាយ មិនបាច់ប្រកបដោយសេចក្តីព្យាយាម ហៅថា អសង្ខារបរិនិព្វាយី ។

ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អសុភានុបស្សី កាយេ វិហរតិ អាហារេ បដិក្កូលសញ្ញី សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញី សព្វសង្ខារេសុ អនិច្ចានុបស្សី មរណសញ្ញា ខោ បនស្ស អជ្ឈត្តំ សូបដ្ឋិតា ហោតិ ។ សោ ឥមានិ បញ្ច សេក្ខពលានិ ឧបនិស្សាយ វិហរតិ សទ្ធាពលំ ហិរិពលំ ឱត្តប្បពលំ វីរិយពលំ បញ្ញាពលំ តស្សិមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អធិមត្តានិ បាតុភវន្តិ សទ្ធិន្ទ្រិយំ វីរិយិន្ទ្រិយំ សតិន្ទ្រិយំ សមាធិន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ សោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អធិមត្តត្តា ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ បុគ្គលោ កាយស្ស ភេទា សសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អសុភានុបស្សី កាយេ វិហរតិ អាហារេ បដិក្កូលសញ្ញី សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញី សព្វសង្ខារេសុ អនិច្ចានុបស្សី មរណសញ្ញា ខោ បនស្ស អជ្ឈត្តំ សូបដ្ឋិតា ហោតិ ។ សោ ឥមានិ បញ្ច សេក្ខពលានិ ឧបនិស្សាយ វិហរតិ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាឃើញរឿងមិនស្អាតក្នុងកាយ កំណត់សេចក្តីបដិកូលក្នុងអាហារ កំណត់សេចក្តីមិនត្រេកអរ ក្នុងលោកទាំងពួង ឃើញនូវសេចក្តីមិនទៀង ក្នុងសង្ខារទាំងពួង មួយទៀត ភិក្ខុនោះ កំណត់សេចក្តីស្លាប់ តម្កល់ទុកមាំមួនប្រាកដខាងក្នុង ។ ភិក្ខុនោះ តែងនៅអាស្រ័យនូវសេក្ខពល (កំឡាំងនៃសេក្ខបុគ្គល) ៥ នេះ គឺសទ្ធាពល ហិរិពល ឱត្តប្បពល វីរិយពល បញ្ញាពល ឥន្ទ្រិយ ៥ នេះ គឺសទ្ធិន្ទ្រិយ វីរិយិន្ទ្រិយ សតិន្ទ្រិយ សមាធិន្ទ្រិយ បញ្ញិន្ទ្រិយ ដ៏ក្លៀវក្លា កើតមានប្រាកដដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះឥន្ទ្រិយទាំង ៥ នេះក្លៀវក្លាពេក ភិក្ខុនោះក៏ជាសសង្ខារបរិនិព្វាយី ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាសសង្ខារបរិនិព្វាយី ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលព្រោះបែកធ្លាយកាយទៅ ទើបជាសសង្ខារបរិនិព្វាយី តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាឃើញរឿងមិនស្អាតក្នុងកាយ កំណត់សេចក្តីបដិកូលក្នុងអាហារ កំណត់សេចក្តីមិនត្រេកអរ ក្នុងលោកទាំងពួង ឃើញនូវសេចក្តីមិនទៀង ក្នុងសង្ខារទាំងពួង មួយទៀត ភិក្ខុនោះ កំណត់សេចក្តីស្លាប់ តម្កល់ទុកមាំមួនប្រាកដខាងក្នុង ។ ភិក្ខុនោះ តែងនៅអាស្រ័យនូវសេក្ខពល ៥ នេះ

សទ្ធាពលំ ហិរិពលំ ឱត្តប្បពលំ វីរិយពលំ បញ្ញាពលំ តស្សិមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ មុទូនិ បាតុភវន្តិ សទ្ធិន្ទ្រិយំ វីរិយិន្ទ្រិយំ សតិន្ទ្រិយំ សមាធិន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ សោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ មុទុត្តា កាយស្ស ភេទា សសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ កាយស្ស ភេទា សសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ បុគ្គលោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ ។បេ។ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ វិតក្កវិចារានំ វូបសមា ។បេ។ ទុតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ បីតិយា ច វិរាគា ។បេ។ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា ។បេ។ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ។ សោ ឥមានិ បញ្ច សេខពលានិ ឧបនិស្សាយ វិហរតិ សទ្ធាពលំ ហិរិពលំ ឱត្តប្បពលំ វីរិយពលំ បញ្ញាពលំ

គឺសទ្ធាពល ហិរិពល ឱត្តប្បពល វីរិយពល បញ្ញាពល ឥន្ទ្រិយ ៥ គឺ សទ្ធិន្ទ្រិយ វីរិយិន្ទ្រិយ សតិន្ទ្រិយ សមាធិន្ទ្រិយ បញ្ញិន្ទ្រិយ ទន់ខ្សោយ រមែងកើតប្រាកដដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះឥន្ទ្រិយទាំង ៥ នេះ ទន់ខ្សោយពេក ភិក្ខុនោះ លុះបែកធ្លាយរាងកាយទៅ ទើបជាសសង្ខារបរិនិព្វាយី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលលុះបែកធ្លាយរាងកាយទៅ ទើបជាសសង្ខារបរិនិព្វាយីយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអសង្ខារបរិនិព្វាយី ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។បេ។ ចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ព្រោះរម្ងាប់នូវវិតក្កៈ វិចារៈ ។បេ។ ចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន ព្រោះនឿយណាយចាកបីតិផង ។បេ។ ចូលកាន់តតិយជ្ឈាន ព្រោះលះបង់នូវសុខផង លះបង់នូវទុក្ខផង ។បេ។ ចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន ។ ភិក្ខុនោះ តែងអាស្រ័យនូវសេក្ខពលទាំង ៥ នេះ គឺសទ្ធាពល ហិរិពល ឱត្តប្បពល វីរិយពល បញ្ញាពល

តស្សិមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អធិមត្តានិ បាតុភវន្តិ សទ្ធិន្ទ្រិយំ វីរិយិន្ទ្រិយំ សតិន្ទ្រិយំ សមាធិន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ សោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អធិមត្តត្តា ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ បុគ្គលោ កាយស្ស ភេទា អសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ ។បេ។ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ វិតក្កវិចារានំ វូបសមា ។បេ។ ទុតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ បីតិយា ច វិរាគា ។បេ។ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា ។បេ។ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ។ សោ ឥមានិ បញ្ច សេក្ខពលានិ ឧបនិស្សាយ វិហរតិ សទ្ធាពលំ ហិរិពលំ ឱត្តប្បពលំ វីរិយពលំ បញ្ញាពលំ តស្សិមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អធិមត្តានិ បាតុភវន្តិ សទ្ធិន្ទ្រិយំ វីរិយិន្ទ្រិយំ សតិន្ទ្រិយំ សមាធិន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ សោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អធិមត្តត្តា កាយស្ស ភេទា អសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។

ឥន្ទ្រិយ ៥ នេះ គឺសទ្ធិន្ទ្រិយ វីរិយិន្ទ្រិយ សតិន្ទ្រិយ សមាធិន្ទ្រិយ បញ្ញិន្ទ្រិយ ក៏ក្លៀវក្លា កើតប្រាកដដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះឥន្ទ្រិយ ៥ នេះ ក្លៀវក្លា ភិក្ខុនោះ ទើបជាអសង្ខារបរិនិព្វាយី ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអសង្ខារបរិនិព្វាយី ក្នុងបច្ចុប្បន្ន យ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គល លុះតែបែកធ្លាយរាងកាយទៅ ទើបជាអសង្ខារបរិនិព្វាយី តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងប់ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។បេ។ ចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ព្រោះរម្ងាប់នូវវិតក្កៈ វិចារៈ ។បេ។ ចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន ព្រោះនឿយណាយ ចាកបីតិផង ។បេ។ ចូលកាន់តតិយជ្ឈាន ព្រោះលះបង់នូវសុខផង លះបង់នូវទុក្ខផង ។បេ។ ក៏ចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន ។ ភិក្ខុនោះ តែងអាស្រ័យនូវសេក្ខពលទាំង ៥ នេះ គឺសទ្ធាពល ហិរិពល ឱត្តប្បពល វីរិយពល បញ្ញាពល ឥន្ទ្រិយទាំង ៥ នេះ គឺសទ្ធិន្ទ្រិយ វីរិយិន្ទ្រិយ សតិន្ទ្រិយ សមាធិន្ទ្រិយ បញ្ញិន្ទ្រិយ ក៏ក្លៀវក្លា តែងកើតប្រាកដដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះឥន្ទ្រិយទាំង ៥ នេះ ក្លៀវក្លាហើយ ភិក្ខុនោះ លុះបែកធ្លាយរាងកាយ ទើបជាអសង្ខារបរិនិព្វាយី ។

ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ កាយស្ស ភេទា អសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិន្តិ ។

(៤០) ឯកំ សមយំ អាយស្មា អានន្ទោ កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ ។ តត្រ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អាវុសោ ភិក្ខវោតិ ។ អាវុសោតិ ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស បច្ចស្សោសុំ ។ អាយស្មា អានន្ទោ ឯតទវោច យោ ហិ កោចិ អាវុសោ ភិក្ខុ វា ភិក្ខុនី វា មម សន្តិកេ អរហត្តប្បត្តិំ ព្យាករោតិ សព្វសោ ចតូហិ មគ្គេហិ ឯតេសំ វា អញ្ញតរេន ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ ឥធាវុសោ ភិក្ខុ សមថបុព្វង្គមំ វិបស្សនំ ភាវេតិ តស្ស សមថបុព្វង្គមំ វិបស្សនំ ភាវយតោ មគ្គោ សញ្ជាយតិ[១] ។ សោ តំ មគ្គំ អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលីករោតិ តស្ស តំ មគ្គំ អាសេវតោ ភាវយតោ ពហុលីករោតោ សញ្ញោជនានិ បហីយន្តិ អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ ។

---

១ ឱ. បញ្ញាយតីតិ ទិស្សតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនោះលុះបែកធ្លាយរាងកាយទៅ ហើយជា អសង្ខារបរិនិព្វាយី យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ទាំង ៤ ពួកនេះ រមែងមានប្រាកដនៅក្នុងលោក ។

(៤០) សម័យមួយ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ នៅក្នុងឃោសិតារាម ជិតក្រុងកោសម្ពី ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានហៅ ភិក្ខុទាំងឡាយ មកថា ម្នាលភិក្ខុដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលតបពាក្យព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ករុណា អាវុសោ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក៏បានពោលពាក្យនេះថា ម្នាលអាវុសោ ទាំងឡាយ សេចក្ដីទាំងឡាយ ជាភិក្ខុក្ដី ភិក្ខុនីក្ដី ព្យាករនូវ ការសម្រេចអរហត្ត ក្នុងសំណាក់ខ្ញុំ ដោយមគ្គទាំង ៤ ឬមគ្គ ទាំង ៤ នុ៎ះ មគ្គណាមួយ ដោយអាការទាំងពួង ។ មគ្គទាំង ៤ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើន វិបស្សនា មានសមថៈជាប្រធាន កាលបើលោកចំរើនវិបស្សនា មានសមថៈ ជាប្រធាន មគ្គក៏កើតឡើង ។ លោកក៏សេព ចំរើន ធ្វើឲ្យច្រើន នូវមគ្គនោះ កាលបើលោកសេព ចំរើន ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គនោះ លោក ក៏លះបង់សំយោជនៈទាំងឡាយបាន អនុស័យក៏អស់ទៅ ។

បុន ចបរំ អាវុសោ ភិក្ខុ វិបស្សនាបុព្វង្គមំ សមថំ ភាវេតិ តស្ស វិបស្សនាបុព្វង្គមំ សមថំ ភាវយតោ មគ្គោ សញ្ជាយតិ ។ សោ តំ មគ្គំ អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលីករោតិ តស្ស តំ មគ្គំ អាសេវតោ ភាវយតោ ពហុលីករោតោ សញ្ញោជនានិ បហីយន្តិ អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ ។ បុន ចបរំ អាវុសោ ភិក្ខុ សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតិ តស្ស សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវយតោ មគ្គោ សញ្ជាយតិ ។ សោ តំ មគ្គំ អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលីករោតិ តស្ស តំ មគ្គំ អាសេវតោ ភាវយតោ ពហុលីករោតោ សញ្ញោជនានិ បហីយន្តិ អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ ។ បុន ចបរំ អាវុសោ ភិក្ខុនោ ធម្មុទ្ធច្ចវិគ្គហិតំ មានសំ[១] ហោតិ សោ អាវុសោ សមយោ យំ តំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តមេវ សន្តិដ្ឋតិ សន្និសីទតិ ឯកោទិ ហោតិ សមាធិយតិ តស្ស មគ្គោ សញ្ជាយតិ ។

១ ឱ. ធម្មុទ្ធច្ចវិគ្គហិតមានសា ។

ម្នាលអាវុសោ ចំណែកខាងមុខ មួយវិញទៀត ភិក្ខុចំរើនសមថៈ មានវិបស្សនាជាខាងមុខ កាលលោកចំរើនសមថៈ មានវិបស្សនាជាខាងមុខ មគ្គក៏កើតឡើង ។ លោកក៏សេពគប់ ចំរើន ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គនោះ កាលបើលោកសេពគប់ ចំរើន ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គនោះ លោកក៏លះបង់សញ្ញោជនៈបាន ពួកអនុស័យក៏អស់ទៅ ។ ម្នាលអាវុសោ ចំណែកខាងមុខ មួយវិញទៀត ភិក្ខុចំរើនសមថៈនិងវិបស្សនា ជាគូនឹងគ្នា កាលលោកចំរើនសមថៈនិងវិបស្សនា ជាគូនឹងគ្នា មគ្គក៏កើតឡើង ។ លោកក៏សេពគប់ ចំរើន ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គនោះ កាលបើលោកសេពគប់ ចំរើន ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គនោះ លោកក៏លះបង់សញ្ញោជនៈបាន ពួកអនុស័យក៏អស់ទៅ ។ ម្នាលអាវុសោ ចំណែកខាងមុខ មួយវិញទៀត ចិត្តរបស់ភិក្ខុជាប់ដោយឧទ្ធច្ច (វិបស្សនុបក្កិលេស ១០) ក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាប់ក្នុងកាលនោះ ម្នាលអាវុសោ សម័យណា ចិត្តនោះ តាំងនៅខាងក្នុង ស្ងប់រម្ងាប់ មានអារម្មណ៍តែមួយ ដោយសមាធិ ជាសភាពតាំងមាំ មគ្គក៏កើតឡើងដល់ភិក្ខុនោះ ។

សោ តំ មគ្គំ អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលីករោតិ តស្ស តំ មគ្គំ អាសេវតោ ភាវយតោ ពហុលីករោតោ សញ្ញោជនានិ បហីយន្តិ អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ ។ យោ ហិ កោចិ អាវុសោ ភិក្ខុ វា ភិក្ខុនី វា មម សន្តិកេ អរហត្តប្បត្តឹ ព្យាករោតិ សព្វោ សោ ឥមេហិ ចតូហិ មគ្គេហិ ឯតេសំ វា អញ្ញតរេនាតិ ។

បដិបទាវគ្គោ ទុតិយោ ។

តស្សុទ្ទានំ

សង្ខិត្តំ វិត្ថារំ អសុភំ(១)
ទ្វេ ខមា ឧភយេន(២) ច
មោគ្គល្លានោ សារីបុត្តោ សសង្ខារំ
យុគនទ្ធេន ទសាតិ ។

១ ម. អសុភំ (អសុភន្តិ យុត្តតរំ) ។ ២ ម. ឧភយេន ច (ឧភយេន ភាតិ យុត្តតរំ) ។

លោកសេពគប់ ចំរើន ធ្វើឲ្យច្រើននូវផ្លូវនោះ កាលលោកសេពគប់ ចំរើន ធ្វើឲ្យច្រើននូវផ្លូវនោះ លោកក៏លះបង់សញ្ញោជនៈទាំងឡាយបាន អនុស័យទាំងឡាយក៏អស់ទៅ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ជនណាមួយ គឺ ភិក្ខុក្ដី ភិក្ខុនីក្ដី ព្យាករនូវការដល់នូវព្រះអរហត្ត ក្នុងសំណាក់ខ្ញុំ ដោយមគ្គទាំង ៤ នេះ ឬក៏ដោយមគ្គទាំង ៤ នោះ ដោយមគ្គណាមួយ ដោយការតាំងនៅក្នុងធម៌ ។

ចប់ បដិបទាវគ្គ ទី ២ ។

ឧទ្ទាននៃបដិបទាវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីបដិបទា ៤ យ៉ាងដោយសង្ខេប ១ អំពីបដិបទា ៤ យ៉ាងដោយពិស្ដារ ១ អំពីបដិបទា ៤ យ៉ាង ខាងអសុភ ពិចារណាឃើញថា មិនស្អាតជាដើម ១ អំពីបដិបទា ៤ យ៉ាង មានសេចក្ដីអត់ធន់ជាដើម ២ លើក អំពីបដិបទាមួយគ្នាដោយចំណែកទាំង ២ ១ អំពីព្រះមោគ្គល្លាន ១ អំពីព្រះសារីបុត្ត ១ អំពីសសង្ខារបរិនិព្វាយីជាដើម ១ អំពីការចំរើនសមថៈនឹងវិបស្សនាជាគូនឹងគ្នា ១ ។

សញ្ចេតនិយវគ្គ តតិយោ

(៤០) កាយេ វា ភិក្ខវេ សតិ កាយសញ្ចេតនាហេតុ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ វាចាយ វា ភិក្ខវេ សតិ វចីសញ្ចេតនាហេតុ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ មនេ វា ភិក្ខវេ សតិ មនោសញ្ចេតនាហេតុ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ អវិជ្ជាបច្ចយា វា ។ សាមំ វា តំ ភិក្ខវេ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ ។ បរេ វាស្ស តំ ភិក្ខវេ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោន្តិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ សម្បជានោ វា តំ ភិក្ខវេ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ អសម្បជានោ វា តំ ភិក្ខវេ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ ។

សញ្ចេតនិយវគ្គ ទី ៣

(៤០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើកាយមាន(១) មាន សុខទុក្ខជាខាងក្នុង រមែងកើតឡើង ព្រោះកាយសញ្ចេតនា(២) ជាហេតុ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើវាចាមាន សុខទុក្ខជាខាងក្នុង រមែងកើតឡើង ព្រោះវចីសញ្ចេតនាជាហេតុ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមនោមាន សុខទុក្ខជាខាងក្នុង រមែងកើតឡើង ព្រោះមនោសញ្ចេតនាជាហេតុ ឬ ព្រោះអវិជ្ជាជាបច្ច័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលតាក់តែងកាយសង្ខារដោយខ្លួនឯង ដែលជាបច្ច័យ នាំឲ្យសុខទុក្ខជាខាងក្នុង កើតឡើងក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដទៃតាក់តែងកាយសង្ខារ ដែលជាបច្ច័យ នាំឲ្យសុខទុក្ខជាខាងក្នុង កើតឡើងក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានសម្បជញ្ញៈដឹងខ្លួន(៣) តាក់តែងកាយសង្ខារ ដែលជាបច្ច័យ នាំឲ្យសុខទុក្ខជាខាងក្នុង កើតឡើងក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលមិនមានសម្បជញ្ញៈដឹងខ្លួន តាក់តែងកាយសង្ខារ ដែលជាបច្ច័យ នាំឲ្យសុខទុក្ខជាខាងក្នុង កើតឡើងក៏មាន ។

---

១ ពាក្យថាកាយនេះ សំដៅយកកាយវិញ្ញត្តិ ។ ២ ការសម្រេចនៃចេតនាក្នុងកាយទ្វារហៅថា កាយសញ្ចេតនាបាន ២០ គឺកាមាវចរកុសល ៨ អកុសល ១២ ។ វចីសញ្ចេតនា និងមនោសញ្ចេតនា ក៏ដូចគ្នានឹងកាយសញ្ចេតនាដែរ ។ ៣ គឺដឹងខ្លួនថាខ្លួនធ្វើកុសលឬអកុសល ផល ដឹងអកុសលនិងផលអកុសលនោះ ដូច្នេះជាដើម ។ អដ្ឋកថា ។

សាមំ វា តំ ភិក្ខវេ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ បរេ វា តំ ភិក្ខវេ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោន្តិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ សម្បជានោ វា តំ ភិក្ខវេ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ អសម្បជានោ វា តំ ភិក្ខវេ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ ។ សាមំ វា តំ ភិក្ខវេ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ បរេ វា តំ ភិក្ខវេ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរោន្តិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ សម្បជានោ វា តំ ភិក្ខវេ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ អសម្បជានោ វា តំ ភិក្ខវេ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ ។ ឥមេសុ ភិក្ខវេ ធម្មេសុ អវិជ្ជា អនុបតិតា អវិជ្ជាយ ត្វេវ អសេសវិរាគនិរោធា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលតាក់តែងវចីសង្ខារដោយខ្លួនឯង ដែលជាបច្ច័យនាំឲ្យសុខទុក្ខជាខាងក្នុង កើតឡើងក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដទៃតាក់តែងវចីសង្ខារ ដែលជាបច្ច័យនាំឲ្យសុខទុក្ខជាខាងក្នុង កើតឡើងក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានសេចក្តីដឹងច្បាស់ តាក់តែងវចីសង្ខារ ដែលជាបច្ច័យនាំឲ្យសុខទុក្ខជាខាងក្នុង កើតឡើងក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលតាក់តែងមនោសង្ខារដោយខ្លួនឯង ដែលជាបច្ច័យនាំឲ្យសុខទុក្ខជាខាងក្នុង កើតឡើងក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដទៃតាក់តែងមនោសង្ខារ ដែលជាបច្ច័យនាំឲ្យសុខទុក្ខជាខាងក្នុង កើតឡើងក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមានសេចក្តីដឹងច្បាស់ តាក់តែងមនោសង្ខារ ដែលជាបច្ច័យនាំឲ្យសុខទុក្ខជាខាងក្នុង កើតឡើងក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលមិនមានសេចក្តីដឹងច្បាស់ តាក់តែងមនោសង្ខារ ដែលជាបច្ច័យនាំឲ្យសុខទុក្ខជាខាងក្នុង កើតឡើងក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អវិជ្ជាតែងជាប់តាមនៅក្នុងធម៌ទាំងនេះ (ព្រោះអវិជ្ជានោះសាបរលត់មិនមានសេសសល់

សោ កាយោ ន ហោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ សា វាចា ន ហោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ សោ មនោ ន ហោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ ខេត្តំ ន ហោតិ... វត្ថុំ ន ហោតិ... អាយតនំ ន ហោតិ... អធិករណំ ន ហោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខន្តិ ។ ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ អត្តភាវប្បដិលាភា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ អត្តភាវប្បដិលាភោ យស្មឹ អត្តភាវប្បដិលាភេ អត្តសញ្ចេតនា កមតិ នោ បរសញ្ចេតនា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ អត្តភាវប្បដិលាភោ យស្មឹ អត្តភាវប្បដិលាភេ បរសញ្ចេតនា កមតិ នោ អត្តសញ្ចេតនា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ អត្តភាវប្បដិលាភោ យស្មឹ អត្តភាវប្បដិលាភេ អត្តសញ្ចេតនា ច កមតិ បរសញ្ចេតនា ច ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ អត្តភាវប្បដិលាភោ យស្មឹ អត្តភាវប្បដិលាភេ នេវ អត្តសញ្ចេតនា កមតិ នោ បរសញ្ចេតនា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ អត្តភាវប្បដិលាភាតិ ។

កាយនោះ ក៏មិនជាបច្ច័យនាំឲ្យសុខទុក្ខខាងក្នុង កើតឡើងបាន វាចានោះ ក៏មិនជាបច្ច័យនាំឲ្យសុខទុក្ខខាងក្នុង កើតឡើងបាន ចិត្តនោះ ក៏មិនជាបច្ច័យនាំឲ្យសុខទុក្ខខាងក្នុង កើតឡើងបាន ខេត្តក៏មិនមាន . . . វត្ថុក៏មិនមាន . . . អាយតនៈក៏មិនមាន . . អធិករណ៍ ក៏មិនជាបច្ច័យនាំឲ្យសុខទុក្ខខាងក្នុង កើតឡើងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការបានអត្តភាពនេះមាន ៤ យ៉ាង ។ ការបានអត្តភាព ៤ យ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការបានអត្តភាព ដែលសញ្ចេតនា របស់ខ្លួនតាំងទៅ មិនមែនជាសញ្ចេតនា របស់បុគ្គលដទៃតាំងទៅក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការបានអត្តភាព ដែលសញ្ចេតនា របស់បុគ្គលដទៃតាំងទៅ មិនមែនជាសញ្ចេតនារបស់ខ្លួនតាំងទៅក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការបានអត្តភាព ដែលសញ្ចេតនា របស់ខ្លួនតាំងទៅផង សញ្ចេតនារបស់បុគ្គលដទៃតាំងទៅផងក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការបានអត្តភាព ដែលសញ្ចេតនា របស់ខ្លួនតាំងទៅក៏មិនមែន សញ្ចេតនារបស់បុគ្គលដទៃតាំងទៅក៏មិនមែនក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការបានអត្តភាពមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥមស្ស ខោ អហំ ភន្តេ ភគវតា សង្ខិត្តេន ភាសិតស្ស ឯវំ វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានាមិ ។ តត្រ ភន្តេ យ្វាយំ អត្តភាវបដិលាភោ យស្មឹ អត្តភាវបដិលាភេ អត្តសញ្ចេតនា កមតិ នោ បរសញ្ចេតនា អត្តសញ្ចេតនាហេតុ តេសំ សត្តានំ តម្ហា កាយា ចុតិ ហោតិ ។ តត្រ ភន្តេ យ្វាយំ អត្តភាវបដិលាភោ យស្មឹ អត្តភាវបដិលាភេ បរសញ្ចេតនា កមតិ នោ អត្តសញ្ចេតនា បរសញ្ចេតនាហេតុ តេសំ សត្តានំ តម្ហា កាយា ចុតិ ហោតិ ។ តត្រ ភន្តេ យ្វាយំ អត្តភាវបដិលាភោ យស្មឹ អត្តភាវបដិលាភេ អត្តសញ្ចេតនា ច កមតិ បរសញ្ចេតនា ច អត្តសញ្ចេតនា ច បរសញ្ចេតនា ច ហេតុ តេសំ សត្តានំ តម្ហា កាយា ចុតិ ហោតិ ។

កាលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ការសំដែងដែលព្រះអង្គសំដែងសង្ខេបនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គអាចយល់សេចក្តីដោយពិស្តារបានយ៉ាងនេះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បណ្តាការបានអត្តភាពទាំង ៤ នោះ ការបានអត្តភាព ដែលសញ្ចេតនារបស់ខ្លួននាំទៅ មិនមែនជាសញ្ចេតនា របស់បុគ្គលដទៃនាំទៅ ការច្យុតិចាកកាយនោះ របស់ពួកសត្វទាំងនោះ រមែងមាន ព្រោះសញ្ចេតនារបស់ខ្លួនជាហេតុ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បណ្តាការបានអត្តភាពទាំង ៤ នោះ ការបានអត្តភាព ដែលសញ្ចេតនារបស់បុគ្គលដទៃនាំទៅ មិនមែនសញ្ចេតនា របស់ខ្លួននាំទៅ ការច្យុតិចាកកាយនោះ របស់ពួកសត្វទាំងនោះ រមែងមាន ព្រោះសញ្ចេតនារបស់បុគ្គលដទៃជាហេតុ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បណ្តាការបានអត្តភាពទាំង ៤ នោះ ការបានអត្តភាព ដែលសញ្ចេតនារបស់ខ្លួននាំទៅផង សញ្ចេតនារបស់បុគ្គលដទៃនាំទៅផង ការច្យុតិចាកកាយនោះ របស់ពួកសត្វទាំងនោះ រមែងមាន ព្រោះសញ្ចេតនារបស់ខ្លួនជាហេតុផង ព្រោះសញ្ចេតនារបស់បុគ្គលដទៃជាហេតុផង ។

[illegible] ភន្តេ យ្វាយំ អត្តភាវប្បដិលាភោ យស្មឹ អត្តភាវប្ប-
ដិលាភេ នេវ អត្តសញ្ចេតនា កមតិ នោ បរសញ្ចេ-
តនា កតមេ តេន ទេវា ទដ្ឋព្វាតិ ។ នេវសញ្ញានា-
សញ្ញាយតនូបគា សារីបុត្ត ទេវា តេន ទដ្ឋព្វាតិ ។
កោ នុ ខោ ភន្តេ ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន មិធេកច្ចេ
សត្តា តម្ហា កាយា ចុតា អាគាមិនោ ហោន្តិ
អាគន្តារោ ឥត្ថត្តំ ។ កោ បន ភន្តេ ហេតុ កោ
បច្ចយោ យេន មិធេកច្ចេ សត្តា តម្ហា កាយា
ចុតា អនាគាមិនោ ហោន្តិ អនាគន្តារោ ឥត្ថត្តន្តិ ។
ឥធ សារីបុត្ត ឯកច្ចស្ស បុគ្គលស្ស ឱរម្ភាគិយានិ
សញ្ញោជនានិ អប្បហីនានិ ហោន្តិ សោ ទិដ្ឋេវ
ធម្មេ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ
សោ តទស្សាទេតិ តំ និកាមេតិ តេន ច វិត្តឹ
អាបជ្ជតិ តត្ថ ឋិតោ តទធិមុត្តោ តព្ពហុលវិហារី
អបរិហីនោ កាលំ កុរុមានោ នេវសញ្ញានា-
សញ្ញាយតនូបគានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ចុះការបានអត្តភាពទី ៤ នោះ គឺការបាន
អត្តភាព ដែលសញ្ចេតនា របស់ខ្លួនមិនចូលទៅកើតមិនមែន សញ្ចេតនារបស់
អ្នកដទៃចូលទៅកើតមិនមែន គេគប្បីឃើញថាពួកទេវតាពួកណា ។
ព្រះសារីបុត្ត គប្បីឃើញថាពួកទេវតា ដែលទៅកើតក្នុងនេវសញ្ញា-
នាសញ្ញាយតនភព ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ចុះហេតុដូចម្ដេច បច្ច័យ
ដូចម្ដេច ដែលនាំឲ្យសត្វពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ច្យុតចាកកាយ
(នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ) នោះហើយ ជាអាគាមិបុគ្គល មកកាន់
អត្តភាពនេះទៀត ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ចុះហេតុដូចម្ដេច បច្ច័យ
ដូចម្ដេច ដែលនាំឲ្យសត្វពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ច្យុតចាកកាយនោះហើយ
ជាអនាគាមិបុគ្គល មិនមកកាន់អត្តភាពនេះទៀត ។ ម្នាលសារីបុត្ត
បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មិនបានលះបង់ឱរម្ភាគិយសញ្ញោជនៈ តែ
បុគ្គលនោះ ក៏បានសម្រេចនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈក្នុងបច្ចុប្បន្ន បុគ្គល
នោះត្រេកអរនឹងឈាននោះ ពេញចិត្តនឹងឈាននោះ ដល់នូវសេចក្ដី
ត្រេកអរនឹងឈាននោះ កាលនៅតាំងនៅក្នុងឈាននោះ ចុះចិត្តស៊ប់
ក្នុងឈាននោះ សម្រេចសម្រាន្តដោយឈាននោះច្រើន មិនបាន
ស្រាកស្រុតចាកឈាននោះវិញ លុះដល់ធ្វើមរណកាលទៅ តែង
ទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតា ដែលកើតក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ

សោ តតោ ចុតោ អាគាមី ហោតិ អាគន្ត្វា ឥត្ថត្តំ ។ ឥធ បន សារីបុត្ត ឯកច្ចស្ស បុគ្គលស្ស ឱរម្ភាគិយានិ សញ្ញោជនានិ បហីនានិ ហោន្តិ សោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ សោ តទស្សាទេតិ តំ និកាមេតិ តេន ច វិត្តឹ អាបជ្ជតិ តត្ថ ឋិតោ តទធិមុត្តោ តព្ពហុលវិហារី អបរិហីនោ កាលំ កុរុមានោ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនូបគានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ សោ តតោ ចុតោ អនាគាមី ហោតិ អនាគន្ត្វា ឥត្ថត្តំ ។ អយំ ខោ សារីបុត្ត ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេន មិធេកច្ចេ សត្តា តត្ថ កាយា ចុតា អាគាមិនោ ហោន្តិ អាគន្តារោ ឥត្ថត្តំ អយំ បន សារីបុត្ត ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេន មិធេកច្ចេ សត្តា តត្ថ កាយា ចុតា អនាគាមិនោ ហោន្តិ អនាគន្តារោ ឥត្ថត្តន្តិ ។

កាលបុគ្គលនោះ ច្យុតចាកគតិនោះ ក៏ជាអាគាមិបុគ្គល មកកាន់អត្តភាពនេះទៀត ។ ម្នាលសារីបុត្ត ចំណែកបុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ លះបង់នូវឱរម្ភាគិយសញ្ញោជនៈ បុគ្គលនោះបានសម្រេចនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈក្នុងបច្ចុប្បន្ន បុគ្គលនោះតែងត្រេកអរនឹងឈាននោះ ពេញចិត្តនឹងឈាននោះ ដល់នូវសេចក្តីត្រេកអរដោយឈាននោះ កាលលោកតាំងនៅក្នុងឈាននោះ ចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងឈាននោះ សម្រេចសម្រាន្តដោយឈាននោះរឿយៗ មិនបានសាបសូន្យចាកឈាននោះវិញ លុះធ្វើមរណកាលទៅ តែងទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតា ដែលកើតក្នុងនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ កាលបុគ្គលនោះច្យុតចាកគតិនោះ ក៏ជាអនាគាមិបុគ្គល មិនមកកាន់អត្តភាពនេះទៀត ។ ម្នាលសារីបុត្ត នេះឯងជាហេតុ នេះឯងជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យសត្វពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ច្យុតចាកកាយនោះ បានជាអាគាមិបុគ្គល មកកាន់អត្តភាពនេះទៀត ម្នាលសារីបុត្ត នេះឯងជាហេតុ នេះឯងជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យសត្វពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ច្យុតចាកកាយនោះ បានជាអនាគាមិបុគ្គល មិនមកកាន់អត្តភាពនេះទៀត ។

[៦៦] តត្រ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អាវុសោ ភិក្ខវេតិ ។ អាវុសោតិ ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស បច្ចស្សោសុំ ។ អាយស្មា សារីបុត្តោ ឯតទវោច អឌ្ឍមាសូបសម្បន្នេន មេ អាវុសោ អត្ថបដិសម្ភិទា សច្ឆិកតា ឱធិសោ ព្យញ្ជនសោ តមហំ អនេកបរិយាយេន អាចិក្ខាមិ ទេសេមិ(១) បញ្ញាបេមិ បដ្ឋបេមិ វិវរាមិ វិភជាមិ ឧត្តានីករោមិ ។ យស្ស ខោ បនស្ស កង្ខា វា វិមតិ វា សោ មំ បញ្ហេន អហំ វេយ្យាករណេន សម្មុខីភូតោ នោ សត្ថា យោ នោ ធម្មានំ សុកុសលោ ។ អឌ្ឍមាសូបសម្បន្នេន មេ អាវុសោ ធម្មបដិសម្ភិទា សច្ឆិកតា ឱធិសោ ព្យញ្ជនសោ តមហំ អនេកបរិយាយេន អាចិក្ខាមិ ទេសេមិ(១) បញ្ញាបេមិ បដ្ឋបេមិ វិវរាមិ វិភជាមិ ឧត្តានីករោមិ ។

១ ឱ. ម. ឯក្ខន្ធ បកាសេមិតិ អត្ថិ ។

[៦៦]. ក្នុងទីនោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ បានហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្នាលអាវុសោភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលតបពាក្យនៃព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុថា ព្រះករុណា អាវុសោ ។ ទើបព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ បានពោលពាក្យនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំទើបនឹងទទួលឧបសម្បទាបានកន្លះខែ ក៏អាចធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអត្ថបដិសម្ភិទា ដោយចំណែក ដោយព្យញ្ជនៈបាន ខ្ញុំនឹងប្រាប់នឹងសំដែង នឹងធ្វើឲ្យយល់ច្បាស់ នឹងតាំងទុក នឹងបើក នឹងចែក នឹងធ្វើឲ្យរាក់នូវអត្ថបដិសម្ភិទានោះ ដោយអនេកបរិយាយបាន ។ បើអ្នកណាមានសេចក្ដីសង្ស័យ ឬងឿងឆ្ងល់ អ្នកនោះ ចូរសួរប្រស្នានឹងខ្ញុំចុះ ខ្ញុំនឹងឆ្លើយដោះស្រាយ គង់ព្រះសាស្ដាទ្រង់ឈ្លាសលើសលុបក្នុងធម៌ទាំងឡាយ គង់នៅចំពោះមុខនៃយើងទាំងឡាយស្រាប់ហើយ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំទើបនឹងទទួលឧបសម្បទាបានកន្លះខែ ក៏អាចធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវធម្មបដិសម្ភិទា ដោយចំណែក ដោយព្យញ្ជនៈបាន ខ្ញុំនឹងប្រាប់នឹងសំដែង នឹងធ្វើឲ្យយល់ច្បាស់ នឹងតាំងទុក នឹងបើក នឹងចែក នឹងធ្វើឲ្យរាក់នូវធម្មបដិសម្ភិទានោះ ដោយអនេកបរិយាយបាន ។

យស្ស ខោ បនស្ស កង្ខា វា វិមតិ វា សោ មំ បញ្ហេន អហំ វេយ្យាករណេន សម្មុខីភូតោ នោ សត្ថា យោ នោ ធម្មានំ សុកុសលោ ។ អឌ្ឍមាសូបសម្បន្នេន មេ អាវុសោ និរុត្តិប្បដិសម្ភិទា សច្ឆិកតា ឱធិសោ ព្យញ្ជនសោ តមហំ អនេកបរិយាយេន អាចិក្ខាមិ ទេសេមិ (១) បញ្ញាបេមិ បដ្ឋបេមិ វិវរាមិ វិភជាមិ ឧត្តានីករោមិ ។ យស្ស ខោ បនស្ស កង្ខា វា វិមតិ វា សោ មំ បញ្ហេន អហំ វេយ្យាករណេន សម្មុខីភូតោ នោ សត្ថា យោ នោ ធម្មានំ សុកុសលោ ។ អឌ្ឍមាសូបសម្បន្នេន មេ អាវុសោ បដិភាណប្បដិសម្ភិទា សច្ឆិកតា ឱធិសោ ព្យញ្ជនសោ តមហំ អនេកបរិយាយេន អាចិក្ខាមិ ទេសេមិ(២) បញ្ញាបេមិ បដ្ឋបេមិ វិវរាមិ វិភជាមិ ឧត្តានីករោមិ ។

---

១ ២. ម. ឆដ្ឋម បកាសេមិ ឥតិ ។

បើអ្នកណា មានសេចក្តីសង្ស័យ ឬងឿងឆ្ងល់ អ្នកនោះ ចូរសួរប្រស្នានឹងខ្ញុំចុះ ខ្ញុំនឹងអាចឆ្លើយដោះស្រាយ ព្រោះព្រះសាស្ដាទ្រង់ទៀងទ្រាសហើយប្រកបដោយចំណេះក្នុងធម៌ទាំងឡាយ គង់នៅចំពោះមុខយើងទាំងឡាយស្រាប់ហើយ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំទើបនឹងចូលឧបសម្បទាបានកន្លះខែ ការធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវនិរុត្តិប្បដិសម្ភិទា ដោយចំណែក ដោយព្យញ្ជនៈបាន ខ្ញុំនឹងប្រាប់នឹងសំដែង នឹងធ្វើឲ្យយល់ច្បាស់ នឹងតាំងទុក នឹងបើក នឹងចែក នឹងធ្វើឲ្យរាក់នូវនិរុត្តិប្បដិសម្ភិទានោះ ដោយអនេកបរិយាយបាន ។ បើអ្នកណាមានសេចក្តីសង្ស័យឬងឿងឆ្ងល់ អ្នកនោះ ចូរសួរប្រស្នានឹងខ្ញុំចុះ ខ្ញុំនឹងអាចឆ្លើយដោះស្រាយ ព្រោះព្រះសាស្ដាទ្រង់ទៀងទ្រាសហើយប្រកបដោយចំណេះក្នុងធម៌ទាំងឡាយ គង់នៅចំពោះមុខយើងទាំងឡាយស្រាប់ហើយ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំទើបនឹងចូលឧបសម្បទាបានកន្លះខែ ការធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវបដិភាណប្បដិសម្ភិទា ដោយចំណែក ដោយព្យញ្ជនៈបាន ខ្ញុំនឹងប្រាប់ នឹងសំដែង នឹងធ្វើឲ្យយល់ច្បាស់ នឹងតាំងទុក នឹងបើក នឹងចែក នឹងធ្វើឲ្យរាក់ នូវបដិភាណប្បដិសម្ភិទានោះ ដោយអនេកបរិយាយបាន ។

យស្ស ខោ បនស្ស កង្ខា វា វិមតិ វា សោ មំ បញ្ហេន អហំ វេយ្យាករណេន សម្មុខីភូតោ នោ សត្ថា យោ នោ ធម្មានំ សុកុសលោតិ ។

[៦៣] អថខោ អាយស្មា មហាកោដ្ឋិកោ យេនាយស្មា សារីបុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា សារីបុត្តេន សទ្ធិំ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា មហាកោដ្ឋិកោ អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ ឯតទវោច ឆន្នំ អាវុសោ ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា អត្ថញ្ញំ កិញ្ចីតិ ។ មា ហេវំ អាវុសោ ។ ឆន្នំ អាវុសោ ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា នត្ថញ្ញំ កិញ្ចីតិ ។ មា ហេវំ អាវុសោ ។ ឆន្នំ អាវុសោ ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា អត្ថិ ច នត្ថិ ច អញ្ញំ កិញ្ចីតិ ។ មា ហេវំ អាវុសោ ។ ឆន្នំ អាវុសោ ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា នេវត្ថិ នោ នត្ថញ្ញំ កិញ្ចីតិ ។

បើអ្នកឯណាមានសេចក្តីសង្ស័យ ឬងឿងឆ្ងល់ អ្នកនោះចូរសួរប្រស្នានឹងខ្ញុំ ខ្ញុំនឹងដោះស្រាយ ព្រោះព្រះសាស្តាទ្រង់ឈ្លៀវឈ្លាសលើសលុបក្នុងធម៌ទាំងឡាយ គង់នៅចំពោះមុខយើងទាំងឡាយស្រាប់ហើយ ។

[៦៣] គ្រានោះ ព្រះមហាកោដ្ឋិតៈដ៏មានអាយុ ចូលទៅរកព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនឹងពាក្យដែលគួររលឹកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះមហាកោដ្ឋិតៈដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានសួរព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោ ព្រោះផស្សាយតនៈទាំង៦ វិនាសរលត់មិនមានសេសសល់ គឺវិរាគនិងនិរោធ នៅមានដែរឬ ។ ម្នាលអាវុសោ អ្នកកុំសួរយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលអាវុសោ ព្រោះផស្សាយតនៈទាំង៦ វិនាសរលត់មិនមានសេសសល់ គឺវិរាគនិងនិរោធ មិនមានទេឬ ។ ម្នាលអាវុសោ អ្នកកុំសួរយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលអាវុសោ ព្រោះផស្សាយតនៈទាំង៦ វិនាសរលត់មិនមានសេសសល់ គឺវិរាគនិងនិរោធ មានផង មិនមានផងឬ ។ ម្នាលអាវុសោ អ្នកកុំសួរយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលអាវុសោ ព្រោះផស្សាយតនៈទាំង៦ វិនាសរលត់មិនមានសេសសល់ គឺវិរាគនិងនិរោធ មានក៏មិនមែន មិនមានក៏មិនមែនឬ ។

មា ហេវំ អាវុសោ ។ ឆន្នំ អាវុសោ ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា អត្ថញ្ញំ កិញ្ចីតិ ឥតិ បុដ្ឋោ សមានោ មា ហេវំ អាវុសោតិ វទេសិ ។ ឆន្នំ អាវុសោ ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា នត្ថញ្ញំ កិញ្ចីតិ ឥតិ បុដ្ឋោ សមានោ មា ហេវំ អាវុសោតិ វទេសិ ។ ឆន្នំ អាវុសោ ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា អត្ថិ ច នត្ថិ ច អញ្ញំ កិញ្ចីតិ ឥតិ បុដ្ឋោ សមានោ មា ហេវំ អាវុសោតិ វទេសិ ។ ឆន្នំ អាវុសោ ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា នេវត្ថិ នោ នត្ថញ្ញំ កិញ្ចីតិ ឥតិ បុដ្ឋោ សមានោ មា ហេវំ អាវុសោតិ វទេសិ ។ យថាកថំ បនាវុសោ ឥមស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ ទដ្ឋព្វោតិ ។ ឆន្នំ អាវុសោ ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា អត្ថញ្ញំ កិញ្ចីតិ ឥតិ វទំ អប្បបញ្ចំ បបញ្ចេតិ ឆន្នំ អាវុសោ ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា

ម្នាលអាវុសោ អ្នកកុំសួរយ៉ាងនេះឡើយ ។ កាលខ្ញុំសួរថា ម្នាលអាវុសោ ព្រោះផស្សាយតនៈទាំង ៦ វិរាគលត់មិនមានសេសសល់ អ្វីដទៃតិចតួច នៅមានដែរឬ អ្នកពោលថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកកុំសួរយ៉ាងនេះឡើយ ។ កាលខ្ញុំសួរថា ម្នាលអាវុសោ ព្រោះផស្សាយតនៈទាំង ៦ វិរាគលត់មិនមានសេសសល់ អ្វីដទៃតិចតួច មិនមានឬ អ្នកពោលថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកកុំសួរយ៉ាងនេះឡើយ ។ កាលខ្ញុំសួរថា ម្នាលអាវុសោ ព្រោះផស្សាយតនៈទាំង ៦ វិរាគលត់មិនមានសេសសល់ អ្វីដទៃតិចតួច មានខ្លះ មិនមានខ្លះឬ អ្នកពោលថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកកុំសួរយ៉ាងនេះឡើយ ។ កាលខ្ញុំសួរថា ម្នាលអាវុសោ ព្រោះផស្សាយតនៈទាំង ៦ វិរាគលត់មិនមានសេសសល់ អ្វីដទៃតិចតួច មានក៏មិនមែន មិនមានក៏មិនមែនឬ អ្នកពោលថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកកុំសួរយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលអាវុសោ ចុះសេចក្តីនៃភាសិតនេះ គប្បីយល់ច្បាស់ដោយប្រការដូចម្តេច ។ កាលបើពោលថា ម្នាលអាវុសោ ព្រោះផស្សាយតនៈទាំង ៦ វិរាគលត់មិនមានសេសសល់ អ្វីដទៃតិចតួច នៅមាន ឈ្មោះថាធ្វើធម៌មិនយឺតយូរ ឲ្យយឺតយូរ កាលបើពោលថា ម្នាលអាវុសោ ព្រោះផស្សាយតនៈទាំង ៦ វិរាគលត់មិនមានសេសសល់

[illegible]

(៤៤) [illegible]

[illegible]

(៤៥) [illegible]

[illegible]

[illegible]

ឥតិ បុដ្ឋោ សមានោ មា ហេវំ អាវុសោតិ វទេសិ ឆន្នំ អាវុសោ ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា អត្ថិ ច នត្ថញ្ញំ កិញ្ចីតិ ឥតិ បុដ្ឋោ សមានោ មា ហេវំ អាវុសោតិ វទេសិ ។ យថាកថំ បនាវុសោ ឥមស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ ទដ្ឋព្វោតិ ។ ឆន្នំ អាវុសោ ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា អត្ថញ្ញំ កិញ្ចីតិ ឥតិ វទំ អប្បបញ្ចំ បបញ្ចេតិ ឆន្នំ អាវុសោ ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា នត្ថញ្ញំ កិញ្ចីតិ ឥតិ វទំ អប្បបញ្ចំ បបញ្ចេតិ ឆន្នំ អាវុសោ ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា អត្ថិ ច នត្ថិ ចញ្ញំ កិញ្ចីតិ ឥតិ វទំ អប្បបញ្ចំ បបញ្ចេតិ ឆន្នំ អាវុសោ ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា នេវត្ថិ នោ នត្ថញ្ញំ កិញ្ចីតិ ឥតិ វទំ អប្បបញ្ចំ បបញ្ចេតិ ។ យាវតា អាវុសោ ឆន្នំ ផស្សាយតនានំ គតិ

ពេលគេសាកសួរថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកកុំសួរយ៉ាងនេះឡើយ កាលខ្ញុំសួរថា ម្នាលអាវុសោ ព្រោះផស្សាយតនៈទាំង៦ វិនាសរលត់មិនមានសេសសល់ អ្វីដទៃតិចតួច មានក៏មិនមែន មិនមានក៏មិនមែនឬ ពេលគេសាកសួរថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកកុំសួរយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលអាវុសោ ចុះសេចក្តីនៃភាសិតនេះ គប្បីយល់ច្បាស់ដោយប្រការដូចម្តេច ។ កាលបើគេសួរថា ម្នាលអាវុសោ ព្រោះផស្សាយតនៈទាំង៦ វិនាសរលត់មិនមានសេសសល់ អ្វីដទៃតិចតួច មាន ឈ្មោះថាធ្វើធម៌ដែលមិនបានយឺតយូរ ឲ្យយឺតយូរ កាលគេសួរថា ម្នាលអាវុសោ ព្រោះផស្សាយតនៈទាំង៦ វិនាសរលត់មិនមានសេសសល់ អ្វីដទៃតិចតួច មិនមាន ឈ្មោះថាធ្វើធម៌មិនបានយឺតយូរ ឲ្យយឺតយូរ កាលបើគេសួរថា ម្នាលអាវុសោ ព្រោះផស្សាយតនៈទាំង៦ វិនាសរលត់មិនមានសេសសល់ អ្វីដទៃតិចតួច មានខ្លះ មិនមានខ្លះ ឈ្មោះថាធ្វើធម៌មិនបានយឺតយូរ ឲ្យយឺតយូរ កាលបើគេសួរថា ម្នាលអាវុសោ ព្រោះផស្សាយតនៈទាំង៦ វិនាសរលត់មិនមានសេសសល់ អ្វីដទៃតិចតួច មានក៏មិនមែន មិនមានក៏មិនមែន ឈ្មោះថាធ្វើធម៌មិនបានយឺតយូរ ឲ្យយឺតយូរ ។ ម្នាលអាវុសោ ផស្សាយតនៈទាំង៦ នៅប្រព្រឹត្តទៅដរាបណា

តាវតា បបញ្ចស្ស គតិ យាវតា បបញ្ចស្ស គតិ តាវ-
តា ឆន្នំ ផស្សាយតនានំ គតិ ឆន្នំ អាវុសោ
ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា បបញ្ចនិរោធោ
បបញ្ចវូបសមោតិ ។

[៦៨] អថខោ អាយស្មា មហាកោដ្ឋិតោ យេនា-
យស្មា សារីបុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
អាយស្មតា សារីបុត្តេន សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ
កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា មហាកោដ្ឋិតោ អាយស្មន្តំ
សារីបុត្តំ ឯតទវោច ឆន្នំ អាវុសោ(១)
អសេសវិរាគនិរោធា អត្ថញ្ញំ កិញ្ចីតិ ។ មា ហេវំ អាវុសោ ។
ឆន្នំ អាវុសោ(២) អសេសវិរាគនិរោធា នត្ថញ្ញំ កិញ្ចីតិ ។
មា ហេវំ អាវុសោ ។ ឆន្នំ អាវុសោ(៣)
អសេសវិរាគនិរោធា អត្ថិ ច នត្ថិ ច អញ្ញំ កិញ្ចីតិ ។ មា ហេវំ
អាវុសោ ។ ឆន្នំ អាវុសោ(៤) អសេស វិរាគ-
និរោធា នេវត្ថិ នោ នត្ថញ្ញំ កិញ្ចីតិ ។ មា ហេវំ អាវុសោ ។

១ ឆ. ម. អាវុសោ សារីបុត្ត អត្ថិ ។

បបញ្ចធម៌ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅបានដរាបនោះ បបញ្ចធម៌ ទៅប្រព្រឹត្តទៅ
បានដរាបណា ផស្សាយតនៈទាំង ៦ ក៏ទៅប្រព្រឹត្តទៅបានដរាបនោះ
ម្នាលអាវុសោ ព្រោះផស្សាយតនៈទាំង ៦ ដែលរលាស់មិនមានសេស
សល់ បបញ្ចធម៌ក៏រលត់ទៅ បបញ្ចធម៌ក៏ស្ងប់រម្ងាប់ទៅ ។

[៦៨] គ្រានោះ ព្រះកោដ្ឋិតៈ ដ៏មានអាយុ ចូលទៅរក
ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយ
ជាមួយនឹងព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយ
និងពាក្យដែលគួររលឹកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះកោដ្ឋិតៈ
ដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានសួរព្រះសារីបុត្ត
ដ៏មានអាយុថា ម្នាលអាវុសោ ព្រោះផស្សាយតនៈទាំង ៦ ផុតតម្រេក ហើយ
រលត់ ។ ម្នាលអាវុសោ ធម៌ណានីមួយនៅមិនសូន្យទេ ។ ម្នាលអាវុសោ
ព្រោះផស្សាយតនៈទាំង ៦ ផុតតម្រេក ហើយរលត់ធម៌ណានីមួយ ។ ម្នាលអាវុសោ
ធម៌ណានីមួយនៅមិនសូន្យទេ ។ ម្នាលអាវុសោ ព្រោះផស្សាយតនៈទាំង ៦ ផុត
តម្រេក ហើយរលត់ធម៌ណានីមួយ ។ ម្នាលអាវុសោ ធម៌ណានីមួយនៅមិន
សូន្យទេ ។ ម្នាលអាវុសោ ព្រោះផស្សាយតនៈទាំង ៦ ផុតតម្រេក ព្រោះ
ហើយរលត់ធម៌ណានីមួយ ។ ម្នាលអាវុសោ ធម៌ណានីមួយនៅមិនសូន្យទេ ។

[illegible]

---

១ ម. ឆ. និទ្ទេស សាមញ្ញាន អដ្ឋ ។

[illegible]

[illegible]

[៦៦] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ។

[illegible]

[illegible] (១) [illegible]

[illegible] ។

[៦៨] ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មឹ ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ [illegible]

[illegible] (២)

[illegible] ។

[illegible] (៣) [illegible]

[illegible]

១ ឱ. អញ្ញតរំ ។ ២ ម. [illegible] ។ ៣ ឱ. [illegible] ។

ហើយនឹង[illegible] ហើយនឹងញុំាងចិត្ត[illegible]

[illegible] ។ [illegible]

[illegible] ។

[៦៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៤ ពួកនេះឯង រមែងមានក្នុងលោក ។ បុគ្គល ៤ ពួកដូចម្ដេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ [illegible] (១) [illegible]

[illegible] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ [illegible] ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ [illegible]

[illegible] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ [illegible]

១ [illegible] ។ [illegible] ។

សោ សក្កាយនិរោធំ មនសិករោតិ តស្ស សក្កាយនិរោធំ មនសិករោតោ សក្កាយនិរោធេ ចិត្តំ ន បក្ខន្ទតិ ន បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ នាធិមុច្ចតិ តស្ស ខោ ឯតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ ន សក្កាយនិរោធោ បាដិកង្ខោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អញ្ញតរំ សន្តំ ចេតោវិមុត្តឹ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ សោ សក្កាយនិរោធំ មនសិករោតិ តស្ស សក្កាយនិរោធំ មនសិករោតោ សក្កាយនិរោធេ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ អធិមុច្ចតិ តស្ស ខោ ឯតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ សក្កាយនិរោធោ បាដិកង្ខោ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ បុរិសោ សុទ្ធេន ហត្ថេន សាខំ គណ្ហេយ្យ តស្ស សោ ហត្ថោ នេវ សជ្ជេយ្យ ន គណ្ហេយ្យ ន ពជ្ឈេយ្យ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អញ្ញតរំ សន្តំ ចេតោវិមុត្តឹ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ សោ សក្កាយនិរោធំ មនសិករោតិ តស្ស សក្កាយនិរោធំ មនសិករោតោ សក្កាយនិរោធេ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ អធិមុច្ចតិ

ភិក្ខុនោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវសក្កាយនិរោធ (ការរំលត់សក្កាយ) កាលបើលោកធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវសក្កាយនិរោធ ចិត្តរមែងមិនស្ទុះទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ប់ក្នុងសក្កាយនិរោធ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សក្កាយនិរោធនុ៎ះ របស់ភិក្ខុនោះឯង មិនគប្បីបានតាមប្រាថ្នា គឺយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ ចូលកាន់យកចេតោវិមុត្តិដ៏ស្ងប់ណាមួយ ភិក្ខុនោះធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវសក្កាយនិរោធ កាលបើលោកធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវសក្កាយនិរោធ ចិត្តរមែងស្ទុះទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះស៊ប់ក្នុងសក្កាយនិរោធ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សក្កាយនិរោធនុ៎ះរបស់ភិក្ខុនោះឯង គប្បីបានតាមប្រាថ្នា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចបុរសមានដៃស្អាតចាប់មែកឈើ ដៃរបស់បុរសនោះ មិនស្អិត មិនកាន់ មិនជាប់ទេ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុចូលកាន់យកចេតោវិមុត្តិដ៏ស្ងប់ណាមួយ ភិក្ខុនោះធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវសក្កាយនិរោធ កាលបើលោកធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នូវសក្កាយនិរោធ ចិត្តរមែងស្ទុះទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះស៊ប់ក្នុងសក្កាយនិរោធ

តស្ស ខោ ឯវំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ សញ្ញាយមានោ ជាតិការណ្ហា ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អញ្ញាតំ សត្តំ ចេតោវិមុត្តិ ទុខសម្បន្នំ វិហរតិ សោ អវិជ្ជាបហានំ បជហតិ តស្ស អវិជ្ជាបហានំ បជហតោ អវិជ្ជាបហានេ ចិត្តំ ន បក្ខន្ទតិ ន បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ នាធិមុច្ចតិ តស្ស ខោ ឯវំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ ន អវិជ្ជាបហានោ ជាតិការណ្ហា ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ បល្លលំ(១) អនេកវស្សគណិកា តស្ស បុរិសោ យានិ ចេវ អាយមុខានិ តានិ បិទហេយ្យ យានិ ច អបាយមុខានិ តានិ វិវរេយ្យ ទេវោ ច ន សម្មា ធារំ អនុប្បវេច្ឆេយ្យ ឯវំ ហិ តស្ស ភិក្ខវេ បល្លលស្ស ន បាលិ ឧទ្រភោតា(២) ជាតិការណ្ហា ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អញ្ញាតំ សត្តំ ចេតោវិមុត្តិ ទុខសម្បន្នំ វិហរតិ សោ អវិជ្ជាបហានំ មនសិការោតិ តស្ស អវិជ្ជាបហានំ មនសិការោតោ អវិជ្ជាបហានេ ចិត្តំ ន បក្ខន្ទតិ ន បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ នាធិមុច្ចតិ តស្ស ខោ ឯវំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ ន អវិជ្ជាបហានោ ជាតិការណ្ហា ។

---

១ ស្រះធំ អស់ពិរ ឆ្នាំ ។ ២ អង្គាក់ជាយ រាឡីហ្វូត ទិស្សេ ឯត់ ឯកពិពណ៌ ៗ

ព្រោះវិជ្ជាទាំងឡាយ សេចក្ដីរលត់នៃអវិជ្ជា របស់ភិក្ខុនោះឯង គប្បីបាន តាមប្រាថ្នា គឺយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុសម្រេចនូវវិមោក្ខ ចេតោវិមុត្តិដ៏ល្អណាមួយ ភិក្ខុនោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវការរលាយអវិជ្ជា កាលបើលោកធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវការរលាយ អវិជ្ជា ចិត្តមិនស្ទុះទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ប់ ក្នុងការរលាយអវិជ្ជា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរលាយអវិជ្ជានុះ របស់ភិក្ខុនោះឯង មិនគប្បីបានតាមប្រាថ្នា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចត្រពាំងដ៏ស្មោះគ្រោតដែលកើតឡើង កាលជាយូរឆ្នាំច្រើន បុរសបិទមាត់ផ្លូវ សម្រាប់ទឹកហូរចូលក្រពាំងនោះ បើកមាត់ផ្លូវ សម្រាប់ទឹកហូរចេញ ភ្លៀងសោតក៏មិនគប្បីបង្អុរចុះតាមល្មម ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើយ៉ាងនេះ ការធ្លាយក្រពាំងនុះ ក៏មិនសម្រេចបាន យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបានសម្រេចនូវវិមោក្ខដ៏ល្អណាមួយ ភិក្ខុនោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវការរលាយអវិជ្ជា កាលបើលោកធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវការរលាយអវិជ្ជា ចិត្តមិនស្ទុះទៅ មិនជ្រះថ្លា មិនតាំងនៅ មិនចុះស៊ប់ក្នុងការរលាយអវិជ្ជា ការរលាយអវិជ្ជានុះ របស់ភិក្ខុនោះឯង មិនគប្បីបានតាមប្រាថ្នា គឺយ៉ាងនេះឯង ។

ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អញ្ញតរំ សន្តំ ចេតោវិមុត្តឹ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ សោ អវិជ្ជាបភេទំ មនសិករោតិ តស្ស អវិជ្ជាបភេទំ មនសិករោតោ អវិជ្ជាបភេទេ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ អធិមុច្ចតិ តស្ស ខោ ឯតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អវិជ្ជាបភេទោ បាដិកង្ខោ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ ជម្ពាលី អនេកវស្សគណិកា តស្សា យានិ ចេវ អាយមុខានិ តានិ វិវរេយ្យ យានិ ច អបាយមុខានិ តានិ បិទហេយ្យ ទេវោ ច សម្មា ធារំ អនុប្បវេច្ឆេយ្យ ឯវំ ហិ តស្សា ភិក្ខវេ ជម្ពាលិយា អាឡិប្បភេទោ បាដិកង្ខោ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អញ្ញតរំ សន្តំ ចេតោវិមុត្តឹ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ សោ អវិជ្ជាបភេទំ មនសិករោតិ តស្ស អវិជ្ជាបភេទំ មនសិករោតោ អវិជ្ជាបភេទេ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ អធិមុច្ចតិ តស្ស ខោ ឯតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អវិជ្ជាបភេទោ បាដិកង្ខោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មឹ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចូលនូវចេតោវិមុត្តិដ៏ស្ងប់ណាមួយ ភិក្ខុនោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវការរំលាយអវិជ្ជា កាលបើលោកធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវការរំលាយអវិជ្ជា ចិត្តរមែងស្ទុះទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះស៊ប់ក្នុងការរំលាយអវិជ្ជា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរំលាយអវិជ្ជានុ៎ះរបស់ភិក្ខុនោះឯង គប្បីបានតាមប្រាថ្នា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចត្រពាំងស្មោកគ្រោកដែលកើតឡើង រាប់ឆ្នាំដ៏ច្រើន បុរសបើកមាត់ទ្វារ សម្រាប់បង្ហូរចូលរបស់ត្រពាំងនោះ បិទមាត់ទ្វារ សម្រាប់បង្ហូរចេញ ភ្លៀងសោតក៏បង្អុរនូវធារទឹកដោយប្រពៃ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើយ៉ាងនេះ ការធ្លាយភ្លឺត្រពាំងនោះ ក៏សម្រេចបាន យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបានចេតោវិមុត្តិដ៏ស្ងប់ណាមួយ ភិក្ខុនោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវការរំលាយអវិជ្ជា កាលបើលោកធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវការរំលាយអវិជ្ជា ចិត្តរមែងស្ទុះទៅ ជ្រះថ្លា តាំងនៅ ចុះស៊ប់ ក្នុងការរំលាយអវិជ្ជា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរំលាយអវិជ្ជានុ៎ះរបស់ភិក្ខុនោះឯង គប្បីបានតាមប្រាថ្នា ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលទាំង ៤ ពួកនេះឯង តែងមានក្នុងលោក ។

(៦៩) អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេនាយស្មា សារីបុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា សារីបុត្តេន សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ ឯតទវោច កោ នុ ខោ អាវុសោ សារីបុត្ត ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន មិធេកច្ចេ សត្តា ទិដ្ឋេវ ធម្មេ ន បរិនិព្វាយន្តីតិ ។ ឥធាវុសោ អានន្ទ សត្តា ឥមេ ហានភាគិយា សញ្ញាតិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ ឥមេ ឋិតិភាគិយា សញ្ញាតិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ ឥមេ វិសេសភាគិយា សញ្ញាតិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ ឥមេ និព្វេធភាគិយា សញ្ញាតិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ ។ អយំ ខោ អាវុសោ អានន្ទ ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេន មិធេកច្ចេ សត្តា ទិដ្ឋេវ ធម្មេ ន បរិនិព្វាយន្តីតិ ។ កោ បនាវុសោ សារីបុត្ត ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន មិធេកច្ចេ សត្តា ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បរិនិព្វាយន្តីតិ ។ ឥធាវុសោ អានន្ទ សត្តា ឥមេ

(៦៩) គ្រានោះឯង ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ចូលទៅរកព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនឹងពាក្យដែលគួររលឹកហើយ ក៏គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏សួរព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោ សារីបុត្ត ហេតុអ្វី បច្ច័យអ្វី ដែលនាំឲ្យសត្វពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មិនបរិនិព្វានក្នុងបច្ចុប្បន្នភពនេះ ។ ម្នាលអាវុសោ អានន្ទ សត្វទាំងឡាយ ក្នុងលោកនេះ មិនដឹងតាមពិតថា នេះជាហានភាគិយសញ្ញា (សញ្ញាជាចំណែកវិនាស) មិនដឹងតាមពិតថា នេះជាឋិតិភាគិយសញ្ញា (សញ្ញាជាចំណែកតាំងនៅតែស្មើដើម) មិនដឹងតាមពិតថា នេះជាវិសេសភាគិយសញ្ញា (សញ្ញាជាចំណែកវិសេសឡើង គឺបានចំណេញ) មិនដឹងតាមពិតថា នេះជានិព្វេធភាគិយសញ្ញា (សញ្ញាជាចំណែកត្រាស់ដឹង) ។ ម្នាលអាវុសោ អានន្ទ នេះជាហេតុ នេះជាបច្ច័យដែលនាំឲ្យសត្វពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ មិនបរិនិព្វានក្នុងបច្ចុប្បន្នភពនេះ ។ ម្នាលអាវុសោ សារីបុត្ត ចុះហេតុអ្វី បច្ច័យអ្វី ដែលនាំឲ្យសត្វពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ បរិនិព្វានក្នុងបច្ចុប្បន្នភពនេះ ។ ម្នាលអាវុសោ អានន្ទ សត្វទាំងឡាយ ក្នុងលោកនេះ

ហានភាគិយា សញ្ញាតិ យថាភូតំ បជានន្តិ ឥមេ ឋិតិភាគិយា សញ្ញាតិ យថាភូតំ បជានន្តិ ឥមេ វិសេសភាគិយា សញ្ញាតិ យថាភូតំ បជានន្តិ ឥមេ និព្វេធភាគិយា សញ្ញាតិ យថាភូតំ បជានន្តិ ។ អយំ ខោ អាវុសោ អានន្ទ ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេន មិធេកច្ចេ សត្តា ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បរិនិព្វាយន្តីតិ ។

[៣០] ឯកំ សមយំ ភគវា ភោគនគរេ វិហរតិ អានន្ទចេតិយេ ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ភិក្ខវោតិ ។ ភទន្តេតិ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ ។ ភគវា ឯតទវោច ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ មហាបទេសេ ទេសេស្សាមិ តំ សុណាថ សាធុកំ មនសិករោថ ភាសិស្សាមីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ ។ ភគវា ឯតទវោច កតមេ ច ភិក្ខវេ ចត្តារោ មហាបទេសា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ

បានដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាហានភាគិយសញ្ញា បានដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាឋិតិភាគិយសញ្ញា បានដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាវិសេសភាគិយសញ្ញា បានដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជានិព្វេធភាគិយសញ្ញា ។ ម្នាលអាវុសោ អានន្ទ នេះឯងជាហេតុ នេះជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យសត្វពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ បរិនិព្វានក្នុងបច្ចុប្បន្នជាតិនេះឯង ។

(៣០) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅក្នុងអានន្ទចេតិយ(១) ក្បែរភោគនគរ ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងមហាបទេស (គ្រឿងសម្រាប់ធៀបគំនិតធំ) ៤ យ៉ាងនេះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរស្តាប់នូវធម៌នោះ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យល្អចុះ តថាគតនឹងសំដែងប្រាប់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកានៃព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមហាបទេស ៤ ដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ គប្បីនិយាយយ៉ាងនេះថា

១ វិហារជាទីនៅរបស់អានន្ទយក្ស ។ អដ្ឋកថា ។

សម្មុខា មេតំ អាវុសោ ភគវតោ សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនន្តិ តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ ភាសិតំ នេវ អភិនន្ទិតព្វំ នប្បដិក្កោសិតព្វំ អនភិនន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា តានិ បទព្យញ្ជនានិ សាធុកំ ឧគ្គហេត្វា សុត្តេ ឱតារេតព្វានិ វិនយេ សន្ទស្សេតព្វានិ ។ តានិ ចេ សុត្តេ ឱតារិយមានានិ វិនយេ សន្ទស្សិយមានានិ ន ចេវ សុត្តេ ឱតរន្តិ ន វិនយេ សន្ទិស្សន្តិ និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្វំ អទ្ធា ឥទំ ន ចេវ តស្ស ភគវតោ វចនំ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ឥមស្ស ច ភិក្ខុនោ ទុគ្គហិតន្តិ ឥតិ ហេតំ ភិក្ខវេ ឆឌ្ឌេយ្យាថ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ សម្មុខា មេតំ អាវុសោ ភគវតោ សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនន្តិ

ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ពាក្យនុ៎ះ ខ្ញុំបានស្តាប់ បានទទួលចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំត្រេកអរ កុំរករាយនឹងភាសិតរបស់ភិក្ខុនោះឡើយ លុះអ្នកទាំងឡាយ មិនត្រេកអរ មិនរករាយហើយ ត្រូវរៀនបទនិងព្យញ្ជនៈទាំងនោះឲ្យចាំល្អ ហើយស្ទង់មើលក្នុងសូត្រ ប្រៀបធៀបក្នុងវិន័យ ។ បើបទនិងព្យញ្ជនៈទាំងនោះ កាលបើអ្នកទាំងឡាយ ស្ទង់មើលក្នុងសូត្រ ប្រៀបធៀបមើលក្នុងវិន័យទៅហើយ មិនប្រជុំចុះ គឺមិនមានក្នុងសូត្រទាំងមិនឃើញប្រាកដក្នុងវិន័យផង អ្នកទាំងឡាយគប្បីដល់នូវសេចក្តីសន្និដ្ឋានថា ពាក្យនុ៎ះ នេះមិនមែនជាព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះផង ទំនងជាភិក្ខុនេះរៀនខុសទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវលះពាក្យនេះ ដោយទំនងដូច្នេះចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ គប្បីពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ពាក្យនុ៎ះ ខ្ញុំបានស្តាប់ បានទទួលចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា

ឥធស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ កាយសំ ហោតិ អកិលន្តកាយ ឧប្បន្នានំ សតិ អនុត្តរិយំ អប្បន្នានំ ឋានំ បវត្តញ្ញុតានំ សាធុកំ ទុក្ខយោគ្គា សុត្តេ និតាបេតព្វានិ វិហរេយ្យ សន្តសេដ្ឋតព្វានំ តាទិ ចេ សុត្តេ និតាវ័យមានានំ វិហរេយ្យ សន្តិស្សយមានានំ សុត្តេ ចេវ និតាត្ថិ វិហរេយ្យ ច សន្តិសុត្តំ ជិណ្ណវេគ្គ កត្តព្វំ អត្ថ ឥទំ តស្ស កតវេលា វេទិ អរហតោ សញ្ញាសត្តុទិស្ស ឯកស្ស ច ភិក្ខុនោ សុត្តបាតន្តិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ បឋមំ ឧបោសថវេសំ ឋានវេយ្យាទិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ បរំ វិនេយ្យ អមុកស្មិំ ឋាម អាកាសេ សន្និដ្ឋ វិហារតិ សន្តោ សប្បាយោ តោ តស្ស មេ សទ្ធស្ស សម្មា សតិ សម្មា បដិក្ខរតិ អយំ ឧត្តោ អយំ វិហារេ ឥធ សត្តុសាសនន្តិ តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ កាយសំ ចេវ កតិឧត្តិតំ ឧប្បន្នំ ឋិតិសតំ អនតិឧត្តិត្វា អប្បដិ-ឋិតាសតិត្វា តានំ បវត្តញ្ញុតានំ សាធុកំ ទុក្ខយោគ្គា

ព្រោះភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំគួរប្រែពារ កុំគួរយក កាលវេលារបស់ភិក្ខុនោះឡើយ លុះអ្នកទាំងឡាយ មិនប្រែពារ មិនយក ហើយ ត្រៀមខ្លួនទៅទីដ៏ស្ងាត់ ទាំងនោះឲ្យចាំ ហើយស្ងប់ ចិត្តក្នុងទីស្ងាត់ ប្រៀបធៀបមើលគុណវិន័យ បទនីដ៏ស្ងាត់ ទាំងនោះ ក្នុងពេលដែលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ងប់មើលក្នុងទីស្ងាត់ ប្រៀបធៀបមើលក្នុង វិន័យហើយ បើប្រៀបក្នុងទីស្ងាត់ផង ឃើញសមគុណវិន័យផង អ្នកទាំងឡាយ គប្បីដល់នូវសេចក្តីសម្រេចចិត្ត ក្នុងការដឹងថា នេះជា ព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ដោយពិត ជាពាក្យដែលភិក្ខុនេះរៀនត្រឹមត្រូវហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីចាំទុកនូវមហាបទេសជាបឋមនេះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុនិយាយសនានេះ គប្បីពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះសង្ឃនៅក្នុងអាវាសឯណោះ មានទាំងភិក្ខុជាថេរៈ មាន ទាំងភិក្ខុជាប្រធាន ខ្ញុំបានស្តាប់ បានទទួលចំពោះមុខព្រះសង្ឃ នោះថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ ព្រះសាស្តា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំពេញចិត្តពារ កុំបដិសេធនូវភាសិតរបស់ភិក្ខុនោះឡើយ លុះអ្នកទាំងឡាយ មិន ប្រែពារ មិនយកហើយ ត្រៀមខ្លួនទៅទីស្ងាត់ទាំងនោះឲ្យចាំ

[illegible]

[illegible]

និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្វំ អទ្ធា ឥទំ តស្ស ភគវតោ វចនំ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស តស្ស ច សង្ឃស្ស សុគ្គហិតន្តិ ។ ឥទំ ភិក្ខវេ ទុតិយំ មហាបទេសំ ធារេយ្យាថ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ អមុកស្មឹ នាម អាវាសេ សម្ពហុលា ថេរា ភិក្ខូ វិហរន្តិ ពហុស្សុតា អាគតាគមា ធម្មធរា វិនយធរា មាតិកាធរា តេសំ មេ ថេរានំ សម្មុខា សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនន្តិ តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ ភាសិតំ នេវ អភិនន្ទិតព្វំ នប្បដិក្កោសិតព្វំ អនភិនន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា តានិ បទព្យញ្ជនានិ សាធុកំ ឧគ្គហេត្វា សុត្តេ ឱតារេតព្វានិ វិនយេ សន្ទស្សេតព្វានិ ។ តានិ ចេ សុត្តេ ឱតារិយមានានិ វិនយេ សន្ទស្សិយមានានិ ន ចេវ សុត្តេ ឱតរន្តិ ន វិនយេ សន្ទិស្សន្តិ និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្វំ អទ្ធា ឥទំ ន ចេវ តស្ស ភគវតោ វចនំ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

អ្នកទាំងឡាយ គប្បីដល់នូវសេចក្តីចូលចិត្ត ក្នុងពាក្យនុ៎ះថា នេះជាព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះមែន ជាពាក្យដែលព្រះសង្ឃនោះ រៀនស្ទាត់ល្អហើយជាពិត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីចាំទុកនូវមហាបទេសជាគំរប់ពីរនេះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ គប្បីពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈច្រើនអង្គ នៅក្នុងអាវាសឯណោះ សុទ្ធតែជាពហុស្សូត ចេះចាំនូវនិកាយ ទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ទ្រទ្រង់មាតិកា ខ្ញុំបានស្ដាប់ បានទទួលចំពោះមុខព្រះថេរៈទាំងនោះថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំគប្បីត្រេកអរ កុំគប្បីឃាត់ឃាំងភាសិតរបស់ភិក្ខុនោះឡើយ លុះអ្នកទាំងឡាយ មិនត្រេកអរ មិនឃាត់ឃាំងហើយ ត្រូវរៀនបទព្យញ្ជនៈទាំងនោះឲ្យចាំល្អ ហើយស្ទង់មើលក្នុងសូត្រ ប្រៀបធៀបមើលក្នុងវិន័យ ។ បទនិងព្យញ្ជនៈទាំងនោះ កាលបើអ្នកទាំងឡាយ ស្ទង់មើលក្នុងសូត្រ ប្រៀបធៀបមើលក្នុងវិន័យទៅហើយ បើមិនប្រាកដក្នុងសូត្រ ទាំងមិនឃើញសមក្នុងវិន័យផងទេ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីដល់នូវសេចក្តីចូលចិត្ត ក្នុងពាក្យនុ៎ះថា នេះមិនមែនជាព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ហើយពិត

[illegible] ភិក្ខវេ [illegible] ភិក្ខវេ ភិក្ខូ [illegible] សង្ឃស្ស [illegible] វិហារេ [illegible] សម្មុខា [illegible] [illegible] [illegible] អយំ [illegible] វិនយោ [illegible] សត្ថុ [illegible] តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ [illegible] [illegible] [illegible] សុត្តេ [illegible] វិនយេ [illegible] សុត្តេ [illegible] វិនយេ [illegible] សុត្តេ [illegible] វិនយេ ច [illegible] អត្ថំ [illegible] តស្ស [illegible] [illegible] [illegible] ។ [illegible] ភិក្ខវេ [illegible] ។

[illegible] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ [illegible] ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ [illegible] ទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ទ្រទ្រង់មាតិកា [illegible] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ [illegible] អ្នកទាំងឡាយ [illegible] ហើយ [illegible] ។ [illegible] អ្នកទាំងឡាយ [illegible] អ្នកទាំងឡាយ [illegible] ហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ [illegible] ។

ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ [illegible] [illegible]
[illegible] ភិក្ខុ [illegible]
[illegible] តស្ស
[illegible]
[illegible] តស្ស
ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ។ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ភិក្ខវេ
[illegible] ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ [illegible]
[illegible] ភិក្ខុ [illegible]

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុ [illegible]
[illegible] ភិក្ខុ [illegible] ១ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ [illegible]
[illegible] អ្នកទាំងឡាយ [illegible]
[illegible]
[illegible] ។ [illegible]
[illegible] អ្នកទាំងឡាយ [illegible]
[illegible]
[illegible] អ្នកទាំងឡាយ [illegible]
[illegible]
[illegible]
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បី [illegible]
[illegible] ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុ [illegible]
[illegible] ភិក្ខុ [illegible] ១ [illegible]

ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ តស្ស មេ ថេរស្ស សម្មុខា សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ អយំ ធម្មោ អយំ វិនយោ ឥទំ សត្ថុសាសនន្តិ តស្ស ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ ភាសិតំ នេវ អភិនន្ទិតព្វំ នប្បដិក្កោសិតព្វំ អនភិនន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា តានិ បទព្យញ្ជនានិ សាធុកំ ឧគ្គហេត្វា សុត្តេ ឱតារេតព្វានិ វិនយេ សន្ទស្សេតព្វានិ ។ តានិ ចេ សុត្តេ ឱតារិយមានានិ វិនយេ សន្ទស្សិយមានានិ សុត្តេ ចេវ ឱតរន្តិ វិនយេ ច សន្ទិស្សន្តិ និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្វំ អទ្ធា ឥទំ តស្ស ភគវតោ វចនំ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស តស្ស ច ថេរស្ស សុគ្គហិតន្តិ ។ ឥទំ ភិក្ខវេ ចតុត្ថំ មហាបទេសំ ធារេយ្យាថ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ មហាបទេសេ ធារេយ្យាថាតិ ។

សញ្ចេតនិយវគ្គោ តតិយោ ។

ជាពហុស្សូត ចេះចាំគម្ពីរនិកាយ ទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ទ្រទ្រង់មាតិកា ខ្ញុំបានស្ដាប់ បានទទួលចំពោះមុខព្រះថេរនោះថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្ដា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកទាំងឡាយ កុំគប្បីត្រេកអរ កុំគប្បីឃាត់ឃាំងភាសិតរបស់ភិក្ខុនោះឡើយ លុះអ្នកទាំងឡាយ មិនត្រេកអរ មិនឃាត់ហើយ គប្បីរៀនឲ្យស្ទាត់នូវបទនិងព្យញ្ជនៈទាំងនោះឲ្យល្អ ហើយផ្ទឹមមើលក្នុងសូត្រ ប្រៀបប្រៀបមើលក្នុងវិន័យ ។ បទនិងព្យញ្ជនៈទាំងនោះ កាលបើពួកអ្នកទាំងឡាយ ផ្ទឹមមើលក្នុងសូត្រ ប្រៀបធៀបមើលក្នុងវិន័យហើយ បើប្រជុំចុះក្នុងសូត្រផង បើឃើញសមក្នុងវិន័យផង អ្នកទាំងឡាយ គប្បីដល់នូវសេចក្ដីចូលចិត្ត ក្នុងរឿងនុះថា នេះជាព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ដោយពិត ពាក្យនុះ ព្រះថេរនោះរៀនត្រូវហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីចាំទុកនូវមហាបទេសទី៤នេះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯង ជាមហាបទេសទាំងបួន ។

ចប់ សញ្ចេតនិយវគ្គ ទី ៣ ។

ពល្លសូត្រធំ

ចេតនា វិរតិ ភោជន

អាទន្ន ឧបការ បញ្ញម៌

- អាយតន រាហុល ជម្ពាលី

ធញ្ញាជំ មហាបទេសេន វគ្គតិ ៗ

ឧទ្ទានដែលញ្ញូតតិយវគ្គនោះគឺ

សំដែងពីសមគ្គកថា ១ ការដែលបង់សង្គ្រាន ១ រឿង ព្រះកោណ្ឌញ្ញត្ថេរ ១ ព្រះអានន្ទត្ថេរ ១ ព្រះឧបាលិត្ថេរ ១ ជាគំរប់ ៥ ការប្រព្រឹត្តយកការប្រមាថ ១ រឿងព្រះកង្ខារេវតត្ថេរ ១ ការរៀបរៀបចំនឹងត្រង់ ១ ព្រះនិព្វាន ១ មហាបទេស ១ គងវគ្គ ៗ

យោធាជីវវគ្គោ ចតុត្ថោ

(១៨១) ចតូហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ យោធាជីវោ[១] រាជារហោ ហោតិ រាជភោគ្គោ រញ្ញោ អង្គន្តេវ សង្ខំ គច្ឆតិ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ យោធាជីវោ ឋានកុសលោ ច ហោតិ ទូរេបាតី ច អក្ខណវេធី ច មហតោ ច កាយស្ស បទាលេតា ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ អង្គេហិ សមន្នាគតោ យោធាជីវោ រាជារហោ ហោតិ រាជភោគ្គោ រញ្ញោ អង្គន្តេវ សង្ខំ គច្ឆតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ បាហុនេយ្យោ ទក្ខិណេយ្យោ អញ្ជលិករណីយោ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឋានកុសលោ ច ហោតិ ទូរេបាតី ច អក្ខណវេធី ច មហតោ ច កាយស្ស បទាលេតា ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឋានកុសលោ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ ។ បេ ។

---
១ ម. យោធាជីវោ ។

យោធាជីវវគ្គ ទី ៤

(១៨១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈ (អ្នកចិញ្ចឹមជីវិតដោយចំបាំង) ប្រកបដោយអង្គ ៤ ទើបគួរដល់ព្រះរាជា ជាគ្រឿងប្រើប្រាស់របស់ព្រះរាជា ដល់នូវការរាប់ថាជាអង្គ (អវយវៈ) របស់ព្រះរាជាបាន ។ អង្គ ៤ តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឈ្លាសវៃក្នុងទីដែលគួរឈរ ជាអ្នកបាញ់បានឆ្ងាយ ១ ជាអ្នកបាញ់ត្រូវ ១ ជាអ្នកទំលាយគ្រឿងរាំងដ៏ធំបាន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោធាជីវៈ ប្រកបដោយអង្គ ៤ នេះឯង ទើបគួរដល់ព្រះរាជា ជាគ្រឿងប្រើប្រាស់របស់ព្រះរាជា ដល់នូវការរាប់ថាជាអង្គរបស់ព្រះរាជាបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការ ហើយជាអ្នកគួរទទួលគ្រឿងដែលគេនាំមកបូជា គួរទទួលរបស់ដែលគេរៀបចំទុកសម្រាប់ភ្ញៀវ គួរទទួលទក្ខិណាទាន គួរដល់អញ្ជលិកម្ម ជាបុញ្ញក្ខេត្តដ៏ប្រសើរបំផុតរបស់សត្វលោក ក៏ដូច្នោះដែរ ។ ប្រកបដោយអង្គ ៤ តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកឈ្លាសវៃក្នុងទីដែលគួរឈរ ១ ជាអ្នកបាញ់បានឆ្ងាយ ១ ជាអ្នកបាញ់ត្រូវ ១ ជាអ្នកទំលាយគ្រឿងរាំងដ៏ធំបាន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុជាអ្នកឈ្លាសវៃក្នុងទីដែលគួរឈរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសីល ។ បេ ។

សមាធាយ សំវុត្តិ សំវុត្តាបនេសុ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ហិតឧក្ខិត្តសលោ ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឧព្វហតី ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យំ កិញ្ចិ រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា សព្វំ រូបំ នេតំ មម នេសោហមស្មិ ន មេសោ អត្តាតិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ យា កាចិ វេទនា ... យា កាចិ សញ្ញា ... យេ កេចិ សង្ខារា ... យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា សព្វំ វិញ្ញាណំ នេតំ មម នេសោហមស្មិ ន មេសោ អត្តាតិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឧព្វហតី ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អត្តរណាជី ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឥទំ ទុក្ខន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ ។ បេ ។

សមាធាន ក្នុងគ្រឿងចងទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកមានអន្លង់ដែលលើកចេញហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុជាអ្នក ... តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ឃើញច្បាស់ដោយបញ្ញាដ៏ប្រពៃតាមពិត នូវរូបណាមួយ ជាអតីត អនាគត បច្ចុប្បន្ន ជាខាងក្នុងក្ដី ខាងក្រៅក្ដី គ្រោតគ្រាតក្ដី ល្អិតក្ដី ថោកទាបក្ដី ឧត្ដមក្ដី ទៅឆ្ងាយក្ដី ទៅជិតក្ដី ទាំងអស់នុ៎ះ ហើយឃើញនូវរូបនោះថា នុ៎ះមិនមែនរបស់អញ នុ៎ះមិនមែនជាអញ នុ៎ះមិនមែនជាខ្លួនអញ វេទនាណាមួយ ... សញ្ញាណាមួយ ... សង្ខារទាំងឡាយណាមួយ ... ភិក្ខុឃើញច្បាស់ដោយបញ្ញាដ៏ប្រពៃតាមពិត នូវវិញ្ញាណណាមួយ ជាអតីត អនាគត បច្ចុប្បន្ន ជាខាងក្នុងក្ដី ខាងក្រៅក្ដី គ្រោតគ្រាតក្ដី ល្អិតក្ដី ថោកទាបក្ដី ឧត្ដមក្ដី ទៅឆ្ងាយក្ដី ទៅជិតក្ដី ទាំងអស់នុ៎ះ ហើយឃើញនូវវិញ្ញាណនោះថា នុ៎ះមិនមែនរបស់អញ នុ៎ះមិនមែនជាអញ នុ៎ះមិនមែនជាខ្លួនអញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកឃ្លាតចាកគ្រឿងចាក់ដោតយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុជាអ្នកមានទង់ក្រឡាប់ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាទុក្ខ ។ បេ ។

អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទាតិ យថាភូតំ បជា-
នាតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អក្ខណវេធី ហោតិ ។
កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ មហតោ កាយស្ស បទាលេតា
ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ មហន្តំ អវិជ្ជាខន្ធំ
បទាលេតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ មហតោ កាយស្ស
បទាលេតា ហោតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ
ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ
ហោតិ ។បេ។ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សាតិ ។

(៣២) ចតុន្នំ ភិក្ខវេ ធម្មានំ នត្ថិ កោចិ
បាដិភោគោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវោ
វា មារោ វា ព្រហ្មា វា កោចិ វា លោកស្មឹ ។
កតមេសំ ចតុន្នំ ។ ជរាធម្មំ មា ជីរីតិ នត្ថិ
កោចិ បាដិភោគោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា
ទេវោ វា មារោ វា ព្រហ្មា វា កោចិ វា លោកស្មឹ ។
ព្យាធិធម្មំ មា ព្យាធីយីតិ នត្ថិ កោចិ បាដិ-
ភោគោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវោ វា
មារោ វា ព្រហ្មា វា កោចិ វា លោកស្មឹ ។

ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាបដិបទាប្រតិបត្តិទៅ ដើម្បីរលត់ទុក្ខ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកបាញ់ត្រូវយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុជាអ្នកទំលាយនូវទីតាំងធំ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទំលាយនូវគំនរអវិជ្ជាដ៏ធំបាន ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកទំលាយនូវទីតាំងធំបានយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាងនេះឯង ទើបគួរទទួល
គ្រឿងបូជា ។បេ។ ជាបុញ្ញក្ខេត្តដ៏ប្រសើរបំផុតរបស់សត្វលោក ។

(៣២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនមានសមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី
ទេវតាក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី ឬអ្នកណាក្នុងលោក ជាអ្នកធានាធម៌
ទាំង ៤ យ៉ាងបានទេ ។ ធម៌ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ មិនមាន
សមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី ឬអ្នក
ណាមួយក្នុងលោក ជាអ្នកធានាថា របស់ដែលមានសេចក្តីគ្រាំគ្រាជា
ធម្មតា កុំឲ្យគ្រាំគ្រាឡើយដូច្នេះ ។ មិនមានសមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី
ទេវតាក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី ឬអ្នកណាមួយក្នុងលោក ជាអ្នកធានា
ថា របស់ដែលមានសេចក្តីឈឺចាប់ជាធម្មតា កុំឈឺចាប់ឡើយដូច្នេះ ។

មរណធម្មំ មា មីយីតិ នត្ថិ កោចិ បាដិភោគោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវោ វា មារោ វា ព្រហ្មា វា កោចិ វា លោកស្មឹ ។ យានិ ខោ បន តានិ(១) បាបកានិ កម្មានិ សង្កិលេសិកានិ បោនោភវិកានិ សទរានិ(២) ទុក្ខវិបាកានិ អាយតឹ ជាតិជរាមរណិកានិ តេសំ វិបាកោ មា និព្វត្តីតិ នត្ថិ កោចិ បាដិភោគោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវោ វា មារោ វា ព្រហ្មា វា កោចិ វា លោកស្មឹ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ ចតុន្នំ ធម្មានំ នត្ថិ កោចិ បាដិភោគោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវោ វា មារោ វា ព្រហ្មា វា កោចិ វា លោកស្មិន្តិ ។

(៣៣) ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ អថ ខោ វស្សការោ ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា

១ ម. ឥតិ (ប្រាកដ ក្នុង [illegible]) ។ ២ ម. សទ្ទរានិ ។

ពុំមានសមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី អ្នកណាមួយក្នុងលោក ជាអ្នកធានាថា ១ របស់ដែលមានសេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតា កុំស្លាប់ឡើយដូច្នេះ ។ មិនមានសមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី អ្នកណាមួយក្នុងលោក ជាអ្នកធានាថា បាបកម្មទាំងឡាយណា ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ធ្វើឲ្យមានភពថ្មី ប្រព្រឹត្តទៅព្រមដោយសេចក្តីក្រវល់ក្រវាយ មានទុក្ខជាផល ធ្វើឲ្យកើតជាតិជរាមរណៈតទៅ វិបាករបស់កម្មទាំងនោះ កុំកើតឡើយដូច្នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនមានសមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី អ្នកណាមួយក្នុងលោក ជាអ្នកធានានូវធម៌ ៤ យ៉ាងនេះបាន ឡើយ ។

(៣៣) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវ័ន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះ វស្សការព្រាហ្មណ៍ ជាមហាមាត្យក្នុងដែនមគធៈ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយ និងពាក្យដែលគួររលឹកហើយ

ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ វស្សការោ ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច អហំ(១) ហិ ភោ គោតម ឯវំវាទី ឯវំទិដ្ឋី យោ កោចិ ទិដ្ឋំ ភាសតិ ឯវំ មេ ទិដ្ឋន្តិ នត្ថិ តតោ ទោសោ យោ កោចិ សុតំ ភាសតិ ឯវំ មេ សុតន្តិ នត្ថិ តតោ ទោសោ យោ កោចិ មុតំ ភាសតិ ឯវំ មេ មុតន្តិ នត្ថិ តតោ ទោសោ យោ កោចិ វិញ្ញាតំ ភាសតិ ឯវំ មេ វិញ្ញាតន្តិ នត្ថិ តតោ ទោសោតិ ។ នាហំ ព្រាហ្មណ សព្វំ ទិដ្ឋំ ភាសិតព្វន្តិ វទាមិ ន បនាហំ ព្រាហ្មណ សព្វំ ទិដ្ឋំ ន ភាសិតព្វន្តិ វទាមិ នាហំ ព្រាហ្មណ សព្វំ សុតំ ភាសិតព្វន្តិ វទាមិ ន បនាហំ ព្រាហ្មណ សព្វំ សុតំ ន ភាសិតព្វន្តិ វទាមិ

១ ឱ. ម. អហំ ។

អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះវស្សការព្រាហ្មណ៍ ជាមហាមាត្យក្នុងដែនមគធៈ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំតែងនិយាយយ៉ាងនេះ តែងយល់ឃើញយ៉ាងនេះថា អ្នកណាមួយនិយាយចំពោះរូបដែលខ្លួនបានឃើញហើយថា ខ្ញុំបានឃើញយ៉ាងនេះ ឥតមានទោសអំពីអ្នកនោះ អ្នកណាមួយនិយាយចំពោះសំឡេង ដែលខ្លួនឮហើយថា ខ្ញុំបានឮយ៉ាងនេះ ឥតមានទោសអំពីអ្នកនោះ អ្នកណាមួយនិយាយចំពោះវត្ថុ ដែលខ្លួនបានហិត ភ្លក់ ពាល់ត្រូវថា ខ្ញុំបានហិត ភ្លក់ ពាល់ត្រូវយ៉ាងនេះ ឥតមានទោសអំពីអ្នកនោះ អ្នកណាមួយនិយាយចំពោះវត្ថុ ដែលខ្លួនបានដឹងច្បាស់ (ដោយចិត្ត) ថា ខ្ញុំបានដឹងច្បាស់យ៉ាងនេះ ឥតមានទោសអំពីអ្នកនោះទេ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ តថាគត មិនពោលថា បុគ្គលគួរតែនិយាយចំពោះរូបទាំងអស់ ដែលខ្លួនឃើញហើយទេ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ តែតថាគត មិនពោលថា បុគ្គលមិនគួរនិយាយចំពោះរូបទាំងអស់ ដែលខ្លួនឃើញហើយទេ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ តថាគត មិនពោលថា បុគ្គលគួរនិយាយចំពោះសំឡេងទាំងអស់ ដែលខ្លួនឮហើយទេ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ តែតថាគត មិនពោលថា បុគ្គលមិនគួរនិយាយចំពោះសំឡេង ដែលខ្លួនឮហើយទេ

នាហំ ព្រាហ្មណ សព្វំ សុតំ វត្តព្វន្តិ វទាមិ ន បនាហំ ព្រាហ្មណ សព្វំ សុតំ ន វត្តព្វន្តិ វទាមិ នាហំ ព្រាហ្មណ សព្វំ វិញ្ញាតំ វត្តព្វន្តិ វទាមិ ន បនាហំ ព្រាហ្មណ សព្វំ វិញ្ញាតំ ន វត្តព្វន្តិ វទាមិ ។ យំ ហិ ព្រាហ្មណ ទិដ្ឋំ វទតោ អកុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ ឯវរូបំ ទិដ្ឋំ ន វត្តព្វន្តិ វទាមិ យញ្ច ខ្វស្ស ព្រាហ្មណ ទិដ្ឋំ វទតោ អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ កុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ ឯវរូបំ ទិដ្ឋំ វត្តព្វន្តិ វទាមិ

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ តថាគត មិនពោលថា បុគ្គលត្រូវនិយាយចំពោះក្លិន រស ផោដ្ឋព្វៈទាំងអស់ ដែលខ្លួនហិត ភ្លក់ ពាល់ត្រូវហើយទេ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ តែតថាគតក៏ ពោលថា បុគ្គលមិនត្រូវនិយាយចំពោះក្លិន រស ផោដ្ឋព្វៈទាំងអស់ ដែលខ្លួនហិត ភ្លក់ ពាល់ត្រូវហើយទេ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ តថាគត មិនពោលថា បុគ្គលត្រូវនិយាយចំពោះធម្មារម្មណ៍ទាំងអស់ ដែលខ្លួនដឹងច្បាស់ហើយទេ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ តែតថាគតក៏ មិនពោលថា បុគ្គលមិនត្រូវនិយាយចំពោះធម្មារម្មណ៍ទាំងអស់ ដែលខ្លួនដឹងច្បាស់ហើយទេ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ តែតថាគត ពោលថា កាលបើបុគ្គលពោលចំពោះរូបណា ដែលខ្លួនបានឃើញហើយ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ ចំរើនឡើង កុសលធម៌ទាំងឡាយ សាបសូន្យទៅវិញ បុគ្គលមិនត្រូវនិយាយចំពោះរូប ដែលខ្លួនឃើញហើយបែបនេះទេ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ តថាគត ពោលថា កាលបើបុគ្គលនោះ ពោលចំពោះរូបណា ដែលខ្លួនបានឃើញហើយ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ សាបសូន្យទៅ កុសលធម៌ទាំងឡាយ ចំរើនឡើង បុគ្គលគួរនិយាយចំពោះរូប ដែលខ្លួនបានឃើញបែបនេះ

យំ ហិ ព្រាហ្មណ សុតំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ ឯវរូបំ សុតំ ន សេវិតព្វន្តិ វទាមិ យញ្ច ខ្វស្ស ព្រាហ្មណ សុតំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ កុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ ឯវរូបំ សុតំ សេវិតព្វន្តិ វទាមិ យំ ហិ ព្រាហ្មណ មុតំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ ឯវរូបំ មុតំ ន សេវិតព្វន្តិ វទាមិ យញ្ច ខ្វស្ស ព្រាហ្មណ មុតំ សេវតោ អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ កុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ ឯវរូបំ មុតំ សេវិតព្វន្តិ វទាមិ យំ ហិ ព្រាហ្មណ វិញ្ញាតំ សេវតោ

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ តថាគត ពោលថា កាលបើបុគ្គលសេពគប់នូវសំឡេងណា ដែលខ្លួនបានឮហើយ អកុសលធម៌តែងចំរើនឡើង កុសលធម៌តែងសាបសូន្យទៅ បុគ្គលមិនគួរសេពគប់នូវសំឡេងដែលខ្លួនបានឮបែបនេះ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ តថាគត ពោលថា កាលបើបុគ្គលសេពគប់នូវសំឡេងណា ដែលខ្លួនបានឮហើយ អកុសលធម៌តែងសាបសូន្យទៅ កុសលធម៌តែងចំរើនឡើង បុគ្គលគួរសេពគប់នូវសំឡេងបែបនេះ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ តថាគត ពោលថា កាលបើបុគ្គលសេពគប់នូវក្លិន រស ផោដ្ឋព្វៈណា ដែលខ្លួនបានធុំ ភ្លក់ ពាល់ត្រូវហើយ អកុសលធម៌តែងចំរើនឡើង កុសលធម៌តែងសាបសូន្យទៅ បុគ្គលមិនត្រូវសេពគប់នូវក្លិន រស ផោដ្ឋព្វៈ ដែលខ្លួនបានធុំ ភ្លក់ ពាល់ត្រូវបែបនេះ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ តថាគត ពោលថា កាលបើបុគ្គលសេពគប់នូវក្លិន រស ផោដ្ឋព្វៈណា ដែលខ្លួនបានធុំ ភ្លក់ ពាល់ត្រូវហើយ អកុសលធម៌តែងសាបសូន្យទៅ កុសលធម៌តែងចំរើនឡើង បុគ្គលត្រូវសេពគប់នូវក្លិន រស ផោដ្ឋព្វៈ ដែលខ្លួនបានធុំ ភ្លក់ ពាល់ត្រូវបែបនេះ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ តថាគត ពោលថា កាលបើបុគ្គលសេពគប់នូវធម្មារម្មណ៍ណា ដែលខ្លួនដឹងច្បាស់ហើយ

អកុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ ឯវរូបំ វិញ្ញាតំ ន វត្តព្វន្តិ វទាមិ យញ្ច ខ្វាស្ស ព្រាហ្មណ វិញ្ញាតំ វទតោ អកុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ កុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ ឯវរូបំ វិញ្ញាតំ វត្តព្វន្តិ វទាមីតិ ។ អថខោ វស្សការោ ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមីតិ ។

(៣៤) អថខោ ជាណុស្សោណិ ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ជាណុស្សោណិ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច អហំ[១] ហិ ភោ គោតម ឯវំវាទី ឯវំទិដ្ឋិ នត្ថិ យោ សោ មរណធម្មោ សមានោ ន ភាយតិ ន សន្តាសំ អាបជ្ជតិ មរណស្មាតិ ។ អត្ថិ ព្រាហ្មណ មរណធម្មោ សមានោ ភាយតិ សន្តាសំ អាបជ្ជតិ មរណស្ម អត្ថិ

១ ម. ឆ. អហំ ។

អកុសលធម៌ទាំងឡាយ ចំរើនឡើង កុសលធម៌ទាំងឡាយ សាបសូន្យទៅ បុគ្គលមិនគួរពោលនូវអារម្មណ៍ ដែលខ្លួនបានដឹងច្បាស់ហើយនោះទេ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ តថាគត ពោលថា កាលបើបុគ្គលពោលនូវអារម្មណ៍ណា ដែលខ្លួនបានដឹងច្បាស់ហើយ អកុសលធម៌ទាំងឡាយ សាបសូន្យទៅ កុសលធម៌ទាំងឡាយ ចំរើនឡើង បុគ្គលត្រូវពោលនូវអារម្មណ៍ ដែលខ្លួនបានដឹងច្បាស់បែបនេះ ។ លំដាប់នោះ វស្សការព្រាហ្មណ៍ជាមហាមាត្យ ក្នុងដែនមគធៈ ត្រេកអរ អនុមោទនា នូវភាសិតរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ហើយក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ ។

(៣៤) គ្រានោះ ជាណុស្សោណិព្រាហ្មណ៍ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងព្រះមានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយ នឹងពាក្យដែលគួររលឹកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះជាណុស្សោណិព្រាហ្មណ៍ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គ មានវាទៈយ៉ាងនេះ មានយល់យ៉ាងនេះថា បុគ្គលណាមានសេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតា មិនខ្លាច មិនតក់ស្លុតចំពោះសេចក្តីស្លាប់ មិនមែនមានឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលខ្លះ មានសេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតា ខ្លាច តក់ស្លុតចំពោះសេចក្តីស្លាប់ក៏មាន

អត្ថិ ព្រាហ្មណ មរណធម្មោ សមានោ ន ភាយតិ ន សន្តាសំ អាបជ្ជតិ មរណស្ស ។ កតមោ ច ព្រាហ្មណ មរណធម្មោ សមានោ ភាយតិ សន្តាសំ អាបជ្ជតិ មរណស្ស ។ ឥធ ព្រាហ្មណ ឯកច្ចោ កាមេសុ អវីតរាគោ ហោតិ អវិគតច្ឆន្ទោ អវិគតបេមោ អវិគតបិបាសោ អវិគតបរិឡាហោ អវិគតតណ្ហោ តមេនំ អញ្ញតរោ គាឡ្ហោ រោគាតង្កោ ផុសតិ តស្ស អញ្ញតរេន គាឡ្ហេន រោគាតង្កេន ផុដ្ឋស្ស ឯវំ ហោតិ បិយា វត មំ កាមា ជហិស្សន្តិ បិយេ ចាហំ កាមេ ជហិស្សាមីតិ ។ សោ សោចតិ កិលមតិ បរិទេវតិ ឧរត្តាឡឹ(១) កន្ទតិ សម្មោហំ អាបជ្ជតិ ។ អយំ ខោ ព្រាហ្មណ មរណធម្មោ សមានោ ភាយតិ សន្តាសំ អាបជ្ជតិ មរណស្ស ។ បុន ចបរំ ព្រាហ្មណ ឥធេកច្ចោ កាយេ អវីតរាគោ ហោតិ អវិគតច្ឆន្ទោ អវិគតបេមោ អវិគតបិបាសោ អវិគតបរិឡាហោ

១ ម. ឧរត្តឹ កន្ទតិ ។

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតា ក៏ខ្លាច ក៏តក់ស្លុតនឹងសេចក្តីស្លាប់ក៏មាន ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចុះបុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតា ខ្លាច តក់ស្លុតនឹងសេចក្តីស្លាប់ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមិនទាន់ប្រាសចាកតម្រេក មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីពេញចិត្ត មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីស្រឡាញ់ មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីស្រេកឃ្លាន មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីក្តៅក្រហាយ មិនទាន់ប្រាសចាកតណ្ហា ក្នុងកាមទាំងឡាយ បុគ្គលនោះ កើតរោគធ្ងន់ណាមួយ កាលបើបុគ្គលនោះកើតរោគធ្ងន់ណាមួយហើយ តែងត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កាមទាំងឡាយដែលជាទីស្រឡាញ់ នឹងលះបង់អាត្មាអញ អាត្មាអញ មុខជានឹងលះបង់កាមទាំងឡាយ ជាទីស្រឡាញ់ដែរ ។ បុគ្គលនោះ ក៏សោកស្តាយលំបាក ខ្សឹកខ្សួល គក់ទ្រូងយំទួញ ដល់នូវសេចក្តីវង្វេង ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតានេះឯង តែងខ្លាចតក់ស្លុតនឹងសេចក្តីស្លាប់ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមិនទាន់ប្រាសចាកតម្រេក មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីពេញចិត្ត មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីស្រឡាញ់ មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីស្រេកឃ្លាន មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីក្តៅក្រហាយ

អវិគតតណ្ហោ តមេនំ អញ្ញតរោ គាឡ្ហោ រោគាតង្កោ ផុសតិ តស្ស អញ្ញតរេន គាឡ្ហេន រោគាតង្កេន ផុដ្ឋស្ស ឯវំ ហោតិ បិយោ វត មំ កាយោ ជហិស្សតិ បិយំ វតាហំ កាយំ ជហិស្សាមីតិ ។ សោ សោចតិ កិលមតិ បរិទេវតិ ឧរត្តាឡឹ កន្ទតិ សម្មោហំ អាបជ្ជតិ ។ អយម្បិ ខោ ព្រាហ្មណ មរណធម្មោ សមានោ ភាយតិ សន្តាសំ អាបជ្ជតិ មរណស្ស ។ បុន ចបរំ ព្រាហ្មណ ឥធេកច្ចោ អកតកល្យាណោ ហោតិ អកតកុសលោ អកតភីរុត្តាណោ កតបាបោ កតលុទ្ទោ កតកិព្ពិសោ តមេនំ អញ្ញតរោ គាឡ្ហោ រោគាតង្កោ ផុសតិ តស្ស អញ្ញតរេន គាឡ្ហេន រោគាតង្កេន ផុដ្ឋស្ស ឯវំ ហោតិ អកតំ វត មេ កល្យាណំ អកតំ កុសលំ អកតំ ភីរុត្តាណំ កតំ បាបំ កតំ លុទ្ទំ កតំ កិព្ពិសំ យាវតា ភោ អកតកល្យាណានំ អកតកុសលានំ អកតភីរុត្តាណានំ កតបាបានំ កតលុទ្ទានំ កតកិព្ពិសានំ គតិ តំ គតឹ បេច្ច គច្ឆាមីតិ ។

មិនទាន់ប្រាសចាកតណ្ហាក្នុងកាយ បុគ្គលនោះ កើតរោគធ្ងន់ណាមួយ កាលបើបុគ្គលនោះ កើតរោគធ្ងន់ណាមួយហើយ តែងមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កាយជាទីស្រឡាញ់នឹងលះបង់អាត្មាអញ អាត្មាអញ នឹងលះបង់កាយជាទីស្រឡាញ់ដែរ ។ បុគ្គលនោះ ក៏សោកស្តាយ លំបាក ខ្សឹកខ្សួល គក់ទ្រូងយំសោក ដល់នូវសេចក្តីវង្វេង ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលនេះឯង មានសេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតា តែងខ្លាច តក់ស្លុតនឹងសេចក្តីស្លាប់ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាបុគ្គលមិនបានធ្វើអំពើល្អ មិនបានធ្វើកុសល មិនបានធ្វើអំពើជាទីការពារភ័យ ធ្វើតែបាប ធ្វើតែអំពើអាក្រក់ ធ្វើតែអំពើលាមក ហើយបុគ្គលនោះ ក៏កើតរោគធ្ងន់ណាមួយ កាលបើបុគ្គលនោះ កើតរោគធ្ងន់ណាមួយហើយ តែងត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ មិនបានធ្វើអំពើល្អ មិនបានធ្វើកុសល មិនបានធ្វើអំពើជាទីការពារភ័យ ធ្វើតែបាប ធ្វើតែអំពើអាក្រក់ ធ្វើតែអំពើលាមក អើហ្ន៎ គតិរបស់បុគ្គលដែលមិនបានធ្វើអំពើល្អ មិនបានធ្វើកុសល មិនបានធ្វើអំពើជាទីការពារភ័យ ធ្វើតែបាប ធ្វើតែអំពើអាក្រក់ ធ្វើតែអំពើលាមក មានប្រមាណណា អាត្មាអញ លះលោកនេះទៅហើយ នឹងទៅកាន់គតិនោះ ។

សោ សោចតិ កិលមតិ បរិទេវតិ ឧរត្តាឡឹ កន្ទតិ សម្មោហំ អាបជ្ជតិ ។ អយម្បិ ខោ ព្រាហ្មណ មរណធម្មោ សមានោ ភាយតិ សន្តសតិ មរណស្ស ។ បុន ចបរំ ព្រាហ្មណ ឥធេកច្ចោ កង្ខី ហោតិ វិចិកិច្ឆី អនិដ្ឋង្គតោ សទ្ធម្មេ តមេនំ អញ្ញតរោ គាឡ្ហោ រោគាតង្កោ ផុសតិ តស្ស អញ្ញតរេន គាឡ្ហេន រោគាតង្កេន ផុដ្ឋស្ស ឯវំ ហោតិ កង្ខី វតម្ហិ វិចិកិច្ឆី អនិដ្ឋង្គតោ សទ្ធម្មេតិ ។ សោ សោចតិ កិលមតិ បរិទេវតិ ឧរត្តាឡឹ កន្ទតិ សម្មោហំ អាបជ្ជតិ ។ អយម្បិ ខោ ព្រាហ្មណ មរណធម្មោ សមានោ ភាយតិ សន្តសតិ មរណស្ស ។ ឥមេ ខោ ព្រាហ្មណ ចត្តារោ មរណធម្មា សមានា ភាយន្តិ សន្តសន្តិ មរណស្ស ។ កតមោ ច ព្រាហ្មណ មរណធម្មោ សមានោ ន ភាយតិ ន សន្តសតិ មរណស្ស ។ ឥធ ព្រាហ្មណ ឯកច្ចោ កាមេសុ វីតរាគោ ហោតិ វិគតច្ឆន្ទោ វិគតបេមោ

បុគ្គលនោះ ក៏សោកស្តាយ លំបាក ខ្សឹកខ្សួល គក់ទ្រូងយំទួញ ដល់នូវសេចក្តីវង្វេង ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតានេះឯង តែងខ្លាច តក់ស្លុតនឹងសេចក្តីស្លាប់ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីសង្ស័យ ងឿងឆ្ងល់មិនជឿស៊ប់ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម បុគ្គលនោះ កើតរោគធ្ងន់ណាមួយ កាលបើបុគ្គលនោះ កើតរោគធ្ងន់ណាមួយហើយ តែងត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ មានសេចក្តីសង្ស័យមិនជឿស៊ប់ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ។ បុគ្គលនោះ ក៏សោកស្តាយ លំបាក ខ្សឹកខ្សួល គក់ទ្រូងយំទួញ ដល់នូវសេចក្តីវង្វេង ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតានេះឯង តែងខ្លាច តក់ស្លុតនឹងសេចក្តីស្លាប់ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតា ៤ ពួកនេះឯង តែងខ្លាចតក់ស្លុតនឹងសេចក្តីស្លាប់ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចុះបុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតា មិនខ្លាច មិនតក់ស្លុតនឹងសេចក្តីស្លាប់ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកប្រាសចាកតម្រេក ប្រាសចាកសេចក្តីពេញចិត្ត ប្រាសចាកសេចក្តីស្រឡាញ់

វិគតច្ឆន្ទោ វិគតបេមោ វិគតបិបាសោ វិគតបរិឡាហោ វិគតតណ្ហោ តមេនំ អញ្ញតរោ គាឡ្ហោ រោគាតង្កោ ផុសតិ តស្ស អញ្ញតរេន គាឡ្ហេន រោគាតង្កេន ផុដ្ឋស្ស ន ឯវំ ហោតិ បិយា វត មំ កាមា ជហិស្សន្តិ បិយេ ចាហំ កាមេ ជហិស្សាមីតិ ។ សោ ន សោចតិ ន កិលមតិ ន បរិទេវតិ ន ឧរត្តាឡឹ កន្ទតិ ន សម្មោហំ អាបជ្ជតិ ។ អយម្បិ ខោ ព្រាហ្មណ មរណធម្មោ សមានោ ន ភាយតិ ន សន្តាសំ អាបជ្ជតិ មរណស្មា ។ បុន ចបរំ ព្រាហ្មណ ឥធេកច្ចោ កាយេ វីតរាគោ ហោតិ វិគតច្ឆន្ទោ វិគតបេមោ វិគតបិបាសោ វិគតបរិឡាហោ វិគតតណ្ហោ តមេនំ អញ្ញតរោ គាឡ្ហោ រោគាតង្កោ ផុសតិ តស្ស អញ្ញតរេន គាឡ្ហេន រោគាតង្កេន ផុដ្ឋស្ស ន ឯវំ ហោតិ បិយោ វត មំ កាយោ ជហិស្សតិ បិយញ្ចាហំ កាយំ ជហិស្សាមីតិ ។ សោ ន សោចតិ ន កិលមតិ ន បរិទេវតិ ន ឧរត្តាឡឹ កន្ទតិ ន សម្មោហំ អាបជ្ជតិ ។

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតានេះឯង តែងខ្លាចផង តែងដល់នូវសេចក្តីតក់ស្លុតអំពីសេចក្តីស្លាប់ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមិនធ្វើបាប មិនធ្វើអំពើអាក្រក់ មិនធ្វើអំពើសាហាវ ធ្វើតែអំពើល្អ ធ្វើតែកុសល ធ្វើតែអំពើជាទីការពារភ័យ បុគ្គលនោះ កើតរោគធ្ងន់ណាមួយ កាលបើបុគ្គលនោះ កើតរោគធ្ងន់ណាមួយហើយ តែងមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ មិនដែលធ្វើបាប មិនធ្វើអំពើអាក្រក់ មិនធ្វើអំពើសាហាវ ធ្វើតែអំពើល្អ ធ្វើតែកុសល ធ្វើតែអំពើជាទីការពារភ័យ ហើយ គតិរបស់បុគ្គលដែលមិនធ្វើបាប មិនបានធ្វើអំពើអាក្រក់ មិនបានធ្វើអំពើសាហាវ ធ្វើតែអំពើល្អ ធ្វើតែកុសល ធ្វើតែអំពើជាទីការពារភ័យ ត្រឹមណា អាត្មាអញលុះលះលោកនេះហើយ គឺនឹងទៅកាន់គតិនោះ ។ បុគ្គលនោះ តែងមិនសោកស្តាយ មិនលំបាក មិនខ្សឹកខ្សួល មិនគក់ទ្រូងយំ មិនដល់នូវវង្វេងស្មារតី ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតានេះឯង តែងមិនខ្លាច មិនដល់នូវសេចក្តីតក់ស្លុតអំពីសេចក្តីស្លាប់ ។

បុន ចបរំ ព្រាហ្មណ ឥធេកច្ចោ ន កង្ខី ហោតិ អវិចិកិច្ឆី និដ្ឋង្គតោ សទ្ធម្មេ តស្ស កេនចិទេវ គាឡ្ហេន រោគាតង្កេន ផុដ្ឋស្ស តស្ស គាឡ្ហេន រោគាតង្កេន ផុដ្ឋស្ស ឯវំ ហោតិ អកង្ខី វតម្ហិ អវិចិកិច្ឆី និដ្ឋង្គតោ សទ្ធម្មេតិ ។ សោ ន សោចតិ ន កិលមតិ ន បរិទេវតិ ន ឧរត្តាឡឹ កន្ទតិ ន សម្មោហំ អាបជ្ជតិ ។ អយម្បិ ខោ ព្រាហ្មណ មរណធម្មោ សមានោ ន ភាយតិ ន សន្តាសំ អាបជ្ជតិ មរណស្ស ។ ឥមេ ខោ ព្រាហ្មណ ចត្តារោ មរណធម្មា សមានា ន ភាយន្តិ ន សន្តាសំ អាបជ្ជន្តិ មរណស្សាតិ ។ អភិក្កន្តំ ភោ គោតម ។បេ។ ឧបាសកំ មំ ភវំ គោតមោ ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតន្តិ ។

[៣៨] ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ គិជ្ឈកូដេ បព្ពតេ ។ តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា បរិព្វាជកា សប្បិ-និយា តីរេ បរិព្វាជការាមេ បដិវសន្តិ សេយ្យថីទំ អន្នភារោ[1] វរធរោ[2] សកុលុទាយី ច បរិព្វាជកោ

១ ម. អន្នភារោ ។ ២. ឧ.ម. វរតរោ ។

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមិនមានសេចក្ដីសង្ស័យងឿងឆ្ងល់ ជាអ្នកដល់នូវសេចក្ដីសម្រេចក្នុងព្រះសទ្ធម្ម បុគ្គលនោះ កើតរោគយ៉ាងណាមួយ កាលបើបុគ្គលនោះ កើតរោគធ្ងន់ណាមួយ ហើយ តែងត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ លែងមានសង្ស័យបាន ដល់នូវសម្រេចក្នុងព្រះសទ្ធម្មហើយ ។ បុគ្គលនោះ មិនសោកស្ដាយ មិនលំបាក មិនខ្សឹកខ្សួល មិនគក់ទ្រូងយំ មិនដល់នូវសេចក្ដីវង្វេង ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលអ្នកមានសេចក្ដីស្លាប់ជាធម្មតានេះឯង តែងមិនខ្លាច មិនតក់ស្លុតនឹងសេចក្ដីស្លាប់ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលអ្នកមានសេចក្ដីស្លាប់ជាធម្មតា ៤ ពួកនេះឯង តែងមិនខ្លាច មិនតក់ស្លុតនឹងសេចក្ដីស្លាប់ ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ភ្លឺច្បាស់ណាស់ ។បេ។ សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើន ចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គថា ជាឧបាសកអ្នកដល់នូវសរណៈ ស្មើដោយជីវិត តាំងពីថ្ងៃនេះទៅ ។

[៣៨] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅលើភ្នំគិជ្ឈកូដ ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង បរិព្វាជកច្រើននាក់ សុទ្ធតែជាអ្នកល្បីឈ្មោះ នៅក្នុងអារាមរបស់បរិព្វាជក ក្បែរឆ្នេរស្ទឹងសប្បិនី គឺ បរិព្វាជកឈ្មោះអន្នភារៈ១ វរធរៈ១ សកុលុទាយី១

[illegible]

[illegible]

ឥធ បរិព្វាជកា ព្រាហ្មណោ ឯវមាហ សព្វេ បាណា អវជ្ឈាតិ ឥតិ វទំ ព្រាហ្មណោ សច្ចំ អាហ នោ មុសា តេន ច សោ ន សមណោតិ មញ្ញតិ ន ព្រាហ្មណោតិ មញ្ញតិ ន សេយ្យោហមស្មីតិ មញ្ញតិ ន សទិសោហមស្មីតិ មញ្ញតិ ន ហីនោហមស្មីតិ មញ្ញតិ អបិច យទេវ តត្ថ សច្ចំ តទភិញ្ញាយ បាណានំយេវ អនុទយាយ អនុកម្បាយ បដិបន្នោ ហោតិ ។ បុន ចបរំ បរិព្វាជកា ព្រាហ្មណោ ឯវមាហ សព្វេ កាមា អនិច្ចា ទុក្ខា វិបរិណាមធម្មាតិ ឥតិ វទំ ព្រាហ្មណោ សច្ចំ អាហ នោ មុសា តេន ច សោ ន សមណោតិ មញ្ញតិ ន ព្រាហ្មណោតិ មញ្ញតិ ន សេយ្យោហមស្មីតិ មញ្ញតិ ន សទិសោហមស្មីតិ មញ្ញតិ ន ហីនោហមស្មីតិ មញ្ញតិ អបិច យទេវ តត្ថ សច្ចំ តទភិញ្ញាយ កាមានំយេវ និព្វិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ បដិបន្នោ ហោតិ ។ បុន ចបរំ បរិព្វាជកា ព្រាហ្មណោ ឯវមាហ សព្វេ ភវា អនិច្ចា ទុក្ខា វិបរិណាមធម្មាតិ

ម្នាលបរិព្វាជកទាំងឡាយ ព្រាហ្មណ៍(១) ក្នុងលោកនេះ ពោលយ៉ាងនេះថា សត្វទាំងពួងមិនគួរសម្លាប់ ព្រាហ្មណ៍ កាលពោលដូច្នេះ ឈ្មោះថាពោលពាក្យសច្ចៈ មិនមែនពោលមុសា ព្រាហ្មណ៍នោះមិនប្រកាន់ថា ជាសមណៈ មិនប្រកាន់ថាជាព្រាហ្មណ៍ មិនប្រកាន់ថាអញប្រសើរជាងគេ មិនប្រកាន់ថាអញស្មើនឹងគេ មិនប្រកាន់ថាអញថោកថយជាងគេ ព្រោះតែការសម្លាប់នោះ គ្រាន់តែប្រតិបត្តិដើម្បីអាណិត អនុគ្រោះចំពោះសត្វទាំងឡាយ ព្រោះការត្រាស់ដឹងសច្ចៈនោះ ក្នុងការមិនសម្លាប់នោះ ប៉ុណ្ណោះ ។ ម្នាលបរិព្វាជកទាំងឡាយ មួយទៀត ព្រាហ្មណ៍ពោលយ៉ាងនេះថា កាមទាំងពួង មិនទៀង ជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា ព្រាហ្មណ៍ កាលពោលដូច្នេះ ឈ្មោះថាពោលពាក្យសច្ចៈ មិនមែនពោលមុសា ព្រាហ្មណ៍នោះ មិនប្រកាន់ថាជាសមណៈ មិនប្រកាន់ថាជាព្រាហ្មណ៍ មិនប្រកាន់ថាអញប្រសើរជាងគេ មិនប្រកាន់ថាអញស្មើនឹងគេ មិនប្រកាន់ថាអញថោកថយជាងគេ ព្រោះតែសេចក្តីពោលនោះ គ្រាន់តែប្រតិបត្តិ ដើម្បីនឿយណាយ ធុញទ្រាន់ ក្នុងកាមទាំងឡាយ ព្រោះការត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈនោះ ក្នុងដំណើរនោះ ប៉ុណ្ណោះ ។ ម្នាលបរិព្វាជកទាំងឡាយ មួយទៀត ព្រាហ្មណ៍ពោលយ៉ាងនេះថា ភពទាំងពួង មិនទៀង ជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា

---

១ ព្រាហ្មណ៍ក្នុងទីនេះ សំដៅយកព្រះខីណាស្រព ។

[illegible]

[illegible]

[៩៦] អថខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច កេន នុ ខោ ភន្តេ លោកោ នីយតិ កេន លោកោ បរិកស្សតិ កស្ស ច ឧប្បន្នស្ស វសំ គច្ឆតីតិ ។ សាធុ សាធុ ភិក្ខុ ភទ្ទកោ ខោ តេ ភិក្ខុ ឧម្មង្គោ ភទ្ទកំ បដិភានំ កល្យាណី បរិបុច្ឆា ឯវំ ហិ ត្វំ ភិក្ខុ បុច្ឆសិ កេន នុ ខោ ភន្តេ លោកោ នីយតិ កេន លោកោ បរិកស្សតិ កស្ស ច ឧប្បន្នស្ស វសំ គច្ឆតីតិ ។ ឯវំ ភន្តេ ។ ចិត្តេន ខោ ភិក្ខុ លោកោ នីយតិ ចិត្តេន បរិកស្សតិ ចិត្តស្ស ឧប្បន្នស្ស វសំ គច្ឆតីតិ ។ សាធុ ភន្តេតិ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ភគវន្តំ ឧត្តរឹ បញ្ហំ អបុច្ឆិ ពហុស្សុតោ ធម្មធរោ ពហុស្សុតោ ធម្មធរោតិ ភន្តេ វុច្ចតិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ ពហុស្សុតោ ធម្មធរោ ហោតីតិ ។

[៩៦] គ្រានោះ ភិក្ខុមួយរូប ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន អ្វីនាំសត្វលោកទៅ អ្វីទាញសត្វលោកទៅ មួយទៀត សត្វលោកលុះអំណាចរបស់អ្វីដែលកើតឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុ ប្រពៃហើយ ប្រពៃហើយ សេចក្ដីឆ្លាសរបស់អ្នកល្អហើយ សេចក្ដីភ្លឺរបស់អ្នកស្រួលហើយ សេចក្ដីសាកសួរល្អហើយ ម្នាលភិក្ខុ ដ្បិតថា អ្នកបានសួរយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន អ្វីនាំសត្វលោកទៅ អ្វីទាញសត្វលោកទៅ មួយទៀត សត្វលោក លុះអំណាចរបស់អ្វីដែលកើតឡើង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មែនហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ ចិត្តនាំសត្វលោកទៅ ចិត្តទាញសត្វលោកទៅ សត្វលោក លុះអំណាចនៃចិត្តដែលកើតឡើង ។ ភិក្ខុនោះ ត្រេកអរ ពេញចិត្តនឹងភាសិត របស់ព្រះមានព្រះភាគថា សាធុ ព្រះអង្គ ហើយក៏ទូលសួរប្រស្នា នឹងព្រះមានព្រះភាគ តទៅទៀតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បុគ្គលដែលព្រះអង្គត្រាស់ថា ជាពហុស្សូតអ្នកទ្រទ្រង់ធម៌ ជាពហុស្សូតអ្នកទ្រទ្រង់ធម៌ដូច្នេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បុគ្គលជាពហុស្សូត អ្នកទ្រទ្រង់ធម៌ តើដោយហេតុប៉ុណ្ណា ។

សាធុ សាធុ ភិក្ខុ ភទ្ទកោ ខោ តេ ភិក្ខុ ឧម្មង្គោ ភទ្ទកំ បដិភានំ កល្យាណី បរិបុច្ឆា ។ ឯវំ ហិ ត្វំ ភិក្ខុ បុច្ឆសិ ពហុស្សុតោ ធម្មធរោ ពហុស្សុតោ ធម្មធរោតិ ភន្តេ វុច្ចតិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ ពហុស្សុតោ ធម្មធរោ ហោតីតិ ។ ឯវំ ភន្តេ ។ ពហូ ខោ ភិក្ខុ មយា ធម្មា ទេសិតា សុត្តំ គេយ្យំ វេយ្យាករណំ គាថា ឧទានំ ឥតិវុត្តកំ ជាតកំ អព្ភុតធម្មំ វេទល្លំ ។ ចតុប្បទាយ ចេបិ ភិក្ខុ គាថាយ អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ហោតិ ពហុស្សុតោ ធម្មធរោតិ អលំ វចនាយាតិ ។ សាធុ ភន្តេតិ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ភគវន្តំ ឧត្តរិំ បញ្ហំ អបុច្ឆិ សុតវា និព្វេធិកបញ្ញោ សុតវា និព្វេធិកបញ្ញោតិ ភន្តេ វុច្ចតិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ សុតវា និព្វេធិកបញ្ញោ ហោតីតិ ។ សាធុ សាធុ ភិក្ខុ

ម្នាលភិក្ខុ ប្រពៃហើយ ប្រពៃហើយ សេចក្តីត្រិះរិះរបស់អ្នកស្រួលហើយ សេចក្តីឆ្លៀវឆ្លាសល្អហើយ សេចក្តីសាកសួរល្អហើយ ម្នាលភិក្ខុ ព្រោះអ្នកសួរយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បុគ្គលដែលព្រះអង្គត្រាស់ថា ជាពហុស្សុតបុគ្គលទ្រទ្រង់ធម៌ ជាពហុស្សុតបុគ្គលទ្រទ្រង់ធម៌ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បុគ្គលជាពហុស្សុតបុគ្គលទ្រទ្រង់ធម៌ ដោយហេតុប៉ុណ្ណេះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុ ធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគត សំដែងហើយច្រើនណាស់ គឺសុត្តៈ គេយ្យៈ វេយ្យាករណៈ គាថា ឧទានៈ ឥតិវុត្តកៈ ជាតកៈ អព្ភុតធម្មៈ វេទល្លៈ បើភិក្ខុដឹងអត្ថ ដឹងធម៌របស់គាថា ត្រឹមតែ ៤ បាទហើយ ជាអ្នកប្រតិបត្តិធម៌សមគួរដល់ធម៌ គឺគួរហៅថា ជាពហុស្សុតបុគ្គលទ្រទ្រង់ធម៌បាន ។ ភិក្ខុនោះ ត្រេកអរពេញចិត្តនឹងភាសិតរបស់ព្រះមានព្រះភាគថា សាធុ ព្រះអង្គ ហើយក៏សួរប្រស្នាដទៃទៀតនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បុគ្គលដែលព្រះអង្គត្រាស់ថា បុគ្គលមានសុតៈ មានប្រាជ្ញាចាក់ធ្លុះ បុគ្គលមានសុតៈ មានប្រាជ្ញាចាក់ធ្លុះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បុគ្គលមានសុតៈ មានប្រាជ្ញាចាក់ធ្លុះ ដោយហេតុប៉ុណ្ណេះ ។ ម្នាលភិក្ខុ ប្រពៃហើយ ប្រពៃហើយ

[illegible] ភិក្ខវេ [illegible] ភិក្ខុ [illegible]

[illegible] ហោតិ [illegible] ហោតិ បញ្ញាយ ចស្ស [illegible] ហោតិ បញ្ញាយ ចស្ស [illegible] ហោតិ បញ្ញាយ ចស្ស [illegible] ហោតិ បញ្ញាយ ចស្ស [illegible] ភិក្ខុ [illegible] ហោតិ [illegible] ហោតីតិ ។

ម្នាលភិក្ខុ [illegible] បុគ្គល [illegible] មានប្រាជ្ញា [illegible] បុគ្គល [illegible] មានប្រាជ្ញា [illegible] ។ [illegible] ។

ម្នាលភិក្ខុ [illegible] មានប្រាជ្ញា [illegible] មានប្រាជ្ញា [illegible] មានប្រាជ្ញា [illegible] ម្នាលភិក្ខុ [illegible] បុគ្គល [illegible] មានប្រាជ្ញា [illegible] ។ [illegible] បុគ្គល [illegible] មានប្រាជ្ញា [illegible] ។

សាធុ សាធុ ភិក្ខុ ភទ្ទកោ ខោ តេ ភិក្ខុ ឧម្មង្គោ ភទ្ទកំ បដិភាណំ កល្យាណី បរិបុច្ឆា ឯវំ ហិ ត្វំ ភិក្ខុ បុច្ឆសិ បណ្ឌិតោ មហាបញ្ញោ បណ្ឌិតោ មហាបញ្ញោតិ ភន្តេ វុច្ចតិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ បណ្ឌិតោ មហាបញ្ញោ ហោតីតិ ។ ឯវំ ភន្តេ ។ ឥធ ភិក្ខុ បណ្ឌិតោ មហាបញ្ញោ នេវត្តព្យាពាធាយ ចេតេតិ ន បរព្យាពាធាយ ចេតេតិ ន ឧភយព្យាពាធាយ ចេតេតិ អត្តហិតំ បរហិតំ ឧភយហិតំ សព្វលោកហិតមេវ ចិន្តយមានោ ចិន្តេតិ ឯវំ ខោ ភិក្ខុ បណ្ឌិតោ មហាបញ្ញោ ហោតីតិ ។

(៣៣) ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស ។ អថ ខោ [illegible] ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុប- សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទ- នីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។

ម្នាលភិក្ខុ ប្រពៃហើយ ប្រពៃហើយ ម្នាលភិក្ខុ សេចក្ដីឆ្លាសរបស់អ្នកស្រួលហើយ សេចក្ដីកើតឡើងរបស់អ្នកស្រួលហើយ សេចក្ដីសាកសួររបស់អ្នកល្អហើយ ព្រោះអ្នកបានសួរយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បុគ្គលដែលព្រះអង្គត្រាស់ថា បណ្ឌិតអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើន បណ្ឌិតអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើន ដូច្នេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បុគ្គលជាបណ្ឌិតអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើន តើដោយហេតុដូចម្ដេច ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យ៉ាងនោះមែន ។ ម្នាលភិក្ខុ ភិក្ខុជាបណ្ឌិត អ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើន ក្នុងសាសនានេះ មិនគិតដើម្បីបៀតបៀនខ្លួន មិនគិតដើម្បីបៀតបៀនអ្នកដទៃ មិនគិតដើម្បីបៀតបៀនទាំងពីរខាង កាលបើគិត គិតតែប្រយោជន៍ខ្លួន ប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ប្រយោជន៍ទាំងពីរខាង នឹងប្រយោជន៍ដល់លោកទាំងមូល ម្នាលភិក្ខុ ភិក្ខុជាបណ្ឌិតអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើនយ៉ាងនេះឯង ។

[៣៣] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្តជេតពន ជាអារាមរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះ [illegible] ព្រាហ្មណ៍ [illegible] ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្ដីរីករាយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយ នឹងពាក្យដែលគួររលឹកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។

ឯកំ ខន្ធំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធា ... ព្រាហ្មណោ

... ឯកំ ខន្ធំ ... បច្ចយា ... ទ្វេ

ហោ ហេតុម អសង្កិលេសិកោ អសង្កិលេសិកំ អសង្កិលេសិកោ

អយំ ធម្មំ ១ អជ្ឈត្តំ ទ្វេ ឯកំ ព្រាហ្មណោ ...

... យំ អសង្កិលេសិកោ អសង្កិលេសិកំ បច្ចយា

អសង្កិលេសិកោ អយំ ធម្មំ ១ បច្ចយា ... ហោ

ហេតុម អសង្កិលេសិកោ សង្កិលេសិកំ សង្កិលេសិកោ អយំ

ធម្មំ ១ ឯកម្បិ ទ្វេ ព្រាហ្មណោ អជ្ឈត្តំ ...

យំ អសង្កិលេសិកោ សង្កិលេសិកំ បច្ចយា សង្កិលេសិកោ

អយំ ធម្មំ ១ បច្ចយា ... ទ្វេ ហោ ហេតុម

សង្កិលេសិកោ សង្កិលេសិកំ សង្កិលេសិកោ អយំ ធម្មំ ១

... ទ្វេ ឯកំ ព្រាហ្មណោ ... យំ សង្កិលេសិកោ

សង្កិលេសិកំ បច្ចយា សង្កិលេសិកោ អយំ ធម្មំ ១

បច្ចយា ... ហោ ហេតុម សង្កិលេសិកោ អសង្កិលេសិកំ

អសង្កិលេសិកោ អយំ ធម្មំ ១ ឯកម្បិ ទ្វេ ព្រាហ្មណោ

... យំ សង្កិលេសិកោ អសង្កិលេសិកំ បច្ចយា

អសង្កិលេសិកោ អយំ ធម្មំ ១ ... ហោ ហេតុម

... ព្រោះអារម្មណ៍ ... ។ ... ។

... ព្រោះ ... ព្រោះ ... បរិកម្ម

... អសង្កិលេសិកធម៌ ... ធម៌ ... អ្នកនេះ

... ១ ... ព្រោះអារម្មណ៍ ការណ៍ ...

... ដែល ... អសង្កិលេសិកធម៌ ... អ្នកនេះ

... ១ បរិកម្ម ... ព្រោះអសង្កិលេសិកធម៌

... អ្នកនេះ ... ១ ... ព្រោះអារម្មណ៍

ការណ៍ ... ដែល ... អសង្កិលេស

... អ្នកនេះ ... ១ បរិកម្ម ...

... សង្កិលេសិកធម៌ ... អ្នកនេះ សង្កិលេស

... ១ ... ព្រោះអារម្មណ៍ ការណ៍ ... ដែល

... សង្កិលេសិកធម៌ ... អ្នកនេះ ... ១

បរិកម្ម ... ព្រោះសង្កិលេសិកធម៌ ... អ្នក

... ១ ... ព្រោះអារម្មណ៍ ការណ៍

... ដែល ... សង្កិលេសិកធម៌ ... អ្នកនេះ

... ១ បរិកម្ម ...

អព្ភុតំ ភោ គោតម យាវ សុភាសិតមិទំ ភោតា គោតមេន អដ្ឋានំ ខោ ឯតំ ព្រាហ្មណ អនវកាសោ យំ អសប្បុរិសោ អសប្បុរិសំ ជានេយ្យ អសប្បុរិសោ អយំ ភវន្តិ ។ ឯតម្បិ ខោ ព្រាហ្មណ អដ្ឋានំ អនវកាសោ យំ អសប្បុរិសោ សប្បុរិសំ ជានេយ្យ សប្បុរិសោ អយំ ភវន្តិ ។ ឋានំ ខោ ឯតំ ព្រាហ្មណ វិជ្ជតិ យំ សប្បុរិសោ សប្បុរិសំ ជានេយ្យ សប្បុរិសោ អយំ ភវន្តិ ។ ឯតម្បិ ខោ ព្រាហ្មណ ឋានំ វិជ្ជតិ យំ សប្បុរិសោ អសប្បុរិសំ ជានេយ្យ អសប្បុរិសោ អយំ ភវន្តិ ។ ឯកមិទំ ភោ គោតម សមយំ តោទេយ្យស្ស ព្រាហ្មណស្ស បរិសតិ បរូបារម្ភំ វត្តេន្តិ ពាលោ អយំ រាជា ឯឡេយ្យោ យោ សមណេ រាមបុត្តេ អភិប្បសន្នោ សមណេ ច បន រាមបុត្តេ ឯវំ បរមនិបច្ចការំ ករោតិ យទិទំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មន្តិ ។ ឥមេបិ រញ្ញោ ឯឡេយ្យស្ស បរិហារកា ពាលា យមកោ មោគ្គល្លោ(១) ឧគ្គោ នាវិន្ទកី(២) គន្ធព្វោ អគ្គិវេស្សោ យេ សមណេ រាមបុត្តេ អភិប្បសន្នា

១ ម. មុគ្គលោ ។ ២ ឱ. នាវិន្ទុកី ។ អដ្ឋកថាយំ បន នាវិន្ទកិ ឥតិ ទិស្សតិ ។

អស្ចារ្យណាស់ព្រះគោតមដ៏ចំរើន ចំឡែកណាស់ ព្រោះពាក្យនេះ ព្រះគោតមដ៏ចំរើន ត្រាស់ត្រូវហើយថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ការណ៍នុ៎ះ មិនមែនហេតុ មិនមែនឱកាសទេ ដែលថា អសប្បុរសគប្បីស្គាល់អសប្បុរសថា អ្នកដ៏ចំរើននេះជាអសប្បុរសដូច្នេះ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ការណ៍នុ៎ះមិនមែនហេតុ មិនមែនឱកាសដែរ ដែលថា អសប្បុរសគប្បីស្គាល់សប្បុរសថា អ្នកដ៏ចំរើននេះជាសប្បុរសដូច្នេះ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ការណ៍នុ៎ះ ជាហេតុមានឱកាស ដែលថា សប្បុរសគប្បីស្គាល់សប្បុរសបានថា អ្នកនេះជាសប្បុរសដូច្នេះ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ការណ៍នុ៎ះ ក៏មានឱកាសដែរ ដែលថាសប្បុរសគប្បីស្គាល់អសប្បុរសបានថា អ្នកនេះជាអសប្បុរសដូច្នេះ ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន សម័យមួយ ក្នុងបរិសទ្យរបស់តោទេយ្យព្រាហ្មណ៍ ពួកជនតែងពោលពាក្យជាទីតិះដៀលមនុស្សដទៃថា ស្ដេចឯឡេយ្យនេះល្ងង់ ដែលជ្រះថ្លាចំពោះក្នុងសមណរាមបុត្រ ថែមទាំងធ្វើសេចក្ដីឱនលំទោនដ៏ក្រៃលែងចំពោះ គឺថ្វាយបង្គំ ក្រោកទទួល ប្រណម្យដៃ ធ្វើសាមីចិកម្ម ក្នុងសមណរាមបុត្រ ។ ចំណែកពួកបរិហាររបស់ស្ដេចឯឡេយ្យនេះ គឺយមកៈ១ មោគ្គល្លៈ១ ឧគ្គៈ១ នាវិន្ទកី១ គន្ធព្វៈ១ អគ្គិវេស្សៈ១ ក៏ល្ងង់ដែរ ដែលជ្រះថ្លាក្នុងសមណរាមបុត្រ

សមណោ វា បន កាយសុទ្ធំ បរេ វា បនេតំ ភិក្ខវេ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោន្តិ យំបច្ចយាស្សតំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ ។ សម្បជានោ វា តំ ភិក្ខវេ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ ។ អសម្បជានោ វា តំ ភិក្ខវេ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ ។ វាចាយ វា ភិក្ខវេ សតិ វចីសញ្ចេតនាហេតុ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ អវិជ្ជាបច្ចយា ។ សាមំ វា តំ ភិក្ខវេ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ ។ បរេ វា តំ ភិក្ខវេ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោន្តិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ ។ សម្បជានោ វា តំ ភិក្ខវេ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ ។ អសម្បជានោ វា តំ ភិក្ខវេ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ ។ មនេ វា ភិក្ខវេ សតិ មនោសញ្ចេតនាហេតុ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ អវិជ្ជាបច្ចយា

កើតមានដល់បុគ្គលនោះ ព្រោះសេចក្តីយល់ព្រមនូវកាយសង្ខារណាមួយ បុគ្គលនោះ ក៏តាក់តែង នូវកាយសង្ខារ ដែលជាហេតុ នាំឲ្យសុខទុក្ខខាងក្នុងកើតឡើង គឺសុខទុក្ខខាងក្នុង ។ ពួកជនដទៃ ក៏តាក់តែងនូវកាយសង្ខារ ដែលជាហេតុនាំឲ្យសុខទុក្ខខាងក្នុងកើតឡើងដល់បុគ្គលនោះ ដោយប្រការណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីនោះ ជាហេតុ នាំឲ្យសុខទុក្ខខាងក្នុងកើតឡើងដល់បុគ្គលនោះ ជាអ្នកដឹងខ្លួន តាក់តែងនូវកាយសង្ខារ ដែលជាហេតុ គឺសុខទុក្ខខាងក្នុង គឺជាសុខទុក្ខ កើតឡើងដល់បុគ្គលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងវិញទៀត បុគ្គលនោះ ជាអ្នកមិនដឹងខ្លួន តាក់តែងនូវកាយសង្ខារ ដែលជាហេតុ នាំឲ្យសុខទុក្ខខាងក្នុងកើតឡើង គឺសុខទុក្ខខាងក្នុង កើតឡើងដល់បុគ្គលនោះ យ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សុខទុក្ខខាងក្នុង ជាអ្នកដឹងខ្លួន តាក់តែងនូវកាយសង្ខារ ដែលជាអ្នកដឹងខ្លួន សុខទុក្ខខាងក្នុង ព្រោះអ្នកដទៃ តាក់តែងនូវកាយសង្ខារ តាក់តែងដោយខ្លួនឯង ដែលជាអ្នកមិនដឹងខ្លួន តាក់តែងនូវកាយសង្ខារ គឺសុខទុក្ខខាងក្នុង គឺជាសុខទុក្ខ កើតឡើង ព្រោះវាចា ដោយខ្លួនឯង ដែលជាហេតុ នាំឲ្យសុខទុក្ខខាងក្នុង ដែលកើតឡើងព្រោះសេចក្តីយល់ព្រមនូវវចីសង្ខារណាមួយ បុគ្គលនោះ ក៏តាក់តែង នូវវចីសង្ខារ ដែលជាហេតុ នាំឲ្យសុខទុក្ខខាងក្នុងកើតឡើង គឺ សុខទុក្ខខាងក្នុង ។ អ្នកដទៃ ក៏តាក់តែងដោយខ្លួនឯង ដល់ពួកសេចក្តីនោះរបស់បុគ្គល

ភោតោ បណ្ឌិតា រញ្ញោ ឯឡេយ្យស្ស បរិហារកា យមកោ មោគ្គល្លោ ឧគ្គោ នាវិន្ទកី គន្ធព្វោ អគ្គិវេស្សោ ករណីយាធិករណីយេសុ វចនីយាធិវចនីយេសុ អលមត្ថទសតរេហិ អលមត្ថទសតរកាតិ(១) ។ ឯវំ ភោ បណ្ឌិតា រញ្ញោ ឯឡេយ្យស្ស បរិហារកា យមកោ មោគ្គល្លោ ឧគ្គោ នាវិន្ទកី គន្ធព្វោ អគ្គិវេស្សោ ករណីយាធិករណីយេសុ វចនីយាធិវចនីយេសុ អលមត្ថទសតរេហិ អលមត្ថទសតរកាតិ ។ បសន្នា តេ ភោ សមណោ រាមបុត្តោ រញ្ញោ ឯឡេយ្យស្ស បរិហារកេហិ បណ្ឌិតេហិ បណ្ឌិតតរោ ករណីយាធិករណីយេសុ វចនីយាធិវចនីយេសុ អលមត្ថទសតរេហិ អលមត្ថទសតរោ តស្មា រញ្ញោ ឯឡេយ្យស្ស បរិហារកា សមណេ រាមបុត្តេ អភិប្បសន្នា សមណេ ច បន រាមបុត្តេ ឯវំ បរមនិបច្ចការំ ករោន្តិ យទិទំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មន្តិ ។ អច្ឆរិយំ ភោ គោតម អព្ភុតំ ភោ គោតម យាវ សុភាសិតញ្ចិទំ

១ ឱ. ម. អលមត្ថទសតរាតិ ។

ក្នុងបរិវាររបស់ស្តេចឯឡេយ្យ គឺយមកៈ មោគ្គល្លៈ ឧគ្គៈ នាវិន្ទកី គន្ធព្វៈ អគ្គិវេស្សៈ សុទ្ធតែជាអ្នកប្រាជ្ញកាចយល់ប្រយោជន៍ត្រង់បើជាងអ្នកប្រាជ្ញ ដែលកាចយល់ប្រយោជន៍ត្រង់បើ គឺកិច្ចគួរធ្វើក្នុងកិច្ចធំ គឺពាក្យសំដីគាប់គួរនិយាយ ។ ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន យ៉ាងនេះហើយ ក្នុងបរិវាររបស់ស្តេចឯឡេយ្យ គឺយមកៈ មោគ្គល្លៈ ឧគ្គៈ នាវិន្ទកី គន្ធព្វៈ អគ្គិវេស្សៈ ជាអ្នកប្រាជ្ញ កាចយល់ប្រយោជន៍ត្រង់បើជាងអ្នកប្រាជ្ញ កាចយល់ប្រយោជន៍ត្រង់បើ គឺកិច្ចគួរធ្វើក្នុងកិច្ចធំ គឺពាក្យសំដីគាប់គួរនិយាយ ។ ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន សមណរាមបុត្រ ជាអ្នកប្រាជ្ញ ត្រង់បើជាងបរិវាររបស់ស្តេចឯឡេយ្យ ដែលជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាអ្នកយល់ប្រយោជន៍ត្រង់បើជាងពួកបរិវារ ដែលកាចយល់ប្រយោជន៍ ត្រង់បើ គឺកិច្ចគួរធ្វើក្នុងកិច្ចធំ គឺពាក្យសំដីគាប់គួរនិយាយ ហេតុនោះ បានជាពួកបរិវាររបស់ស្តេចឯឡេយ្យ ជ្រះថ្លាខ្លាំង ក្នុងសមណរាមបុត្រ ទាំងធ្វើសេចក្តីគោរពដ៏ក្រៃលែង គឺការក្រាបថ្វាយបង្គំ ក្រោកទទួល ប្រណម្យអញ្ជលី ធ្វើសេចក្តីគោរព ក្នុងសមណរាមបុត្រ ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន អស្ចារ្យណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ចំឡែកណាស់ ព្រោះពាក្យនេះ ព្រះគោតមដ៏ចំរើន បានត្រាស់ត្រូវហើយជា

ហោតិ គោតមេន អព្ភាសំ ខោ ឯតំ ព្រាហ្មណា
អនវជ្ជាសេវា យំ អសេវិតព្វោ អសេវិតព្វំ ជានេយ្យ
អសេវិតព្វោ អយំ វត្ថុ ។ ឯតម្បិ ខោ ព្រាហ្មណា
អព្ភាសំ អនវជ្ជាសេវា យំ អសេវិតព្វោ សេវិតព្វំ
ជានេយ្យ សេវិតព្វោ អយំ វត្ថុ ។ ឯតំ ខោ ឯតំ
ព្រាហ្មណា វិជ្ជតិ យំ សេវិតព្វោ សេវិតព្វំ ជានេយ្យ
សេវិតព្វោ អយំ វត្ថុ ។ ឯតំ ខោ ព្រាហ្មណា
ឯតំ វិជ្ជតិ យំ សេវិតព្វោ អសេវិតព្វំ ជានេយ្យ
អសេវិតព្វោ អយំ វត្ថុ ។ ជាតូបមាមិ ឯយំ ភោ
គោតម ពហុជនា ពហុកិច្ចា ឯយំ ពហុករណីយាតិ ។
អថខោ វស្សការោ ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ
ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋា-
យាសនា បក្កាមីតិ ។

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ការណ៍ដែលមិនសមគួរ មិនសមគប្បី ដែលជា
អសេវិតព្វ គប្បីស្គាល់អសេវិតព្វនោះថា ធ្វើនេះជាអសេវិតព្វ ដូច្នេះ ។
ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ការណ៍ដែលមិនសមគួរ មិនសមគប្បីដែល
ជា អសេវិតព្វ គប្បីស្គាល់សេវិតព្វនោះថា ធ្វើនេះជាសេវិតព្វដូច្នេះ ម្នាល
ព្រាហ្មណ៍ ការណ៍ដែលគួរមានទំនង ដែលជា សេវិតព្វ គប្បីស្គាល់
សេវិតព្វនោះថា ធ្វើនេះជាសេវិតព្វ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ការណ៍
នុ៎ះគ្មានទំនងទេ ដែលជា សេវិតព្វ គប្បីស្គាល់អសេវិតព្វនោះថា ធ្វើនេះ
ជាអសេវិតព្វ ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំនឹងទៅឥឡូវនេះ
ព្រោះយើងខ្ញុំ ជាអ្នកមានកិច្ចច្រើន មានការត្រូវធ្វើច្រើន ។ ម្នាល
ព្រាហ្មណ៍ ឥឡូវនេះ អ្នកសំគាល់នូវកាលគួរចុះ ។ លំដាប់នោះ
វស្សការព្រាហ្មណ៍ ជាមហាមាត្យ ក្នុងដែនមគធៈ ត្រេកអរនឹងអនុមោទនា
ភាសិតរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ក្រោកចាកអាសនៈ ហើយក៏ចៀសចេញទៅ ។

(៣៩) ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ គិជ្ឈកូដេ បព្វតេ ។ អថខោ ឧបកោ មណ្ឌិកាបុត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ឧបកោ មណ្ឌិកាបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច អហំ ហិ ភន្តេ ឯវំវាទី ឯវំទិដ្ឋិ យោ កោចិ បរូបារម្ភំ វត្តេតិ បរូបារម្ភំ វត្តេន្តោ សព្វោ សោ ន ឧបបាទេតិ អនុបបាទេន្តោ គារយ្ហោ ហោតិ ឧបវជ្ជោតិ ។ បរូបារម្ភំ ចេ ឧបក វត្តេតិ បរូបារម្ភំ វត្តេន្តោ ន ឧបបាទេតិ អនុបបាទេន្តោ គារយ្ហោ ហោតិ ឧបវជ្ជោ ត្វំ ខោ ឧបក បរូបារម្ភំ វត្តេសិ បរូបារម្ភំ វត្តេន្តោ ន ឧបបាទេសិ អនុបបាទេន្តោ គារយ្ហោសិ ឧបវជ្ជោសិ ។

(៣៩) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅលើភ្នំគិជ្ឈកូដ ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះ ឧបកមណ្ឌិកាបុត្រ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះឧបកមណ្ឌិកាបុត្រ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គតែងនិយាយយ៉ាងនេះ តែងយល់យ៉ាងនេះថា បុគ្គលណាមួយនិយាយពាក្យតិះដៀលអ្នកដទៃ កាលបើនិយាយពាក្យតិះដៀលអ្នកដទៃ បុគ្គលទាំងអស់នោះឈ្មោះថា មិនញុំាងកុសល-ធម៌ឲ្យកើតឡើង កាលបើមិនញុំាងកុសលធម៌ ឲ្យកើតឡើងបានទេ ក៏ឈ្មោះថា គួរតិះដៀលបាន ឈ្មោះថា ប្រកបដោយទោស ។ ម្នាលឧបក បើបុគ្គលនិយាយពាក្យតិះដៀលអ្នកដទៃ អ្នកដែលនិយាយពាក្យតិះដៀលអ្នកដទៃ រមែងមិនញុំាងកុសលធម៌ឲ្យកើតឡើង កាលបើមិនញុំាងកុសលធម៌ឲ្យកើតឡើងបានទេ ក៏ឈ្មោះថា គួរតិះដៀលបាន ឈ្មោះថា ប្រកបដោយទោស ម្នាលឧបកៈ អ្នកឯងនិយាយពាក្យតិះដៀលអ្នកដទៃ កាលបើអ្នកឯងនិយាយពាក្យតិះដៀលអ្នកដទៃ រមែងមិនញុំាងកុសលធម៌ឲ្យកើតឡើង កាលបើមិនញុំាងកុសលធម៌ឲ្យកើតឡើងបានទេ ក៏ឈ្មោះថា គួរតិះដៀលបាន ឈ្មោះថា ប្រកបដោយទោសហើយ ។

សេយ្យថាបិ ភន្តេ ឧម្មុជ្ជមានកំ យោ មហតា បាសេន ពន្ធេយ្យ ឯវមេវ ខោ អហំ ភន្តេ ឧម្មុជ្ជមានកោ ភគវតា មហតា បាសេន ពទ្ធោតិ ។ ឥទំ អកុសលន្តិ ខោ ឧបក មយា បញ្ញត្តំ តត្ថ អបរិមាណា បទា អបរិមាណា ព្យញ្ជនា អបរិមាណា តថាគតស្ស ធម្មទេសនា ឥតិបិទំ អកុសលន្តិ ។ តំ ខោ បនិទំ អកុសលំ បហាតព្វន្តិ ខោ ឧបក មយា បញ្ញត្តំ តត្ថ អបរិមាណា បទា អបរិមាណា ព្យញ្ជនា អបរិមាណា តថាគតស្ស ធម្មទេសនា ឥតិបិទំ អកុសលំ បហាតព្វន្តិ ។ ឥទំ កុសលន្តិ ខោ ឧបក មយា បញ្ញត្តំ តត្ថ អបរិមាណា បទា អបរិមាណា ព្យញ្ជនា អបរិមាណា តថាគតស្ស ធម្មទេសនា ឥតិបិទំ កុសលន្តិ ។ តំ ខោ បនិទំ កុសលំ ភាវេតព្វន្តិ ខោ ឧបក មយា បញ្ញត្តំ តត្ថ អបរិមាណា បទា អបរិមាណា ព្យញ្ជនា អបរិមាណា តថាគតស្ស ធម្មទេសនា ឥតិបិទំ កុសលំ ភាវេតព្វន្តិ ។ អថខោ ឧបកោ មណ្ឌិកាបុត្តោ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ប្រៀបដូចបុគ្គលយកអន្ទាក់ដ៏ធំ ដាក់កមនុស្ស ដែលរើបមិនងើបឡើង (អំពីទឹក) យ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គក៏រមែងងើបឡើងក្លាយ ត្រូវព្រះដ៏មានព្រះភាគទាក់ ដោយអន្ទាក់គឺសំដីដ៏ធំ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលឧបកៈ តថាគត បញ្ញត្តទុកហើយថា របស់នេះជាអកុសល បទ ព្យញ្ជនៈ ធម្មទេសនា របស់តថាគតក្នុងរឿងនោះ មានច្រើនប្រមាណមិនបានថា របស់នេះជាអកុសល ព្រោះហេតុដូច្នេះ ។ ម្នាលឧបកៈ រឿងនោះ តថាគត បញ្ញត្តទុកហើយថា របស់នេះជាអកុសល គួរតែលះបង់ចេញ បទ ព្យញ្ជនៈ ធម្មទេសនា របស់តថាគត ក្នុងរឿងនោះ មានច្រើនប្រមាណមិនបានថា អកុសលនេះ គួរលះបង់ចេញ ព្រោះហេតុដូច្នេះ ។ ម្នាលឧបកៈ តថាគត បញ្ញត្តទុកហើយថា របស់នេះជាកុសល បទ ព្យញ្ជនៈ ធម្មទេសនា របស់តថាគត ក្នុងរឿងនោះ មានច្រើនប្រមាណមិនបានថា របស់នេះជាកុសល ព្រោះហេតុដូច្នេះ ។ ម្នាលឧបកៈ រឿងនោះ តថាគត បញ្ញត្តទុកហើយថា របស់នេះជាកុសល គួរតែចំរើន បទ ព្យញ្ជនៈ ធម្មទេសនា របស់តថាគត ក្នុងរឿងនោះ មានច្រើនប្រមាណមិនបានថា កុសលនេះ គួរតែចំរើន ព្រោះហេតុដូច្នេះ ។ លំដាប់នោះ ឧបកមណ្ឌិកាបុត្រ

ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយា-សនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា យេន រាជា មាគធោ អជាតសត្តុ វេទេហិបុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា យាវតកោ អហោសិ ភគវតា សទ្ធឹ កថាសល្លាបោ តំ សព្វំ រញ្ញោ មាគធស្ស អជាត-សត្តុស្ស វេទេហិបុត្តស្ស អារោចេសិ ។ ឯវំ វុត្តេ រាជា មាគធោ អជាតសត្តុ វេទេហិបុត្តោ កុបិតោ អនត្តមនោ ឧបកំ មណ្ឌិកាបុត្តំ ឯតទវោច យាវ ធំសី វតាយំ លោណការទារកោ យាវ មុខរោ យាវ បគព្ភោ យត្រ ហិ នាម តំ ភគវន្តំ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ អាសាទេតព្វំ(១) មញ្ញិស្សតិ អបេហិ ត្វំ ឧបក វិនស្ស មា តំ អទ្ទសន្តិ ។

[៣៩] ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ សច្ឆិករណីយា ធម្មា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ ធម្មា កាយេន សច្ឆិករណីយា អត្ថិ ភិក្ខវេ ធម្មា សតិយា សច្ឆិករ-ណីយា អត្ថិ ភិក្ខវេ ធម្មា ចក្ខុនា សច្ឆិករណីយា អត្ថិ ភិក្ខវេ ធម្មា បញ្ញាយ សច្ឆិករណីយា ។

១ ឱ. ម. អាសាទេតុំ ។

រីករាយ អនុមោទនា ភាសិតរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ហើយក្រោកចាកទីអង្គុយក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ រួចហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះបាទអជាតសត្តុវេទេហិបុត្រ គឺដែនមគធៈ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបទូលរឿងការដែលខ្លួនបានទៅគាល់ ជាមួយនឹងព្រះមានព្រះភាគគ្រប់ប្រការ ចំពោះព្រះបាទអជាតសត្តុវេទេហិបុត្រ គឺដែនមគធៈ ។ កាលបើ ឧបកមណ្ឌិកាបុត្រក្រាបទូលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះបាទអជាតសត្តុវេទេហិបុត្រ គឺដែនមគធៈ ទ្រង់ខ្ញាល់តូចព្រះរាជហឫទ័យ ត្រាស់នឹងឧបកមណ្ឌិកាបុត្រដូច្នេះថា ឧក្មេងអ្នកស្រុកធ្វើអំបិលនេះ លុបលាងគុណក្រៃម្លេះ មាត់រឹងក្រៃម្លេះ កំហើនក្រៃម្លេះ ព្រោះហ៊ានសំគាល់ព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ថាជាមនុស្ស ដែលគេមិនគួរពប់បាន នែឧបកៈ អ្នកឯងចូរចេញទៅ ចូរវិនាសទៅ កុំឲ្យអញឃើញឯង ។

[៣៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ ដែលត្រូវធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នេះ មាន ៤ យ៉ាង ។ ធម៌ទាំង ៤ ដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ធម៌ដែលត្រូវធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយនាមកាយក៏មាន ធម៌ដែលត្រូវធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយសតិក៏មាន ធម៌ដែលត្រូវធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយចក្ខុក៏មាន ធម៌ដែលត្រូវធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយបញ្ញា(១) ក៏មាន ។

១ វិបស្សនាបញ្ញា ត្រូវធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយឈានបញ្ញា ឯមគ្គបញ្ញា ត្រូវធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយវិបស្សនាបញ្ញា ឯផលបញ្ញា សម្រេចដោយមគ្គបញ្ញា ឯបច្ចវេក្ខណបញ្ញា សម្រេចដោយផលបញ្ញា ។ អដ្ឋកថា ។

កតមេ ច ភិក្ខវេ ធម្មា កាយេន សច្ឆិករណីយា ។ អដ្ឋ វិមោក្ខា(១) ភិក្ខវេ កាយេន សច្ឆិករណីយា ។ កតមេ ច ភិក្ខវេ ធម្មា សតិយា សច្ឆិករណីយា ។ បុព្វេនិវាសោ ភិក្ខវេ សតិយា សច្ឆិករណីយោ ។ កតមេ ច ភិក្ខវេ ធម្មា ចក្ខុនា សច្ឆិករណីយា ។ សត្តានំ ចុតូបបាតោ ភិក្ខវេ ចក្ខុនា សច្ឆិករណីយោ ។ កតមេ ច ភិក្ខវេ ធម្មា បញ្ញាយ សច្ឆិករណីយា ។ អាសវានំ ខយោ ភិក្ខវេ បញ្ញាយ សច្ឆិករណីយោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ សច្ឆិករណីយា ធម្មាតិ ។

[៩០] ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ បុព្វារាមេ មិគារមាតុបាសាទេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវា តទហុបោសថេ ភិក្ខុសង្ឃបរិវុតោ និសិន្នោ ហោតិ ។ អថខោ ភគវា តុណ្ហីភូតំ តុណ្ហីភូតំ ភិក្ខុសង្ឃំ អនុវិលោកេត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ

១ ឱ. ម. វិមោក្ខា ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ដែលត្រូវធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយនាមកាយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិមោក្ខធម៌ ៨ ជាធម៌ដែលត្រូវធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយនាមកាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ដែលត្រូវធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយសតិ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុព្វេនិវាស ជាធម៌ដែលត្រូវធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយសតិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ដែលត្រូវធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយចក្ខុ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការច្យុតិនិងការកើតឡើង របស់សត្វទាំងឡាយ ត្រូវធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយចក្ខុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ដែលត្រូវធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយបញ្ញា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការអស់អាសវៈ ត្រូវធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយបញ្ញា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ធម៌ទាំង ៤ នេះឯង ដែលត្រូវធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។

[៩០] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងមិគារមាតុប្រាសាទ ក្នុងបុព្វារាម ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះភិក្ខុសង្ឃចោមរោម គង់នៅក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទតមើលភិក្ខុសង្ឃ នៅស្ងៀមស្ងាត់ ហើយត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា

អប្បលាបាយំ ភិក្ខវេ បរិសា និប្បលាបាយំ ភិក្ខវេ បរិសា សុទ្ធា សារេ បតិដ្ឋិតា តថារូបោ អយំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុសង្ឃោ តថារូបាយំ ភិក្ខវេ បរិសា យថារូបា បរិសា ទុល្លភា ទស្សនាយបិ លោកស្មឹ តថារូបោ អយំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុសង្ឃោ តថារូបាយំ ភិក្ខវេ បរិសា យថារូបា បរិសា អាហុនេយ្យា បាហុនេយ្យា ទក្ខិ-ណេយ្យា អញ្ជលិករណីយា អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស តថារូបោ អយំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុសង្ឃោ តថារូបាយំ ភិក្ខវេ បរិសា យថារូបាយ បរិសាយ អប្បំ ទិន្នំ ពហុំ ហោតិ ពហុំ ទិន្នំ ពហុតរំ តថារូបោ អយំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុសង្ឃោ តថារូបាយំ ភិក្ខវេ បរិសា យថារូបំ បរិសំ អលំ យោជន-គណនានិបិ ទស្សនាយ គន្តុំ អបិ បុដោសេនាបិ ។ តថារូបោ អយំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុសង្ឃោ ។ សន្តិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ឥមស្មឹ ភិក្ខុសង្ឃេ ទេវប្បត្តា វិហរន្តិ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិសទ្យនេះ មិនមានការរេរោអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ បរិសទ្យនេះ មិនមានការស្ដីនិយាយអ្វី ជាបរិសទ្យស្អាតតាំងនៅក្នុងខ្លឹមធម៌ បរិសទ្យមានសភាពយ៉ាងណា ដែលក្រនឹងបានឃើញក្នុងលោក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុសង្ឃនេះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិសទ្យនេះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ បរិសទ្យមានសភាពយ៉ាងណា ដែលគួរទទួលគ្រឿងបូជា គួរទទួលរបស់ ទទួលភ្ញៀវ គួរទទួលទក្ខិណា-ទាន គួរធ្វើអញ្ជលី ជាបុញ្ញក្ខេត្តដ៏ប្រសើរបំផុតរបស់សត្វលោក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុសង្ឃនេះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិសទ្យនេះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ទានមានប្រមាណតិច ដែលគេឲ្យដល់បរិសទ្យមានសភាពយ៉ាងណា ហើយបានផលច្រើន ទានច្រើន ដែលគេឲ្យហើយរឹតតែមានផលច្រើនឡើងទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុសង្ឃនេះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិសទ្យនេះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ បរិសទ្យណា ដែលគួរគេស្ពាយស្បៀងទៅមើល សូម្បីអស់ចំងាយទាំងយោជន៍ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុសង្ឃនេះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិសទ្យនេះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុសង្ឃនេះ មានគុណសម្បត្តិយ៉ាងនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ក្នុងភិក្ខុសង្ឃនេះ មានពួកភិក្ខុដែលសម្រេចភាពជាទេវតា (១)

---

១ បានសម្រេចទិព្វវិហារធម៌ ជាហេតុឲ្យកើតជាឧបបត្តិទេពនិង សម្រេចអរហត្ត ព្រោះ ទិព្វវិហារធម៌ គឺនៅក្នុងចតុត្ថជ្ឈាន ហើយបានសម្រេចអរហត្តផល ។

សន្តិ កិច្ចាវេ កិច្ចំ ឥទ្ធិ កិច្ចុសម្បជ្ជ ព្រហ្មបត្ត
វិហរតិ សន្តិ កិច្ចាវេ កិច្ចំ ឥទ្ធិ កិច្ចុសម្បជ្ជ
រាគេញ្ញបត្ត វិហរតិ សន្តិ កិច្ចាវេ កិច្ចំ ឥទ្ធិ
កិច្ចុសម្បជ្ជ អវេរបត្តា វិហរតិ ។ អាភេទញ្ញ កិច្ចាវេ
កិច្ចុ នេវប្បត្តោ ហោតិ ។ ឥធ កិច្ចាវេ កិច្ចុ វិវិច្ចេវ
កាមេហិ ៗ បេ ៗ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ
វិតក្កវិចារានំ វូបសមា ៗ បេ ៗ ទុតិយំ ឈានំ ឧប-
សម្បជ្ជ វិហរតិ បីតិយា ច វិរាគា ៗ បេ ៗ តតិយំ
ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ សុខស្ស ច បហានា
ទុក្ខស្ស ច បហានា ៗ បេ ៗ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧប-
សម្បជ្ជ វិហរតិ ។ ឯវំ ខោ កិច្ចាវេ កិច្ចុ ទេវប្បត្តោ
ហោតិ ។ អាភេទញ្ញ កិច្ចាវេ កិច្ចុ ព្រហ្មបត្តោ
ហោតិ ។ ឥធ កិច្ចាវេ កិច្ចុ មេត្តាសហគតេន
ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ តថា ទុតិយំ
តថា តតិយំ តថា ចតុត្ថំ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានសម្រេចកាយដែលសម្រេចកាល
[illegible] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានសម្រេចកាយដែល
[illegible] [illegible] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
[illegible] ជាអរិយៈ (៣) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុដែលសម្រេចកាលជាទេវតា តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ៗ បេ ៗ ចូលកាន់
បឋមជ្ឈាន [illegible] ៗ បេ ៗ ចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន
[illegible] ៗ បេ ៗ ចូលកាន់តតិយជ្ឈាន ព្រោះលះ
[illegible] ៗ បេ ៗ ចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសម្រេចកាលជាទេវតា យ៉ាងនេះឯង ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសម្រេចកាលជាព្រហ្ម តើដូចម្ដេច ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មានចិត្តប្រកបដោយមេត្តា
ផ្សាយទៅកាន់ទិសទី ១ ទិសទី ២ ក៏ដូចគ្នា ទិសទី ៣ ក៏ដូចគ្នា
ទិសទី ៤ ក៏ដូចគ្នា ទិសខាងលើ ខាងក្រោម ទីទទឹង គឺទិសតូច ។

• [illegible] សម្រេចធម៌
[illegible] [illegible] ។
២ [illegible] សម្រេច
[illegible] [illegible] ។
[illegible] ៤ [illegible] ៣ [illegible]
[illegible] ៤ ។ [illegible] ។

សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាវន្តំ លោកំ មេត្តាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរតិ ករុណាសហគតេន ចេតសា... មុទិតាសហគតេន ចេតសា... ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ តថា ទុតិយំ តថា តតិយំ តថា ចតុត្ថំ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាវន្តំ លោកំ ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ព្រហ្មប្បត្តោ ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អានេញ្ជប្បត្តោ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សព្វសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិឃសញ្ញានំ អត្ថង្គមា នានត្តសញ្ញានំ អមនសិការា អនន្តោ អាកាសោតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ សព្វសោ អាកាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម អនន្តំ វិញ្ញាណន្តិ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ សព្វសោ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម

មានចិត្តប្រកបដោយមេត្តា ជាចិត្តធំទូលាយ ប្រមាណមិនបាន មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ផ្សាយទៅកាន់លោកទាំងមូល ដោយយកខ្លួនទៅប្រៀបធៀបនឹងសត្វទាំងពួង ក្នុងទីទាំងអស់ មានចិត្តប្រកបដោយករុណា ... មានចិត្តប្រកបដោយមុទិតា ... មានចិត្តប្រកបដោយឧបេក្ខា ផ្សាយទៅកាន់ទិសទី ១ ទិសទី ២ ក៏ដូចគ្នា ទិសទី ៣ ក៏ដូចគ្នា ទិសទី ៤ ក៏ដូចគ្នា ទិសខាងលើ ខាងក្រោម ទីទទឹង មានចិត្តប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាចិត្តធំទូលាយ ប្រមាណមិនបាន មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ផ្សាយទៅកាន់លោកទាំងមូល ដោយយកខ្លួនទៅប្រៀបធៀបនឹងសត្វទាំងពួង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសម្រេចការជាព្រហ្មយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសម្រេចការមិនញាប់ញ័រ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ព្រោះកន្លងនូវរូបសញ្ញា ដោយអាការទាំងពួង ព្រោះរលត់បដិឃសញ្ញា មិនធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនានត្តសញ្ញា ពិចារណាថា អាកាសមិនមានទីបំផុត បានសម្រេចអាកាសានញ្ចាយតនជ្ឈាន កន្លងអាកាសានញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយអាការទាំងពួងហើយ ពិចារណាថា វិញ្ញាណ មិនមានទីបំផុត បានសម្រេចវិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈាន កន្លងវិញ្ញាណញ្ចាយតនជ្ឈាន ដោយអាការទាំងពួង

នត្ថិ កិញ្ចីតិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ សព្វសោ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អានេញ្ជប្បត្តោ ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយប្បត្តោ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឥទំ ទុក្ខន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ ។បេ។ អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទាតិ យថាភូតំ បជានាតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយប្បត្តោ ហោតីតិ ។

យោធាជីវវគ្គោ បញ្ចមោ ។

តស្សុទ្ទានំ

យោធា បាដិភោគ សុតំ
អភយំ សមណសច្ចេន បញ្ចមំ
ឧម្មគ្គវស្សការោ ឧបកោ
សច្ឆិកិរិយា ច ឧបោសថោតិ ។

ហើយពិចារណាថា របស់អ្វីតិចតួចមិនមាន បានសម្រេចអាកិញ្ចញ្ញាយតនជ្ឈាន កន្លងអាកិញ្ចញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយអាការៈទាំងពួង ហើយបានសម្រេចនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសម្រេចភាពមិនញាប់ញ័រយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសម្រេចភាពជាអរិយៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាទុក្ខ ។បេ។ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសម្រេចភាព ជាអរិយៈយ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ យោធាជីវវគ្គ ទី ៥ ។

ឧទ្ទាននៃយោធាជីវវគ្គនោះគឺ:

និយាយអំពីការប្រៀបធៀបនឹងយោធាជីវៈ ១ ការធានាមិនបាន ១ របស់ដែលឮហើយ ១ ការមិនខ្លាចស្លាប់ ១ នឹងសមណសច្ចៈ ១ ជាគំរប់ប្រាំ រឿងភិក្ខុឆ្លាស ១ វស្សការព្រាហ្មណ៍ ១ រឿងឧបកៈ ១ ធម៌ដែលត្រូវធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ១ ព្រះជិនមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងនូវថ្ងៃឧបោសថ ១ ។

មហាវគ្គោ បញ្ចមោ

[៦១] សោតានុគតានំ ភិក្ខវេ ធម្មានំ វចសា បរិចិតានំ មនសានុបេក្ខិតានំ ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធានំ ចត្តារោ(១) អានិសំសា បាដិកង្ខា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ធម្មំ បរិយាបុណាតិ សុត្តំ គេយ្យំ វេយ្យាករណំ គាថំ ឧទានំ ឥតិវុត្តកំ ជាតកំ អព្ភុតធម្មំ វេទល្លំ តស្ស តេ ធម្មា សោតានុគតា ហោន្តិ វចសា បរិចិតា មនសានុបេក្ខិតា ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា ។ សោ មុដ្ឋស្សតិ កាលំ កុរុមានោ អញ្ញតរំ ទេវនិកាយំ ឧបបជ្ជតិ ។ តស្ស តត្ថ សុខិនោ ធម្មបទា បិលវន្តិ(២) ។ ទន្ធោ ភិក្ខវេ សតុប្បាទោ អថ សោ សត្តោ ខិប្បំយេវ វិសេសគាមី ហោតិ ។ សោតានុគតានំ ភិក្ខវេ ធម្មានំ វចសា បរិចិតានំ មនសានុបេក្ខិតានំ ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធានំ អយំ បឋមោ អានិសំសោ បាដិកង្ខោ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ធម្មំ បរិយាបុណាតិ សុត្តំ គេយ្យំ

១ ម. ចត្តារោមេ ។ ២ ឱ. ក្លេសោ... បិលវន្តិ ។ ម. ... បិលវន្តិ ។

មហាវគ្គ ទី ៥

[៦១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អានិសង្សទាំងឡាយ ៤ ប្រការ នៃធម៌ ដែលគួរនៅកាន់ត្រចៀកហើយ ១ ធម៌ដែលបុគ្គលចាំស្ទាត់មាត់ ពិចារណាឃើញច្បាស់ ចាក់ធ្លុះ ដោយទិដ្ឋិ គឺបញ្ញា រមែងកើតប្រាកដ ។ អានិសង្ស ៤ ប្រការ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រៀនធម្មវិន័យ គឺ សុត្តៈ គេយ្យៈ វេយ្យាករណៈ គាថា ឧទាន ឥតិវុត្តកៈ ជាតកៈ អព្ភូតធម្មៈ វេទល្លៈ ធម៌ទាំងនោះ របស់ភិក្ខុ គួរនៅកាន់ត្រចៀកហើយ ១ ភិក្ខុនោះ ដែលចាំស្ទាត់មាត់ ពិចារណាឃើញច្បាស់ ចាក់ធ្លុះ ដោយទិដ្ឋិបាន ១ ភិក្ខុនោះ ភ្លេចស្មារតី ធ្វើមរណកាលទៅ រមែងកើតទៅក្នុងទេវនិកាយណាមួយ ១ បំណែកធម៌ទាំងឡាយ រមែងប្រាកដច្បាស់ដល់ភិក្ខុនោះ ដែលមានសេចក្តីសុខ ក្នុងទេវនិកាយនោះ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតឡើងនៃសតិ ឈ្មោះជាការយឺតយូរ(១) សត្វនោះ រមែងដល់នូវគុណវិសេស ក៏ឆាប់រហ័សដោយពិតនោះ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអានិសង្សទី ១ នៃធម៌ ដែលគួរនៅកាន់ត្រចៀកហើយ ១ ដែលបុគ្គលចាំស្ទាត់មាត់ ពិចារណាឃើញច្បាស់ ចាក់ធ្លុះ ដោយទិដ្ឋិ រមែងកើតប្រាកដ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុរៀនធម្មវិន័យ គឺ សុត្តៈ គេយ្យៈ

១ ស្មារតីដែលកើតឡើង យឺតយូរ ... [illegible]
[illegible] ។

វេយ្យាករណំ គាថំ ឧទានំ ឥតិវុត្តកំ ជាតកំ អព្ភុតធម្មំ វេទល្លំ តស្ស តេ ធម្មា សោតានុគតា ហោន្តិ វចសា បរិចិតា មនសានុបេក្ខិតា ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា ។ សោ មុដ្ឋស្សតិ កាលំ កុរុមានោ អញ្ញតរំ ទេវនិកាយំ ឧបបជ្ជតិ ។ តស្ស តត្ថ ន ហេវ ខោ សុខិនោ ធម្មបទា បិលវន្តិ អបិច ខោ ឥទ្ធិមា ចេតោវសិប្បត្តោ ទេវបរិសាយ ធម្មំ ទេសេតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ អយំ វា សោ ធម្មវិនយោ យត្ថាហំ បុព្វេ ព្រហ្មចរិយំ អចរិន្តិ ។ ទន្ធោ ភិក្ខវេ សតុប្បាទោ អថ សោ សត្តោ ខិប្បំយេវ វិសេសគាមី ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ បុរិសោ កុសលោ ភេរិសទ្ទស្ស សោ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ ភេរិសទ្ទំ សុណេយ្យ តស្ស ន ហេវ ខោ អស្ស កង្ខា វា វិមតិ វា ភេរិសទ្ទោ នុ ខោ ន នុ ខោ ភេរិសទ្ទោតិ អថខោ ភេរិសទ្ទោត្វេវ និដ្ឋំ គច្ឆេយ្យ

វេយ្យាករណៈ គាថា ឧទាន ឥតិវុត្តកៈ ជាតកៈ អព្ភូតធម្មៈ វេទល្លៈ ធម៌ទាំងនោះជាសភាវៈ ចូលទៅកាន់ត្រចៀកហើយៗ នៃភិក្ខុនោះ ដែលបានចាំស្ទាត់ស្ទើមាត់ ឫលចិត្តឲ្យសំណាស់ ចាក់ធ្លុះ ដោយទិដ្ឋិ ។ ភិក្ខុនោះភ្លេចស្មារតី ធ្វើមរណកាលទៅ កើតចូលទៅកាន់ទេវនិកាយណាមួយ ។ បទនៃធម៌ទាំងឡាយ មិនស្ទាត់ត្រាច់ចូលមកដល់ភិក្ខុនោះ ដែលមានសេចក្តីសុខក្នុងទេវនិកាយនោះ ប៉ុន្តែជាអ្នកមានឫទ្ធិ ដល់នូវសេចក្តីស្ទាត់ជំនាញខាងផ្លូវចិត្ត សំដែងធម៌ដល់ទេវបរិស័ទបាន ។ ទេវតានោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញបានប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈអំពីមុន ក្នុងធម្មវិន័យណា ទេតើធម្មវិន័យនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតឡើងនៃសតិ ឈ្មោះថាយឺតយូរ សត្វនោះដល់នូវគុណវិសេស ឆាប់រហ័សជាទីសតិនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចបុរសជាអ្នកឈ្លាសវៃ ខាងសំឡេងស្គរ បុរសនោះដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ បានឮសំឡេងស្គរ បុរសនោះ គឺមិនមានសេចក្តីសង្ស័យ ឬងឿងឆ្ងល់ ទីដ៏សំឡេងស្គរនោះថា សំឡេងស្គរមែន ឬមិនមែនសំឡេងស្គរទេ ដូច្នេះឡើយ បុរសនោះគប្បីដល់នូវសេចក្តីសន្និដ្ឋានថាសំឡេងស្គរ ដោយពិត

ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ធម្មំ បរិយាបុណាតិ ។ បេ ។ ខិប្បំយេវ វិសេសគាមី ហោតិ ។ **សោតានុ**គតានំ ភិក្ខវេ ធម្មានំ វចសា បរិចិតានំ **មនសា**នុបេក្ខិតានំ ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធានំ អយំ **ទុតិយោ** អានិសំសោ បាដិកង្ខោ ។ បុន ចបរំ **ភិក្ខវេ** ភិក្ខុ ធម្មំ បរិយាបុណាតិ សុត្តំ គេយ្យំ **វេយ្យាករណំ** គាថំ ឧទានំ ឥតិវុត្តកំ ជាតកំ អព្ភុតធម្មំ **វេទល្លំ** តស្ស តេ ធម្មា សោតានុគតា ហោន្តិ **វចសា** បរិចិតា មនសានុបេក្ខិតា ទិដ្ឋិយា **សុប្បដិវិទ្ធា** ។ សោ មុដ្ឋស្សតិ កាលំ កុរុមានោ **អញ្ញតរំ** ទេវនិកាយំ ឧបបជ្ជតិ ។ តស្ស តត្ថ ន ហេវ **ខោ** សុខិនោ ធម្មបទា បិលវន្តិ នាបិ ភិក្ខុ ឥទ្ធិមា **ចេតោ**វសិប្បត្តោ ទេវបរិសាយ ធម្មំ ទេសេតិ ។ អបិ ច **ខោ** ទេវបុត្តោ ទេវបរិសាយ ធម្មំ ទេសេតិ ។ តស្ស **ឯវំ** ហោតិ អយំ វា សោ ធម្មវិនយោ យត្ថាហំ **បុព្វេ** ព្រហ្មចរិយំ អចរិន្តិ ។ ទន្ធោ ភិក្ខវេ **សតុប្បាទោ** អថ សោ សត្តោ ខិប្បំយេវ វិសេសគាមី ហោតិ ។

មានឧបមាយ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុរៀនធម៌ ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។ បេ ។ ជាអ្នកដល់នូវគុណវិសេស ឆាប់រហ័ស **ម្នាល**ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអានិសង្សទី ២ នៃធម៌ ដែលចូលទៅកាន់ត្រចៀករឿយៗ ដែលបុគ្គលចាំស្ទាត់មាត់ ចូលចិត្តច្បាស់លាស់ ចាក់**ធ្លុះ** ដោយទិដ្ឋិ គប្បីកើតប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត **ភិក្ខុ**រៀនធម៌គឺ សុត្តៈ គេយ្យៈ វេយ្យាករណៈ គាថា ឧទានៈ **ឥតិវុត្ត**កៈ ជាតកៈ អព្ភូតធម្មៈ វេទល្លៈ ធម៌ទាំងនោះ ជាសភាវៈចូលទៅកាន់ត្រចៀករឿយៗ នៃភិក្ខុនោះ ដែលបុគ្គលចាំស្ទាត់មាត់ ចូលចិត្តច្បាស់លាស់ ចាក់ធ្លុះ ដោយទិដ្ឋិ ។ ភិក្ខុនោះ ភ្លេចស្មារតី **ធ្វើ**មរណកាលទៅ គប្បីចូលទៅកាន់ទេវនិកាយណាមួយ ។ បំណែក**នៃធម៌**ទាំងឡាយ មិនប្រាកដច្បាស់ដល់ភិក្ខុនោះ ដែលមានសេចក្តី**សុខ**ក្នុងទេវនិកាយនោះឡើយ ទាំងមិនមែនជាភិក្ខុមានឫទ្ធិ ដល់នូវ**សេចក្តី**ស្ទាត់ជំនាញខាងផ្លូវចិត្ត ហើយសំដែងធម៌ ដល់ទេវបរិស័ទ**ផង**ឡើយ ។ គ្រាន់តែជាទេវបុត្ត តែងសំដែងធម៌ ដល់ទេវបរិស័ទ**ផង**ប៉ុណ្ណោះ ។ ទេវបុត្តនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មា**អញ**បានប្រព្រឹត្ត ព្រហ្មចរិយៈអំពីមុន ក្នុងធម្មវិន័យណា នេះគឺធម្មវិន័យ**នោះ**ឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតឡើងនៃសតិ ឈ្មោះថា**យឺត**យូរ សត្វនោះដល់នូវគុណវិសេស ឆាប់រហ័សជាងសតិនោះ ។

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ភិក្ខវេ [illegible] អាកង្ខាមិ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ចត្តារោ [illegible] ។

(៩២) ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ ឋានានិ ចតូហិ ឋានេហិ វេទិតព្វានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ សំវាសេន ភិក្ខវេ សីលំ វេទិតព្វំ តញ្ច ខោ ទីឃេន អទ្ធុនា ន ឥត្តរំ មនសិការោតា នោ អមនសិការោតា(១) បញ្ញវតា នោ ទុប្បញ្ញេន(២) ។ សំវោហារេន ភិក្ខវេ សោចេយ្យំ វេទិតព្វំ តញ្ច ខោ ទីឃេន អទ្ធុនា ន ឥត្តរំ មនសិការោតា នោ អមនសិការោតា បញ្ញវតា នោ ទុប្បញ្ញេន ។ អាបទាសុ ភិក្ខវេ ថាមោ វេទិតព្វោ សោ ច ខោ ទីឃេន អទ្ធុនា ន ឥត្តរំ មនសិការោតា នោ អមនសិការោតា បញ្ញវតា នោ ទុប្បញ្ញេន ។ សាកច្ឆាយ ភិក្ខវេ បញ្ញា វេទិតព្វា

១ ម. អមនសិការោតា ។ ២ ម. ទុប្បញ្ញេនាតិ ទិស្សតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង៤ប្រការនេះឯង ដែលពួក [illegible] ដែលបុគ្គល [illegible] [illegible] ដោយវិធី [illegible] ។

(៩២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំង៤នេះ បុគ្គលគប្បីដឹង [illegible] ហេតុ៤ប្រការ ។ ហេតុ៤ប្រការ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីល បុគ្គលគប្បីដឹងបាន ដោយការនៅរួមគ្នា តែសីលនោះ [illegible] មិនគប្បីដឹងបានទេ បុគ្គលមានប្រាជ្ញាដោយ [illegible] គឺមិនគប្បីដឹងបាន ចំណែកបុគ្គលឥតប្រាជ្ញាមិនគប្បីដឹងបាន ដោយ [illegible] ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីស្អាតរបស់បុគ្គល គប្បីដឹងបាន ដោយការនិយាយគ្នា តែសេចក្តីស្អាតនោះ បុគ្គលធ្វើទុក [illegible] មិនគប្បីដឹងបានទេ បុគ្គលមានប្រាជ្ញាដោយមិនធ្វើទុកក្នុងចិត្ត គឺមិនគប្បីដឹងបាន ចំណែកបុគ្គលឥតប្រាជ្ញាមិនគប្បីដឹងបាន ដោយកាលជា [illegible] ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កំឡាំង បុគ្គលគប្បីដឹងបានក្នុង [illegible] តែកំឡាំងនោះ បុគ្គលធ្វើទុកក្នុងចិត្តទើប [illegible] បុគ្គលមានប្រាជ្ញាដោយមិនធ្វើទុកក្នុងចិត្ត គឺមិនគប្បីដឹង [illegible] ឥតប្រាជ្ញាមិនគប្បីដឹងបាន ដោយកាលជា [illegible] ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រាជ្ញា បុគ្គលគប្បីដឹងបានដោយការសាកច្ឆា

តញ្ច ខោ ទីឃេន អទ្ធុនា ន ឥត្តរំ មនសិការោតា នោ អមនសិការោតា បញ្ញវតា នោ ទុប្បញ្ញេន ។ សំវាសេន ភិក្ខវេ សីលំ វេទិតព្វំ តញ្ច ខោ ទីឃេន អទ្ធុនា ន ឥត្តរំ មនសិការោតា នោ អមនសិការោតា បញ្ញវតា នោ ទុប្បញ្ញេនាតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ ឥធ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ បុគ្គលេន សទ្ធឹ សំវសមានោ ឯវំ ជានាតិ ទីឃរត្តំ ខោ អយមាយស្មា ខណ្ឌការី ឆិទ្ទការី សពលការី កម្មាសការី ន សន្តតការី ន សន្តតវុត្តិ(១) សីលេសុ ទុស្សីលោ អយមាយស្មា នាយមាយស្មា សីលវាតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ បុគ្គលោ បុគ្គលេន សទ្ធឹ សំវសមានោ ឯវំ ជានាតិ ទីឃរត្តំ ខោ អយមាយស្មា អខណ្ឌការី អច្ឆិទ្ទការី អសពលការី អកម្មាសការី សន្តតការី សន្តតវុត្តិ

១ ឱ. សន្តតការី ន សន្តតវុត្តិ ។

ក៏តែប្រាជ្ញានោះ បុគ្គលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ទើបគប្បីដឹងបាន បុគ្គលមានប្រាជ្ញា ព្រោះការមិនធ្វើទុកក្នុងចិត្តក៏មិនគប្បីដឹងបាន បុគ្គលឥតប្រាជ្ញា មិនគប្បីដឹងបាន ដោយការជាអាទិ៍ ។ ពាក្យដែលតថាគតពោលហើយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីលគឺបុគ្គលដឹងបាន ដោយការនៅរួមគ្នា តែសីលនោះបុគ្គលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ទើបគប្បីដឹងបាន បុគ្គលមានប្រាជ្ញា ព្រោះមិនធ្វើទុកក្នុងចិត្តក៏មិនគប្បីដឹងបាន បុគ្គលឥតប្រាជ្ញាមិនគប្បីដឹងបាន ដោយកាលជាអាទិ៍នូវហេតុនុ៎ះ ពាក្យនុ៎ះតថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុអ្វី ? ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលក្នុងលោកនេះ កាលនៅរួមជាមួយនឹងបុគ្គលដទៃ តែងដឹងយ៉ាងនេះថា យូរមកហើយ លោកដ៏មានអាយុនេះ ជាអ្នកធ្វើសីលឲ្យដាច់ ធ្វើសីលឲ្យធ្លុះ ធ្វើសីលឲ្យពព្រុស ធ្វើសីលឲ្យពពាល មិនមែនជាអ្នកធ្វើសីលឲ្យខ្ជាប់ខ្ជួន មិនមែនជាអ្នកប្រព្រឹត្តខ្ជាប់ខ្ជួនក្នុងសីលទាំងឡាយ លោកដ៏មានអាយុនេះ ជាអ្នកទ្រុស្តសីល លោកដ៏មានអាយុនេះ មិនមែនជាអ្នកមានសីលទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត បុគ្គលក្នុងលោកនេះ កាលនៅរួមជាមួយនឹងបុគ្គលដទៃ តែងដឹងយ៉ាងនេះថា យូរមកហើយ លោកដ៏មានអាយុនេះ មិនមែនជាអ្នកធ្វើសីលឲ្យដាច់ មិនមែនធ្វើសីលឲ្យធ្លុះ មិនមែនធ្វើសីលឲ្យពព្រុស មិនមែនធ្វើសីលឲ្យពពាលទេ ជាអ្នកធ្វើសីលឲ្យខ្ជាប់ខ្ជួន ជាអ្នកប្រព្រឹត្តខ្ជាប់ខ្ជួន

សីលេសុ សីលវា អយមាយស្មា នាយមាយស្មា ទុស្សីលោតិ ។ សំវាសេន ភិក្ខវេ សីលំ វេទិតព្វំ តញ្ច ខោ ទីឃេន អទ្ធុនា ន ឥត្តរំ មនសិករោតា នោ អមនសិករោតា បញ្ញវតា នោ ទុប្បញ្ញេនាតិ ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ សំវោហារេន ភិក្ខវេ សោចេយ្យំ វេទិតព្វំ តញ្ច ខោ ទីឃេន អទ្ធុនា ន ឥត្តរំ មនសិករោតា នោ អមនសិករោតា បញ្ញវតា នោ ទុប្បញ្ញេនាតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ ឥធ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ បុគ្គលេន សទ្ធឹ សំវោហារមានោ ឯវំ ជានាតិ អញ្ញថា ខោ អយមាយស្មា ឯកេន ឯកំ វោហរតិ អញ្ញថា ទ្វីហិ អញ្ញថា តីហិ អញ្ញថា សម្ពហុលេហិ វោក្កមតិ

គឺសីលទាំងឡាយ លោកដ៏មានអាយុនេះ ជាអ្នកមានសីល លោកដ៏មានអាយុនេះ មិនមែនជាអ្នកទ្រុស្តសីលឡើយ ។ ពាក្យណាដែលតថាគតពោលហើយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីលបុគ្គលគប្បីដឹងបានដោយការនៅរួមគ្នា តែសីលនោះ បុគ្គលត្រូវដឹងដោយកាលយូរ មិនគប្បីដឹងឆាប់ បុគ្គលមានប្រាជ្ញា ព្រោះធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ទើបគប្បីដឹងបាន បុគ្គលឥតប្រាជ្ញា គឺមិនគប្បីដឹងបាន ដោយ[illegible]ដូច្នោះ ពាក្យនុ៎ះ តថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។ ពាក្យដែលតថាគតពោលហើយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីស្អាតបុគ្គលគប្បីដឹងបាន ដោយការនិយាយគ្នា តែសេចក្តីស្អាតនោះ បុគ្គលធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ទើបគប្បីដឹងបាន បុគ្គលមានប្រាជ្ញា ព្រោះការមិនធ្វើទុកក្នុងចិត្ត គឺមិនគប្បីដឹងបាន បុគ្គលឥតប្រាជ្ញា គឺមិនគប្បីដឹងបាន ដោយ[illegible]ដូច្នោះ ពាក្យនុ៎ះ តថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនុ៎ះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលក្នុងលោកនេះ កាលនិយាយរួមជាមួយនឹងបុគ្គលដទៃ រមែងដឹងយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះ កាលនិយាយជាមួយនឹងមនុស្សម្នាក់ ដោយបែបផ្សេង និយាយជាមួយនឹងមនុស្សពីរនាក់ ដោយបែបផ្សេង និយាយនឹងមនុស្ស ៣ នាក់ ដោយបែបផ្សេង និយាយនឹងមនុស្សច្រើននាក់ ដោយបែបផ្សេង

អយមាយស្មា បុរិមវោហារា បច្ឆិមវោហារំ អប-
រិសុទ្ធវោហារោ អយមាយស្មា នាយមាយស្មា បរិសុទ្ធ-
វោហារោតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ បុគ្គលោ បុគ្គលេន
សទ្ធឹ សំវោហរមានោ ឯវំ ជានាតិ យថេវ ខោ
អយមាយស្មា ឯកេន វោហរតិ តថេវ ទ្វីហិ តថេវ
តីហិ តថេវ សម្ពហុលេហិ នាយមាយស្មា វោក្កមតិ
បុរិមវោហារា បច្ឆិមវោហារំ បរិសុទ្ធវោហារោ អយមា-
យស្មា នាយមាយស្មា អបរិសុទ្ធវោហារោតិ ។ សំវោហា-
រេន ភិក្ខវេ សោចេយ្យំ វេទិតព្វំ តញ្ច ខោ ទីឃេន
អទ្ធុនា ន ឥត្តរំ មនសិករោតា នោ អមនសិករោតា
បញ្ញវតា នោ ទុប្បញ្ញេនាតិ ឥតិ យំ តំ វុត្តំ ឥទមេតំ
បដិច្ច វុត្តំ ។ អាបទាសុ ភិក្ខវេ ថាមោ វេទិតព្វោ

មុខ លោកដ៏មានអាយុនេះ និយាយពាក្យក្រោយខុសគ្នានឹងពាក្យមុខ
លោកដ៏មានអាយុនេះ មានសំដីមិនបរិសុទ្ធ លោកដ៏មាន
អាយុនេះ មិនមែនជាអ្នកមានសំដីបរិសុទ្ធទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មួយទៀត បុគ្គលក្នុងលោកនេះ កាលនិយាយជាមួយនឹងបុគ្គលដទៃ
តែងដឹងច្បាស់ថា លោកដ៏មានអាយុនេះ តែម្នាក់ឯង តែនិ
យាយនឹងមនុស្សម្នាក់យ៉ាងណា និយាយនឹងមនុស្ស២នាក់ ក៏យ៉ាង
នោះដែរ និយាយនឹងមនុស្ស ៣ នាក់ក៏យ៉ាងនោះដែរ និយាយនឹង
មនុស្សច្រើននាក់ក៏យ៉ាងនោះដែរ លោកដ៏មានអាយុនេះ និយាយពាក្យ
ក្រោយមិនខុសគ្នានឹងពាក្យមុខ លោកដ៏មានអាយុនេះ ជាអ្នកមានសំដី
បរិសុទ្ធ លោកដ៏មានអាយុនេះ មិនមែនជាអ្នកមានសំដីមិនបរិសុទ្ធទេ ។
ពាក្យណា ដែលតថាគតពោលហើយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តី
ស្អាតស្អំ គប្បីដឹងបាន ដោយការនិយាយគ្នា តែសេចក្តីស្អាតនោះ
បុគ្គលបើធ្វើទុកក្នុងចិត្តទើបដឹង មិនគប្បីដឹងបាន បុគ្គលមានប្រាជ្ញា ព្រោះ
ការមិនធ្វើទុកក្នុងចិត្តក៏មិនគប្បីដឹងបាន បុគ្គលឥតប្រាជ្ញាក៏មិនគប្បីដឹងបាន
[illegible] ពាក្យនុ៎ះតថាគតពោលហើយ ព្រោះ
អាស្រ័យហេតុនុ៎ះឯង ។ ពាក្យដែលតថាគតពោលហើយថា ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងបុគ្គលគប្បីដឹងបាន ក្នុងកាលដែលមានអន្តរាយ

[illegible]

[illegible]

លោកធម្មេហិ ន ផុដ្ឋោ សមានោ លោកធម្មេហិ ន ផុដ្ឋោ សមានោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ ឧប្បន្នោ ខោ អយំ លោកធម្មសន្និកាសោ ឧប្បន្នោ អដ្ឋការប្បដិលាភោ យថាភូតំ លោកធម្មសន្និកាសោ ឧប្បន្នោ អដ្ឋការប្បដិលាភេ អដ្ឋ លោកធម្មា លោកំ អនុបរិវត្តន្តិ លោកោ ច អដ្ឋ លោកធម្មេ អនុបរិវត្តតិ លាភោ ច អលាភោ ច យសោ ច អយសោ ច និន្ទា ច បសំសា ច សុខញ្ច ទុក្ខញ្ចាតិ ។ សោ ញាតិធម្មេហិ ន ផុដ្ឋោ សមានោ លោកធម្មេហិ ន ផុដ្ឋោ សមានោ លោកធម្មេហិ ន ផុដ្ឋោ សមានោ ន សោចតិ ន កិលមតិ ន បរិទេវតិ ន ឧរត្តាឡិំ កន្ទតិ ន សម្មោហំ អាបជ្ជតិ ។ ការណេសុ ភិក្ខវេ ជានេ បដិការញ្ញោ សោ ច ខោ ធីរេន អត្ថោ ន ឥត្ថំ បដិការេន នោ អបដិការេន បញ្ញាតា នោ ទុប្បញ្ញជាតិ ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥធមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ សាកច្ឆាយ ភិក្ខវេ បញ្ញា វេទិតព្វា

គ្រាសេចក្ដីមានសេចក្ដីលោភសម្បូងកាល់គ្រាក្ដី គ្រាសេចក្ដីមានសេចក្ដីហើយ លោកកាល់គ្រាក្ដី រមែងពិចារណាឃើញច្បាស់ដូច្នេះថា លោកសន្និកាស នឹកការណ៍គួរគប្បីគួរការនេះ កើតឡើងតាមទំនង ដែលលោកធម៌ទាំង ៨ វិលទៅរកពួកសត្វលោក គឺលោកសន្និកាស នឹងការបាត់បង់ អដ្ឋការ (ហេតុ ៨) ទាំងសត្វលោក ក៏វិលទៅប្រព្រឹត្តទៅតាមលោកធម៌ទាំង ៨ គឺលាភ១ អលាភ១ យស១ អយស១ និន្ទា១ បសំសា១ សុខ១ ទុក្ខ១ ។ បុគ្គលនោះ កាលគ្រាសេចក្ដីវិនាសញាតិពាល់ត្រូវក្ដី គ្រាសេចក្ដីមានសេចក្ដីលោភសម្បូងកាល់គ្រាក្ដី គ្រាសេចក្ដីមានសេចក្ដីហើយកោតកាល់គ្រាក្ដី មិនសោកសៅ មិនលំបាក មិនខ្សឹកខ្សួល មិនគក់ទ្រូង មិនយំ មិនដល់នូវសេចក្ដីវង្វេងវង្វាន់ឡើយ ។ ពាក្យណាដែលគេពោលហើយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំង បុគ្គលគប្បីដឹងបាន គឺកាលដែលមានសេចក្ដីអន្តរាយ តែកម្លាំងនោះ បុគ្គលប្រើប្រាស់គំនិតក៏មិនគប្បីដឹងបាន បុគ្គលមានប្រាជ្ញា ប្រើប្រាស់គំនិតក៏មិនគប្បីដឹងបាន បុគ្គលឥតប្រាជ្ញាក៏មិនគប្បីដឹងបាន ដូច្នេះ ពាក្យនុះគេពោលហើយ ដោយអំណាចហេតុនេះឯង ។ ពាក្យដែលគេពោលហើយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រាជ្ញាបុគ្គលគប្បីដឹងបាន ដោយការសាកល្បង

សា ច ខោ ទីឃេន អទ្ធុនា ន ឥត្តរំ មនសិការោតា នោ អមនសិការោតា បញ្ញាវតា នោ ទុប្បញ្ញេនាតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ ឥធ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ បុគ្គលេន សទ្ធឹ សាកច្ឆាយមានោ ឯវំ ជានាតិ យថា ខោ ឥមស្ស អាយស្មតោ ឧម្មង្គោ យថា ច អភិនីហារោ យថា ច បញ្ហាសមុទាហារោ ទុប្បញ្ញោ អយមាយស្មា នាយមាយស្មា បញ្ញវា ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ តថា ហិ អយមាយស្មា ន ចេវ គម្ភីរំ អត្ថបទំ ឧទាហរតិ សន្តំ បណីតំ អតក្កាវចរំ និបុណំ បណ្ឌិតវេទនីយំ យញ្ច អយមាយស្មា ធម្មំ ភាសតិ តស្ស ច ន បដិពលោ សង្ខិត្តេន វា វិត្ថារេន វា អត្ថំ អាចិក្ខិតុំ ទេសេតុំ បញ្ញាបេតុំ បដ្ឋបេតុំ វិវរិតុំ វិភជិតុំ ឧត្តានីកាតុំ ទុប្បញ្ញោ អយមាយស្មា នាយមាយស្មា បញ្ញវាតិ ។

តែប្រាជ្ញានោះ បុគ្គលធ្វើទុកក្នុងចិត្តទើបគប្បីដឹងបាន បុគ្គលមានប្រាជ្ញា ព្រោះការមិនធ្វើទុកក្នុងចិត្តក៏មិនគប្បីដឹងបាន បុគ្គលឥតប្រាជ្ញាក៏មិនគប្បីដឹងបាន ដោយការជាប់នឹងដូច្នេះ ពាក្យនុះតថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលក្នុងលោកនេះ កាលពោលសាកច្ឆាជាមួយនឹងបុគ្គលផងគ្នា រមែងដឹងយ៉ាងនេះថា សេចក្តីគិតនឹងគតិប្រាជ្ញារបស់លោកដ៏មានអាយុនេះ យ៉ាងណា មួយទៀត អភិនីហារ (១) របស់លោកដ៏មានអាយុនេះ យ៉ាងណា ការពោលសួរប្រស្នារបស់លោកដ៏មានអាយុនេះ យ៉ាងណា លោកដ៏មានអាយុនេះ ជាអ្នកឥតប្រាជ្ញា លោកដ៏មានអាយុនេះ មិនមែនជាអ្នកមានប្រាជ្ញាទេ ។ ដំណើរនោះព្រោះហេតុអ្វី ។ ព្រោះថាដោយសេចក្តីពិត លោកដ៏មានអាយុនេះ មិនសំដែងនូវអត្ថបទ ដ៏ជ្រាលជ្រៅ ដ៏ស្ងប់ ឧត្តម បុគ្គលមិនគប្បីប្រមើលដោយការត្រិះរិះ ជាធម៌ល្អិត ពួកបណ្ឌិតទើបដឹងបាន មួយទៀត លោកដ៏មានអាយុនេះ ពោលធម៌ណាមួយ មិនអាចនឹងប្រាប់ សំដែង បញ្ញត្ត តែងតាំង បើកបង្ហាញ ចែកចេញ ធ្វើឲ្យរាក់ឡើងនូវសេចក្តីអធិប្បាយនៃធម៌នោះ ដោយសង្ខេប ឬដោយពិស្តារឡើយ លោកដ៏មានអាយុនេះ ជាអ្នកឥតប្រាជ្ញា លោកដ៏មានអាយុនេះ មិនមែនជាអ្នកមានប្រាជ្ញាទេ ។

១ អដ្ឋកថាថា ការបង្ហាញនូវផ្លូវដោយការពោលនៃបុគ្គល ។

[illegible]

[illegible] ប្រៀបដូចបុរសមានចក្ខុ [illegible] ម្យ៉ាងទៀត [illegible] យ៉ាងណា [illegible] ដ៏មួយនឹងបុគ្គលដទៃ [illegible] លោកដ៏មានអាយុនេះ យ៉ាងណា ។បេ។ [illegible] លោកដ៏មានអាយុនេះ [illegible] ម្យ៉ាងទៀត [illegible] លោកដ៏មានអាយុនេះ យ៉ាងណា [illegible] ម្យ៉ាងទៀត [illegible] លោកដ៏មានអាយុនេះ យ៉ាងណា [illegible] លោកដ៏មានអាយុនេះ [illegible]

បណ្ឌិតវេទនីយំ យញ្ច អយមាយស្មា ធម្មំ ភាសតិ តស្ស ច បដិពលោ សង្ខិត្តេន វា វិត្ថារេន វា អត្ថំ អាចិក្ខិតុំ ទេសេតុំ បញ្ញាបេតុំ បដ្ឋបេតុំ វិវរិតុំ វិភជិតុំ ឧត្តានីកាតុំ បញ្ញវា អយមាយស្មា នាយមាយស្មា ទុប្បញ្ញោតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ ចក្ខុមា បុរិសោ ឧទករហទស្ស តីរេ ឋិតោ បស្សេយ្យ មហន្តំ មច្ឆំ ឧម្មុជ្ជមានំ តស្ស ឯវមស្ស យថា ខោ ឥមស្ស មច្ឆស្ស ឧម្មគ្គោ យថា ច ឩមិឃាតោ យថា ច វេគាយិតត្តំ មហន្តោ អយំ មច្ឆោ នាយំ មច្ឆោ បរិត្តោតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ បុគ្គលេន សទ្ធឹ សាកច្ឆាយមានោ ជានាតិ យថា ខោ ឥមស្ស អាយស្មតោ ឧម្មគ្គោ ។ បេ ។ បញ្ញវា អយមាយស្មា នាយមាយស្មា ទុប្បញ្ញោតិ ។

ដែលបណ្ឌិតគប្បីដឹង លោកដ៏មានអាយុនេះ ពោលនូវធម៌ណា ក៏អាចនឹងប្រាប់ សំដែង បញ្ញត្ត តែងតាំង បើកបង្ហាញ ចែកចេញ ធ្វើឲ្យរាក់នូវសេចក្តីនៃភាសិតនោះ ដោយសេចក្តីសង្ខេប ឬដោយសេចក្តីពិស្តារបាន លោកដ៏មានអាយុនេះ ជាបុគ្គលមានប្រាជ្ញា លោកដ៏មានអាយុនេះ មិនមែនជាបុគ្គលឥតប្រាជ្ញាទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចបុរសមានភ្នែក ឈរនៅត្រង់ត្រើយនៃអន្លង់ទឹក គប្បីឃើញត្រីធំកំពុងងើបឡើង បុរសនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ការងើបឡើងរបស់ត្រីនេះយ៉ាងណា មួយទៀត ការធ្វើរលកនៃត្រីនេះយ៉ាងណា សន្ទុះនៃត្រីនេះយ៉ាងណា ត្រីនេះជាត្រីធំ ត្រីនេះមិនមែនជាត្រីតូចទេ មានឧបមាយ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលកាលសាកសួរ ជាមួយនឹងបុគ្គលដទៃ តែងដឹងយ៉ាងនេះថា សេចក្តីងើបឡើងនៃប្រាជ្ញារបស់លោកដ៏មានអាយុនេះ យ៉ាងណា ។ បេ ។ លោកដ៏មានអាយុនេះ ជាបុគ្គលមានប្រាជ្ញា លោកដ៏មានអាយុនេះ មិនមែនជាបុគ្គលឥតប្រាជ្ញាទេ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

ទេវទត្តស្ស ភិក្ខវេ បញ្ញា ជាលិកត្វា ទេវ ក តោ [illegible]

(៤៣) [illegible] សមយំ [illegible]

[illegible] ។

អង្គុលិមា ដែលជាគគគោលៈហើយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រាជ្ញ បុគ្គលគប្បីជឿ ដោយការសាកសួរ តែប្រាជ្ញាជាខោរ បុគ្គលឡើក គុណគ្គ [illegible] មិនគប្បីជឿបាន បុគ្គលមានប្រាជ្ញាមិនគប្បីជឿបាន ព្រោះ [illegible] បុគ្គលឥតប្រាជ្ញាមិនគប្បីជឿបាន ដោយការថា អង្គុលិមាលៈនុ៎ះ ពាក្យនុ៎ះ គជាគគគោលៈហើយ ព្រោះអស្រ័យហេតុ នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំងនេះ បុគ្គលគប្បីជឿបាន [illegible] ហេតុទាំងនេះ ។

(៤៣) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ គន្ធ [illegible] គន្ធបាល [illegible] ។ ព្រោះនោះឯង [illegible] ព្រះឆាបគន្ធ [illegible] ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូល ទៅដល់ហើយ ក្រាបបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់គន្ធសមគួរ ។ [illegible] គង់គន្ធសមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះ ដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទុំព្រះអង្គបានឮពាក្យ នេះថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកមានតិចគុណ [illegible] សម្រាប់ [illegible] ថែមិនបានប្រាសចាកសាវករបស់អន្យតិរ្ថិយ ។ បពិត្រព្រះ អង្គដ៏ចម្រើន ជនទាំងឡាយណា បានពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះសមណ- គោតម [illegible] ជាអ្នកមានតិចគុណ [illegible] សម្រាប់ចាកប្រាស

[illegible] ។ ឯថ តុម្ហេ កាលាមា មា អនុស្សវេន មា បរម្បរាយ មា ឥតិកិរាយ មា បិដកសម្បទានេន មា តក្កហេតុ មា នយហេតុ មា អាការបរិវិតក្កេន មា ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយា មា ភព្វរូបតាយ មា សមណោ នោ គរូតិ ។ យទា តុម្ហេ កាលាមា អត្តនាវ ជានេយ្យាថ ឥមេ ធម្មា អកុសលា ឥមេ ធម្មា សាវជ្ជា ឥមេ ធម្មា វិញ្ញុគរហិតា ឥមេ ធម្មា សមត្តា សមាទិន្នា អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តីតិ អថ តុម្ហេ កាលាមា បជហេយ្យាថ ។ តំ កិំ មញ្ញថ កាលាមា

ដែលបុគ្គលព្រមសមាទានហើយ របស់អ្នកទាំងឡាយដូចម្ដេច បពិត្រព្រះអង្គចំរើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយនេះ ឈ្មោះថា គោលតាមព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហើយ មិនមែនគោលបញ្ញត្តិ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយអត្ថាធិប្បាយ គោលក្នុងបណ្ឌិតសម្មតនូវសល់ធម៌ទី ការប្រព្រឹត្តទៅតាមនេះ ដែលព្រោះដោយធម៌ទិដ្ឋកម្មនិយម គឺមិនជាប់នូវហេតុដែលគួរតិះដៀលនេះ ចាំតែព្រះអង្គទ្រង់ប៉ុណ្ណោះ ព្រោះថា យើងខ្ញុំព្រះអង្គ មិនមែនជាអ្នកចេះតែពោលបញ្ញត្តិ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទេ ។ ម្នាលកាលាមៈ អ្នកចូរមក អ្នកកុំជឿព្រោះតែការស្ដាប់តៗគ្នា កុំជឿព្រោះតែការនិយាយតៗគ្នា កុំជឿព្រោះតែការភ្ញាក់ផ្អើល កុំជឿព្រោះតែការអាងក្បួន កុំជឿព្រោះតែសេចក្ដីត្រិះរិះតាមអាការៈ កុំជឿព្រោះតែការយល់ស្របនឹងទិដ្ឋិរបស់ខ្លួន កុំជឿព្រោះតែការបុគ្គលដែលគួរជឿ កុំជឿព្រោះតែថា សមណៈនេះជាគ្រូនៃយើង ។ ម្នាលកាលាមៈ អ្នកគប្បីដឹងដោយខ្លួនឯងថា ធម៌ទាំងនេះ ជាអកុសល ធម៌ទាំងនេះ ប្រកបដោយទោស ធម៌ទាំងនេះ ដែលអ្នកប្រាជ្ញតិះដៀល ធម៌ទាំងនេះ ដែលបុគ្គលសមាទានឲ្យពេញលេញហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្ដីទុក្ខ ក្នុងកាលណា ម្នាលកាលាមៈ អ្នកគប្បីលះបង់ ក្នុងកាលនោះ ។ ម្នាលកាលាមៈ អ្នកសំគាល់សេចក្ដីនោះដូចម្ដេច

លោភោ បុរិសស្ស អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ ហិតាយ វា អហិតាយ វាតិ ។ អហិតាយ ភន្តេ ។ លុទ្ធោ បនាយំ ភទ្ទិយ បុរិសបុគ្គលោ លោភេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ បាណម្បិ ហនតិ អទិន្នម្បិ អាទិយតិ បរទារម្បិ គច្ឆតិ មុសាបិ ភណតិ បរម្បិ តថត្តាយ សមាទបេតិ យំ ស ហោតិ(១) ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយាតិ ។ ឯវំ ភន្តេ ។ តំ កឹ មញ្ញសិ ភទ្ទិយ ទោសោ... មោហោ... សារម្ភោ បុរិសស្ស អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ ហិតាយ វា អហិតាយ វាតិ ។ អហិតាយ ភន្តេ ។ សារទ្ធោ(២) បនាយំ ភទ្ទិយ បុរិសបុគ្គលោ សារម្ភេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ បាណម្បិ ហនតិ អទិន្នម្បិ អាទិយតិ បរទារម្បិ គច្ឆតិ មុសាបិ ភណតិ បរម្បិ តថត្តាយ សមាទបេតិ យំ ស ហោតិ ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយាតិ ។

១ ឱ. ម. [illegible] ២ ម. សារត្តោ ។

កាលលោភៈកើតឡើង ក្នុងសន្ដានរបស់បុរស កើតឡើងដើម្បីជាប្រយោជន៍ ឬមិនជាប្រយោជន៍ទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មិនជាប្រយោជន៍ទេ ។ ម្នាលភទ្ទិយៈ បុរសបុគ្គលនេះ ជាអ្នកលោភ ដែលលោភៈគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តដែលលោភៈរួបរឹតហើយ តែងសម្លាប់សត្វខ្លះ កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឱ្យខ្លះ ប្រព្រឹត្តខុសក្នុងភរិយាអ្នកដទៃខ្លះ ពោលពាក្យកុហកខ្លះ បបួលអ្នកដទៃដោយអំពើនោះខ្លះ ដែលឱ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្ដីទុក្ខ អស់កាលជាយូរអង្វែង មែនឬទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មែនហើយ ។ ម្នាលភទ្ទិយៈ អ្នកសំគាល់សេចក្ដីនោះដូចម្ដេច ទោសៈ... មោហៈ... ការប្រណាំងប្រជែង កាលកើតឡើង ក្នុងសន្ដានរបស់បុរស កើតឡើង ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ឬមិនជាប្រយោជន៍ទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មិនជាប្រយោជន៍ទេ ។ ម្នាលភទ្ទិយៈ បុរសបុគ្គលនេះ ជាអ្នកប្រណាំងប្រជែង ដែលការប្រណាំងប្រជែងគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តដែលការប្រណាំងប្រជែងរួបរឹតហើយ តែងសម្លាប់សត្វខ្លះ កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឱ្យខ្លះ ប្រព្រឹត្តខុសក្នុងភរិយារបស់បុគ្គលដទៃខ្លះ ពោលពាក្យកុហកខ្លះ បបួលអ្នកដទៃដោយអំពើនោះខ្លះ ដែលជាហេតុឱ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្ដីទុក្ខ អស់កាលជាយូរអង្វែងមែនឬទេ ។

ឯវំ ភន្តេ ។ តំ កឹ មញ្ញថ ភទ្ទិយ ឥមេ ធម្មា
កុសលា វា អកុសលា វាតិ ។ អកុសលា ភន្តេ ។
សាវជ្ជា វា អនវជ្ជា វាតិ ។ សាវជ្ជា ភន្តេ ។
វិញ្ញុគរហិតា វា វិញ្ញុប្បសត្ថា វាតិ ។ វិញ្ញុគរហិតា
ភន្តេ ។ សមត្តា សមាទិន្នា អហិតាយ ទុក្ខាយ
សំវត្តន្តិ នោ វា កថំ វា ឯត្ថ ហោតីតិ ។ សមត្តា
ភន្តេ សមាទិន្នា អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តិ ឯវំ
នោ ឯត្ថ ហោតីតិ ។ ឥតិ ខោ ភទ្ទិយ យំ តំ អវោចុម្ហ
ឯថ តុម្ហេ ភទ្ទិយ មា អនុស្សវេន មា បរម្បរាយ មា
ឥតិកិរាយ មា បិដកសម្បទានេន មា តក្កហេតុ
មា នយហេតុ មា អាការបរិវិតក្កេន មា ទិដ្ឋិនិជ្ឈាន-
ក្ខន្តិយា មា ភព្វរូបតាយ មា សមណោ នោ គរូតិ ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មែនហើយ ។ ម្នាលភទ្ទិយៈ អ្នកសំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច ធម៌ទាំងនេះ ជាកុសលឬជាអកុសល ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ជាអកុសល ។ ប្រកបដោយទោសឬមិនប្រកបដោយទោស ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ប្រកបដោយទោស ។ អ្នកប្រាជ្ញតិះដៀល ឬអ្នកប្រាជ្ញសរសើរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន វិញ្ញូជនតិះដៀល ។ ធម៌ទាំងនេះ ដែលបុគ្គលសមាទានឲ្យពេញលេញហើយ តើប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ឬមួយក៏មិនមែន ឬក៏ក្នុងធម៌នេះ តើមានប្រការដូចម្តេចវិញ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ធម៌ទាំងនេះ ដែលបុគ្គលសមាទានឲ្យពេញលេញហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ក្នុងធម៌នេះ យើងខ្ញុំព្រះអង្គយល់ឃើញដូច្នេះ ។ ម្នាលភទ្ទិយៈ យើងបាននិយាយពាក្យណា ដូច្នេះថា ម្នាលភទ្ទិយៈ អ្នកកុំជឿប្រកាន់ដោយការឮតៗគ្នា កុំជឿប្រកាន់ដោយការនិយាយតៗគ្នា កុំជឿប្រកាន់ដោយការភ្ញាក់ផ្អើល កុំជឿប្រកាន់ដោយការអាងគម្ពីរ កុំជឿប្រកាន់ដោយការស្មាន កុំជឿប្រកាន់ដោយការយកតាមន័យ កុំជឿប្រកាន់ដោយការត្រិះរិះតាមអាការៈ កុំជឿប្រកាន់ដោយការពេញចិត្តថាត្រូវនឹងទិដ្ឋិរបស់ខ្លួន កុំជឿប្រកាន់ដោយការជឿថាបុគ្គលនេះគួរជឿ កុំជឿប្រកាន់ថា សមណៈជាគ្រូរបស់យើង ។

យតោ តុម្ហេ កាលាមា អត្តនាវ ជានេយ្យាថ ឥមេ ធម្មា អកុសលា ឥមេ ធម្មា សាវជ្ជា ឥមេ ធម្មា វិញ្ញុគរហិតា ឥមេ ធម្មា សមត្តា សមាទិន្នា អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តីតិ អថ តុម្ហេ កាលាមា បជហេយ្យាថាតិ ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ ឯថ តុម្ហេ កាលាមា មា អនុស្សវេន មា បរម្បរាយ មា ឥតិកិរាយ មា បិដកសម្បទានេន មា តក្កហេតុ មា នយហេតុ មា អាការបរិវិតក្កេន មា ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយា មា ភព្វរូបតាយ មា សមណោ នោ គរូតិ ។ យទា តុម្ហេ កាលាមា អត្តនាវ ជានេយ្យាថ ឥមេ ធម្មា កុសលា ឥមេ ធម្មា អនវជ្ជា ឥមេ ធម្មា វិញ្ញុប្បសត្ថា ឥមេ ធម្មា សមត្តា សមាទិន្នា ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តីតិ អថ តុម្ហេ កាលាមា ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យាថ ។

ម្នាលកាលាមៈ គ្រាកាលណា អ្នកទាំងឡាយដឹងច្បាស់ដោយខ្លួនឯងថា ធម៌ទាំងនេះជាអកុសល ធម៌ទាំងនេះប្រកបដោយទោស ធម៌ទាំងនេះ ដែលវិញ្ញូជនតិះដៀល ធម៌ទាំងនេះដែលបុគ្គលសមាទានឲ្យពេញលេញហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដើម្បីសេចក្ដីទុក្ខ ម្នាលកាលាមៈ គ្រាកាលនោះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីលះបង់ចេញ ពាក្យណាដែលតថាគតបានពោលទុកហើយ ដូច្នេះ ពាក្យនោះតថាគតពោលទុកហើយព្រោះ អាស្រ័យនូវហេតុនេះឯង ។ ម្នាលកាលាមៈ អ្នកទាំងឡាយ កុំជឿប្រកាន់ដោយការឮតៗគ្នា កុំជឿប្រកាន់ដោយការនិយាយតៗគ្នា កុំជឿប្រកាន់ដោយការភ្ញាក់ផ្អើល កុំជឿប្រកាន់ដោយការអាងតម្រា កុំជឿប្រកាន់ដោយការតក្កៈ កុំជឿប្រកាន់ដោយការនឹកស្មាន កុំជឿប្រកាន់ដោយការត្រិះរិះតាមអាការៈ កុំជឿប្រកាន់ដោយការយល់ត្រូវនឹងទិដ្ឋិរបស់ខ្លួន កុំជឿប្រកាន់ដោយការជឿថាបុគ្គលនេះគួរជឿ កុំជឿប្រកាន់ថា សមណៈជាគ្រូរបស់យើង ។ ម្នាលកាលាមៈ គ្រាកាលណា អ្នកទាំងឡាយដឹងច្បាស់ដោយខ្លួនឯងថា ធម៌ទាំងនេះជាកុសល ធម៌ទាំងនេះមិនប្រកបដោយទោស ធម៌ទាំងនេះ ដែលវិញ្ញូជនសរសើរ ធម៌ទាំងនេះ ដែលបុគ្គលសមាទានឲ្យពេញលេញហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដើម្បីសេចក្ដីសុខ ម្នាលកាលាមៈ គ្រាកាលនោះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសម្រេចសម្រាន្តដោយឥរិយាបថទាំង ៤ ចុះ ។

តំ កឹ មញ្ញសិ ភទ្ទិយ អលោភោ បុរិសស្ស អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ ហិតាយ វា អហិតាយ វាតិ ។ ហិតាយ ភន្តេ ។ អលុទ្ធោ បនាយំ ភទ្ទិយ បុរិសបុគ្គលោ លោភេន អនភិភូតោ អបរិយាទិន្នចិត្តោ នេវ បាណំ ហនតិ ន អទិន្នំ អាទិយតិ ន បរទារំ គច្ឆតិ ន មុសា ភណតិ បរំបិ តថត្តាយ សមាទបេតិ យំ ស ហោតិ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយាតិ ។ ឯវំ ភន្តេ ។ តំ កឹ មញ្ញសិ ភទ្ទិយ អទោសោ ... អមោហោ ... អសារម្ភោ បុរិសស្ស អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ ហិតាយ វា អហិតាយ វាតិ ។ ហិតាយ ភន្តេ ។ អសារទ្ធោ បនាយំ ភទ្ទិយ បុរិសបុគ្គលោ សារម្ភេន អនភិភូតោ អបរិយាទិន្នចិត្តោ នេវ បាណំ ហនតិ ន អទិន្នំ អាទិយតិ

ម្នាលភទ្ទិយៈ អ្នកសំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច អលោភៈ កាលកើតឡើង ខាងក្នុងសន្តានចិត្តរបស់បុរស រមែងកើតឡើង ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ឬមិនជាប្រយោជន៍ទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ជាប្រយោជន៍វិញ ។ ម្នាលភទ្ទិយៈ បុរសបុគ្គលនេះ ជាអ្នកមិនលោភ មិនត្រូវលោភៈ គ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តដែលលោភៈមិនរួបរឹតហើយ រមែងមិនសម្លាប់សត្វ មិនកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ មិនប្រព្រឹត្តកន្លងនូវភរិយារបស់បុគ្គលដទៃ មិននិយាយកុហក ទាំងបបួលបុគ្គលដទៃ ដើម្បីអំពើនោះ ដែលជាហេតុឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ អស់កាលជាយូរអង្វែង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យ៉ាងនេះមែន ។ ម្នាលភទ្ទិយៈ អ្នកសំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច អទោសៈ... អមោហៈ... សេចក្តីមិនប្រណាំងប្រជែង កាលកើតឡើង ខាងក្នុងសន្តានចិត្តរបស់បុរស រមែងកើតឡើង ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ឬមិនជាប្រយោជន៍ទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ជាប្រយោជន៍វិញ ។ ម្នាលភទ្ទិយៈ បុរសបុគ្គលនេះ ជាអ្នកមិនមានសេចក្តីប្រណាំងប្រជែង មិនត្រូវសេចក្តីប្រណាំងប្រជែងគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តដែលសេចក្តីប្រណាំងប្រជែងមិនរួបរឹតហើយ រមែងមិនសម្លាប់សត្វ មិនកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ

ន បរទារំ គច្ឆតិ ន មុសា ភណតិ បរំបិ តថត្តាយ សមាទបេតិ យំ ស ហោតិ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តតីតិ ។ ឯវំ ភន្តេ ។ តំ កឹ មញ្ញថ ភទ្ទិយ ឥមេ ធម្មា កុសលា វា អកុសលា វាតិ ។ កុសលា ភន្តេ ។ សាវជ្ជា វា អនវជ្ជា វាតិ ។ អនវជ្ជា ភន្តេ ។ វិញ្ញុគរហិតា វា វិញ្ញុប្បសត្ថា វាតិ ។ វិញ្ញុប្បសត្ថា ភន្តេ ។ សមត្តា សមាទិន្នា ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តិ នោ វា កថំ វោ ឯត្ថ ហោតីតិ ។ សមត្តា ភន្តេ សមាទិន្នា ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តិ ឯវំ នោ ឯត្ថ ហោតីតិ ។

មិនប្រព្រឹត្តខុស ក្នុងភរិយារបស់បុគ្គលដទៃ មិននិយាយកុហក ញុំាងបុគ្គលដទៃ ដើម្បីអំពើនោះ ដែលជាហេតុឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដើម្បីសេចក្តីសុខ អស់កាលជាយូរអង្វែង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យ៉ាងនេះមែន ។ ម្នាលភទ្ទិយៈ អ្នកសំគាល់សេចក្តីនេះដូចម្តេច ធម៌ទាំងនេះជាកុសល ឬជាអកុសល ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ធម៌ទាំងនេះជាកុសល ។ ប្រកបដោយទោស ឬមិនប្រកបដោយទោស ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មិនប្រកបដោយទោស ។ វិញ្ញូជនតិះដៀល ឬវិញ្ញូជនសរសើរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន វិញ្ញូជនសរសើរ ។ ធម៌ទាំងឡាយ ដែលបុគ្គលសមាទានឲ្យពេញលេញហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខឬមិនមែនទេ ឬមួយក្នុងដំណើរនោះ មានប្រការដូចម្តេចទៅវិញ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ធម៌ទាំងនេះ ដែលបុគ្គលសមាទានឲ្យពេញលេញហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ក្នុងដំណើរនោះ យើងខ្ញុំព្រះអង្គយល់យ៉ាងនេះ ។

ឥតិ ខោ ភទ្ទិយ យំ តំ អវោចុម្ហ ឯថ តុម្ហេ ភទ្ទិយ មា អនុស្សវេន មា បរម្បរាយ មា ឥតិកិរាយ មា បិដកសម្បទានេន មា តក្កហេតុ មា នយហេតុ មា អាការបរិវិតក្កេន មា ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយា មា ភព្វរូបតាយ មា សមណោ នោ គរូតិ ។ យទា តុម្ហេ ភទ្ទិយ អត្តនាវ ជានេយ្យាថ ឥមេ ធម្មា កុសលា ឥមេ ធម្មា អនវជ្ជា ឥមេ ធម្មា វិញ្ញុប្បសត្ថា ឥមេ ធម្មា សមត្តា សមាទិន្នា ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តីតិ អថ តុម្ហេ ភទ្ទិយ ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យាថាតិ ឥតិ យំ តំ វុត្តំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ យេ ខោ តេ ភទ្ទិយ លោកេ សន្តោ សប្បុរិសា តេ សាវកំ ឯវំ សមាទបេន្តិ ឯហិ ត្វំ អម្ភោ បុរិស លោភំ វិនេយ្យ វិនេយ្យ វិហរាហិ

ម្នាលភទ្ទិយៈ តថាគតបានពោលពាក្យណា ដូច្នេះថា ម្នាលភទ្ទិយៈ អ្នកទាំងឡាយ ចូរកុំជឿប្រកាន់ដោយការឮតៗគ្នា កុំជឿប្រកាន់ដោយការរៀបរាប់តៗគ្នា កុំជឿប្រកាន់ដោយការភ្ញាក់ផ្អើល កុំជឿប្រកាន់ដោយការអាងគម្ពីរ កុំជឿប្រកាន់ដោយការនឹកស្មាន កុំជឿប្រកាន់ដោយការ[illegible] កុំជឿប្រកាន់ដោយការត្រិះរិះតាមអាការៈ កុំជឿប្រកាន់ដោយការពេញចិត្តថា ត្រូវនឹងទិដ្ឋិរបស់ខ្លួន កុំជឿប្រកាន់ដោយការឃើញថាគួរ [illegible] គួរជឿ កុំជឿប្រកាន់ថា សមណៈនេះជាគ្រូរបស់យើង ។ ម្នាលភទ្ទិយៈ គ្រាណា អ្នកទាំងឡាយដឹងដោយខ្លួនឯងថា ធម៌ទាំងនេះជាកុសល ធម៌ទាំងនេះ មិនប្រកបដោយទោស ធម៌ទាំងនេះ វិញ្ញូជនសរសើរ ធម៌ទាំងនេះ ដែលបុគ្គលសមាទានឲ្យបរិបូណ៌ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ម្នាលភទ្ទិយៈ អ្នកគប្បីចូលទៅសម្រេចសម្រាន្ត ក្នុងកាលនោះចុះ ពាក្យណា ដែលតថាគតពោលហើយ ដូច្នេះ ពាក្យដែលតថាគតពោលហើយនោះ ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីនេះឯង ។ ម្នាលភទ្ទិយៈ សប្បុរសទាំងឡាយណា ក្នុងលោក ដែលជាអ្នកស្ងប់រម្ងាប់ក្នុងលោក សប្បុរសទាំងនោះ តែងញ៉ាំងសាវកឲ្យសមាទានយ៉ាងនេះថា ម្នាលបុរសដ៏ចម្រើន អ្នកចូរមក ចុះ អ្នកចូរកំចាត់បង់នូវលោភៈ ហើយសម្រេចសម្រាន្ត

[illegible]

ធម្មបណ្ណាការ ឧបោសថ ទី ៤

[illegible]

ហោតីតិ ភទ្ទិយ ។ ឯវំវាទឹ ខោ មំ ភទ្ទិយ ឯវមក្ខាយឹ ឯកេ សមណព្រាហ្មណា អសតា តុច្ឆា មុសា អភូតេន អព្ភាចិក្ខន្តិ មាយាវី សមណោ គោតមោ អាវដ្ដនិំ មាយំ ជានាតិ យាយ អញ្ញតិត្ថិយានំ សាវកេ អាវដ្ដេតីតិ ។ ភទ្ទិកា ភន្តេ អាវដ្ដនី កល្យាណី ភន្តេ អាវដ្ដនី ។ បិយា មេ ភន្តេ ញាតិសាលោហិតា ឥមាយ អាវដ្ដនិយា អាវដ្ដេយ្យុំ បិយានម្បិ មេ អស្ស ញាតិសាលោហិតានំ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ។ សព្វេ ចេបិ ភន្តេ ខត្តិយា ឥមាយ អាវដ្ដនិយា អាវដ្ដេយ្យុំ សព្វេសានម្បិស្ស ខត្តិយានំ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ។

[illegible] ។ ម្នាលភទ្ទិយៈ សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ពួកមួយ [illegible] ដែលជាអ្នកមានវាទៈយ៉ាងនេះ ពោល [illegible] ដោយពាក្យមិនពិត ជាពាក្យទទេ ជាពាក្យកុហក [illegible] ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកមានវិជ្ជាកល ចេះនូវ [illegible] គ្រឿងទាញស្រូស ដែលទាញស្រូសពួកសាវ័ករបស់អន្យតិរ្ថិយទាំងឡាយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន គ្រឿងកលជាគ្រឿងទាញស្រូស [illegible] បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន គ្រឿងកលជាគ្រឿងទាញស្រូស (នេះ) [illegible] ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពួកញាតិមិត្តសាលោហិត ដែលជាទីស្រឡាញ់របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ត្រូវទាញស្រូស ដោយគលជាគ្រឿងទាញស្រូសនេះ (អំពើនោះ) មុខជាប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ និងសេចក្តីសុខ ដល់ពួកញាតិមិត្តសាលោហិត ដែលជាទីស្រឡាញ់របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ អស់កាលជាយូរអង្វែង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បើពួកក្សត្រិយ៍ទាំងអស់ ត្រូវទាញស្រូស ដោយគលជាគ្រឿងទាញស្រូសនេះ (អំពើនោះ) មុខជាប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ និងសេចក្តីសុខ ដល់ពួកក្សត្រិយ៍ទាំងអស់ អស់កាលជាយូរអង្វែង ។

សចេ បេតំ ភន្តេ ព្រាហ្មណា... វេស្សា... សុទ្ទា ឥមាយ អាវដ្ដនិយា អាវដ្ដេយ្យុំ សព្វេសម្បិស្ស សុទ្ទានំ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយាតិ ។ ឯវមេតំ ភទ្ទិយ ឯវមេតំ ភទ្ទិយ ។ សចេ បេតំ ភទ្ទិយ ខត្តិយា អាវដ្ដេយ្យុំ អកុសលធម្មប្បហានាយ កុសលធម្មូបសម្បទាយ សព្វេសម្បិស្ស ខត្តិយានំ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ។ សចេ បេតំ ភទ្ទិយ ព្រាហ្មណា... វេស្សា... សុទ្ទា អាវដ្ដេយ្យុំ អកុសលធម្មប្បហានាយ កុសលធម្មូបសម្បទាយ សព្វេសម្បិស្ស សុទ្ទានំ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ។ សទេវកោ បេតំ ភទ្ទិយ លោកោ សមារកោ សព្រហ្មកោ សស្សមណព្រាហ្មណី បជា សទេវមនុស្សា អាវដ្ដេយ្យុំ អកុសលធម្មប្បហានាយ កុសលធម្មូបសម្បទាយ

មកកាន់គ្រឿងមន្តដ៏បំបែរ ប្រសិនបើពួកព្រាហ្មណ៍ទាំងពួង.. ពួកវេស្យៈ... ពួកសុទ្ទៈ ត្រូវទាញទៅ ដោយមន្តជាគ្រឿងទាក់ទាញនេះ (អំពើនោះ) មុខជាប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្ដីសុខ ដល់ពួកសុទ្ទៈទាំងពួង អស់កាលជាយូរអង្វែង ។ ម្នាលភទ្ទិយៈ ពាក្យនុ៎ះកើតយ៉ាងនេះមែន ម្នាលភទ្ទិយៈ ពាក្យនុ៎ះកើតយ៉ាងនេះមែន ។ ម្នាលភទ្ទិយៈ ប្រសិនបើក្សត្រិយ៍ទាំងពួង ត្រូវទាញទៅ ដើម្បីឲ្យលះបង់អកុសលធម៌ ដើម្បីបំពេញកុសលធម៌ (អំពើនោះ) មុខជាប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្ដីសុខ ដល់ពួកក្សត្រិយ៍ទាំងពួង អស់កាលជាយូរអង្វែង ។ ម្នាលភទ្ទិយៈ ប្រសិនបើពួកព្រាហ្មណ៍ទាំងពួង... ពួកវេស្យៈ... ពួកសុទ្ទៈ ត្រូវទាញទៅ ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវអកុសលធម៌ ដើម្បីបំពេញកុសលធម៌ (អំពើនោះ) មុខជាប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្ដីសុខ ដល់ពួកសុទ្ទៈទាំងពួង អស់កាលជាយូរអង្វែង ។ ម្នាលភទ្ទិយៈ ប្រសិនបើសត្វលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក និងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ទាំងមនុស្ស ជាសម្មតិទេព និងមនុស្សដ៏សេស ត្រូវទាញទៅ ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវអកុសលធម៌ ដើម្បីបំពេញកុសលធម៌ (អំពើនោះ)

សមាធិក្ខន្ធស្ស បញ្ញាក្ខន្ធស្ស វិមុត្តិក្ខន្ធស្ស វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធស្ស

[illegible] ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ

លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ។ [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] ហិតាយ សុខាយ

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ទេវមនុស្សានំ ។

(៦៦) ឯកំ សមយំ អាយស្មា អានន្ទោ

កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ ។ អថខោ [illegible]

អាជីវកសាវកោ គហបតិ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ

ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា

ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ

អាជីវកសាវកោ គហបតិ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ [illegible]

មុខជាប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ និងសេចក្ដីសុខ ដល់សត្វលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ដល់ពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ទាំងមនុស្ស ជាសម្មតិទេព និងមនុស្សដ៏សេស [illegible] ។ ម្នាលគហបតិ ប្រសិនបើ ដើមសាលធំៗ ទាំងនេះ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (អំពើនោះ) មុខជាប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ និងសេចក្ដីសុខ ដល់ពួកដើម [illegible] ទាំងនេះ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ដល់សត្វ [illegible] ។

(៨៨) សម័យមួយ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ គង់នៅក្នុងនិគម ឃោសិតារាម របស់ពួកកោសម្ពីយជន ក្នុងដែនកោសម្ពីយៈ ។ គ្រានោះឯង ពួកកោសម្ពីយបុត្ត អ្នកសាវកអាជីវកជាច្រើន ចូលទៅរកព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ហើយ អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះពួកកោសម្ពីយបុត្ត អ្នកសាវកអាជីវក អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ [illegible]

ចត្តារីមានិ ព្យគ្ឃបជ្ជា ពារិសុទ្ធិប្បធានិយង្គានិ តេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន សម្មទក្ខាតានិ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា សោកបរិទេវានំ សមតិក្កមាយ ទុក្ខទោមនស្សានំ អត្ថង្គមាយ ញាយស្ស អធិគមាយ និព្វានស្ស សច្ឆិកិរិយាយ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ សីលពារិសុទ្ធិប្បធានិយង្គំ ចិត្តពារិសុទ្ធិប្បធានិយង្គំ ទិដ្ឋិពារិសុទ្ធិប្បធានិយង្គំ វិមុត្តិពារិសុទ្ធិប្បធានិយង្គំ ។ កតមញ្ច ព្យគ្ឃបជ្ជា សីលពារិសុទ្ធិប្បធានិយង្គំ ។ ឥធ ព្យគ្ឃបជ្ជា ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ ។បេ។ សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ អយំ វុច្ចតិ ព្យគ្ឃបជ្ជា សីលពារិសុទ្ធិ ឥតិ ឯវរូបំ សីលពារិសុទ្ធឹ អបរិបូរំ វា បរិបូរេស្សាមិ បរិបូរំ វា តត្ថ តត្ថ បញ្ញាយ អនុគ្គហេស្សាមីតិ ។

ម្នាលអ្នកព្យគ្ឃបជ្ជៈទាំងឡាយ អង្គនៃសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធិនេះ ៤ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ បានត្រាស់ទុកហើយដោយល្អ ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធិរបស់ពួកសត្វ ដើម្បីប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសេចក្តីសោក និងសេចក្តីខ្សឹកខ្សួល ដើម្បីរលត់ទៅនៃទុក្ខ និងទោមនស្ស ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវញាយធម៌ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន ។ អង្គនៃសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធិមាន ៤ តើដូចម្តេច ។ គឺអង្គនៃសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធិនៃសីល ១ អង្គនៃសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធិនៃចិត្ត ១ អង្គនៃសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធិនៃទិដ្ឋិ ១ អង្គនៃសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធិនៃវិមុត្តិ ១ ។ ម្នាលអ្នកព្យគ្ឃបជ្ជៈទាំងឡាយ អង្គនៃសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធិនៃសីល តើដូចម្តេច ។ ម្នាលអ្នកព្យគ្ឃបជ្ជៈទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសីល ។បេ។ បានសមាទាន សិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយថា អាត្មាអញ នឹងធ្វើសីលបារិសុទ្ធិ មានសភាពយ៉ាងនេះ ដែលមិនទាន់ពេញលេញឲ្យពេញលេញក្តី នឹងអនុគ្រោះនូវសីលបារិសុទ្ធិ ដែលពេញលេញហើយ ក្នុងទីនោះៗ ដោយបញ្ញាក្តី ម្នាលអ្នកព្យគ្ឃបជ្ជៈ នេះហៅថា សេចក្តីបរិសុទ្ធិនៃសីល ។

យោ តត្ថ ឆន្ទោ ច វាយាមោ ច ឧស្សាហោ ច ឧស្សោឡ្ហី ច អប្បដិវានី ច សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច ឥទំ វុច្ចតិ ព្យគ្ឃបជ្ជា សីលបារិសុទ្ធិប្បធានិយង្គំ ។ កតមញ្ច ព្យគ្ឃបជ្ជា ចិត្តបារិសុទ្ធិប្បធានិយង្គំ ។ ឥធ ព្យគ្ឃបជ្ជា ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ ។បេ។ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ឥទំ វុច្ចតិ ព្យគ្ឃបជ្ជា ចិត្តបារិសុទ្ធិ ឥតិ ឯវរូបំ ចិត្តបារិសុទ្ធឹ អបរិបូរំ វា បរិបូរេស្សាមិ បរិបូរំ វា តត្ថ តត្ថ បញ្ញាយ អនុគ្គហេស្សាមីតិ ។ យោ តត្ថ ឆន្ទោ ច វាយាមោ ច ឧស្សាហោ ច ឧស្សោឡ្ហី ច អប្បដិវានី ច សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច ឥទំ វុច្ចតិ ព្យគ្ឃបជ្ជា ចិត្តបារិសុទ្ធិប្បធានិយង្គំ ។ កតមញ្ច ព្យគ្ឃបជ្ជា ទិដ្ឋិបារិសុទ្ធិប្បធានិយង្គំ ។ ឥធ ព្យគ្ឃបជ្ជា ភិក្ខុ ឥទំ ទុក្ខន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ ។បេ។

សេចក្តីពេញចិត្តក្តី សេចក្តីព្យាយាមក្តី សេចក្តីសង្វាតក្តី សេចក្តីខ្មីឃ្មាតក្តី សេចក្តីមិនរួញរាក្តី សតិក្តី សម្បជញ្ញៈក្តីឯណា ដែលមានក្នុងការបំពេញនោះ ម្នាលអ្នកព្យគ្ឃបជ្ជៈ នេះឈ្មោះថាអង្គនៃសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធនៃសីល ។ ម្នាលអ្នកព្យគ្ឃបជ្ជៈ ចុះអង្គនៃសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធនៃចិត្ត តើដូចម្តេច ។ ម្នាលអ្នកព្យគ្ឃបជ្ជៈ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។បេ។ ចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន សម្រេចសម្រាន្តនៅដោយតំណើរ ។ ម្នាលព្យគ្ឃបជ្ជៈ ធ្វើចិត្តបរិសុទ្ធ មានសេចក្តីពេញចិត្តថា ចិត្តបរិសុទ្ធដែលមិនទាន់ពេញលេញ ខ្ញុំនឹងបំពេញឲ្យពេញលេញឡើងក្តី នឹងអនុគ្រោះនូវចិត្តបរិសុទ្ធ ដែលពេញលេញហើយ ក្នុងទីនោះៗ ដោយបញ្ញាក្តី ម្នាលអ្នកព្យគ្ឃបជ្ជៈ នេះហៅថា សេចក្តីបរិសុទ្ធនៃចិត្ត ។ សេចក្តីពេញចិត្តក្តី សេចក្តីព្យាយាមក្តី សេចក្តីបង្ខិតក្តី សេចក្តីខ្មីឃ្មាតក្តី សេចក្តីមិនរួញរាក្តី សតិក្តី សម្បជញ្ញៈក្តីឯណា ដែលមានក្នុងការអនុគ្រោះនោះ ម្នាលអ្នកព្យគ្ឃបជ្ជៈ នេះឈ្មោះថាអង្គនៃសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធនៃចិត្ត ។ ម្នាលអ្នកព្យគ្ឃបជ្ជៈ ចុះអង្គនៃសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធនៃទិដ្ឋិ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលអ្នកព្យគ្ឃបជ្ជៈ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខ ។បេ។

អស់ ខ្ញុំដំពេកហាក់ងឹងដ់ពេកតិ ចះភាក្ខំ ចះភាឋាត់

អស់ វុទ្ធតំ ព្យញ្ជនេផ្ញា និទ្ធិបាទសុទ្ធំ នត់ ឋត្ថុរំ

និទ្ធិបាទស្ថិ នេសិប្បុរ៍ ភ សម្បូរសម្ពុទ្ធ សិប្បុរ៍

ហ ធម្ម ធម្ម បញ្ញាយ អនុត្តរោ សម្ពោធិ ។

ពោធ ធម្ម ចតុរោ ៥ ភយភពេ ៦ ទសព្វលោ

០ ទសសម្ពុទ្ធិ ៦ អច្ឆរិយភណ៍ ៨ សាធុ ៨

សប្បុរិសញ្ញា វត់ វុទ្ធតំ ព្យញ្ជនផ្ញា និទ្ធិបាទសុទ្ធិប្បុ-

ហាយិយន្តិ ។ តានិ ពញ្ញ ព្យញ្ជនផ្ញា វិវេកំពា-

វិស្សុទ្ធិប្បធានិយន្តិ ។ សោ ពោ ពេក ព្យញ្ជនផ្ញា

ធនិយសកម្មតា នំធិតា ៥ សីលបាទិសុទ្ធិប្បធានិយន្តេហ

សមាធិកលេ ខន្ធិតា ៥ ចិត្តបាទិសុទ្ធិប្បធានិយន្តេហ

សមាធិកលេ ខន្ធិតា ៦ និទ្ធិបាទិសុទ្ធិប្បធានិយន្តេហ

សមាធិកពេ រាមដីយេស្សុ ធម្មេសុ ចិត្តំ វិភាវេតិ

វិភាវដីយេស្សុ ធម្មេសុ ចិត្តំ វិមោចេតិ ។

ពេល រាមដីយេស្សុ ធម្មេសុ ចិត្តំ វិភាវេត្វា

ពីតព្វាសំណាក់សេចក្តីភិតឋា នេះជាចតុត្ថិកេគតម្មិតបថិយតា ហើយ

ក្រសំរឡេងសំ ពេញលេញ ចិត្តត្រជាក់ស្រួល ដាងសាកាតយាតើងដែល

មិនមានលេសលេញ ឲ្យពេញលេញក្តី ចិត្តជួយអនុគ្រោះខ្ញុំចិត្តត្រជាក់ស្រួល

ដែលនេះព្យាយាមហើយ ក្នុងទីនោះៗ ហើយបញ្ញាក្តី ព្យាយាមក្នុង

ព្យាយាម នេះព្យាយាមសេចក្តីបរិសុទ្ធិនៃចិត្ត ។ សេចក្តីតាំងចិត្តក្តី

សេចក្តីព្យាយាមក្តី សេចក្តីសង្កត់ក្តី សេចក្តីខ្ជាប់ខ្ជួនក្តី សេចក្តីមិនរញ្ជួយ

ក្តី សង្កត់ក្តី សម្បូរណ៍បញ្ញាក្តីឯណា ដែលមាននៅក្នុងអនុគ្រោះនោះ

ព្យាយាមក្នុងព្យាយាម នេះព្យាយាមជាផ្លូវនៃសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បី

សេចក្តីបរិសុទ្ធិនៃចិត្ត ។ ព្យាយាមក្នុងព្យាយាម ពុះពារនៃសេចក្តី

ព្យាយាម ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធិនៃបុគ្គល កើតឡើង ។ ព្យាយាម

ក្នុងព្យាយាម កើយសាស្ត្រនោះ ប្រកបដោយអត្ថនៃសេចក្តីព្យាយាម

ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធិនៃសីលនេះផង ប្រកបដោយអត្ថនៃសេចក្តីព្យាយាម

ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធិនៃចិត្តនេះផង ប្រកបដោយអត្ថនៃសេចក្តីព្យាយាម

ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធិនៃទិដ្ឋិនេះផង ធ្វើចិត្តឲ្យខ្ជាប់ខ្ជួនណាយ ក្នុង

កុសលធម៌ ដែលជាទីតាំងនៃគុណប្រែក ធ្វើចិត្តឲ្យផុតស្រឡះ ក្នុងធម៌

ដែលគួរឲ្យផុតស្រឡះ ។ សូមកើយសាស្ត្រនោះ ធ្វើចិត្ត

ឲ្យខ្ជាប់ណាយ ក្នុងកុសលធម៌ ដែលជាទីតាំងនៃគុណប្រែកហើយ

វិភាគបរិយាយេន ឧទ្ទេសំ [illegible] វិភជតិ ឧត្តានីករោតិ

[illegible] សីលំ [illegible] ចិត្តវិសុទ្ធិ [illegible]

[illegible] វិមុត្តិវិសុទ្ធិ [illegible] ។ [illegible]

[illegible] បញ្ញាយ [illegible] ។ [illegible]

[illegible] ច [illegible] ច [illegible] ច [illegible] ច

[illegible] ច សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច [illegible]

[illegible] វិមុត្តិវិសុទ្ធិយា [illegible] ។ [illegible]

[illegible] វិសុទ្ធិយា [illegible]

ភាសិតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន

[illegible] សត្តានំ វិសុទ្ធិយា សោកបរិទេវានំ

សមតិក្កមាយ ទុក្ខទោមនស្សានំ អត្ថង្គមាយ

ញាយស្ស អធិគមាយ និព្វានស្ស សច្ឆិកិរិយាយាតិ ។

[illegible] ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ដែល[illegible]ហើយ

[illegible] ជាក់ច្បាស់ [illegible]

[illegible] ទ្រង់ពោលហើយ [illegible]

[illegible] ដោយបញ្ញា [illegible]

[illegible] ឈ្មោះថា សេចក្តីបរិសុទ្ធិនៃវិមុត្តិ ។ សេចក្តី

[illegible] សេចក្តីព្យាយាម សេចក្តី[illegible] សេចក្តី[illegible]

សេចក្តី[illegible] សតិ សម្បជញ្ញៈ ឯណា ដែលមាននៅក្នុងសេចក្តី

[illegible] ហៅថាជាគន្លងនៃសេចក្តី

ព្យាយាម ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធិនៃវិមុត្តិ ។ [illegible]

គន្លងនៃសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធិមានប៉ុណ្ណេះ ដែលព្រះដ៏មាន

ព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់

[illegible]ហើយ ដើម្បីសេចក្តីបរិសុទ្ធិរបស់សត្វទាំង

ឡាយ ដើម្បីកន្លងបង់នូវសេចក្តីសោកនិងខ្សឹកខ្សួល ដើម្បីរំលត់

នូវទុក្ខនិងទោមនស្ស ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវញាយធម៌ ដើម្បីធ្វើ

ឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន ។

(៤៧) ឯកំ សមយំ ភគវា [illegible] វិហរតិ [illegible]

[illegible]

[illegible]

(៤៧) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុង [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

តតោនិទានំ បុរិសំ ទុក្ខវេទនិយា អាសវា អស្សវេយ្យុំ អភិសម្បរាយន្តិ អយំ [illegible] ខោ បន វប្បេន សក្កេន និគណ្ឋសាវកេន សទ្ធឹ អន្តរា វិប្បកតា អថ [illegible] អនុប្បត្តោតិ ។ អថខោ ភគវា វប្បំ សក្កំ និគណ្ឋសាវកំ ឯតទវោច សចេ ខោ មេ ត្វំ វប្ប អនុញ្ញេយ្យញ្ចេវ អនុជានេយ្យាសិ បដិក្កោសិតព្វញ្ច បដិក្កោសេយ្យាសិ យស្ស ច មេ ភាសិតស្ស អត្ថំ ន ជានេយ្យាសិ មមេវ ឧត្តរឹ បដិបុច្ឆេយ្យាសិ ឥទំ ភន្តេ កថំ ឥមស្ស ក្វត្ថោតិ ។ សិយា នោ ឯត្ថ កថាសល្លាបោតិ ។ អនុញ្ញេយ្យញ្ចាហំ ភន្តេ ភគវតោ អនុជានិស្សាមិ បដិក្កោសិតព្វញ្ច បដិក្កោសិស្សាមិ យស្ស ចាហំ ភគវតោ ភាសិតស្ស អត្ថំ ន ជានិស្សាមិ ភគវន្តំយេវេត្ថ ឧត្តរឹ បដិបុច្ឆិស្សាមិ

ព្រោះហេតុនោះ [illegible] ជាបច្ច័យនៃទុក្ខវេទនា [illegible] បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន [illegible] ដែល [illegible] ។ [illegible] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹង [illegible] វប្បសក្យៈ [illegible] ដូច្នេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន [illegible] ។ [illegible] ខ្ញុំព្រះអង្គ [illegible] ។ [illegible] បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងយល់ព្រមតាមចំពោះពាក្យ [illegible] នឹងហាមឃាត់ចំពោះពាក្យ ដែលគួរហាម [illegible] ខ្ញុំព្រះអង្គ មិនដឹងនូវសេចក្តីនៃ [illegible] ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងទូលសាកសួរចំពោះ [illegible] សេចក្តីនៃការនេះ [illegible]

ឥធំ កាយា ចុតា ឥធេកស្ស ហោតិ អាគន្តា ។ ហោន្តិ ហោ ធម្ម អាគន្តារោ ឥត្ថត្តន្តិ ។ ឥធ សា មញ្ញាសំ ចិត្ត យេ កាយេសុ ឱរម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ អាសភំ ទិយាគបរិត្តមា កាយេសុ កាយេ បជ្ជតិ តស្ស បរិស ទេ អាសភំ ពិយាគបរិត្តេស ។ ហោន្តិ សោ ទិដ្ឋេ ធម្មំ ន ទេវភាវំ ឧបសម្បជ្ជ កាយំ ឧបស្ស ឧបស្ស ព្យញ្ជនាកោតិ សត្តិដ្ឋិតា និប្ផា អនាគាមិនោ បរិបាចស្សិតា ទិតនយិតា អាគន្តា តសិតត្តា វិញ្ញាណំ ។ បស្សតិ សោ តំ វិត្តំ អាគន្តាំ យសោកមំសាធំ ចុតិសំ ឧគ្គាហេតិ អាសភំ អនស្សបព្យញ្ជ អភិសង្ខាយតិ ។ សោ សោតំ កាលំ ។

មកព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន តាមសេចក្តីដូចម្តេច សេចក្តីអធិប្បាយនៃភាសិត នេះ ដូចនេះ ។ ការកើតនៃអត្តភាពមាន ៤ ប្រការ គឺ ដូចមានក្នុងទីដ៏ដទៃនេះ ។ ម្យ៉ាងទៀត សូមក្រាបទូលសេចក្តីនោះដូចម្តេច កាលបើពួកទេវតាណា ដែលកើតក្នុងអត្តភាព ក្តៅក្រហាយ ក៏មិនកើតឡើង ព្រោះកាយកម្ម នៃពួកនោះ កាលបើនៅក្នុងទេវតា ដែលប្រកបដោយទុក្ខ ក្តៅក្រហាយ ទាំងនោះ កើតមិនមានផលបុគ្គល ដែលរៀបរែសម្បូរពាក្យកាយកម្ម បុគ្គលនោះ កើតមិនធ្វើនូវកម្មដទៃ ខ្ញុំកម្មមានផល លុះកាលត្រូវ (ក្តៅក្រហាយ) ហើយ កើតមិនធ្វើឲ្យរស់នៅដោយបដិបត្ត ដែលបុគ្គលគប្បី ហើយបុគ្គលនោះនៅក្នុងផលនៃទុក្ខ ឲ្យផលមិនមែនជាកាល គួរនៅ បុគ្គលនោះនៅក្នុងនោះហើយ គួរបរិភោគទុក្ខទាំងនេះ ពួកអ្នកប្រាជ្ញគប្បីដឹងច្បាស់ ទាំងនោះ ។ កាលបើទេវតាណា ដោយនូវឥតនូវនេះ គប្បីក្រាបទូល ព្រះអង្គ ក្នុងលោកនេះមួយពួក ព្រោះហេតុដូចនោះ ម្នាលសារីបុត្ត ពួកសត្វ ទាំងឡាយក្នុងលោកនេះមួយពួក ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មិនមែនជាច្បាស់ ។

តំ កឹ មញ្ញសិ វប្ប យេ វចីសមារម្ភប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជន្តិ អាសវា វិឃាតបរិឡាហា វចីសមារម្ភា បដិវិរតស្ស ឯវំស តេ អាសវា វិឃាតបរិឡាហា ន ហោន្តិ សោ នវញ្ច កម្មំ ន ករោតិ បុរាណញ្ច កម្មំ ផុស្ស ផុស្ស ព្យន្តីករោតិ សន្ទិដ្ឋិកា និជ្ជរា អកាលិកា ឯហិបស្សិកា ឱបនយិកា បច្ចត្តំ វេទិតព្វា វិញ្ញូហិ ។ បស្សសិ នោ ត្វំ វប្ប តំ ឋានំ យតោនិទានំ បុរិសំ ទុក្ខវេទនិយា អាសវា អស្សវេយ្យុំ អភិសម្បរាយន្តិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេ ។ តំ កឹ មញ្ញសិ វប្ប យេ មនោសមារម្ភប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជន្តិ អាសវា វិឃាតបរិឡាហា មនោសមារម្ភា បដិវិរតស្ស ឯវំស តេ អាសវា វិឃាតបរិឡាហា ន ហោន្តិ សោ នវញ្ច កម្មំ ន ករោតិ បុរាណញ្ច កម្មំ ផុស្ស ផុស្ស ព្យន្តីករោតិ

ម្នាលវប្បៈ អ្នកសំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច អាសវៈទាំងឡាយឯណា ដែលប្រកបដោយទុក្ខ ក្តៅក្រហាយ កើតឡើង ព្រោះវចីកម្មជាបច្ច័យ អាសវៈដែលប្រកបដោយទុក្ខ ក្តៅក្រហាយទាំងនោះ រមែងមិនមានដល់បុគ្គល ដែលវៀរចាកវចីកម្ម យ៉ាងនេះឡើយ បុគ្គលនោះមិនធ្វើនូវកម្មថ្មីផង ខ្ជាក់កម្មចាស់ផង លុះពាល់ត្រូវ (ខ្ជាក់កម្ម) ហើយ រមែងធ្វើឲ្យអស់ទៅ ដោយបដិបទា ដែលបុគ្គលគប្បីឃើញច្បាស់ដោយខ្លួនឯង ជាបដិបទាគ្មានផល ឲ្យផលមិនរង់ចាំកាល គួរហៅឲ្យអ្នកផងចូលមកមើលបាន គួរបង្អោនចូលក្នុងខ្លួន ដែលអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ គប្បីដឹងច្បាស់ចំពោះខ្លួន ។ អាសវៈទាំងឡាយ ជាបច្ច័យនៃទុក្ខវេទនា គប្បីត្រាច់ទៅតាមបុរស ក្នុងបរលោកខាងមុខបាន ព្រោះហេតុឯណា ម្នាលវប្បៈ ចុះអ្នកឃើញនូវហេតុនោះដែរឬទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មិនមែនដូច្នោះទេ ។ ម្នាលវប្បៈ អ្នកសំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច អាសវៈទាំងឡាយឯណា ដែលប្រកបដោយទុក្ខ ក្តៅក្រហាយ កើតឡើង ព្រោះមនោកម្មជាបច្ច័យ អាសវៈទាំងឡាយប្រកបដោយទុក្ខ ក្តៅក្រហាយទាំងនោះ រមែងមិនមានដល់បុគ្គល ដែលវៀរចាកមនោកម្មយ៉ាងនេះឡើយ បុគ្គលនោះមិនធ្វើកម្មថ្មីផង ខ្ជាក់កម្មចាស់ផង លុះពាល់ត្រូវ (ខ្ជាក់កម្ម) ហើយ រមែងធ្វើឲ្យអស់ទៅ

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] មិនមែនជាអ្នកខ្វះខាត ១ ម្នាលភិក្ខុ ភិក្ខុដែលមាន [illegible] ដោយប្រាជ្ញាយ៉ាងនេះ តែមិនបានសម្រេចនូវធម៌ [illegible] ២ ភិក្ខុនោះ [illegible] ភិក្ខុមិន [illegible] តែមិនត្រាស់[illegible] ជាអ្នកមាន [illegible] ប្រសើរដោយ[illegible]ហើយ... [illegible]ដោយប្រមុះ [illegible] ដោយ[illegible]ហើយ... កាលត្រូវជាជត្តៈ ដោយ [illegible]... មិនចេញចូលដោយចិត្តហើយ គឺជាអ្នកមិនសោមនស្ស [illegible] តែមិនទៅក្រាបឃើញ មានសុភគតិដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុ[illegible] គំណត់ដោយកាយ តែមិនដឹងច្បាស់ជា [illegible] គំណត់ដោយកាយ កាលចូលទៅនាគំណត់ [illegible] តែមិនដឹងច្បាស់ជា [illegible] ដោយ [illegible] បន្ទាប់អំពីការរស់ជីវិតទៅ គឺដឹងច្បាស់ថា [illegible] ដែល[illegible] មិនបានត្រេកអរក្នុង [illegible] ១ ម្នាលភិក្ខុ ប្រៀបដូច [illegible] ព្រោះការស្វែងរកដើមឈើ កាលនោះមានបុរស [illegible] ដើមឈើ បុរសនោះ គំកាប់ដើមឈើនោះ[illegible]

[illegible] ... [illegible] ... [illegible] ...

[illegible] ដើតតរស់ លុះដើតតរស់ហើយ គឺកល់ទីបួសតស់ [illegible] ស្រូវប៉ុនពេញ ប្រៀតស្រូវគ្រាប់ (គឺមិនឱ្យសល់) ដុះស [illegible] ឲ្យជាគំណាត់តូចធំ លុះគាត់ឱ្យជាគំណាត់តូច [illegible] គំនួរ លុះគួរហើយ គឺធ្វើឱ្យជាចង្រៀក។ លុះធ្វើឱ្យជា [illegible] គឺគេលាស់ [illegible] ឱ្យលង់ទឹកដើម្បីថ្មី លុះហាល [illegible] ហើយ គឺផុតជាយក្រូវ លុះផុតជាយ [illegible] គឺធ្វើឱ្យជាទ្រូវ លុះធ្វើឱ្យជាទ្រូវហើយ គឺដាក់ក្នុងទៅ [illegible] [illegible] មាសប្បុះ [illegible] មានមុស [illegible] ធ្វើឱ្យរួចជាគ្រឿងគំបុតចុង ធ្វើមិនឱ្យមានបែបគាត [illegible] គេនោះទៀតជាមនុស្ស មានបេមាយានីណា ១ [illegible] ហើយ ដោយប្រែការយានីនេះ តែធី [illegible] ប្រែការជាគ្រឿងនៅក្បែរ។ គឺមានបេះមយ្យជុំខ្លះ [illegible] ហើយ គឺមិនជាសោមនស្ស [illegible] ជាគ្រឿងនៅក្រើយកក្តៀប ជាក្នុងខាងស្ដាំគឺដំកិខ្វន [illegible] ហើយ ... [illegible] ហើយ ... ដណ្ដប [illegible] ហើយ ... [illegible] ហើយ ...

[illegible] ១០៤ [illegible] ។ [illegible]

[illegible] ដោយចិត្តហើយ មិនជា[illegible] មិន
[illegible] ដែលទៅក្រោះដើមឈើ ជាអ្នកមានស្មារតី ដឹងខ្លួន ។
[illegible] កាលខ្លួនបើ[illegible] កំណត់ដោយកាយ គឺដឹងច្បាស់ថា
[illegible] កំណត់ដោយកាយ កាលខ្លួនបើ[illegible] កំណត់
[illegible] គឺដឹងច្បាស់ថា [illegible] កំណត់ដោយដីក
[illegible] បញ្ចប់ពីកាលដែល[illegible] គឺដឹងច្បាស់ថា
[illegible] ដែល[illegible] មិនបាន[illegible]ហើយ
[illegible] គឺមានសេចក្តីត្រេកអរ[illegible] ។ កាលព្រះ
[illegible] ទ្រង់ត្រាស់[illegible]ហើយ [illegible] ជា[illegible]
[illegible] [illegible] ព្រះអង្គមានព្រះភាគ[illegible] បរិក្ខា
[illegible] [illegible] ដោយសេចក្តីចំរើន
[illegible] [illegible] មិនបានសេចក្តីចំរើន ថែមទាំង
[illegible] ដឹងសេចក្តី[illegible] មាន
[illegible] [illegible]ចំរើន [illegible]
[illegible]ចំរើន [illegible] ដែលជាមនុស្ស[illegible]

[illegible] ឧទយព្វយំ [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] ។ ឯវំ [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] បរិហាយតិ ។ អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ

ភន្តេ សេយ្យថាបិ ភន្តេ និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ

បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ

អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ

រូបានិ ទក្ខន្តីតិ ឯវមេវំ ភោតា គោតមេន អនេកបរិយាយេន

ធម្មោ បកាសិតោ ឯសាហំ ភវន្តំ គោតមំ សរណំ គច្ឆាមិ

ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសកំ មំ ភវំ គោតមោ

ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតន្តិ ។

ខ្ញុំព្រះអង្គ [illegible] សេចក្តីចំរើន ដែលតាំងនៅត្រឹមតែសេចក្តី

[illegible] ទៀត គឺមានឧបាយ [illegible]

[illegible] ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន [illegible]

[illegible] ខ្ញុំព្រះអង្គ

[illegible]

[illegible] ។ បពិត្រ

ព្រះគោតមដ៏ចំរើន ភាសិតរបស់ព្រះគោតមពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះគោតម

ដ៏ចំរើន ភាសិតរបស់ព្រះគោតមពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន

[illegible] ដូចបើគេផ្ងាររបស់ដែលគេផ្កាប់ ពុំ

[illegible] ពុំនោះដូចជាគេទ្រោលប្រទីបប្រេង ក្នុងទី

ងងឹត [illegible] ពួកមនុស្សមានភ្នែកនឹងមើលឃើញនូវរូបទាំងឡាយបាន

[illegible] ព្រះគោតម ប្រកាសធម៌ដោយអនេក-

បរិយាយ [illegible] ខ្ញុំព្រះអង្គសូមដល់ព្រះគោតមដ៏ចំរើនផង

ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ជាទីពឹងទីរលឹក បពិត្រព្រះគោតម

ដ៏ចំរើន [illegible] ចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជា

ឧបាសក [illegible] ស្មើដោយជីវិត តាំងពីថ្ងៃនេះជាដើមទៅ ។

(៤៦) ឯកំ សមយំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ ។ អថខោ សាឡ្ហោ ច លិច្ឆវិ អភយោ ច លិច្ឆវិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សាឡ្ហោ លិច្ឆវិ ភគវន្តំ ឯតទវោច សន្តិ ភន្តេ ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ទ្វយេន ឱឃស្ស និត្ថរណំ បញ្ញាបេន្តិ សីលវិសុទ្ធិហេតុ ច តបោជិគុច្ឆាហេតុ ច ។ ឥធ ភន្តេ ភគវា កិមាហាតិ ។ សីលវិសុទ្ធឹ ខោ អហំ សាឡ្ហ អញ្ញតរំ សាមញ្ញង្គំ វទាមិ ។ យេ តេ សាឡ្ហ សមណព្រាហ្មណា តបោជិគុច្ឆាវាទា តបោជិគុច្ឆាសារា តបោជិគុច្ឆាអល្លីនា វិហរន្តិ អភព្វា តេ ឱឃស្ស និត្ថរណាយ ។ យេបិ តេ សាឡ្ហ សមណព្រាហ្មណា អបរិសុទ្ធកាយសមាចារា អបរិសុទ្ធវចីសមាចារា

(៤៦) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងកូដាគារសាលា ក្នុងមហាវន ទៀបក្រុងវេសាលី ។ គ្រានោះ ក្សត្រិយ៍លិច្ឆវីព្រះនាមសាឡ្ហៈ នឹងក្សត្រិយ៍លិច្ឆវីព្រះនាមអភយៈ នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះសាឡ្ហលិច្ឆវី គង់ក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មានសមណព្រាហ្មណ៍ពួក ១ បញ្ញត្តនូវការរលាស់ខ្លួន ចេញចាកឱឃៈ ដោយហេតុពីរប្រការ គឺសីលវិសុទ្ធិជាហេតុ ១ តបោជិគុច្ឆា (ការខ្ពើមបាបធម៌ដោយតបៈ គឺទុក្ករកិរិយា) ជាហេតុ ១ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូចម្តេច ក្នុងរឿងនេះ ។ ម្នាលសាឡ្ហៈ តថាគតពោលនូវសីលវិសុទ្ធិ ថាជាអង្គនៃសមណធម៌មួយ ។ ម្នាលសាឡ្ហៈ ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ណា ជាអ្នកពោលនូវតបោជិគុច្ឆា មានតបោជិគុច្ឆាជាខ្លឹមសារ ជាប់ជំពាក់ក្នុងតបោជិគុច្ឆា ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ មិនគួរដើម្បីរលាស់ខ្លួនចេញចាកឱឃៈបានទេ ។ ម្នាលសាឡ្ហៈ មួយទៀត ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ណា ដែលមានកាយសមាចារមិនបរិសុទ្ធ មានវចីសមាចារមិនបរិសុទ្ធ

[illegible] ១៣

[illegible] ។

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ។

[illegible]

[illegible] ។

[illegible] ។ [illegible](១) [illegible]

[illegible] ។

១. អដ្ឋកថា ។

[illegible] សមណព្រាហ្មណ៍

[illegible] (ឧបមាហេតុ)

[illegible] ។ [illegible]

[illegible] បុរសនោះ

[illegible]

[illegible] ហើយ [illegible]

[illegible] ហើយ [illegible]

[illegible]

[illegible] ហើយ [illegible]

[illegible] ហើយ [illegible]

[illegible] ហើយ [illegible]

[illegible] ហើយ [illegible] ។

[illegible] បុរសនោះ [illegible]

[illegible] ។ [illegible] ។

[illegible] ។ [illegible]

[illegible] ។

តស្សេតំ បាដិកង្ខំ សាលលដ្ឋិ សំសីទិស្សតិ បុរិសោ អនយព្យសនំ អាបជ្ជិស្សតីតិ[១] ។ ឯវមេវ ខោ សាឡ្ហ យេ តេ សមណព្រាហ្មណា តបោជិគុច្ឆាវាទា តបោជិគុច្ឆាសារា តបោជិគុច្ឆអល្លីនា វិហរន្តិ អភព្វា តេ ឱឃស្ស និត្ថរណាយ ។ យេបិ តេ សាឡ្ហ សមណព្រាហ្មណា អបរិសុទ្ធកាយសមាចារា អបរិសុទ្ធវចីសមាចារា អបរិសុទ្ធមនោសមាចារា អបរិសុទ្ធាជីវា អភព្វា តេ ញាណទស្សនាយ អនុត្តរាយ សម្ពោធាយ ។ យេ ច ខោ តេ សាឡ្ហ សមណព្រាហ្មណា ន តបោជិគុច្ឆាវាទា ន តបោជិគុច្ឆាសារា ន តបោជិគុច្ឆអល្លីនា វិហរន្តិ ភព្វា តេ ឱឃស្ស និត្ថរណាយ ។ យេបិ តេ សាឡ្ហ សមណព្រាហ្មណា បរិសុទ្ធកាយសមាចារា បរិសុទ្ធវចីសមាចារា បរិសុទ្ធមនោសមាចារា បរិសុទ្ធាជីវា ភព្វា តេ ញាណទស្សនាយ អនុត្តរាយ សម្ពោធាយ ។

---

១ ឱ. អាបជ្ជតីតិ ។

ហេតុនុ៎ះនឹងមាន ព្រោះតែបុរសនោះនឹងគិតថា ដើមសាលព្រឹក្សនឹងលិចចុះ បុរសនោះនឹងដល់នូវសេចក្ដីមិនចំរើន នឹងវិនាសទៅមិនខាន មានឧបមាយ៉ាងណា ។ ម្នាលសាឡ្ហៈ ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ណា ជាអ្នកពោលនូវតបោជិគុច្ឆា មានតបោជិគុច្ឆាជាខ្លឹមសារ ជាប់ជំពាក់ក្នុងតបោជិគុច្ឆា សមណព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ក៏មិនគួរដើម្បីឆ្លងខ្លួនចេញចាកឱឃៈបានឡើយ ។ ម្នាលសាឡ្ហៈ មួយទៀត ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ណា ដែលមានកាយសមាចារមិនបរិសុទ្ធ មានវចីសមាចារមិនបរិសុទ្ធ មានមនោសមាចារមិនបរិសុទ្ធ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ សមណព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ក៏មិនគួរដើម្បីញាណទស្សនៈ ដើម្បីត្រាស់ដឹង (នូវអរហត្ត) ដ៏ប្រសើរក្រៃ មានឧបមាយ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលសាឡ្ហៈ ចំណែកពួកសមណព្រាហ្មណ៍ណា ជាអ្នកមិនពោលនូវតបោជិគុច្ឆា មិនមានតបោជិគុច្ឆាជាខ្លឹមសារ មិនជាប់ជំពាក់ក្នុងតបោជិគុច្ឆា សមណព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ទើបគួរដើម្បីឆ្លងខ្លួន ចេញចាកឱឃៈបាន ។ ម្នាលសាឡ្ហៈ មួយទៀត ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ណា មានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ មានវចីសមាចារបរិសុទ្ធ មានមនោសមាចារបរិសុទ្ធ មានអាជីវៈបរិសុទ្ធ សមណព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ទើបគួរដើម្បីញាណទស្សនៈ ដើម្បីត្រាស់ដឹង (នូវអរហត្ត) ដ៏ប្រសើរបាន ។

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ពហិទ្ធា សុបរិកម្មកតា អន្តោ សុវិសុទ្ធា តស្សេតំ
បាដិកង្ខំ សាលលដ្ឋិ ន
សំសីទិស្សតិ សោត្ថិនា បុរិសោ បារំ គមិស្សតីតិ ។
ឯវមេវ ខោ សាឡ្ហ យេ តេ សមណព្រាហ្មណា ន
តបោជិគុច្ឆវាទា ន តបោជិគុច្ឆសារា ន តបោជិគុច្ឆ-
អល្លីនា វិហរន្តិ ភព្វា តេ ឱឃស្ស និត្ថរណាយ ។
យេបិ តេ សាឡ្ហ សមណព្រាហ្មណា បរិសុទ្ធកាយ-
សមាចារា បរិសុទ្ធវចីសមាចារា បរិសុទ្ធមនោសមាចារា
បរិសុទ្ធាជីវា ភព្វា តេ ញាណទស្សនាយ អនុត្តរាយ
សម្ពោធាយ ។ សេយ្យថាបិ សាឡ្ហ បុរិសោ ឥស្សត្ថោ ពហូនិ
ចេបិ កណ្ឌចិត្តកានិ ជានាតិ អថខោ សោ តីហិ-
យេវ ឋានេហិ រាជារហោ ហោតិ រាជភោគ្គោ រញ្ញោ អង្គន្តេវ
សង្ខំ គច្ឆតិ ។ កតមេហិ តីហិ ។ ទូរេបាតី ច
អក្ខណវេធី ច មហតោ ច កាយស្ស បទាលេតា ។

ដើមឈើនោះ ខាងក្រៅគេបានធ្វើស្អាតល្អ ខាងក្នុងក៏ស្អាតល្អ
ហើយ ។ ហេតុនុះ ទើបមានប្រាកដដល់ដើមឈើនោះ គឺដើមឈើ
មិនលិច បុរសក៏នឹងចូលដល់ត្រើយខាងនាយដោយសួស្តីបាន មានឧបមា
យ៉ាងនោះ ។ ម្នាលសាឡ្ហៈ ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ណា មិនមែនជា
អ្នកពោលពាក្យក្រេបតបោជិគុច្ឆា មិនកាន់តបោជិគុច្ឆា ជាខ្លឹមសារ មិនជាប់
ជំពាក់ក្នុងតបោជិគុច្ឆា សមណព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ទើបគួរដើម្បី
ឆ្លងផុត ចេញចាកឱឃៈបាន ។ ម្នាលសាឡ្ហៈ មួយទៀត ពួក
សមណព្រាហ្មណ៍ណា មានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ មានវចី-
សមាចារបរិសុទ្ធ មានមនោសមាចារបរិសុទ្ធ មានអាជីវៈបរិសុទ្ធ
សមណព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ទើបគួរដើម្បីញាណទស្សនៈ ដើម្បី
ត្រាស់ដឹង (ឧត្តរោត្តម) ដ៏ប្រសើរបាន មានឧបមាយ៉ាងនេះ
ដែរ ។ ម្នាលសាឡ្ហៈ ប្រៀបដូចជាបុរស រៀនស្គាល់នូវសរដ៏វិចិត្រ
ទាំងឡាយច្រើន តែបុរសនោះ ជាអ្នកគួរដល់ព្រះរាជា ជាគ្រឿងបរិ-
ភោគរបស់ស្តេច រាប់ថាជាអង្គរបស់ស្តេច ដោយហេតុ ៣ យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ ។
ហេតុ ៣ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបាញ់ព្រួញទៅឆ្ងាយបាន ១
បាញ់ព្រួញឲ្យត្រូវក្នុងខណៈ ១ បាញ់ទំលុះទំលាយពួកដ៏ធំបាន ១ ។

យេន សោតេន អនិទស្សនេន សប្បដិឃេន សទ្ទំ អនិទស្សនំ សប្បដិឃំ សុណិ វា សុណាតិ វា សុណិស្សតិ វា សុណេ វា សោតំ បេតំ សោតាយតនំ បេតំ សោតធាតុ បេសា សោតិន្ទ្រិយំ បេតំ លោកោ បេសោ ទ្វារា បេសា សមុទ្ទោ បេសោ បណ្ឌរំ បេតំ ខេត្តំ បេតំ វត្ថុំ បេតំ នេត្តំ បេតំ នយនំ បេតំ ឱរិមំ តីរំ បេតំ សុញ្ញោ គាមោ បេសោ ។ ។

រូបំ អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា សទ្ទំ សោតេន អនិទស្សនេន សប្បដិឃេន បស្សតិ វា ... យោ ... សទ្ទោ ... យេ ... សទ្ទោ ... ទាំ

ទស្សនំ សោតំ អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា សោតំ តំ បេតំ សោតាយតនំ បេតំ សោតធាតុ បេសា សោតិន្ទ្រិយំ បេតំ សោតុ បេតំ សមុទ្ទោ បេសោ ។

យេន សោតេន អនិទស្សនេន សប្បដិឃេន សទ្ទំ អនិទស្សនំ សប្បដិឃំ សុណិ វា សុណាតិ វា

ព្រះសោតៈ ជាប្រសាទ មិនអាចមើលឃើញ តែមានការប៉ះទង្គិច ដែលព្រះសោតៈ មិនអាចមើលឃើញ តែមានការប៉ះទង្គិចណា បានឮហើយក្តី ឮឥឡូវនេះក្តី នឹងឮតទៅក្តី ព្រះសោតៈ មិនអាចមើលឃើញ តែមានការប៉ះទង្គិច ក៏ឮសំឡេងដែលមិនអាចមើលឃើញ តែមានការប៉ះទង្គិច បានឮហើយក្តី ឮឥឡូវនេះក្តី ឬក៏គួរឮក្តី ទាំងអតីត អនាគត បច្ចុប្បន្ន ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រាតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី ក្នុងទីឆ្ងាយ ដែលមាននៅក្នុងទីជិតក្តី គឺត្រចៀកណានីមួយ ដែលព្រះភគវាទ្រង់ត្រាស់ ហៅថាសោតៈផង ហៅថាសោតាយតនៈផង ហៅថាសោតធាតុផង ហៅថាសោតិន្ទ្រិយផង ។ ហៅថាលោក ... ហៅថាទ្វារ ... ហៅថាសមុទ្រ ... ហៅថាបណ្ឌរៈ ... ឬ ហៅថាទីដែលនៅ ។ សោតៈណា ជារបស់ដែលជាប់នៅក្នុងខ្លួន ដែលមាននៅក្នុងទីឆ្ងាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី គឺជាកាយដែលមើលឃើញ ផ្លូវគឺស្រុកក្នុងខ្លួន ហៅថាត្រើយខាងនេះ ហៅថាស្រុកទទេ ។ ព្រះសោតៈ ជាប្រសាទ មិនអាចមើលឃើញ តែមានការប៉ះទង្គិច ដែលព្រះសោតៈ ណា ... មិនអាចមើលឃើញ ក៏ឮសំឡេង ...

សម្មាទិដ្ឋិ សាឡ្ហ អរិយសាវកោ ឥទំ ទុក្ខន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ ។ បេ ។ ឥទំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទាតិ យថាភូតំ បជានាតិ ។ សោ ឯវំ ជានាតិ សាឡ្ហ ហេដ្ឋាជីវកេ មហតោ កាយស្ស មហតោ វរមេវ ខោ សាឡ្ហ អរិយសាវកោ សម្មាវិមុត្តិ ហោតិ សម្មាវិមុត្តិ សាឡ្ហ អរិយសាវកោ មហន្តំ អវិជ្ជាខន្ធំ បទាលេតីតិ ។

[៤៧] ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ អថ ខោ មល្លិកា ទេវី យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ មល្លិកា ទេវី ភគវន្តំ ឯតទវោច កោ នុ ខោ ភន្តេ ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន មិធេកច្ចោ មាតុគ្គាមោ ទុព្ពណ្ណោ ច ហោតិ ទុរូបោ សុបាបិកោ ទស្សនាយ ទលិទ្ទោ ច ហោតិ អប្បស្សកោ អប្បភោគោ អប្បេសក្ខោ ច ។

ម្នាលសាឡ្ហៈ អរិយសាវក អ្នកឃើញត្រូវ ដែលដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខ ។ បេ ។ ដែលដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទា ។ ម្នាលសាឡ្ហៈ ប្រៀបដូចជាបុរសមាន ... ម្នាលសាឡ្ហៈ អរិយសាវក អ្នកមានសម្មាវិមុត្តិ ដោយប្រាជ្ញាក៏យ៉ាងនោះដែរ ម្នាលសាឡ្ហៈ អរិយសាវក ដែលមានចិត្តផុតស្រឡះ ដោយប្រាជ្ញាហើយ ដែលទំលាយនូវគំនរអវិជ្ជាដ៏ធំបាន ។

(៤៧) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះ នាងមល្លិកាទេវី ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះនាងមល្លិកាទេវី អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន អ្វីជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យមាតុគ្រាមពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានពណ៌សម្បុរអាក្រក់ផង មានរូបអាក្រក់ផង អាក្រក់មើលណាស់ផង ជាមនុស្សកំសត់ផង ទាល់ក្រផង មានភោគៈតិចផង មានស័ក្តិតូចផង

កោ បន ភន្តេ ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន មិធេកច្ចោ មាតុគាមោ ទុព្វណ្ណោ ច ហោតិ ទុរូបោ សុបាបិកោ ទស្សនាយ អឌ្ឍោ ច ហោតិ មហទ្ធនោ មហាភោគោ មហេសក្ខោ ច ។ កោ បន ភន្តេ ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន មិធេកច្ចោ មាតុគាមោ អភិរូបោ ច ហោតិ ទស្សនីយោ បាសាទិកោ បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយ សមន្នាគតោ ទលិទ្ទោ ច ហោតិ អប្បស្សកោ អប្បភោគោ អប្បេសក្ខោ ច ។ កោ បន ភន្តេ ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន មិធេកច្ចោ មាតុគាមោ អភិរូបោ ច ហោតិ ទស្សនីយោ បាសាទិកោ បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយ សមន្នាគតោ អឌ្ឍោ ច ហោតិ មហទ្ធនោ មហាភោគោ មហេសក្ខោ ចាតិ ។ ឥធ មល្លិកេ ឯកច្ចោ មាតុគាមោ កោធនោ ហោតិ ឧបាយាសពហុលោ អប្បម្បិ វុត្តោ សមានោ អភិសជ្ជតិ កុប្បតិ ព្យាបជ្ជតិ បតិត្ថីយតិ កោបញ្ច ទោសញ្ច អប្បច្ចយញ្ច បាតុករោតិ ។

ម្យ៉ាងទៀត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន អ្វីជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យមាតុគ្រាមពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានសម្បុរអាក្រក់ផង មានរូបអាក្រក់ផង គួរខ្ពើមរអើមនឹងមើល តែជាអ្នកស្តុកស្តម្ភ មានទ្រព្យច្រើន មានភោគៈច្រើន មានយសស័ក្តិធំ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន អ្វីជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យមាតុគ្រាមពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានរូបល្អផង គួរជាទីរមិលមើលផង គួរជាទីជ្រះថ្លាផង ជាអ្នកប្រកបដោយសម្បុរល្អដ៏ក្រៃលែង តែជាអ្នកកំសត់ មានទ្រព្យតិច មានភោគៈតិច មានយសស័ក្តិតូច ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន អ្វីជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យមាតុគ្រាមពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានរូបល្អផង គួរជាទីរមិលមើលផង គួរជាទីជ្រះថ្លាផង ប្រកបដោយពណ៌សម្បុរល្អដ៏ក្រៃលែងផង ជាអ្នកស្តុកស្តម្ភផង មានទ្រព្យច្រើនផង មានភោគៈច្រើនផង មានយសស័ក្តិធំផង ។ ម្នាលនាងមល្លិកា មាតុគ្រាមពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកច្រើនក្រោធ មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្តច្រើន គេនិយាយបន្តិចបន្តួច ក៏ខឹងចិត្ត ទាស់ចិត្ត រឹងត្អឹង ព្យាបាទ ធ្វើសេចក្តីខឹង សេចក្តីទោសៈ និងសេចក្តីតូចចិត្តឲ្យប្រាកដឡើង ។

សោ(១) ន ទាតា ហោតិ សមណស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស
វា អន្នំ បានំ វត្ថំ យានំ មាលាគន្ធវិលេបនំ
សេយ្យាវសថប្បទីបេយ្យំ ឥស្សាមនកោ(២) ហោ-
តិ ហោតិ បរលាភសក្ការគរុការមាននវន្ទនបូជនាសុ
ឥស្សតិ ឧបទុស្សតិ ឥស្សំ ពន្ធតិ ។ សោ តេ
តោ ចុតោ(៣) ឥត្ថត្តំ អាគច្ឆតិ សោ យត្ថ យត្ថ
បច្ចាជាយតិ ទុព្វណ្ណោ ច ហោតិ ទុរូបោ អប្បាសាទិកោ
ទស្សនាយ ទលិទ្ទោ ច ហោតិ អប្បស្សុកោ
អប្បភោគោ អប្បេសក្ខោ ច ។ ឥធ បន ឯកច្ចោ
[illegible] ហោតិ [illegible]
[illegible]
[illegible]
អប្បុស្សុក្កោ [illegible] ។ សោ ទាតា ហោតិ
សមណស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា អន្នំ បានំ វត្ថំ
យានំ មាលាគន្ធវិលេបនំ សេយ្យាវសថប្បទីបេយ្យំ

១ ឱ. ម. ភា ។ ២ ឱ. ឥស្សុមនកោ ។ ម. ឥស្សុមនកោ ។ ៣ ឱ. ម. [illegible] ។

មាតុគ្រាមក្តី មិនដែលឲ្យបាយ ទឹក សំពត់ យាន កម្រងផ្កា
គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាប ទីដេក ទីសំណាក់ គ្រឿងប្រទីប
ដល់សមណៈឬព្រាហ្មណ៍ទេ ជាអ្នកមានចិត្តច្រណែន តែងច្រណែន
ក្រេវក្រោធ ចងសេចក្តីច្រណែន ក្នុងលាភសក្ការៈ សេចក្តីគោរព ការ
រាប់អាន ការថ្វាយបង្គំ ការបូជា របស់អ្នកដទៃ ។ ប្រសិនបើ
មាតុគ្រាមនោះ ច្យុតចាកអត្តភាពនោះហើយ មកកាន់អត្តភាពនេះ
វិញ មាតុគ្រាមនោះ កើតក្នុងត្រកូលឯណានីមួយ ជាអ្នកមានសម្បុរ
អាក្រក់ផង មានរូបអាក្រក់ផង អាក្រក់មើលណាស់ផង ជាអ្នកកំសត់
ផង មានទ្រព្យតិចផង មានភោគៈតិចផង មានសក្តិតូចផង ។
ម្នាលមាណព មួយទៀត មាតុគ្រាមក្តី បុរសក្តី ក្នុងលោកនេះ ជា
អ្នកមិនច្រណែន មិនមានសេចក្តីច្រណែន មិនចងសេចក្តីច្រណែន ក្នុងលាភសក្ការៈ
របស់អ្នកដទៃ [illegible] សេចក្តីគោរព ការ
រាប់អាន ការថ្វាយបង្គំ ការបូជា ក្នុងត្រកូលជាច្រើន ។ តែមាតុគ្រាមនោះ
ឲ្យបាយ ទឹក សំពត់ យាន កម្រងផ្កា គ្រឿងក្រអូប គ្រឿង
លាប ទីដេក ទីសំណាក់ គ្រឿងប្រទីប ដល់សមណៈឬព្រាហ្មណ៍

[illegible]

[illegible]

សា ចេ តតោ ចុតា ឥត្ថត្តំ អាគច្ឆតិ សា យត្ថ យត្ថ បច្ចាជាយតិ អភិរូបា ច ហោតិ ទស្សនីយា បាសាទិកា បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយ សមន្នាគតា ទលិទ្ទា ច ហោតិ អប្បស្សកា អប្បភោគា អប្បេសក្ខា ច ។ ឥធ បន មល្លិកេ ឯកច្ចោ មាតុគាមោ អក្កោធនោ ហោតិ អនុបាយាសពហុលោ ពហុម្បិ វុត្តោ សមានោ នាភិសជ្ជតិ ន កុប្បតិ ន ព្យាបជ្ជតិ ន បតិត្ថីយតិ ន កោបញ្ច ទោសញ្ច អប្បច្ចយញ្ច បាតុករោតិ ។ សា ទាតា ហោតិ សមណស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា អន្នំ បានំ វត្ថំ យានំ មាលាគន្ធវិលេបនំ សេយ្យាវសថប្បទីបេយ្យំ អនិស្សាមនិកា ខោ បន ហោតិ បរលាភសក្ការគរុការមានានវន្ទនបូជនាសុ ន ឥស្សតិ ន ឧបទុស្សតិ ន ឥស្សំ ពន្ធតិ ។ សា ចេ តតោ ចុតា ឥត្ថត្តំ អាគច្ឆតិ សា យត្ថ យត្ថ បច្ចាជាយតិ អភិរូបា ច ហោតិ ទស្សនីយា បាសាទិកា

ប្រសិនបើ មាតុគ្រាមនោះ ច្យុតចាកអត្តភាពនោះទៅហើយ មកកាន់អត្តភាពនេះវិញ មាតុគ្រាមនោះកើតក្នុងត្រកូលឯណាទីមួយ តែងជាអ្នកមានរូបល្អផង គួរជាទីពិសពិលរមិលមើលផង គួរជាទីជ្រះថ្លាផង ប្រកបដោយពណ៌សម្បុរដ៏ទិតទៃក្រៃពេក ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ប៉ុន្តែជាអ្នកខ្សត់ មានទ្រព្យតិច មានភោគៈតិច មានស័ក្តិតូច ។ ម្នាលនាងមល្លិកា មួយទៀត មាតុគ្រាមពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមិនក្រោធ មិនច្រើនដោយសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត ទុកជាគេនិយាយច្រើន ក៏មិនជាប់ចិត្ត មិនខឹង មិនព្យាបាទ មិនតាំងខ្លួនតឹងរឹង មិនធ្វើនូវសេចក្តីក្រោធ ទោសៈ និងសេចក្តីមិនត្រេកអរឲ្យកើតប្រាកដឡើង ។ មាតុគ្រាមនោះ ជាអ្នកឲ្យទាន គឺបាយ ទឹក សំពត់ យាន ក្រងផ្កា គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាប ទីដេក ផ្ទះសំណាក់ និងគ្រឿងប្រទីប ដល់សមណៈឬព្រាហ្មណ៍ ម្យ៉ាងទៀត ជាអ្នកមានចិត្តមិនប្រកបដោយឫស្យា តែងមិនឫស្យា មិនប្រទូស្ត មិនចងសេចក្តីឫស្យា ក្នុងលាភសក្ការៈ សេចក្តីគោរព ការរាប់អាន ការសំពះ និងការបូជា របស់បុគ្គលដទៃឡើយ ។ ប្រសិនបើ មាតុគ្រាមនោះ ច្យុតចាកអត្តភាពនោះទៅហើយ មកកាន់អត្តភាពនេះវិញ មាតុគ្រាមនោះ កើតក្នុងត្រកូលឯណាទីមួយ តែងជាអ្នកមានរូបល្អផង គួរជាទីពិសពិលរមិលមើលផង គួរជាទីជ្រះថ្លាផង

បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយ សមន្នាគតា អឌ្ឍា ច ហោតិ មហទ្ធនា មហាភោគា មហេសក្ខា ច ។ អយំ ខោ មល្លិកេ ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេន ឥធេកច្ចោ មាតុគ្គាមោ ទុព្វណ្ណា ច ហោតិ ទុរូបា សុបាបិកា ទស្សនាយ ទលិទ្ទា ច ហោតិ អប្បស្សកា អប្បភោគា អប្បេសក្ខា ច ។ អយំ ខោ មល្លិកេ ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេន ឥធេកច្ចោ មាតុគ្គាមោ ទុព្វណ្ណា ច ហោតិ ទុរូបា សុបាបិកា ទស្សនាយ អឌ្ឍា ច ហោតិ មហទ្ធនា មហាភោគា មហេសក្ខា ច ។ អយំ ខោ មល្លិកេ ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេន ឥធេកច្ចោ មាតុគ្គាមោ អភិរូបា ច ហោតិ ទស្សនីយា បាសាទិកា បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយ សមន្នាគតា ទលិទ្ទា ច ហោតិ អប្បស្សកា អប្បភោគា អប្បេសក្ខា ច ។ អយំ ខោ មល្លិកេ ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេន ឥធេកច្ចោ មាតុគ្គាមោ អភិរូបា ច ហោតិ ទស្សនីយា បាសាទិកា

ប្រកបដោយពណ៌សម្បុរដ៏ទ្រទ្រង់ទ្រាយដ៏គួរផង ជាអ្នកស្តុកស្តម្ភផង មានទ្រព្យច្រើនផង មានភោគៈច្រើនផង មានស័ក្តិធំផង ។ ម្នាលនាងមល្លិកា នេះជាហេតុ នេះជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យមាតុគ្រាមពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានសម្បុរអាក្រក់ផង អាក្រក់មើលណាស់ផង ជាអ្នកខ្សត់ផង មានទ្រព្យតិចផង មានភោគៈតិចផង មានស័ក្តិតូចផង ។ ម្នាលនាងមល្លិកា នេះជាហេតុ នេះជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យមាតុគ្រាមពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានពណ៌សម្បុរអាក្រក់ផង មានរូបអាក្រក់ផង អាក្រក់មើលណាស់ផង ប៉ុន្តែជាអ្នកស្តុកស្តម្ភ មានទ្រព្យច្រើន មានភោគៈច្រើន មានស័ក្តិធំផង ។ ម្នាលនាងមល្លិកា នេះជាហេតុ នេះជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យមាតុគ្រាមពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានរូបល្អផង គួរជាទីពិតពិលរមិលមើលផង គួរជាទីជ្រះថ្លាផង ប្រកបដោយពណ៌សម្បុរដ៏ទ្រទ្រង់ទ្រាយដ៏គួរផង ប៉ុន្តែជាអ្នកខ្សត់ មានទ្រព្យតិច មានភោគៈតិច មានស័ក្តិតូចផង ។ ម្នាលនាងមល្លិកា នេះជាហេតុ នេះជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យមាតុគ្រាមពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានរូបល្អផង គួរជាទីពិតពិលរមិលមើលផង គួរជាទីជ្រះថ្លាផង

ចរតោ វណ្ណាភោគ្គការេ សមច្ឆាទតោ អច្ឆាទា ណី
ហោតិ ឧបាទ្ធេហា ឧពោបោពោ ឧបោសទ្ធោ ណតិ ។ ប៉ា
វុត្ត អសុំខា ទៅ គតវត្ថុ ឋានមេនិច សោ ឬហោតិ[១]
កុលេ បញ្ញាយ ជាតិយា គោបធា អហោសិ ទុគាយោ-
សតកុលា អំប្បម្បំ វត្ថា សមាធា អកិសរូំ ញាប្បំ
ញ្ញាប្បំ អតិន្តំយំ គោបញ្ញ ចោសញ្ញ អប្បព្វយញ្ញ
បច្ចាសោរី សោហំ កុល្ល ឋិតោបាំ មុគ្គលា ប្បុកា
សុញាណិតា ឧស្សុតាយ ។ សោ ឬតាហំ[២] កុល្ល
បញ្ញាយេ ជាតិយា អតាស៊ំ សមណសស្ស ក ព្រៃហ្ម-
ណសស្ស ក អន្នំ ទានំ វត្ថំ យានំ មាលាគន្ធ-
វិលេបនំ សេយ្យាវសថប្បទីបេយ្យំ សោហំ កុល្ល
ឋិតាហំ អឌ្ឍា មហទ្ធនា មហាភោគា ។ សោ
ឬតាហំ កុល្ល អញ្ញាយ ជាតិយា អាំសព្វូប-
បោតា អហោសិ បាសាទិកស្សច្ចាតុហោបោមុគ្គបេ-
ឬជ៉ោសា ច វត្ថំ ច ឧបទុស្សំ ច វត្ថុំ ពន្ធំ

---

១ ម. ឋ. បុគ្គហំ ។

ប្រកបដោយពណ៌សម្បុរមិនល្អ ព្រោយជំងឺគួរផង ជាអ្នកស្ទុកស្ទម្ភផង
ដោយកែវភ្នែកច្រើនផង មានរោគច្រើនផង មានសំគត់ផង ១ កាលព្រែះ
មិនបានព្រះរាជក្រឹត្យដល់ហាំនែនហើយ មញ្ញិការទៅ កំព្រែបច្ចុ
ម្ចាស់ទ្រង់មិនបានព្រែះការដ្ឋានផង បតិព្រែព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គជាអ្នក
ក្រែណ ព្រែះហើយសេចក្តីឈ្មៀតខ្ជិលចិត្ត ទុកជាគេទំយាយបន្ទិច-
បន្តួច កំពង់ព្រះទីធំ ព្យាបាទ វិតក្កទី ព្រែះសេចក្តីក្រោធ ទោសៈ ទីធំ
សេចក្តីពយាបាទ ឲ្យកើតព្រោធផង ឡើង គឺដាក់មុខដោយពិត បតិព្រែ
ព្រែះអង្គដ៏ចំរើន ប្អូនជាស្ទ្រីនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គមានពណ៌សម្បុរអាក្រក់
ប្រែលក្រែក រកែតមើលណាស់ ១ បតិព្រែព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គ
ឲ្យតម្បុប្បូរ ទឹក សំពត់ យាន កម្រងផ្កា គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាប
ទំនាក់ ផ្ទះសំណាក់ ទីទះគ្រឿងប្រទីប ដល់សមណៈឬព្រាហ្មណ៍
គឺជាតិមុនដោយពិត ១ បតិព្រែព្រះអង្គដ៏ចំរើន ប្អូនជាស្ទ្រីនេះ
ខ្ញុំព្រះអង្គជាអ្នកស្ទុកស្ទម្ភ មានទ្រព្យច្រើន មានភោគៈច្រើន ១ បតិព្រែ
ព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាអ្នកមិនមានចិត្តឫស្យា ទំនៀបណាខ មិន
ព្រែងស: មិនចងនិសេចក្តីព្រៃណាទ គឺលាភសក្ការៈ សេចក្តីគោរព
រាប់អាន សេចក្តីនមស្ការក្នុង របស់បុគ្គលដទៃឡាយដទៃ គំពីជាតិមុន

[illegible]

[illegible] ខ្ញុំព្រះអង្គ [illegible]

[illegible] ខ្ញុំព្រះ

អង្គ [illegible]

[illegible] ខ្ញុំព្រះអង្គ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ខ្ញុំព្រះអង្គ [illegible]

[illegible]

[illegible] ខ្ញុំព្រះអង្គ [illegible]

[illegible]

[illegible] ។

[illegible]

[illegible]

[illegible] ។

(៥៥) ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មឹ ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឥធ ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អត្តន្តបោ ហោតិ អត្តបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ ។ ឥធ បន ឯកច្ចោ បុគ្គលោ បរន្តបោ ហោតិ បរបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ ។ ឥធ បន ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អត្តន្តបោ ច ហោតិ អត្តបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ បរន្តបោ ច បរបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ ។ ឥធ បន ឯកច្ចោ បុគ្គលោ នេវ អត្តន្តបោ ហោតិ ន អត្តបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ ន បរន្តបោ ន បរបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ ។ សោ អនត្តន្តបោ អបរន្តបោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ និច្ឆាតោ និព្វុតោ សីតីភូតោ សុខប្បដិសំវេទី ព្រហ្មភូតេន អត្តនា វិហរតិ ។

(៥៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលទាំងឡាយ ៤ ពួកនេះ មានប្រាកដក្នុងលោក ។ បុគ្គល ៤ ពួក តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកដុតកំដៅខ្លួន ប្រកបការព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅខ្លួន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកដុតកំដៅបុគ្គលដទៃ ប្រកបការព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅបុគ្គលដទៃ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកដុតកំដៅខ្លួន ប្រកបការព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅខ្លួនផង ជាអ្នកដុតកំដៅបុគ្គលដទៃ ប្រកបការព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅបុគ្គលដទៃផង ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មិនជាអ្នកដុតកំដៅខ្លួន មិនប្រកបការព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅខ្លួន មិនជាអ្នកដុតកំដៅបុគ្គលដទៃ មិនប្រកបការព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅបុគ្គលដទៃ ១ ។ បុគ្គលដែលមិនជាអ្នកដុតកំដៅខ្លួន ទាំងមិនដុតកំដៅបុគ្គលដទៃនោះឯង ជាអ្នកឥតមានតណ្ហា គ្រឿងស្រេកឃ្លាន រលត់កិលេស មានសេចក្ដីត្រជាក់ ទទួលសុខជាប្រក្រតី [illegible] ដោយចិត្តដ៏ប្រសើរ ក្នុងកាលជាបច្ចុប្បន្ន ។

កតមោ ច ភិក្ខវេ បុគ្គលោ អត្តន្តបោ ហោតិ អត្តបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អចេលកោ ហោតិ មុត្តាចារោ ហត្ថាបលេខនោ ន ឯហិភទ្ទន្តិកោ ន តិដ្ឋភទ្ទន្តិកោ នាភិហដំ ន ឧទ្ទិស្សកតំ ន និមន្តនំ សាទិយតិ សោ ន កុម្ភិមុខា បដិគ្គណ្ហាតិ ន កឡោបិមុខា បដិគ្គណ្ហាតិ ន ឯឡកមន្តរំ ន ទណ្ឌមន្តរំ ន មុសលមន្តរំ ន ទ្វិន្នំ ភុញ្ជមានានំ ន គព្ភិនិយា ន បាយមានាយ ន បុរិសន្តរគតាយ ន សង្កិត្តីសុ ន យត្ថ សា ឧបដ្ឋិតោ ហោតិ ន យត្ថ មក្ខិកា សណ្ឌសណ្ឌចារិនី ន មច្ឆំ ន មំសំ ន សុរំ ន មេរយំ ន ថុសោទកំ បិវតិ សោ ឯកាគារិកោ វា ហោតិ ឯកាលោបិកោ ទ្វាគារិកោ វា ហោតិ ទ្វាលោបិកោ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលជាអ្នកដុតកំដៅខ្លួន ប្រកបការព្យាយាម ក្នុងការធ្វើខ្លួនឲ្យក្តៅក្រហាយ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ពួកខ្លះ [illegible] ជាអ្នកអាក្រាត លះបង់មារយាទល្អ ស៊ីហើយលិតដៃ [illegible] មិនមក[illegible] បើគេនិមន្តឲ្យឈរចាំ ក៏មិនឈរ [illegible] មិនត្រេកអរនឹងភត្ត ដែលគេនាំមកឲ្យ [illegible] ដែលគេនាំមកចំពោះខ្លួន មិនត្រេកអរនឹងភត្តដែល គេនិមន្ត[illegible] មិនទទួលភត្តពីមាត់ឆ្នាំង មិនទទួលភត្តពីមាត់ [illegible] មិនទទួលភត្តដែលគេនាំមកឆ្លងធរណីទ្វារ មិនទទួល ភត្ត[illegible] មិនទទួលភត្តដែលគេនាំមកឆ្លង [illegible] មិនទទួលភត្តរបស់មនុស្សពីរនាក់ ដែលកំពុងបរិភោគ មិន ទទួល[illegible] មិនទទួលភត្តរបស់ស្ត្រីដែលកំពុងបំបៅកូន មិនទទួលភត្តរបស់ស្ត្រីដែលកំពុងនៅរួមនឹងបុរស មិនទទួលភត្តដែល [illegible] មិនទទួលភត្តក្នុងទីដែលមានឆ្កែនៅចាំ មិន ទទួលភត្ត[illegible] មិនស៊ីត្រី មិនស៊ីសាច់ មិនផឹកសុរា [illegible] មិនផឹកទឹក[illegible] បុគ្គលនោះ ទទួលភត្តចំពោះតែផ្ទះ [illegible] ដោយដុំបាយ ១ ពំនូតខ្លះ ទទួលភត្ត [illegible] ត្រឹមតែផ្ទះពីរ ដោយដុំបាយពីរពំនូតខ្លះ

សត្តាគារិកោ វា ហោតិ សត្តាលោបិកោ ។ ឯកិ-
ស្សាបិ ទត្តិយា យាបេតិ ទ្វីហិបិ ទត្តីហិ យាបេតិ
សត្តហិបិ ទត្តីហិ យាបេតិ ឯកាហិកម្បិ អាហារំ
អាហារេតិ ទ្វីហិកម្បិ អាហារំ អាហារេតិ សត្តា-
ហិកម្បិ អាហារំ អាហារេតិ ឥតិ ឯវរូបំ អឌ្ឍមាសិ-
កម្បិ បរិយាយភត្តភោជនានុយោគមនុយុត្តោ វិហរតិ
សោ សាកភក្ខោបិ ហោតិ សាមាកភក្ខោបិ ហោតិ
នីវារភក្ខោបិ ហោតិ ទទ្ទុលភក្ខោបិ ហោតិ ហដភ-
ក្ខោបិ ហោតិ កណភក្ខោបិ ហោតិ អាចាមភក្ខោបិ
ហោតិ បិញ្ញាកភក្ខោបិ ហោតិ តិណភក្ខោបិ ហោតិ
គោមយភក្ខោបិ ហោតិ
វនមូលផលាហារោ យាបេតិ បវត្តផលភោជី ។ សោ
សាណានិបិ ធារេតិ មសាណានិបិ ធារេតិ ឆវទុស្សានិបិ
ធារេតិ បំសុកូលានិបិ ធារេតិ តិរីដានិបិ ធារេតិ
អជិនម្បិ ធារេតិ អជិនក្ខិបម្បិ ធារេតិ កុសចីរម្បិ ធារេតិ

ទទួលភិក្ខាតែក្នុងផ្ទះ ៧ ញុំាងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដោយដុំបាយ
៧ ដុំខ្លះ ញុំាងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដោយភត្តក្នុងភាជន៍ ១ ខ្លះ
ញុំាងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដោយភត្តក្នុងភាជន៍ពីរខ្លះ ញុំាងអត្តភាពឲ្យ
ប្រព្រឹត្តទៅ ដោយភត្តក្នុងភាជន៍ ៧ ខ្លះ ស៊ីអាហារតែ ១ ថ្ងៃខ្លះ ស៊ី
អាហារពីរថ្ងៃខ្លះ ស៊ីអាហារតែ ៧ ថ្ងៃខ្លះ បុគ្គលនោះប្រកប
រឿយៗនូវភត្តភោជនៈ គឺការផ្លាស់ប្តូរពេលបរិភោគភត្តកន្លះខែខ្លះ
ដោយអាការយ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះមានបន្លែស្រស់ជាអាហារខ្លះ មាន
ស្រូវប្រែងជាអាហារខ្លះ មានស្រូវស្មៅជាអាហារខ្លះ មានកំទេចស្បែកជា
អាហារខ្លះ មានជ័រជាអាហារខ្លះ មានស្រូវស្មាកយជាអាហារខ្លះ
មានកន្ទក់ជាអាហារខ្លះ មានបាយក្តាំងជាអាហារខ្លះ មានម្សៅជា
អាហារខ្លះ មានស្មៅជាអាហារខ្លះ មានអាចម៍គោជាអាហារខ្លះ មាន
មើមឈើនិងផ្លែឈើ ក្នុងព្រៃជាអាហារខ្លះ បរិភោគតែផ្លែឈើ ដែល
ជ្រុះឯងខ្លះ បុគ្គលនោះ ស្លៀកដណ្តប់សំពត់សម្បកធ្មៃខ្លះ ស្លៀក
ដណ្តប់សំពត់ដែលគេលាយគ្នាខ្លះ ស្លៀកដណ្តប់សំពត់ដែលគេ
បោះបង់ពីសាកសពខ្លះ ស្លៀកដណ្តប់សំពត់បង្សុកូលខ្លះ ស្លៀក
ដណ្តប់សំពត់សម្បកឈើខ្លះ ស្លៀកដណ្តប់ស្បែកខ្លាខ្លះ ស្លៀក
ដណ្តប់ស្បែកខ្លាទាំងក្រចកខ្លះ ស្លៀកដណ្តប់សំពត់ស្បូវក្រាំងខ្លះ

[illegible]

[illegible]

ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ឱរព្ភិកោ ហោតិ សូករិកោ សាកុណិកោ មាគវិកោ លុទ្ទោ មច្ឆឃាតកោ ចោរោ ចោរឃាតកោ គោឃាតកោ ពន្ធនាគារិកោ យេ វា បនញ្ញេបិ កេចិ កុរូរកម្មន្តា ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ បរន្តបោ ហោតិ បរបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ បុគ្គលោ អត្តន្តបោ ច ហោតិ អត្តបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ បរន្តបោ ច បរបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បុគ្គលោ រាជា វា ហោតិ ខត្តិយោ មុទ្ធាភិសិត្តោ ព្រាហ្មណោ វា មហាសាលោ ។ សោ បុរត្ថិមេន នគរស្ស នវំ សន្ធាគារំ ការាបេត្វា កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា ខរាជិនំ និវាសេត្វា សប្បិតេលេន កាយំ អព្ភញ្ជិត្វា មិគវិសាណេន បិដ្ឋឹ កណ្ឌុវមានោ សន្ធាគារំ បវិសតិ សទ្ធឹ មហេសិយា ព្រាហ្មណេន ច បុរោហិតេន ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកសម្លាប់ចៀម ជាអ្នកសម្លាប់ជ្រូក សម្លាប់បក្សី សម្លាប់ម្រឹគ ជាព្រាន ជាអ្នកសម្លាប់ត្រី ជាចោរ ជាអ្នកសម្លាប់ចោរ ជាឃាតកគោ ឬពួកជនឯទៀតណាមួយ ដែលមានការងារអាក្រក់ (ដែលគេស្អប់) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលយ៉ាងនេះ ឈ្មោះថាបុគ្គលដុតកំដៅបុគ្គលដទៃ ប្រកបព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅបុគ្គលដទៃ ដោយប្រការដូច្នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលជាអ្នកដុតកំដៅខ្លួន ប្រកបព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅខ្លួនផង ជាអ្នកដុតកំដៅអ្នកដទៃ ប្រកបការព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅបុគ្គលដទៃផង តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាព្រះរាជា ជាក្សត្រិយ៍បានមុទ្ធាភិសេកហើយក្ដី ជាព្រាហ្មណ៍មហាសាលក្ដី បុគ្គលនោះ ចាប់ឲ្យគេសាងរោងយញ្ញថ្មី ខាងកើតនគរ រួចឲ្យគេកោរសក់ពុកមាត់ពុកចង្កាចេញ ហើយស្លៀកស្បែកខ្លាទាំងក្រចក លាបកាយដោយសប្បិនិងប្រេង ហើយយកស្នែងម្រឹគ អេះខ្នងខ្លួន ចូលទៅកាន់រោងយញ្ញ ជាមួយនឹងអគ្គមហេសី និងព្រាហ្មណ៍ បុរោហិត

សេហ អត្ថ អនេកសតាយ ភុត្តិយោ [illegible]
សេយ្យំ ការេត្វា ឯកាំ [illegible] យំ
ឯកស្មឹ ជលេ ទីរំ ហោតិ តេន [illegible] យាចេតិ យំ
ទុតិយស្មឹ ជលេ ទីរំ ហោតិ តេន [illegible] យាចេតិ
យំ តតិយស្មឹ ជលេ ទីរំ ហោតិ តេន [illegible]
មុខហិតោ យាចេតិ យំ ចតុត្ថស្មឹ ជលេ ទីរំ ហោតិ
តេន អគ្គិ ជុហតិ [illegible] យាចេតិ [illegible]
[illegible] ឯត្តកា ឧសភា ហញ្ញន្តុ យញ្ញត្ថាយ ឯត្តកា
វច្ឆតរា ហញ្ញន្តុ យញ្ញត្ថាយ ឯត្តកា វច្ឆតរិយោ ហញ្ញន្តុ
យញ្ញត្ថាយ ឯត្តកា អជា ហញ្ញន្តុ យញ្ញត្ថាយ
ឯត្តកា ឧរព្ភា ហញ្ញន្តុ យញ្ញត្ថាយ ឯត្តកា រុក្ខា ឆិជ្ជន្តុ
យូបត្ថាយ ឯត្តកា ទព្ភា លូយន្តុ ពរិហិសត្ថាយាតិ ។
យេបិស្ស តេ ហោន្តិ ទាសាតិ វា បេស្សាតិ
វា កម្មករាតិ វា តេបិ ទណ្ឌតជ្ជិតា ភយតជ្ជិតា
អស្សុមុខា រុទមានា បរិកម្មានិ ករោន្តិ ។

[illegible] ព្រាហ្មណ៍ [illegible] ដែលគេ [illegible] ញុំាងអគ្គិ [illegible] ដោយវិសេសនូវអគ្គិទីមួយ របស់ម្ចាស់មួយ ដែល [illegible] អគ្គិហោម ញុំាងអគ្គិតាំងឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ [illegible] វិសេសនូវអគ្គិទីពីរ ព្រាហ្មណ៍ បុរោហិត ញុំាងអគ្គិតាំងឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ [illegible] វិសេសនូវអគ្គិទីបី បានបូជាភ្លើងដោយវិសេសនូវ [illegible] ញុំាងអគ្គិតាំងឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដោយវិសេសនូវ [illegible] ព្រាហ្មណ៍នោះបានត្រាស់យ៉ាងនេះថា ពួកជនចូរសម្លាប់គោឈ្មោលប៉ុណ្ណេះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់យញ្ញ ចូរសម្លាប់គោស្ទាវប៉ុណ្ណេះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់យញ្ញ ចូរសម្លាប់មេគោជំទង់ប៉ុណ្ណេះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់យញ្ញ ចូរសម្លាប់ពពែប៉ុណ្ណេះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់យញ្ញ ចូរសម្លាប់ចៀមប៉ុណ្ណេះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់យញ្ញ ចូរកាប់ឈើប៉ុណ្ណេះ ដើម្បីប្រយោជន៍ជាបង្គោលយញ្ញ ចូរកាត់ស្មៅដំណេកទន្ទ្រាយប៉ុណ្ណេះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់យញ្ញ ។ ជនទាំងឡាយណាក្តី ជាខ្ញុំក្តី ជាអ្នកបម្រើក្តី ជាអ្នកធ្វើការងារក្តី ជនទាំងនោះ ក្រោះតែគេគំរាមដោយអាជ្ញា ត្រូវភ័យគ្របសង្កត់ហើយ ក៏មានមុខប្រឡាក់ដោយទឹកភ្នែក យំ ធ្វើការងារទាំងឡាយ ។

ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ អត្តន្តបោ ច ហោតិ អត្តបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ បរន្តបោ ច បរបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ បុគ្គលោ នេវ អត្តន្តបោ ហោតិ ន អត្តបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ ន បរន្តបោ ន បរបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ ។ សោ ន អត្តន្តបោ ន បរន្តបោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ និច្ឆាតោ និព្វុតោ សីតីភូតោ សុខប្បដិសំវេទី ព្រហ្មភូតេន អត្តនា វិហរតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ តថាគតោ លោកេ ឧប្បជ្ជតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា សោ ឥមំ លោកំ សទេវកំ សមារកំ សព្រហ្មកំ សស្សមណព្រាហ្មណឹ បជំ សទេវមនុស្សំ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទេតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកដុតកំដៅខ្លួន ប្រកបព្យាយាម ក្នុង(គ្រឿង)ដុតកំដៅខ្លួនផង ជាអ្នកដុតកំដៅបុគ្គលដទៃ ប្រកបព្យាយាម ក្នុង(គ្រឿង)ដុតកំដៅបុគ្គលដទៃផង យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមិនជាអ្នកដុតកំដៅខ្លួន មិនប្រកបព្យាយាម ក្នុង(គ្រឿង)ដុតកំដៅខ្លួន មិនជាអ្នកដុតកំដៅបុគ្គលដទៃ មិនប្រកបព្យាយាម ក្នុង(គ្រឿង)ដុតកំដៅបុគ្គលដទៃ តើដូចម្តេច ។ បុគ្គលនោះ មិនជាអ្នកដុតកំដៅខ្លួន មិនជាអ្នកដុតកំដៅបុគ្គលដទៃនោះឯង ជាបុគ្គលមិនមានតណ្ហា(គ្រឿង)នៃ(ស្រេកឃ្លាន) រលត់កិលេស មានសន្តានត្រជាក់ ទទួលសេចក្តីសុខជាប្រក្រតី នៅប្រកបដោយ(សេចក្តីប្រសើរ) ដោយចិត្តដ៏ប្រសើរក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះតថាគតកើតឡើងក្នុងលោកនេះ (ព្រះអង្គជាអរហន្ត) ដោយត្រាស់ដឹងដោយព្រះអង្គឯង ជាព្រះសុគត (ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវត្រៃលោក) ព្រះអង្គប្រសើរបំផុត ជាសារថីទូន្មានបុរសដែលគួរទូន្មាន ជាសាស្តានៃទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ (ព្រះអង្គត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ច) លែងវិលមកកាន់ភពថ្មីទៀត កើតឡើងក្នុងលោកនេះ (ព្រះអង្គធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់) ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តមរបស់ព្រះអង្គ នូវលោកនេះ (ព្រមទាំងទេវលោក) មារលោក (ព្រហ្មលោក) ព្រមទាំងសត្វ (ព្រមទាំងសមណៈនិងព្រាហ្មណ៍) ទាំងមនុស្សជាសម្មតិទេព និងមនុស្សដ៏សេស ហើយក៏ទ្រង់ប្រកាសប្រាប់ ។

[illegible]

---

(១) [illegible]

[illegible]

ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ អត្តន្តបោ ច ហោតិ អត្តបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ បរន្តបោ ច បរបរិ-តាបនានុយោគមនុយុត្តោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ បុគ្គលោ នេវ អត្តន្តបោ ហោតិ ន អត្តបរិតាបនានុ-យោគមនុយុត្តោ ន បរន្តបោ ន បរបរិតាបនានុយោ-គមនុយុត្តោ ។ សោ ច អនត្តន្តបោ អបរន្តបោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ និច្ឆាតោ និព្វុតោ សីតីភូតោ សុខប្បដិ-សំវេទី ព្រហ្មភូតេន អត្តនា វិហរតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ តថាគតោ លោកេ ឧប្បជ្ជតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា ។ សោ ឥមំ លោកំ សទេវកំ សមារកំ សព្រហ្មកំ សស្សមណព្រាហ្មណិំ បជំ សទេវ-មនុស្សំ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទេតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាអ្នកដុតកំដៅខ្លួន ប្រកបព្យាយាម ក្នុងគ្រឿងដុតកំដៅខ្លួនផង ជាអ្នកដុតកំដៅបុគ្គលដទៃ ប្រកបព្យាយាម ក្នុងគ្រឿងដុតកំដៅបុគ្គលដទៃផង យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលមិនជាអ្នកដុតកំដៅខ្លួន មិនប្រកបព្យាយាម ក្នុងគ្រឿងដុតកំដៅខ្លួន មិនជាអ្នកដុតកំដៅបុគ្គលដទៃ មិនប្រកបព្យាយាម ក្នុងគ្រឿងដុតកំដៅបុគ្គលដទៃ តើដូចម្តេច ។ បុគ្គលនោះ មិនជាអ្នកដុតកំដៅខ្លួន មិនជាអ្នកដុតកំដៅបុគ្គលដទៃ ទាន់នោះឯង ជាអ្នកអស់តណ្ហា គ្រឿងស្រេកឃ្លាន រលត់កិលេស មានសេចក្តីត្រជាក់ សោយសេចក្តីសុខ ប្រសើរ សម្រេចសម្រាន្តនៅ ដោយចិត្តដ៏ប្រសើរដូចព្រហ្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះតែព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ត្រាស់ដឹងនូវគុណ ដោយវិជ្ជានិងចរណៈ ជាព្រះសុគត ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវត្រៃលោក ព្រះអង្គប្រសើរបំផុត ជាសារថីទូន្មាននូវបុរសដែលគួរទូន្មាន ជាសាស្តាទាំងទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ចធម៌ ទ្រង់លែងបែរមកកាន់ភពថ្មីទៀត កើតឡើងក្នុងលោកនេះ ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយបញ្ញាដ៏ឧត្តមរបស់ព្រះអង្គឯង នូវលោកនេះ ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ព្រមទាំងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ ទាំងមនុស្សជាសម្មតិទេព និងមនុស្សដ៏សេស ហើយសំដែងប្រាប់ប្រកាស ។

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (១) [illegible]

[illegible]

---

១ [illegible]

[illegible] ហើយ [illegible]

[illegible] ហើយ [illegible]

[illegible] ដើម្បីបំបែកពួក [illegible] ឡើយ

[illegible] ហើយ [illegible]

[illegible] ដើម្បីបំបែកពួក [illegible] ឡើយ [illegible]

[illegible] ហើយ [illegible]

[illegible]

សមគ្គារាមោ សមគ្គរតោ សមគ្គនន្ទី សមគ្គករណឹ វាចំ ភាសិតា ហោតិ ផរុសំ វាចំ បហាយ ផរុសាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ យា សា វាចា នេលា កណ្ណសុខា បេមនីយា ហទយង្គមា បោរី ពហុជនកន្តា ពហុជនមនាបា តថារូបឹ វាចំ ភាសិតា ហោតិ សម្ផប្បលាបំ បហាយ សម្ផប្បលាបា បដិវិរតោ ហោតិ កាលវាទី ភូតវាទី អត្ថវាទី ធម្មវាទី វិនយវាទី និធានវតឹ វាចំ ភាសិតា កាលេន សាបទេសំ បរិយន្តវតឹ អត្ថសំហិតំ ។ សោ ពីជគាមភូតគាមសមារម្ភា បដិវិរតោ ហោតិ ឯកភត្តិកោ ហោតិ រត្តូបរតោ វិរតោ វិកាលភោជនា នច្ចគីតវាទិតវិសូកទស្សនា បដិវិរតោ ហោតិ មាលាគន្ធវិលេបនធារណមណ្ឌនវិភូសនដ្ឋានា បដិវិរតោ ហោតិ ឧច្ចាសយនមហាសយនា បដិវិរតោ ហោតិ ជាតរូបរជតប្បដិគ្គហណា បដិវិរតោ ហោតិ អាមកធញ្ញប្បដិគ្គហណា បដិវិរតោ ហោតិ អាមកមំសប្បដិគ្គហណា បដិវិរតោ ហោតិ

ត្រេកអរក្នុងពួកដែលព្រមព្រៀង រីករាយក្នុងពួកដែលព្រមព្រៀង ជាអ្នកពោលពាក្យដែលធ្វើពួកឲ្យព្រមព្រៀងគ្នា លះបង់នូវផរុសវាចា វៀរស្រឡះចាកផរុសវាចា ពោលពាក្យដែលឥតទោស ជាសុខដល់ត្រចៀក គួរស្រឡាញ់ ចូលទៅកាន់ហឫទ័យ ជាសំដីអ្នកក្រុង ជាទីត្រេកអររបស់ជនច្រើននាក់ ជាទីពេញចិត្តរបស់ជនច្រើននាក់ គឺពោលតែពាក្យបែបនោះ លះបង់នូវសម្ផប្បលាបៈ វៀរស្រឡះចាកសម្ផប្បលាបៈ ជាអ្នកពោលពាក្យតាមកាល ពោលតែពាក្យដែលពិតប្រាកដ ពោលតែពាក្យដែលមានប្រយោជន៍ ពោលតែពាក្យដែលជាធម៌ ពោលតែពាក្យដែលជាវិន័យ ពោលតែពាក្យមានខ្លឹមសារជាទីតាំងរក្សាទុក គួរតាមកាល ប្រកបដោយហេតុត្រឹមត្រូវ មានទីបំផុត ប្រកបដោយប្រយោជន៍តាមកាលគួរ ។ ភិក្ខុនោះវៀរស្រឡះចាកកិរិយាធ្វើពីជគាមនិងភូតគាមឲ្យវិនាស ជាអ្នកបរិភោគភត្តតែមួយពេល វៀរចាកការបរិភោគក្នុងរាត្រី វៀរចាកភោជនក្នុងកាលខុស វៀរចាកការមើលរបាំច្រៀងប្រគំនឹងទីល្ខោន ដែលជាសត្រូវដល់កុសលធម៌ វៀរចាកការទ្រទ្រង់ការប្រដាប់ស្អិតស្អាងដោយផ្កាកម្រងនិងគ្រឿងក្រអូបនិងគ្រឿងលាបផ្សេងៗ វៀរចាកទីដេកខ្ពស់ និងទីដេកប្រសើរ វៀរចាកការទទួលនូវមាសនិងប្រាក់ វៀរចាកការទទួលនូវធញ្ញជាតិឆៅ វៀរចាកការទទួលសាច់ឆៅ

[illegible] បដិវិរតោ ហោតិ [illegible] បដិវិរតោ ហោតិ [illegible] បដិវិរតោ ហោតិ [illegible] បដិវិរតោ ហោតិ [illegible] បដិវិរតោ ហោតិ [illegible] បដិវិរតោ ហោតិ [illegible] បដិវិរតោ ហោតិ [illegible] បដិវិរតោ ហោតិ [illegible] បដិវិរតោ ហោតិ ។ [illegible] ហោតិ [illegible] ហោតិ [illegible] ។

[illegible]

សោ ឥមិនា អរិយេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ អជ្ឈត្តំ អនវជ្ជសុខំ បដិសំវេទេតិ ។ សោ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ នានុព្យញ្ជនគ្គាហី យត្វាធិករណមេនំ ចក្ខុន្ទ្រិយំ អសំវុតំ វិហរន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវេយ្យុំ តស្ស សំវរាយ បដិបជ្ជតិ រក្ខតិ ចក្ខុន្ទ្រិយំ ចក្ខុន្ទ្រិយេ សំវរំ អាបជ្ជតិ ។ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា... ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា... ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា... កាយេន ផោដ្ឋព្វំ ផុសិត្វា... មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ នានុព្យញ្ជនគ្គាហី យត្វាធិករណមេនំ មនិន្ទ្រិយំ អសំវុតំ វិហរន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវេយ្យុំ តស្ស សំវរាយ បដិបជ្ជតិ រក្ខតិ មនិន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយេ សំវរំ អាបជ្ជតិ ។ សោ ឥមិនា អរិយេន ឥន្ទ្រិយសំវរេន សមន្នាគតោ អជ្ឈត្តំ អព្យាសេកសុខំ បដិសំវេទេតិ ។

បុគ្គលនោះ ប្រកបដោយសីលក្ខន្ធដ៏ប្រសើរនេះ ហើយទទួលសេចក្ដីសុខដែលមិនមានទោស ក្នុងសន្ដានខ្លួន ។ បុគ្គលនោះបានឃើញរូបដោយចក្ខុហើយ តែមិនកាន់យកនូវនិមិត្ត មិនកាន់យកនូវអនុព្យញ្ជនៈ អភិជ្ឈានិងទោមនស្ស ជាអកុសលធម៌ដ៏លាមក គប្បីគ្របសង្កត់នូវបុគ្គល ដែលមិនសង្រួមចក្ខុន្ទ្រិយនុ៎ះ ព្រោះហេតុមិនសង្រួមចក្ខុន្ទ្រិយណា ក៏ប្រតិបត្តិដើម្បីសង្រួមចក្ខុន្ទ្រិយនោះ រក្សាចក្ខុន្ទ្រិយ ដល់នូវការសង្រួមក្នុងចក្ខុន្ទ្រិយ ។ បានឮសំឡេងដោយត្រចៀក... បានធុំក្លិនដោយច្រមុះ... បានទទួលរសដោយអណ្ដាត.. បានពាល់ត្រូវផ្សព្វដោយកាយ .. បានដឹងច្បាស់នូវធម្មារម្មណ៍ដោយចិត្តហើយ តែមិនកាន់យកនូវនិមិត្ត មិនកាន់យកនូវអនុព្យញ្ជនៈ អភិជ្ឈានិងទោមនស្ស ជាអកុសលធម៌ដ៏លាមក គប្បីគ្របសង្កត់បុគ្គល ដែលមិនសង្រួមមនិន្ទ្រិយនុ៎ះ ព្រោះហេតុតែមិនសង្រួមមនិន្ទ្រិយណា ក៏ប្រតិបត្តិដើម្បី សង្រួមមនិន្ទ្រិយនោះ រក្សាមនិន្ទ្រិយ ដល់នូវការសង្រួមក្នុងមនិន្ទ្រិយ ។ បុគ្គលនោះប្រកបដោយការសង្រួមឥន្ទ្រិយដ៏ប្រសើរនេះ រមែងទទួលសុខដែលមិនច្រឡូក ដោយកិលេសជាខាងក្នុង ។

សោ អភិក្កន្តេ បដិក្កន្តេ សម្បជានការី ហោតិ អាលោកិតេ វិលោកិតេ សម្បជានការី ហោតិ សម្មិញ្ជិតេ បសារិតេ សម្បជានការី ហោតិ សង្ឃាដិបត្តចីវរធារណេ សម្បជានការី ហោតិ អសិតេ បីតេ ខាយិតេ សាយិតេ សម្បជានការី ហោតិ ឧច្ចារបស្សាវកម្មេ សម្បជានការី ហោតិ គតេ ឋិតេ និសិន្នេ សុត្តេ ជាគរិតេ ភាសិតេ តុណ្ហីភាវេ សម្បជានការី ហោតិ ។ សោ ឥមិនា ច អរិយេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ឥមិនា ច អរិយេន ឥន្ទ្រិយសំវរេន សមន្នាគតោ ឥមិនា ច អរិយេន សតិសម្បជញ្ញេន សមន្នាគតោ[1] វិវិត្តំ សេនាសនំ ភជតិ អរញ្ញំ រុក្ខមូលំ បព្វតំ កន្ទរំ គិរិគុហំ សុសានំ វនបត្ថំ អព្ភោកាសំ បលាលបុញ្ជំ ។ សោ បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតប្បដិក្កន្តោ និសីទតិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ឧជុំ កាយំ បណិធាយ បរិមុខំ សតឹ ឧបដ្ឋបេត្វា ។ សោ អភិជ្ឈំ លោកេ បហាយ

១ ន. ឱ. ម. (ឥមិនា ច អរិយេន សន្តុដ្ឋិយា សមន្នាគតោ) ទិស្សតិ ។

បុគ្គលនោះជាអ្នកធ្វើនូវការដឹងខ្លួន ក្នុងការឈានទៅមុខនិងការឈានថយក្រោយ ជាអ្នកធ្វើនូវការដឹងខ្លួន ក្នុងការមើលទៅមុខ និងមើលឆ្វេងស្តាំ ជាអ្នកធ្វើនូវការដឹងខ្លួន ក្នុងការបត់ចូលនិងលាចេញ ជាអ្នកធ្វើនូវការដឹងខ្លួន ក្នុងការទ្រទ្រង់នូវសង្ឃាដិ បាត្រនិងចីវរ ជាអ្នកធ្វើនូវការដឹងខ្លួន ក្នុងការបរិភោគ ផឹក ទំពាស៊ីនិងជញ្ជក់ ជាអ្នកធ្វើនូវការដឹងខ្លួន ក្នុងការបន្ទោបង់ឧច្ចារបស្សាវកម្ម ជាអ្នកធ្វើនូវការដឹងខ្លួន ក្នុងការដើរ ឈរ អង្គុយ ដេក ភ្ញាក់ពីដេក និយាយ នៅស្ងៀម ។ បុគ្គលនោះប្រកបដោយសីលក្ខន្ធដ៏ប្រសើរនេះផង ប្រកបដោយឥន្ទ្រិយសំវរៈ ដ៏ប្រសើរនេះផង ប្រកបដោយសតិនិងសម្បជញ្ញៈដ៏ប្រសើរនេះផង សេពគប់នូវសេនាសនៈស្ងាត់គឺ ព្រៃ ម្លប់ឈើ ភ្នំ ជ្រោះភ្នំ គុហាភ្នំ ព្រៃស្មសាន ដងព្រៃ ទីវាល និងគំនរចំបើង ។ លុះបុគ្គលនោះត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាតក្នុងវេលាខាងក្រោយភត្តហើយ ក៏អង្គុយពែនភ្នែនតាំងកាយឲ្យត្រង់ ប្រុងស្មារតីឲ្យមានមុខឆ្ពោះ (ទៅរកកម្មដ្ឋាន) ។ បុគ្គលនោះលះបង់នូវអភិជ្ឈាក្នុងលោក

វិគតាភិជ្ឈេន ចេតសា វិហរតិ អភិជ្ឈាយ ចិត្តំ
បរិសោធេតិ ព្យាបាទប្បទោសំ បហាយ អព្យា-
បន្នចិត្តោ វិហរតិ សព្វបាណភូតហិតានុកម្បី
ព្យាបាទប្បទោសា ចិត្តំ បរិសោធេតិ ថីនមិទ្ធំ
បហាយ វិគតថីនមិទ្ធោ វិហរតិ អាលោកសញ្ញី
សតោ សម្បជានោ ថីនមិទ្ធា ចិត្តំ បរិសោធេតិ
ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ បហាយ អនុទ្ធតោ វិហរតិ អជ្ឈត្តំ
វូបសន្តចិត្តោ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចា ចិត្តំ បរិសោធេតិ
វិចិកិច្ឆំ បហាយ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិហរតិ អកថំកថី
កុសលេសុ ធម្មេសុ វិចិកិច្ឆាយ ចិត្តំ បរិសោ-
ធេតិ ។ សោ ឥមេ បញ្ច នីវរណេ បហាយ
ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណេ
វិវិច្ចេវ កាមេហិ ។ បេ ។ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ
វិហរតិ ។ សោ ឯវំ សមាហិតេ ចិត្តេ
បរិសុទ្ធេ បរិយោទាតេ អនង្គណេ វិគតូបក្កិលេសេ
មុទុភូតេ កម្មនិយេ ឋិតេ អានេញ្ជប្បត្តេ
បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណាយ ចិត្តំ អភិនិន្នាមេតិ

មានចិត្តប្រាសចាកអភិជ្ឈា ជំរះចិត្តចាកអភិជ្ឈា លះបង់នូវព្យាបាទនិង
សេចក្តីប្រទូស្ត មានចិត្តមិនព្យាបាទ មានសេចក្តីអនុគ្រោះ ដោយ
ប្រយោជន៍ ដល់សត្វមានជីវិតទាំងពួង ជំរះចិត្តចាកព្យាបាទនិងសេចក្តី
ប្រទូស្ត លះបង់នូវថីនមិទ្ធៈ គឺសេចក្តីងងុយងោកងក់ មានថីនមិទ្ធៈទៅ
ប្រាសហើយ មានសេចក្តីសំគាល់នូវពន្លឺ មានស្មារតី មានសេចក្តីដឹង
ខ្លួន ជំរះចិត្តចាកថីនមិទ្ធៈ លះបង់នូវឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចៈ គឺសេចក្តីរាយមាយសោយ
ក្តៅ មិនមានចិត្តរាយមាយ មានចិត្តស្ងប់ស្ងាត់ ក្នុងសន្តាន ជំរះចិត្តចាក
ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចៈ លះបង់នូវវិចិកិច្ឆា គឺសេចក្តីសង្ស័យ មានចិត្តឆ្លងផុតចាក
វិចិកិច្ឆា មិនមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកុសលធម៌ ជំរះចិត្តចាកវិចិកិច្ឆា ។
ភិក្ខុនោះ លះបង់នូវនីវរណៈទាំង ៥ នេះ ដែលជាឧបក្កិលេសនៃចិត្ត
ជាគ្រឿងធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យថយកំឡាំង ស្ងប់ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។
ចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន សម្រេចសម្រាន្តនៅ ដោយឥរិយាបថទាំង ៤ ។
ភិក្ខុនោះកាលបើចិត្តដំកល់មាំ បរិសុទ្ធ ផូរផង់ មិនមានទីទួលគឺកិលេស
មានឧបក្កិលេសទៅប្រាស មានសភាពជាចិត្តទន់ភ្លន់ គួរដល់ការងារកម្ម
ជាចិត្តតាំងនៅ បានដល់នូវការមិនញាប់ញ័រទៅតាមអារម្មណ៍ យ៉ាងនេះហើយ
ក៏បង្អោនចិត្តទៅ ដើម្បីបុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ គឺប្រាជ្ញាជា
គ្រឿងរលឹកឃើញនូវខន្ធ ដែលសត្វធ្លាប់អាស្រ័យនៅហើយ ក្នុងកាលមុន

សោ អនេកវិហិតំ បុព្វេនិវាសំ អនុស្សរតិ សេយ្យថីទំ ឯកម្បិ ជាតឹ ទ្វេបិ ជាតិយោ តិស្សោបិ ជាតិយោ ចតស្សោបិ ជាតិយោ បញ្ចបិ ជាតិយោ ទសបិ ជាតិយោ វីសម្បិ ជាតិយោ តឹសម្បិ ជាតិយោ ចត្តាឡីសម្បិ ជាតិយោ បញ្ញាសម្បិ ជាតិយោ ជាតិសតម្បិ ជាតិសហស្សម្បិ ជាតិសតសហស្សម្បិ អនេកេបិ សំវដ្ដកប្បេ អនេកេបិ វិវដ្ដកប្បេ អនេកេបិ សំវដ្ដវិវដ្ដកប្បេ អមុត្រាសឹ ឯវំនាមោ ឯវំគោត្តោ ឯវំវណ្ណោ ឯវមាហារោ ឯវំសុខទុក្ខប្បដិសំវេទី ឯវមាយុបរិយន្តោ សោ តតោ ចុតោ អមុត្រ ឧទបាទឹ តត្រាបាសឹ ឯវំនាមោ ឯវំគោត្តោ ឯវំវណ្ណោ ឯវមាហារោ ឯវំសុខទុក្ខប្បដិសំវេទី ឯវមាយុបរិយន្តោ សោ តតោ ចុតោ ឥធូបបន្នោ ឥតិ សាការំ សឧទ្ទេសំ អនេកវិហិតំ បុព្វេនិវាសំ អនុស្សរតិ

បុគ្គលនោះ រមែងរលឹកតាមនូវបុព្វេនិវាស គឺខន្ធដែលមនុស្សសត្វធ្លាប់អាស្រ័យនៅហើយ ក្នុងកាលមុនជាច្រើនប្រការ ការរលឹកបាននោះតើដូចម្តេច គឺរលឹកបាន ១ ជាតិខ្លះ ២ ជាតិខ្លះ ៣ ជាតិខ្លះ ៤ ជាតិខ្លះ ៥ ជាតិខ្លះ ១០ ជាតិខ្លះ ២០ ជាតិខ្លះ ៣០ ជាតិខ្លះ ៤០ ជាតិខ្លះ ៥០ ជាតិខ្លះ ១០០ ជាតិខ្លះ ១ ពាន់ជាតិខ្លះ ១ សែនជាតិខ្លះ អស់សំវដ្តកប្ប គឺកប្បដែលវិនាសជាច្រើនខ្លះ អស់វិវដ្តកប្ប គឺកប្បដែលចំរើនជាច្រើនខ្លះ អស់សំវដ្តវិវដ្តកប្ប គឺកប្បវិនាសនិងកប្បចំរើនជាច្រើនខ្លះថា អាត្មាអញ បានកើតក្នុងភពឯណោះ មានឈ្មោះយ៉ាងនេះ មានគោត្រយ៉ាងនេះ មានសម្បុរយ៉ាងនេះ មានអាហារយ៉ាងនេះ បានទទួលសុខនិងទុក្ខយ៉ាងនេះ មានកំណត់អាយុត្រឹមប៉ុណ្ណេះ លុះអាត្មាអញ ច្យុតចាកភពនោះហើយ ទៅកើតក្នុងភពឯណោះ ដែលអាត្មាអញ បានទៅកើតក្នុងភពនោះ មានឈ្មោះយ៉ាងនេះ មានគោត្រយ៉ាងនេះ មានសម្បុរយ៉ាងនេះ មានអាហារយ៉ាងនេះ បានទទួលសុខនិងទុក្ខយ៉ាងនេះ មានកំណត់អាយុត្រឹមប៉ុណ្ណេះ លុះអាត្មាអញ ច្យុតចាកភពនោះហើយ ទើបបានមកកើតក្នុងភពនេះដូច្នេះ រលឹកតាមនូវបុព្វេនិវាសជាច្រើនប្រការ ព្រមទាំងអាការគឺសម្បុរនិងអាហារជាដើម ព្រមទាំងឧទ្ទេស គឺឈ្មោះនិងគោត្រកុល ដោយប្រការដូច្នេះឯង

សោ ឯវំ សមាហិតេ ចិត្តេ បរិសុទ្ធេ បរិយោទាតេ អនង្គណេ វិគតូបក្កិលេសេ មុទុភូតេ កម្មនិយេ ឋិតេ អានេញ្ជប្បត្តេ សត្តានំ ចុតូបបាតញាណាយ ចិត្តំ អភិនិន្នាមេតិ សោ ទិព្វេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន សត្តេ បស្សតិ ចវមានេ ឧបបជ្ជមានេ ហីនេ បណីតេ សុវណ្ណេ ទុព្វណ្ណេ សុគតេ ទុគ្គតេ យថាកម្មូបគេ សត្តេ បជានាតិ ឥមេ វត ភោន្តោ សត្តា កាយទុច្ចរិតេន សមន្នាគតា វចីទុច្ចរិតេន សមន្នាគតា មនោទុច្ចរិតេន សមន្នាគតា អរិយានំ ឧបវាទកា មិច្ឆាទិដ្ឋិកា មិច្ឆាទិដ្ឋិកម្មសមាទានា តេ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា អបាយំ ទុគ្គតឹ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបន្នា ឥមេ វា បន ភោន្តោ សត្តា កាយសុចរិតេន សមន្នាគតា វចីសុចរិតេន សមន្នាគតា មនោសុចរិតេន សមន្នាគតា អរិយានំ អនុបវាទកា សម្មាទិដ្ឋិកា សម្មាទិដ្ឋិកម្មសមាទានា តេ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា សុគតឹ សគ្គំ លោកំ ឧបបន្នាតិ

បុគ្គលនោះ កាលបើចិត្តដ៏តំកល់មាំ បរិសុទ្ធ ផូរផង់ មិនមានទីទួលគឺកិលេស ប្រាសចាកឧបក្កិលេស មានសភាពជាចិត្តទន់ភ្លន់ គួរដល់ការងារ ជាចិត្តនឹងនឹង ដល់នូវការមិនកំរើក ទៅតាមអារម្មណ៍យ៉ាងនេះហើយ គឺបង្អោនចិត្តទៅ ដើម្បីចុតូបបាតញ្ញាណ គឺប្រាជ្ញាជាគ្រឿងដឹងនូវចុតិនិងបដិសន្ធិនៃសត្វទាំងឡាយ បុគ្គលនោះមានចក្ខុដូចជាទិព្វដ៏បរិសុទ្ធស្អាត កន្លងបង់នូវចក្ខុ ជារបស់មនុស្សធម្មតា បានឃើញនូវសត្វទាំងឡាយ ដែលច្យុតនឹងកើតឡើង ថោកទាបនឹងឧត្តម មានសម្បុរល្អ មានសម្បុរអាក្រក់ មានគតិល្អ មានគតិអាក្រក់ រមែងដឹងច្បាស់នូវពួកសត្វដែលប្រព្រឹត្តទៅ តាមកម្មរបស់ខ្លួនថា អើហ្ន៎ សត្វពួកនេះប្រកបដោយកាយទុច្ចរិត ប្រកបដោយវចីទុច្ចរិត ប្រកបដោយមនោទុច្ចរិត ជាអ្នកតិះដៀលនូវព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ កាន់យកនូវអំពើជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ សត្វពួកនោះ លុះទំលាយនៃកាយស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតក្នុងតិរច្ឆាន ប្រេត អសុរកាយ នរក អើហ្ន៎ ចំណែកឯពួកសត្វនេះប្រកបដោយកាយសុចរិត ប្រកបដោយវចីសុចរិត ប្រកបដោយមនោសុចរិត ជាអ្នកមិនតិះដៀលនូវព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ជាសម្មាទិដ្ឋិ កាន់យកនូវអំពើជាសម្មាទិដ្ឋិ សត្វពួកនោះ លុះទំលាយនៃកាយស្លាប់ទៅ រមែងចូលទៅកាន់លោក គឺមនុស្សសុគតិ និងសួគ៌ដ៏ប្រ

ឥតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន សត្តេ បស្សតិ ចវមានេ ឧបបជ្ជមានេ ហីនេ បណីតេ សុវណ្ណេ ទុព្វណ្ណេ សុគតេ ទុគ្គតេ យថាកម្មូបគេ សត្តេ បជានាតិ ។ សោ ឯវំ សមាហិតេ ចិត្តេ បរិសុទ្ធេ បរិយោទាតេ អនង្គណេ វិគតូបក្កិលេសេ មុទុភូតេ កម្មនិយេ ឋិតេ អានេញ្ជប្បត្តេ អាសវានំ ខយញាណាយ ចិត្តំ អភិនិន្នាមេតិ ។ សោ ឥទំ ទុក្ខន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ អយំ ទុក្ខសមុទយោតិ យថាភូតំ បជានាតិ អយំ ទុក្ខនិរោធោតិ យថាភូតំ បជានាតិ អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទាតិ យថាភូតំ បជានាតិ ឥមេ អាសវាតិ យថាភូតំ បជានាតិ អយំ អាសវសមុទយោតិ យថាភូតំ បជានាតិ អយំ អាសវនិរោធោតិ យថាភូតំ បជានាតិ អយំ អាសវនិរោធគាមិនី បដិបទាតិ យថាភូតំ បជានាតិ ។

មានចក្ខុដូចជាទិព្វដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងបង់នូវចក្ខុរបស់មនុស្សធម្មតា បានឃើញពួកសត្វទាំងឡាយ ដែលច្យុត ដែលកើតឡើង ជាសត្វថោកទាប ដ៏ឧត្តម មានសម្បុរល្អ មានសម្បុរអាក្រក់ មានគតិល្អ មានគតិអាក្រក់ រមែងដឹងច្បាស់នូវពួកសត្វដែលប្រព្រឹត្តទៅ តាមកម្មរបស់ខ្លួន ដោយប្រការដូច្នេះ បុគ្គលនោះ កាលបើចិត្តតម្កល់មាំ បរិសុទ្ធ ផូរផង់ មិនមានទីទួលគឺកិលេស ប្រាសចាកឧបក្កិលេស មានសភាពជាចិត្តទន់ភ្លន់ គួរដល់ការងារកម្ម ជាចិត្តនឹងនឹង ដល់នូវការមិនកំរើកទៅ តាមលំណាំយ៉ាងនេះហើយ ក៏បង្អោនចិត្តទៅ ដើម្បីអាសវក្ខយញ្ញាណ គឺប្រាជ្ញាដឹងនូវធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃអាសវៈ បុគ្គលនោះ រមែងដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាទុក្ខ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាហេតុកើតឡើងនៃទុក្ខ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាទីរលត់ទុក្ខ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាបដិបទា ជាដំណើរទៅកាន់ទីរលត់ទុក្ខ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាអាសវៈ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាហេតុកើតឡើងនៃអាសវៈ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាទីរលត់នៃអាសវៈ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាបដិបទា ជាដំណើរទៅកាន់ទីរលត់នៃអាសវៈ ។

តស្ស ឯវំ ជានតោ ឯវំ បស្សតោ កាមាសវាបិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ ភវាសវាបិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ អវិជ្ជា-សវាបិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ វិមុត្តស្មឹ វិមុត្តមិតិ ញាណំ ហោតិ ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ នេវ អត្តន្តបោ ហោតិ ន អត្តបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ ន បរន្តបោ ន បរបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ ។ សោ ច អនត្តន្តបោ អបរន្តបោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ និច្ឆាតោ និព្វុតោ សីតីភូតោ សុខប្បដិសំវេទី ព្រហ្មភូតេន អត្តនា វិហរតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិន្តិ ។

កាលបើបុគ្គលនោះ ដឹងយ៉ាងនេះ ឃើញយ៉ាងនេះ ចិត្តក៏ផុតស្រឡះចាកកាមាសវៈផង ចិត្តក៏ផុតស្រឡះចាកភវាសវៈផង ចិត្តក៏ផុតស្រឡះចាកអវិជ្ជាសវៈផង កាលបើចិត្តផុតស្រឡះហើយ សេចក្តីដឹងក៏កើតឡើងថា ចិត្ត (នៃអាត្មាអញ) ផុតស្រឡះហើយ ដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈដែលអាត្មាអញបានប្រព្រឹត្តគ្រប់គ្រាន់ហើយ សោឡសកិច្ច អាត្មាអញ ក៏បានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គភាវនាកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលមិនជាអ្នកដុតកំដៅខ្លួន ទាំងមិនប្រកបព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកំដៅខ្លួន មិនជាអ្នកដុតកំដៅបុគ្គលដទៃ ទាំងមិនប្រកបព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកំដៅបុគ្គលដទៃ យ៉ាងនេះឯង ។ បុគ្គលដែលមិនដុតកំដៅខ្លួន ទាំងមិនដុតកំដៅបុគ្គលដទៃនោះ ជាបុគ្គលមិនមានតណ្ហាគ្រឿងស្រេកឃ្លាន រលត់ទុក្ខ ជាអ្នកមានសន្តានចិត្តដ៏ត្រជាក់ ទទួលតែសេចក្តីសុខ សម្រេចសម្រាន្តនៅ ដោយចិត្តដ៏ប្រសើរ ក្នុងកាលជាបច្ចុប្បន្ន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៤ ពួកនេះឯង មានប្រាកដនៅក្នុងលោក ។

(៤៨) តណ្ហំ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
សំសារំ [illegible] [illegible] [illegible] យាយ [illegible] [illegible]
ឧទ្ធំ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
សំសារំ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ។ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ។ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] តណ្ហា [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] យាយ [illegible] [illegible] ឧទ្ធំ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible](១) [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] សំសារំ [illegible] ។

១ [illegible] ។

(៤៨) [illegible]ទាំងឡាយ សត្វលោកនេះ ត្រូវតណ្ហាណា
[illegible]ហើយ មានសេចក្តី[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ដោយទឹកភ្នែក [illegible]
[illegible] [illegible]ទាំងឡាយ មិនដែល[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]ទាំងឡាយ
[illegible] [illegible] ៗ [illegible]ទាំងឡាយ [illegible]ទាំងឡាយ
[illegible] [illegible] [illegible] ដោយ[illegible] [illegible]
[illegible] ៗ [illegible]ទាំងនោះ [illegible]
[illegible] ៗ [illegible]
[illegible]ទាំងឡាយ [illegible]សត្វលោក ដែលតណ្ហាណា[illegible]ហើយ
មានសេចក្តី[illegible] [illegible] [illegible]
ដែល[illegible] ដោយទឹកភ្នែក [illegible]
[illegible]ទាំងឡាយ មិនដែល[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] តណ្ហា[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ៗ នោះ [illegible] ។

អដ្ឋារស ខោ បនិមានិ ភិក្ខវេ តណ្ហាវិចរិតានិ អជ្ឈត្តិកស្សុបាទាយ អដ្ឋារស តណ្ហាវិចរិតានិ ពាហិរស្សុបាទាយ ។ កតមានិ តានិ អដ្ឋារស តណ្ហាវិចរិតានិ អជ្ឈត្តិកស្សុបាទាយ ។ អស្មីតិ ភិក្ខវេ សតិ ឥត្ថស្មីតិ ហោតិ ឯវំស្មីតិ ហោតិ អញ្ញថាស្មីតិ ហោតិ អសស្មីតិ ហោតិ សាតស្មីតិ ហោតិ សន្តិ ហោតិ ឥត្ថំ សន្តិ ហោតិ ឯវំ សន្តិ ហោតិ អញ្ញថា សន្តិ ហោតិ អបិ(១) សន្តិ ហោតិ អបិ(១) ឥត្ថំ សន្តិ ហោតិ អបិ(១) ឯវំ សន្តិ ហោតិ អបិ(១)

១ ម. អបិហ ។ ម. អបិហំ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តណ្ហាវិចរិត (ការប្រព្រឹត្តទៅនៃតណ្ហា) ដែលអាស្រ័យ (ខន្ធបញ្ចកៈ) ខាងក្នុងនេះ មាន ១៨ តណ្ហាវិចរិត ដែលអាស្រ័យ (ខន្ធបញ្ចកៈ) ខាងក្រៅក៏មាន ១៨ ដែរ ។ តណ្ហាវិចរិតដែលអាស្រ័យ (ខន្ធបញ្ចកៈ) ខាងក្នុង ១៨ នោះ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានសេចក្ដីប្រកាន់ថា អាត្មាអញមានដូច្នេះ សេចក្ដីប្រកាន់ថា អាត្មាអញមាន ដោយប្រការដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្ដីប្រកាន់ថា អាត្មាអញមានយ៉ាងនេះ ក៏រមែងមាន សេចក្ដីប្រកាន់ថា អាត្មាអញមាន ដោយប្រការដទៃដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្ដីប្រកាន់ថា អាត្មាអញទៀងដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្ដីប្រកាន់ថា អាត្មាអញសូន្យដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្ដីប្រកាន់ថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្ដីប្រកាន់ថា សូមឲ្យអាត្មាអញមាន ដោយប្រការដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្ដីប្រកាន់ថា សូមឲ្យអាត្មាអញមាន យ៉ាងនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្ដីប្រកាន់ថា សូមឲ្យអាត្មាអញមាន ដោយប្រការដទៃដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្ដីប្រកាន់ថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានខ្លះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្ដីប្រកាន់ថា សូមឲ្យអាត្មាអញមាន ដោយប្រការខ្លះដូច្នេះខ្លះ ក៏រមែងមាន សេចក្ដីប្រកាន់ថា សូមឲ្យអាត្មាអញមាន យ៉ាងនេះខ្លះដូច្នេះ

អញ្ញថា សន្តិ ហោតិ ករិស្សន្តិ ហោតិ ឥត្ថំ ករិស្សន្តិ ហោតិ ឯវំ ករិស្សន្តិ ហោតិ អញ្ញថា ករិស្សន្តិ ហោតិ ។ ឥមានិ អដ្ឋារស តណ្ហាវិចរិតានិ អជ្ឈត្តិកស្សុបាទាយ ។ កតមានិ អដ្ឋារស តណ្ហាវិចរិតានិ ពាហិរស្សុបាទាយ ។ ឥមិនា អស្មីតិ [illegible] សតិ ឥមិនា ឥត្ថស្មីតិ ហោតិ ឥមិនា ឯវស្មីតិ ហោតិ ឥមិនា អញ្ញថាស្មីតិ ហោតិ ឥមិនា អសស្មីតិ ហោតិ ឥមិនា សតស្មីតិ ហោតិ ឥមិនា សន្តិ ហោតិ ឥមិនា ឥត្ថំ សន្តិ ហោតិ

ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូម្បីអាត្មាអញមាន ដោយប្រការដទៃទៀតដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញនឹងមាន ដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញនឹងមាន ដោយប្រការដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញនឹងមាន យ៉ាងនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញនឹងមាន ដោយប្រការដទៃដូច្នេះ ក៏រមែងមាន ។ ចំណែក ១៨ នេះ ជាតណ្ហាវិចរិត ដែលអាស្រ័យ (ខន្ធបញ្ចកៈ) ខាងក្នុង ។ តណ្ហាវិចរិត ១៨ ដែលអាស្រ័យ (ខន្ធបញ្ចកៈ) ខាងក្រៅ តើដូចម្តេច ។ [illegible] កាលបើមានសេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញមាន ដោយខន្ធនេះដូច្នេះ សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញមាន ដោយប្រការនេះ ដោយខន្ធនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញមាន យ៉ាងនេះ ដោយខន្ធនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញមាន ដោយប្រការដទៃ ដោយខន្ធនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញទៀង ដោយខន្ធនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញសូន្យ ដោយខន្ធនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូម្បីអាត្មាអញមាន ដោយខន្ធនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូម្បីអាត្មាអញមាន ដោយប្រការនេះ ដោយខន្ធនេះដូច្នេះ

ឥមិនា ឯវំ សន្តិ ហោតិ ឥមិនា អញ្ញថា សន្តិ ហោតិ ឥមិនា អបិ សន្តិ ហោតិ ឥមិនា អបិ ឥត្ថំ សន្តិ ហោតិ ឥមិនា អបិ ឯវំ សន្តិ ហោតិ ឥមិនា អបិ អញ្ញថា សន្តិ ហោតិ ឥមិនា ភវិស្សន្តិ ហោតិ ឥមិនា ឥត្ថំ ភវិស្សន្តិ ហោតិ ឥមិនា ឯវំ ភវិស្សន្តិ ហោតិ ឥមិនា អញ្ញថា ភវិស្សន្តិ ហោតិ ។ ឥមានិ អដ្ឋារស តណ្ហាវិចរិតានិ ពាហិរស្ស ឧបាទាយ ។ ឥតិ អដ្ឋារស តណ្ហាវិចរិតានិ អជ្ឈត្តិកស្ស ឧបាទាយ អដ្ឋារស តណ្ហាវិចរិតានិ ពាហិរស្ស ឧបាទាយ ។

ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឲ្យរបស់អញមានយ៉ាងនេះ ដោយខ្លួននេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឲ្យរបស់អញមាន ដោយប្រការដទៃ ដោយខ្លួននេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឲ្យរបស់អញមានខ្លះ ដោយខ្លួននេះ ដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឲ្យរបស់អញមានខ្លះ ដោយប្រការនេះ ដោយខ្លួននេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឲ្យរបស់អញមានយ៉ាងនេះខ្លះ ដោយខ្លួននេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឲ្យរបស់អញមានខ្លះ ដោយប្រការដទៃ ដោយខ្លួននេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា របស់អញនឹងមាន ដោយខ្លួននេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា របស់អញនឹងមាន ដោយប្រការដូច្នេះ ដោយខ្លួននេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា របស់អញនឹងមានយ៉ាងនេះ ដោយខ្លួននេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា របស់អញនឹងមាន ដោយប្រការដទៃ ដោយខ្លួននេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន ។ តាំង ១៨ នេះ ជាតណ្ហាវិចរិត ដែលអាស្រ័យ (ខន្ធបញ្ចកៈ) ខាងក្រៅ ។ តណ្ហាវិចរិតដែលអាស្រ័យ (ខន្ធបញ្ចកៈ) ខាងក្នុងមាន ១៨ នឹងតណ្ហាវិចរិតដែលអាស្រ័យ (ខន្ធបញ្ចកៈ) ខាងក្រៅ ១៨ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ឥមានិ ពាហិរំ ភិក្ខវេ អដ្ឋារស តណ្ហាវិចរិតានិ ឥតិ ឯវរូបានិ អតីតានិ អដ្ឋារស តណ្ហាវិចរិតានិ អនាគតានិ អដ្ឋារស តណ្ហាវិចរិតានិ បច្ចុប្បន្នានិ អដ្ឋារស តណ្ហាវិចរិតានិ អដ្ឋសតណ្ហាវិចរិតសតំ ហោតិ ។ អយំ ខោ សា ភិក្ខវេ តណ្ហា ជាលិនី សំសរិតា វិសដា វិសត្តិកា យាយ អយំ លោកោ ឧទ្ធស្តោ បរិយោនទ្ធោ តន្តាកុលកជាតោ គុឡាគុណ្ឋិកជាតោ មុញ្ជបព្វជភូតោ អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ សំសារំ នាតិវត្តតីតិ ។

(៨០) ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ(១) ជាយន្តិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ បេមា បេមំ ជាយតិ បេមា ទោសោ ជាយតិ ទោសា បេមំ ជាយតិ ទោសា ទោសោ ជាយតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ បេមា បេមំ ជាយតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ បុគ្គលស្ស ឥដ្ឋោ ហោតិ កន្តោ មនាបោ

១ ម. ចត្តារិ បេមានិ អត្ថិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កំណត់ដោយកាល តណ្ហាវិចរិតនេះ មាន ៣៦ មានសេចក្តីពិស្តារដូច្នេះ គឺតណ្ហាវិចរិតជាអតីត ៣៦ តណ្ហាវិចរិតជាអនាគត ៣៦ តណ្ហាវិចរិតជាបច្ចុប្បន្ន ៣៦ រួមជាតណ្ហាវិចរិត ១០៨ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វលោកនេះត្រូវតណ្ហាណា រួបរឹតឡើងហើយ ជាសត្វមានសភាពសាំញ៉ាំដូចជាដំបាញ ស្អកស្អាញដូចជាសំបុក ជាដើម ដែលត្បាញពាក់ព្រួចឡាក់ ដោយទឹកបាយ ពាក់ណាញ់ដូចជាស្មៅ ពោរពេញដីសស្មៅបាណកខ្សាយ មិនប្រព្រឹត្តកន្លងនូវអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត និងសង្សារបានឡើយ តណ្ហានេះឯងជាគ្រឿងជាប់ស្អិត សាយភាយប្រែបៃត្រាក់ផ្សាយទៅជាប់នៅ គឺអារម្មណ៍ផ្សេងៗ ។

(៨០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មជាត ៤ យ៉ាង រមែងកើតមាន ។ ធម្មជាត ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺសេចក្តីស្រឡាញ់កើត ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ ១ សេចក្តីប្រទូស្តកើត ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ ១ សេចក្តីស្រឡាញ់កើត ព្រោះសេចក្តីប្រទូស្ត ១ សេចក្តីប្រទូស្តកើត ព្រោះសេចក្តីប្រទូស្ត ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីស្រឡាញ់កើត ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលក្នុងលោកនេះ ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីពេញចិត្តរបស់បុគ្គល

តំ បរេ ឥដ្ឋេន កន្តេន មនាបេន សមុទាចរន្តិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ យោ ខោ ម្យាយំ បុគ្គលោ ឥដ្ឋោ កន្តោ មនាបោ តំ បរេ ឥដ្ឋេន កន្តេន មនាបេន សមុទាចរន្តីតិ សោ តេសុ បេមំ ជនេតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ បេមា បេមំ ជាយតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ បេមា ទោសោ ជាយតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ បុគ្គលស្ស ឥដ្ឋោ ហោតិ កន្តោ មនាបោ តំ បរេ អនិដ្ឋេន អកន្តេន អមនាបេន សមុទាចរន្តិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ យោ ខោ ម្យាយំ បុគ្គលោ ឥដ្ឋោ កន្តោ មនាបោ តំ បរេ អនិដ្ឋេន អកន្តេន អមនាបេន សមុទាចរន្តីតិ សោ តេសុ ទោសំ ជនេតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ បេមា ទោសោ ជាយតិ ។

ពួកជនដទៃក៏ប្រព្រឹត្ត ចំពោះបុគ្គលនោះ ដោយសេចក្តីប្រាថ្នា សេចក្តីត្រេកអរ សេចក្តីពេញចិត្ត ។ បុគ្គល (អ្នកចូលចិត្ត) នោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បុគ្គលណាដែលជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីពេញចិត្តរបស់អាត្មាអញ ពួកជនដទៃក៏ប្រព្រឹត្ត ចំពោះបុគ្គលនោះ ដោយសេចក្តីប្រាថ្នា សេចក្តីត្រេកអរ សេចក្តីពេញចិត្តដែរ បុគ្គលនោះក៏ញុំាងសេចក្តីស្រឡាញ់ ឲ្យកើតក្នុងពួកជនដទៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីស្រឡាញ់កើត ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីប្រទូស្តកើតមាន ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលក្នុងលោកនេះ ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីពេញចិត្តរបស់បុគ្គល ពួកជនដទៃក៏ប្រព្រឹត្ត ចំពោះបុគ្គលនោះ ដោយសេចក្តីមិនជាទីប្រាថ្នា មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីពេញចិត្ត ។ បុគ្គល (អ្នកចូលចិត្ត) នោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បុគ្គលណាដែលជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីពេញចិត្តរបស់អាត្មាអញ ពួកជនដទៃក៏ប្រព្រឹត្ត ចំពោះបុគ្គលនោះ ដោយសេចក្តីមិនជាទីប្រាថ្នា មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីពេញចិត្តសោះ បុគ្គលនោះក៏ញុំាងសេចក្តីប្រទូស្តឲ្យកើតក្នុងពួកជនដទៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីប្រទូស្តកើត ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ យ៉ាងនេះឯង ។

កថញ្ច ភិក្ខវេ ទោសា បេមំ ជាយតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ បុគ្គលស្ស អនិដ្ឋោ ហោតិ អកន្តោ អមនាបោ ។ តំ បរេ អនិដ្ឋេន អកន្តេន អមនាបេន សមុទាចរន្តិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ យោ ខោ ម្យាយំ បុគ្គលោ អនិដ្ឋោ អកន្តោ អមនាបោ តំ បរេ អនិដ្ឋេន អកន្តេន អមនាបេន សមុទាចរន្តីតិ ។ សោ តេសុ បេមំ ជនេតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ទោសា បេមំ ជាយតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ទោសា ទោសោ ជាយតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ បុគ្គលស្ស អនិដ្ឋោ ហោតិ អកន្តោ អមនាបោ ។ តំ បរេ ឥដ្ឋេន កន្តេន មនាបេន សមុទាចរន្តិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីស្រឡាញ់កើតឡើង ព្រោះសេចក្តីប្រទូស្ត តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលក្នុងលោកនេះ មិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីពេញចិត្តរបស់បុគ្គល ពួកជនដទៃតែងប្រព្រឹត្តចំពោះបុគ្គលនោះ ដោយសេចក្តីមិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីពេញចិត្ត ។ បុគ្គល (អ្នកមិនពេញចិត្ត) នោះ តែងមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បុគ្គលណា មិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីពេញចិត្ត របស់អាត្មាអញ ពួកជនដទៃតែងប្រព្រឹត្ត ចំពោះបុគ្គលនោះ ដោយសេចក្តីមិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីពេញចិត្តដែរ បុគ្គលនោះ ក៏ធ្វើសេចក្តីស្រឡាញ់ឲ្យកើត ក្នុងពួកជនដទៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីស្រឡាញ់កើត ព្រោះសេចក្តីប្រទូស្ត យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីប្រទូស្តកើត ព្រោះសេចក្តីប្រទូស្ត តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលក្នុងលោកនេះ មិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីពេញចិត្តរបស់បុគ្គល ពួកជនដទៃតែងប្រព្រឹត្ត ចំពោះបុគ្គលនោះ ដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីត្រេកអរ សេចក្តីពេញចិត្ត ។

តស្ស ឯវំ ហោតិ យោ ខោ ម្យាយំ បុគ្គលោ អនិដ្ឋោ អកន្តោ អមនាបោ តំ បរេ ឥដ្ឋេន កន្តេន មនាបេន សមុទាចរន្តីតិ សោ តេសុ ទោសំ ជនេតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ទោសា ទោសោ ជាយតិ ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារិ ជាយន្តិ ។

យស្មិំ ភិក្ខវេ សមយេ ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ ។បេ។ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ យំបិស្ស បេមា បេមំ ជាយតិ តំបិស្ស តស្មិំ សមយេ ន ហោតិ យោបិស្ស បេមា ទោសោ ជាយតិ សោបិស្ស តស្មិំ សមយេ ន ហោតិ យំបិស្ស ទោសា បេមំ ជាយតិ តំបិស្ស តស្មិំ សមយេ ន ហោតិ យោបិស្ស ទោសា ទោសោ ជាយតិ សោបិស្ស តស្មិំ សមយេ ន ហោតិ ។

បុគ្គល (ជាអ្នកមិនពេញចិត្ត) នោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បុគ្គលណា មិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីពេញចិត្តរបស់អាត្មាអញ ពួកជនដទៃតែងប្រព្រឹត្ត ចំពោះបុគ្គលនោះ ដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីត្រេកអរ សេចក្តីពេញចិត្តវិញ បុគ្គលនោះ ក៏ធ្វើសេចក្តីប្រទូស្តឲ្យកើត ក្នុងពួកជនដទៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីប្រទូស្តកើត ព្រោះសេចក្តីប្រទូស្ត យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មជាត ៤ យ៉ាងនេះឯង រមែងកើតមាន ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា ភិក្ខុស្ងប់ស្ងាត់ ចាកកាមទាំងឡាយ ។បេ។ ចូលដល់បឋមជ្ឈាន សម្រេចសម្រាន្តនៅ ដោយអិរិយាបថទាំង ៤ សេចក្តីស្រឡាញ់ឯណា កើតដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ក្តី សេចក្តីស្រឡាញ់នោះ ក៏មិនមានដល់ភិក្ខុនោះ ក្នុងសម័យនោះ សេចក្តីប្រទូស្តឯណា កើតដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ក្តី សេចក្តីប្រទូស្តនោះ ក៏មិនមានដល់ភិក្ខុនោះ ក្នុងសម័យនោះ សេចក្តីស្រឡាញ់ឯណា កើតដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះសេចក្តីប្រទូស្តក្តី សេចក្តីស្រឡាញ់នោះ ក៏មិនមានដល់ភិក្ខុនោះ ក្នុងសម័យនោះ សេចក្តីប្រទូស្តឯណា កើតដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះសេចក្តីប្រទូស្តក្តី សេចក្តីប្រទូស្តនោះ ក៏មិនមានដល់ភិក្ខុនោះ ក្នុងសម័យនោះ ។

យស្មឹ ភិក្ខវេ សមយេ ភិក្ខុ វិតក្កវិចារានំ វូបសមា ។បេ។ ទុតិយំ ឈានំ ។បេ។ តតិយំ ឈានំ ។បេ។ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ យំ បិស្ស បេមា បេមំ ជាយតិ តំ បិស្ស តស្មឹ សមយេ ន ហោតិ យោ បិស្ស បេមា ទោសោ ជាយតិ សោ បិស្ស តស្មឹ សមយេ ន ហោតិ យំ បិស្ស ទោសា បេមំ ជាយតិ តំ បិស្ស តស្មឹ សមយេ ន ហោតិ យោ បិស្ស ទោសា ទោសោ ជាយតិ សោ បិស្ស តស្មឹ សមយេ ន ហោតិ ។ យស្មឹ ភិក្ខវេ សមយេ ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តឹ បញ្ញាវិមុត្តឹ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា ភិក្ខុព្រោះរម្ងាប់នូវវិតក្កៈ និងវិចារៈ ទាំងឡាយ ។បេ។ បានដល់នូវទុតិយជ្ឈាន ។បេ។ នូវតតិយជ្ឈាន ។បេ។ បានដល់នូវចតុត្ថជ្ឈាន សម្រេចសម្រាន្តនៅ ដោយឥរិយាបថទាំង ៤ សេចក្តីស្រឡាញ់ឯណា កើតដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ក្តី សេចក្តីស្រឡាញ់នោះ មិនមានដល់ភិក្ខុនោះ ក្នុងសម័យនោះ សេចក្តីប្រទូស្តឯណា កើតដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ក្តី សេចក្តីប្រទូស្តនោះ មិនមានដល់ភិក្ខុនោះ ក្នុងសម័យនោះ សេចក្តីស្រឡាញ់ឯណា កើតដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះសេចក្តីប្រទូស្តក្តី សេចក្តីស្រឡាញ់នោះ មិនមានដល់ភិក្ខុនោះ ក្នុងសម័យនោះ សេចក្តីប្រទូស្តឯណា កើតដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះសេចក្តីប្រទូស្តក្តី សេចក្តីប្រទូស្តនោះ មិនមានដល់ភិក្ខុនោះ ក្នុងសម័យនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា ភិក្ខុបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានដល់ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន នូវចេតោវិមុត្តិនិង បញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ

ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ យំ បិស្ស បេមា បេមំ ជាយតិ តំ បិស្ស បហីនំ ហោតិ ឧច្ឆិន្នមូលំ តាលាវត្ថុកតំ អនភាវំ កតំ អាយតឹ អនុប្បាទធម្មំ យោ បិស្ស បេមា ទោសោ ជាយតិ សោ បិស្ស បហីនោ ហោតិ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវំ កតោ អាយតឹ អនុប្បាទធម្មោ យំ បិស្ស ទោសា បេមំ ជាយតិ តំ បិស្ស បហីនំ ហោតិ ឧច្ឆិន្នមូលំ តាលាវត្ថុកតំ អនភាវំ កតំ អាយតឹ អនុប្បាទធម្មំ យោ បិស្ស ទោសា ទោសោ ជាយតិ សោ បិស្ស បហីនោ ហោតិ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវំ កតោ អាយតឹ អនុប្បាទធម្មោ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ នេវ ឧស្សេនេតិ ន បដិស្សេនេតិ ន ធូបាយតិ ន បជ្ជលតិ ន បជ្ឈាយតិ ។

សេចក្តីស្រឡាញ់ឯណា កើតដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ក្តី សេចក្តីស្រឡាញ់នោះ ភិក្ខុនោះក៏បានលះបង់ បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើឲ្យស្មើនឹងទីកើត ដូចជាទីកើតនៃដើមត្នោត បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាព លែងមានកំណើតតទៅទៀត ជាធម្មតា សេចក្តីប្រទូស្តឯណា កើតដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ក្តី សេចក្តីប្រទូស្តនោះ ភិក្ខុនោះក៏បានលះបង់ បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើឲ្យស្មើនឹងទីកើត ដូចជាទីកើតនៃដើមត្នោត បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាព លែងមានកំណើតតទៅទៀតជាធម្មតា សេចក្តីស្រឡាញ់ឯណា កើតដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះសេចក្តីប្រទូស្តក្តី សេចក្តីស្រឡាញ់នោះ ភិក្ខុនោះក៏បានលះបង់ បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើឲ្យស្មើនឹងទីកើតដូចជាទីកើតនៃដើមត្នោត បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាព លែងមានកំណើតតទៅទៀតជាធម្មតា សេចក្តីប្រទូស្តឯណាកើតដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះសេចក្តីប្រទូស្តក្តី សេចក្តីប្រទូស្តនោះ ភិក្ខុនោះក៏លះបង់ បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើឲ្យស្មើនឹងទីកើតដូចជាទីកើតនៃដើមត្នោត បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាព លែងមានកំណើតតទៅជាធម្មតា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ តថាគតហៅថា មិនលើកលើ មិនតបត មិនបញ្ចេញផ្សែង មិនឆេះ មិនសុះសៅ ។

កតមញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឧស្សេនេតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ រូបវន្តំ វា អត្តានំ អត្តនិ វា រូបំ រូបស្មឹ វា អត្តានំ វេទនំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ វេទនាវន្តំ វា អត្តានំ អត្តនិ វា វេទនំ វេទនាយ វា អត្តានំ សញ្ញំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ សញ្ញាវន្តំ វា អត្តានំ អត្តនិ វា សញ្ញំ សញ្ញាយ វា អត្តានំ សង្ខារេ អត្តតោ សមនុបស្សតិ សង្ខារវន្តំ វា អត្តានំ អត្តនិ វា សង្ខារេ សង្ខារេសុ វា អត្តានំ វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណស្មឹ វា អត្តានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឧស្សេនេតិ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ន ឧស្សេនេតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុរលាស់ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាឃើញនូវរូបថាជាខ្លួនខ្លះ ពិចារណាឃើញនូវខ្លួនថាមានរូបខ្លះ ពិចារណាឃើញនូវរូបថាតាំងនៅក្នុងខ្លួនខ្លះ ពិចារណាឃើញនូវខ្លួនថាតាំងនៅក្នុងរូបខ្លះ ពិចារណាឃើញនូវវេទនាថាជាខ្លួនខ្លះ ពិចារណាឃើញនូវខ្លួនថាមានវេទនាខ្លះ ពិចារណាឃើញនូវវេទនាថាតាំងនៅក្នុងខ្លួនខ្លះ ពិចារណាឃើញនូវខ្លួនថាតាំងនៅក្នុងវេទនាខ្លះ ពិចារណាឃើញនូវសញ្ញាថាជាខ្លួនខ្លះ ពិចារណាឃើញនូវខ្លួនថាមានសញ្ញាខ្លះ ពិចារណាឃើញនូវសញ្ញាថាតាំងនៅក្នុងខ្លួនខ្លះ ពិចារណាឃើញនូវខ្លួនថាតាំងនៅក្នុងសញ្ញាខ្លះ ពិចារណាឃើញនូវសង្ខារទាំងឡាយថាជាខ្លួនខ្លះ ពិចារណាឃើញនូវខ្លួនថាមានសង្ខារខ្លះ ពិចារណាឃើញនូវសង្ខារថាតាំងនៅក្នុងខ្លួនខ្លះ ពិចារណាឃើញនូវខ្លួនថាតាំងនៅក្នុងពួកសង្ខារខ្លះ ពិចារណាឃើញនូវវិញ្ញាណថាជាខ្លួនខ្លះ ពិចារណាឃើញនូវខ្លួនថាមានវិញ្ញាណខ្លះ ពិចារណាឃើញនូវវិញ្ញាណថាតាំងនៅក្នុងខ្លួនខ្លះ ពិចារណាឃើញនូវខ្លួនថាតាំងនៅក្នុងវិញ្ញាណខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុរលាស់ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនរលាស់ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ

ន រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ ន រូបវន្តំ វា អត្តានំ ន អត្តនិ វា រូបំ ន រូបស្មឹ វា អត្តានំ ន វេទនំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ ន វេទនាវន្តំ វា អត្តានំ ន អត្តនិ វា វេទនំ ន វេទនាយ វា អត្តានំ ន សញ្ញំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ ន សញ្ញាវន្តំ វា អត្តានំ ន អត្តនិ វា សញ្ញំ ន សញ្ញាយ វា អត្តានំ ន សង្ខារេ អត្តតោ សមនុបស្សតិ ន សង្ខារវន្តំ វា អត្តានំ ន អត្តនិ វា សង្ខារេ ន សង្ខារេសុ វា អត្តានំ ន វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ ន វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ ន អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ ន វិញ្ញាណស្មឹ វា អត្តានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ន ឧស្សេនេតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ បដិសេនេតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ

មិនពិចារណាឃើញរូបថាជាខ្លួនខ្លះ មិនពិចារណាឃើញខ្លួនថាមានរូបខ្លះ មិនពិចារណាឃើញរូបថាតាំងនៅក្នុងខ្លួនខ្លះ មិនពិចារណាឃើញខ្លួនថាតាំងនៅក្នុងរូបខ្លះ មិនពិចារណាឃើញវេទនាថាជាខ្លួនខ្លះ មិនពិចារណាឃើញខ្លួនថាមានវេទនាខ្លះ មិនពិចារណាឃើញវេទនាថាតាំងនៅក្នុងខ្លួនខ្លះ មិនពិចារណាឃើញខ្លួនថាតាំងនៅក្នុងវេទនាខ្លះ មិនពិចារណាឃើញសញ្ញាថាជាខ្លួនខ្លះ មិនពិចារណាឃើញខ្លួនថាមានសញ្ញាខ្លះ មិនពិចារណាឃើញសញ្ញា ថាតាំងនៅក្នុងខ្លួនខ្លះ មិនពិចារណាឃើញខ្លួនថាតាំងនៅក្នុងសញ្ញាខ្លះ មិនពិចារណាឃើញពួកសង្ខារថាជាខ្លួនខ្លះ មិនពិចារណាឃើញខ្លួន ថាមានសង្ខារខ្លះ មិនពិចារណាឃើញពួកសង្ខារថាតាំងនៅក្នុងខ្លួនខ្លះ មិនពិចារណាឃើញខ្លួនថាតាំងនៅក្នុងពួកសង្ខារខ្លះ មិនពិចារណាឃើញវិញ្ញាណថាជាខ្លួនខ្លះ មិនពិចារណាឃើញខ្លួនថាមានវិញ្ញាណខ្លះ មិនពិចារណាឃើញវិញ្ញាណថាតាំងនៅក្នុងខ្លួនខ្លះ មិនពិចារណាឃើញខ្លួនថាតាំងនៅក្នុងវិញ្ញាណខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនរលាស់ ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុរលាស់ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ

អក្កោសន្តំ បច្ចក្កោសតិ រោសន្តំ បដិរោសតិ ភណ្ឌន្តំ បដិភណ្ឌតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឧស្សាទេតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ន ឧស្សាទេតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អក្កោសន្តំ ន បច្ចក្កោសតិ រោសន្តំ ន បដិរោសតិ ភណ្ឌន្តំ ន បដិភណ្ឌតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ន ឧស្សាទេតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ធូមាយតិ ។ អស្មីតិ ភិក្ខវេ សតិ ឥត្ថស្មីតិ ហោតិ ឯវស្មីតិ ហោតិ អញ្ញថាស្មីតិ ហោតិ អសស្មីតិ ហោតិ សតស្មីតិ ហោតិ សន្តិ ហោតិ ឥត្ថំ សន្តិ ហោតិ ឯវំ សន្តិ ហោតិ អញ្ញថា សន្តិ ហោតិ

ជេរតបចំពោះបុគ្គលដែលជេរ ទឹងតបចំពោះបុគ្គលដែលទឹង ឈ្លោះតបចំពោះបុគ្គលដែលឈ្លោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកតបតដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនតបតតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មិនជេរតបចំពោះបុគ្គលដែលជេរ មិនទឹងតបចំពោះបុគ្គលដែលទឹង មិនឈ្លោះតបចំពោះបុគ្គលដែលឈ្លោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនតបតដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបញ្ចេញផ្សែងតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានសេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញមានដូច្នេះ សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញមានដោយប្រការនេះ ក៏តែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញមានយ៉ាងនេះដូច្នេះ ក៏តែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញមានដោយប្រការដទៃដូច្នេះ ក៏តែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញទៀងដូច្នេះ ក៏តែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញសូន្យដូច្នេះ ក៏តែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូម្បីអាត្មាអញមានដូច្នេះ ក៏តែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូម្បីអាត្មាអញមាន ដោយប្រការនេះដូច្នេះ ក៏តែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូម្បីអាត្មាអញមាន យ៉ាងនេះដូច្នេះ ក៏តែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូម្បីអាត្មាអញមាន ដោយប្រការដទៃដូច្នេះ ក៏តែងមាន

អបិ ហំសន្តិ ហោតិ អបិ ឥត្ថំ សន្តិ ហោតិ អបិ ឯវំ សន្តិ ហោតិ អបិ អញ្ញថា សន្តិ ហោតិ ភវិស្សន្តិ ហោតិ ឥត្ថំ ភវិស្សន្តិ ហោតិ ឯវំ ភវិស្សន្តិ ហោតិ អញ្ញថា ភវិស្សន្តិ ហោតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ទូវាយតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ន ទូវាយតិ ។ អស្មីតិ ភិក្ខវេ អសតិ ឥត្ថស្មីតិ ន ហោតិ ឯវស្មីតិ ន ហោតិ អញ្ញថាស្មីតិ ន ហោតិ អសស្មីតិ ន ហោតិ សតស្មីតិ ន ហោតិ សន្តិ ន ហោតិ

សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានខ្លួនដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឲ្យអាត្មាអញមាន ដោយប្រការនេះដូច្នេះខ្លះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានយ៉ាងនេះខ្លះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឲ្យអាត្មាអញមាន ដោយប្រការដទៃខ្លះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញនឹងមានដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញនឹងមាន ដោយប្រការនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញនឹងមានយ៉ាងនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញនឹងមាន ដោយប្រការដទៃដូច្នេះ ក៏រមែងមាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុរមែងបញ្ចេញផ្សែង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនបញ្ចេញផ្សែង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមិនមានសេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញមានដូច្នេះ សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញមានដោយប្រការនេះដូច្នេះ ក៏មិនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញមានយ៉ាងនេះដូច្នេះ ក៏មិនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញមាន ដោយប្រការដទៃដូច្នេះ ក៏មិនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញស្ងួតដូច្នេះ ក៏មិនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានដូច្នេះ ក៏មិនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឲ្យអាត្មាអញមាន ដោយប្រការនេះដូច្នេះ ក៏មិនមាន

ចតុក្កនិបាតេ មហាវគ្គោ បញ្ចមោ

ឥត្ថំ សន្តិ ច ហោតិ ឯវំ សន្តិ ច ហោតិ អញ្ញថា
សន្តិ ច ហោតិ អបិ សន្តិ ច ហោតិ អបិ ឥត្ថំ
សន្តិ ច ហោតិ អបិ ឯវំ សន្តិ ច ហោតិ អបិ
អញ្ញថា សន្តិ ច ហោតិ ភវិស្សន្តិ ច ហោតិ ឥត្ថំ
ភវិស្សន្តិ ច ហោតិ ឯវំ ភវិស្សន្តិ ច ហោតិ អញ្ញថា
ភវិស្សន្តិ ច ហោតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ
ភិក្ខុ ច ខ្លាសេតិ ។ កាលញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ
ចេតសិ ។ ឥមិនា អស្មីតិ ភិក្ខវេ សតិ
ឥមិនា ឥត្ថស្មីតិ ហោតិ ឥមិនា ឯវស្មីតិ ហោតិ

ចតុក្កនិបាត មហាវគ្គ ទី ៥

សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឲ្យអាត្មាអញមាន យ៉ាងនេះផង ក៏មិនមាន
សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឲ្យអាត្មាអញមាន យ៉ាងនេះផង ក៏មិន
មានសេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឲ្យអាត្មាអញមាន ដោយប្រការដទៃផង
ក៏មិនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឲ្យអាត្មាមានខ្លួនផង ក៏មិនមាន
សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឲ្យអាត្មាអញមាន ដោយប្រការនេះផងខ្លះ
ក៏មិនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឲ្យអាត្មាអញមាន យ៉ាងនេះ
ខ្លួនផង ក៏មិនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឲ្យអាត្មាអញមាន
ដោយប្រការដទៃខ្លួនផង ក៏មិនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញ
ទំនឹងមានផង ក៏មិនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញទំនឹងមាន
ដោយប្រការនេះផង ក៏មិនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញ
ទំនឹងមាន យ៉ាងនេះផង ក៏មិនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញ
ទំនឹងមាន ដោយប្រការដទៃផង ក៏មិនមាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុមិនធ្វើញាណបុញ្ញដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុនេះ គេស្ទើរស្អប ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានសេចក្តី
ប្រកាន់ថា អាត្មាអញមាន ដោយខន្ធនេះផង សេចក្តីប្រកាន់ថា
អាត្មាអញមាន ដោយប្រការនេះដោយខន្ធនេះផង ក៏កើតមាន សេចក្តី
ប្រកាន់ថា អាត្មាអញមានយ៉ាងនេះ ដោយខន្ធនេះផង ក៏កើតមាន ។

ឥមិនា អញ្ញថាស្មីតិ ហោតិ ឥមិនា អសស្មីតិ ហោតិ ឥមិនា សតស្មីតិ ហោតិ ឥមិនា សន្តិ ហោតិ ឥមិនា ឥត្ថំ សន្តិ ហោតិ ឥមិនា ឯវំ សន្តិ ហោតិ ឥមិនា អញ្ញថា សន្តិ ហោតិ ឥមិនា អបិ សន្តិ ហោតិ ឥមិនា អបិ ឥត្ថំ សន្តិ ហោតិ ឥមិនា អបិ ឯវំ សន្តិ ហោតិ ឥមិនា អបិ អញ្ញថា សន្តិ ហោតិ ឥមិនា ភវិស្សន្តិ ហោតិ ឥមិនា ឥត្ថំ ភវិស្សន្តិ ហោតិ

សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញមាន ដោយប្រការដទៃដោយខន្ធនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញទៀង ដោយខន្ធនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញសូន្យ ដោយខន្ធនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឱ្យអាត្មាអញមាន ដោយខន្ធនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឱ្យអាត្មាអញមាន ដោយប្រការនេះ ដោយខន្ធនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឱ្យអាត្មាអញមាន យ៉ាងនេះ ដោយខន្ធនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឱ្យអាត្មាអញមាន ដោយប្រការដទៃ ដោយខន្ធនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឱ្យអាត្មាអញមានខ្លះ ដោយខន្ធនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឱ្យអាត្មាអញមាន ដោយប្រការនេះខ្លះ ដោយខន្ធនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឱ្យអាត្មាអញមាន យ៉ាងនេះខ្លះ ដោយខន្ធនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូមឱ្យអាត្មាអញមាន ដោយប្រការដទៃខ្លះ ដោយខន្ធនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញនឹងមាន ដោយខន្ធនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញនឹងមាន ដោយប្រការនេះ ដោយខន្ធនេះដូច្នេះ ក៏រមែងមាន

ឥមិនា ឯវំ ភវិស្សន្តិ ហោតិ ឥមិនា អញ្ញថា ភវិស្សន្តិ ហោតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឧស្សេនេតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ន ឧស្សេនេតិ ។ ឥមិនា អស្មីតិ ភិក្ខវេ អសតិ ឥមិនា ឥត្ថស្មីតិ ន ហោតិ ឥមិនា ឯវស្មីតិ ន ហោតិ ឥមិនា អញ្ញថាស្មីតិ ន ហោតិ ឥមិនា អសស្មីតិ ន ហោតិ ឥមិនា សតស្មីតិ ន ហោតិ ឥមិនា សន្តិ ន ហោតិ ឥមិនា ឥត្ថំ សន្តិ ន ហោតិ ឥមិនា ឯវំ សន្តិ ន ហោតិ ឥមិនា អញ្ញថា សន្តិ ន ហោតិ ឥមិនា អបិ សន្តិ ន ហោតិ

សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញនឹងមានយ៉ាងនេះ ដោយខន្ធនេះផង ក៏កើតមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញនឹងមាន ដោយប្រការដទៃ ដោយខន្ធនេះផង ក៏កើតមាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រជុំ ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនប្រជុំ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមិនមានសេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញមាន ដោយខន្ធនេះផង សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញមាន ដោយប្រការនេះ ដោយខន្ធនេះផង គឺមិនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញមានយ៉ាងនេះ ដោយខន្ធនេះផង គឺមិនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញមាន ដោយប្រការដទៃ ដោយខន្ធនេះផង គឺមិនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញទៀង ដោយខន្ធនេះផង គឺមិនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា អាត្មាអញសូន្យ ដោយខន្ធនេះផង គឺមិនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូម្បីអាត្មាអញមាន ដោយខន្ធនេះផង គឺមិនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូម្បីអាត្មាអញមាន ដោយប្រការនេះដោយខន្ធនេះផង គឺមិនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូម្បីអាត្មាអញមានយ៉ាងនេះ ដោយខន្ធនេះផង គឺមិនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូម្បីអាត្មាអញមាន ដោយប្រការដទៃ ដោយខន្ធនេះផង គឺមិនមាន សេចក្តីប្រកាន់ថា សូម្បីអាត្មាអញមានខ្លះ ដោយខន្ធនេះផង គឺមិនមាន

ឥមិនា អស្មិ ឥត្ថំ សន្តិ ន ហោតិ ឥមិនា អស្មិ ឯវំ សន្តិ ន ហោតិ ឥមិនា អស្មិ អញ្ញថា សន្តិ ន ហោតិ ឥមិនា ភវិស្សន្តិ ន ហោតិ ឥមិនា ឥត្ថំ ភវិស្សន្តិ ន ហោតិ ឥមិនា ឯវំ ភវិស្សន្តិ ន ហោតិ ឥមិនា អញ្ញថា ភវិស្សន្តិ ន ហោតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ន បជ្ជលតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ បជ្ឈាយតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អស្មិមានោ បហីនោ ន ហោតិ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវំ កតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ បជ្ឈាយតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ន បជ្ឈាយតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អស្មិមានោ បហីនោ ហោតិ

សេចក្ដីប្រកាន់ថា សូម្បីតែអាត្មាអញមាន ដោយប្រការនេះ ដោយខ្លួនឯងដូច្នេះ ក៏មិនមាន សេចក្ដីប្រកាន់ថា សូម្បីតែអាត្មាអញមាន ដោយប្រការដទៃ ដោយខ្លួនឯងដូច្នេះ ក៏មិនមាន សេចក្ដីប្រកាន់ថា សូម្បីតែអាត្មាអញមាន ដោយប្រការដទៃ ដោយខ្លួនឯងដូច្នេះ ក៏មិនមាន សេចក្ដីប្រកាន់ថា អាត្មាអញនឹងមាន ដោយខ្លួនឯងដូច្នេះ ក៏មិនមាន សេចក្ដីប្រកាន់ថា អាត្មាអញនឹងមាន ដោយប្រការនេះ ដោយខ្លួនឯងដូច្នេះ ក៏មិនមាន សេចក្ដីប្រកាន់ថា អាត្មាអញនឹងមាន យ៉ាងនេះ ដោយខ្លួនឯងដូច្នេះ ក៏មិនមាន សេចក្ដីប្រកាន់ថា អាត្មាអញនឹងមាន ដោយប្រការដទៃ ដោយខ្លួនឯងដូច្នេះ ក៏មិនមាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនឆេះ ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុសញ្ជប់សញ្ជឹង តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អស្មិមានះ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មិនបានលះបង់ តាំងមិនបានផ្ដាច់ឫស មិនធ្វើឲ្យដូចជាទីកើតនៃដើមត្នោត មិនធ្វើឲ្យវិនាស លែងកើតតទៅអស្មិមាននេះ មិនមែនជាមិនមានកំណើត តទៅទៀតជាធម្មតា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុសញ្ជប់សញ្ជឹង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនសញ្ជប់សញ្ជឹង តើដូចម្ដេច ។

ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវំ កតោ អាយតឹ អនុប្បាទធម្មោ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ន ធូបាយតីតិ ។

មហាវគ្គោ បញ្ចមោ ។

ចតុត្ថោ បណ្ណាសកោ សមត្តោ ។

តស្សុទ្ទានំ

សោតានុគតំ ឋានំ ភទ្ទិយ
សាមុគិ ច វប្ប សាឡ្ហា ច
មល្លិកា អត្តន្តបោ
តណ្ហា បេមេន ច ទសា តេតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អស្មិមានះ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានលះបង់ ទាំងផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់ ធ្វើឲ្យដូចជាទីកើតនៃដើមត្នោត ធ្វើឲ្យដែលដល់នូវបែបភាពដាច់អស្មិមានះ មិនមានកំណើតតទៅទៀតជាធម្មតា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនសញ្ជប់សញ្ជឹង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

មហាវគ្គ ទី ៥ ។

ចប់ បណ្ណាសក ទី ៤ ។

ឧទ្ទាននៃមហាវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីការមិនសឹកនៃធម៌ដែលបានចុះតាមត្រចៀក ១ អំពីហេតុ ៤ យ៉ាង ១ អំពីភទ្ទិយលិច្ឆវី ១ អំពីសាមុគិយបុត្ត ក្សត្រិយ៍កោលិយឈ្មោះសាមុគិយ ១ អំពីវប្បសក្យៈ ១ អំពីសាឡ្ហលិច្ឆវី ១ អំពីមល្លិកាទេវី ១ អំពីបុគ្គលអ្នកក្តៅក្រហាយ កំដៅខ្លួន ១ អំពីតណ្ហា ១ អំពីសេចក្តីស្រឡាញ់ ១ រួមជា ១០ ប្រការ ។

បណ្ណាសកសង្គហិតា វគ្គា

សប្បុរិសវគ្គោ បឋមោ

(៩១) អសប្បុរិសញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរញ្ច សប្បុរិសញ្ច សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរញ្ច តំ សុណាថ សាធុកំ មនសិករោថ ភាសិស្សាមីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ ។ ភគវា ឯតទវោច កតមោ ច ភិក្ខវេ អសប្បុរិសោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បាណាតិបាតី ហោតិ អទិន្នាទាយី ហោតិ កាមេសុ មិច្ឆាចារី ហោតិ មុសាវាទី ហោតិ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាយី ហោតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អសប្បុរិសោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតី ហោតិ បរញ្ច បាណាតិបាតេ សមាទបេតិ

បណ្ណាសកសង្គហិតវគ្គ

សប្បុរិសវគ្គ ទី ១

(៩១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវអសប្បុរសផង នូវអសប្បុរសដែលក្រៃលែងជាងអសប្បុរសផង នូវសប្បុរសផង នូវសប្បុរសដែលក្រៃលែងជាងសប្បុរសផង ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរស្តាប់នូវពាក្យនោះ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយប្រពៃចុះ តថាគតនឹងសំដែង ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកានៃព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកសម្លាប់សត្វ កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ ប្រព្រឹត្តខុស ក្នុងកាមទាំងឡាយ និយាយពាក្យកុហក ផឹកនូវទឹកស្រវឹងគឺសុរានិងមេរ័យ ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា អសប្បុរស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអសប្បុរសដែលក្រៃលែងជាងអសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកសម្លាប់សត្វដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការសម្លាប់សត្វផង

អត្តនា ច អទិន្នាទាយី ហោតិ បរញ្ច អទិន្នាទានេ សមាទបេតិ អត្តនា ច កាមេសុ មិច្ឆាចារី ហោតិ បរញ្ច កាមេសុ មិច្ឆាចារេ សមាទបេតិ អត្តនា ច មុសាវាទី ហោតិ បរញ្ច មុសាវាទេ សមាទបេតិ អត្តនា ច សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាយី ហោតិ បរញ្ច សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានេ សមាទបេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ សប្បុរិសោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ កាមេសុ មិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតោ ហោតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សប្បុរិសោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច បាណាតិបាតា វេរមណិយា សមាទបេតិ

កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឱ្យ ដោយខ្លួនឯងផង ជំរុញបុគ្គលដទៃ ក្នុងការកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឱ្យផង ប្រព្រឹត្តខុស ក្នុងកាមទាំងឡាយដោយខ្លួនឯងផង ជំរុញបុគ្គលដទៃ ក្នុងការប្រព្រឹត្តខុស ក្នុងកាមទាំងឡាយផង និយាយកុហក ដោយខ្លួនឯងផង ជំរុញបុគ្គលដទៃ ក្នុងការនិយាយកុហកផង ផឹកទឹកស្រវឹង គឺសុរានិងមេរ័យ ជាទីតាំងនៃសេចក្ដីប្រមាទ ដោយខ្លួនឯងផង ជំរុញបុគ្គលដទៃ ក្នុងការផឹកទឹកស្រវឹង គឺសុរានិងមេរ័យ ជាទីតាំងនៃសេចក្ដីប្រមាទផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា អសប្បុរសដ៏ក្រៃលែង ជាងអសប្បុរស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរស តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកវៀរចាកការសម្លាប់សត្វ វៀរចាកការកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឱ្យ វៀរចាកការប្រព្រឹត្តខុស ក្នុងកាមទាំងឡាយ វៀរចាកការនិយាយកុហក វៀរចាកការផឹកទឹកស្រវឹងគឺសុរានិងមេរ័យ ជាទីតាំងនៃសេចក្ដីប្រមាទ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សប្បុរស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរសដ៏ក្រៃលែង ជាងសប្បុរស តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកវៀរចាកការសម្លាប់សត្វ ដោយខ្លួនឯងផង ជំរុញបុគ្គលដទៃ ក្នុងការវៀរចាកការសម្លាប់សត្វផង

អត្តនា ច អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច អទិន្នាទានា វេរមណិយា សមាទបេតិ អត្តនា ច កាមេសុ មិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច កាមេសុ មិច្ឆាចារា វេរមណិយា សមាទបេតិ អត្តនា ច មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច មុសាវាទា វេរមណិយា សមាទបេតិ អត្តនា ច សុរាមេរយ-មជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច សុរាមេរយ-មជ្ជប្បមាទដ្ឋានា វេរមណិយា សមាទបេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោតិ ។

[៨២] អសប្បុរិសញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរញ្ច សប្បុរិសញ្ច សប្បុរិ-សេន សប្បុរិសតរញ្ច តំ សុណាថ សាធុកំ មនសិករោថ ភាសិស្សាមីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ ។ ភគវា ឯតទវោច កតមោ ច ភិក្ខវេ អសប្បុរិសោ ។

វៀរចាកការកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ ដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការវៀរចាកការកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យផង វៀរចាកការប្រព្រឹត្តខុស ក្នុងកាមទាំងឡាយដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការវៀរចាកការប្រព្រឹត្តខុស ក្នុងកាមទាំងឡាយផង វៀរចាកការនិយាយកុហក ដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការវៀរចាកការនិយាយកុហកផង វៀរចាកការផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរានិងមេរ័យ ជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការវៀរចាកការផឹកនូវទឹកស្រវឹងគឺសុរានិងមេរ័យ ជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សប្បុរសក្រៃលែង ជាងសប្បុរស ។

[៨២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវអសប្បុរសផង នូវអសប្បុរសក្រៃលែង ជាងអសប្បុរសផង នូវសប្បុរសផង នូវសប្បុរសក្រៃលែង ជាងសប្បុរសផង ចំពោះអ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរស្តាប់នូវពាក្យនោះ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ដោយប្រពៃចុះ តថាគតនឹងសំដែង ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកានៃព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់-ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលអសប្បុរស តើដូចម្តេច ។

ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អស្សទ្ធោ ហោតិ អហិរិកោ ហោតិ អនោត្តប្បី ហោតិ អប្បស្សុតោ ហោតិ កុសីតោ ហោតិ មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ ទុប្បញ្ញោ ហោតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អសប្បុរិសោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច អស្សទ្ធោ ហោតិ បរញ្ច អស្សទ្ធិយេ(១) សមាទបេតិ អត្តនា ច អហិរិកោ ហោតិ បរញ្ច អហិរិកតាយ សមាទបេតិ អត្តនា ច អនោត្តប្បី ហោតិ បរញ្ច អនោត្តប្បេ(២) សមាទបេតិ អត្តនា ច អប្បស្សុតោ ហោតិ បរញ្ច អប្បស្សុតេ សមាទបេតិ អត្តនា ច កុសីតោ ហោតិ បរញ្ច កោសជ្ជេ សមាទបេតិ អត្តនា ច មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ បរញ្ច មុដ្ឋស្សច្ចេ សមាទបេតិ អត្តនា ច ទុប្បញ្ញោ ហោតិ បរញ្ច ទុប្បញ្ញតាយ សមាទបេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ សប្បុរិសោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ

១ ឱ. អស្សទ្ធាយ ។ ២ ឱ. អនោត្តប្បិតាយ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមិនមានសទ្ធា មិនខ្មាសបាប មិនខ្លាចបាប ជាអ្នកមិនចេះដឹង ខ្ជិលច្រអូស មិនមានស្មារតី មិនមានប្រាជ្ញា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា អសប្បុរស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអសប្បុរសលើសជាងអសប្បុរស តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមិនមានសទ្ធា ដោយខ្លួនឯងផង ញុំាងបុគ្គលដទៃ ក្នុងការមិនមានសទ្ធាផង មិនខ្មាសបាប ដោយខ្លួនឯងផង ញុំាងបុគ្គលដទៃផង ក្នុងការមិនខ្មាសបាបផង មិនខ្លាចបាប ដោយខ្លួនឯងផង ញុំាងបុគ្គលដទៃ ក្នុងការមិនខ្លាចបាបផង មិនចេះដឹង ដោយខ្លួនឯងផង ញុំាងបុគ្គលដទៃ ក្នុងការមិនចេះដឹងផង ខ្ជិលច្រអូសដោយខ្លួនឯង ញុំាងបុគ្គលដទៃ ក្នុងការខ្ជិលច្រអូសផង មិនមានស្មារតី ដោយខ្លួនឯងផង ញុំាងបុគ្គលដទៃ ក្នុងការមិនមានស្មារតីផង មិនមានប្រាជ្ញា ដោយខ្លួនឯងផង ញុំាងបុគ្គលដទៃ ក្នុងការមិនមានប្រាជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា អសប្បុរសលើសជាងអសប្បុរស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរស តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ

សទ្ធោ ហោតិ ហិរិមា ហោតិ ឱត្តប្បី ហោតិ ពហុស្សុតោ ហោតិ អារទ្ធវីរិយោ ហោតិ សតិមា ហោតិ បញ្ញវា ហោតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សប្បុរិសោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច សទ្ធាសម្បន្នោ ហោតិ បរញ្ច សទ្ធាសម្បទាយ សមាទបេតិ អត្តនា ច ហិរិមា ហោតិ បរញ្ច ហិរិមតាយ(១) សមាទបេតិ អត្តនា ច ឱត្តប្បី ហោតិ បរញ្ច ឱត្តប្បេ សមាទបេតិ អត្តនា ច ពហុស្សុតោ ហោតិ បរញ្ច ពាហុសច្ចេ សមាទបេតិ អត្តនា ច អារទ្ធវីរិយោ ហោតិ បរញ្ច វីរិយារម្ភេ សមាទបេតិ អត្តនា ច ឧបដ្ឋិតស្សតិ ហោតិ បរញ្ច សតិប្បដ្ឋានេ សមាទបេតិ អត្តនា ច បញ្ញាសម្បន្នោ ហោតិ បរញ្ច បញ្ញាសម្បទាយ សមាទបេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោ ។

១ ម. ហិរិមន្តេ ។ ឱ. ហិរិសម្បទាយ ។

ជាអ្នកមានសទ្ធា ខ្មាសបាប ខ្លាចបាប ចេះដឹងច្រើន ប្រារព្ធព្យាយាម មានស្មារតី មានប្រាជ្ញា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សប្បុរស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរសលើសជាងសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសទ្ធា ដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការបរិបូណ៌ដោយសទ្ធាផង ខ្មាសបាបដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការខ្មាសបាបផង ខ្លាចបាបដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការខ្លាចបាបផង ចេះដឹងច្រើនដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការចេះដឹងច្រើនផង ប្រារព្ធព្យាយាមដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការប្រារព្ធព្យាយាមផង មានស្មារតីដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការមានស្មារតីផង បរិបូណ៌ដោយប្រាជ្ញាដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការបរិបូណ៌ដោយប្រាជ្ញាផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សប្បុរសលើសជាងសប្បុរស ។

[៨៣] អសប្បុរិសញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរញ្ច សប្បុរិសញ្ច សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរញ្ច តំ សុណាថ ។ បេ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ អសប្បុរិសោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បាណាតិបាតី ហោតិ អទិន្នាទាយី ហោតិ កាមេសុ មិច្ឆាចារី ហោតិ មុសាវាទី ហោតិ បិសុណាវាចោ ហោតិ ផរុសាវាចោ ហោតិ សម្ផប្បលាបី ហោតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អសប្បុរិសោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតី ហោតិ បរញ្ច បាណាតិបាតេ សមាទបេតិ អត្តនា ច អទិន្នាទាយី ហោតិ បរញ្ច អទិន្នាទានេ សមាទបេតិ អត្តនា ច កាមេសុ មិច្ឆាចារី ហោតិ បរញ្ច កាមេសុ មិច្ឆាចារេ សមាទបេតិ អត្តនា ច មុសាវាទី ហោតិ បរញ្ច មុសាវាទេ សមាទបេតិ អត្តនា ច បិសុណាវាចោ ហោតិ

(៨៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវអសប្បុរសផង នូវអសប្បុរសដ៏ក្រៃលែងជាងអសប្បុរសផង នូវសប្បុរសផង នូវសប្បុរសដ៏ក្រៃលែងជាងសប្បុរសផង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយ ស្តាប់នូវពាក្យនោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកសម្លាប់សត្វ កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ ប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ និយាយពាក្យកុហក និយាយពាក្យញុះញង់ និយាយពាក្យទ្រគោះ និយាយពាក្យរោយរាយ ឥតប្រយោជន៍ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា អសប្បុរស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអសប្បុរសដ៏ក្រៃលែងជាងអសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកសម្លាប់សត្វដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការសម្លាប់សត្វផង កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យផង ប្រព្រឹត្តខុស ក្នុងកាមទាំងឡាយដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការប្រព្រឹត្តខុស ក្នុងកាមទាំងឡាយផង និយាយពាក្យកុហកដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការនិយាយពាក្យកុហកផង និយាយពាក្យញុះញង់ដោយខ្លួនឯងផង

បរញ្ច បិសុណាយ វាចាយ សមាទបេតិ អត្តនា ច ផរុសវាចោ ហោតិ បរញ្ច ផរុសាយ វាចាយ សមាទបេតិ អត្តនា ច សម្ផប្បលាបី ហោតិ បរញ្ច សម្ផប្បលាបេ សមាទបេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ សប្បុរិសោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ កាមេសុ មិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ បិសុណាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ ផរុសាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ សម្ផប្បលាបា បដិវិរតោ ហោតិ ៘ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សប្បុរិសោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច បាណាតិបាតា វេរមណិយា សមាទបេតិ អត្តនា ច អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច អទិន្នាទានា វេរមណិយា សមាទបេតិ

ទាំងនាំបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការនិយាយពាក្យញុះញង់ផង និយាយពាក្យទ្រគោះដោយខ្លួនឯងផង ទាំងនាំបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការនិយាយពាក្យទ្រគោះផង និយាយពាក្យរោយរាយ ឥតប្រយោជន៍ដោយខ្លួនឯងផង ទាំងនាំបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការនិយាយពាក្យរោយរាយ ឥតប្រយោជន៍ផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា អសប្បុរសក្រៃលែងជាងអសប្បុរស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកវៀរចាកការសម្លាប់សត្វ វៀរចាកការកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ វៀរចាកការប្រព្រឹត្តខុស ក្នុងកាមទាំងឡាយ វៀរចាកការនិយាយពាក្យកុហក វៀរចាកការនិយាយពាក្យញុះញង់ វៀរចាកការនិយាយពាក្យទ្រគោះ វៀរចាកការនិយាយពាក្យរោយរាយឥតប្រយោជន៍ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សប្បុរស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរសក្រៃលែងជាងសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកវៀរចាកសម្លាប់សត្វដោយខ្លួនឯងផង ទាំងនាំបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការវៀរចាកសម្លាប់សត្វផង វៀរចាកការកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការវៀរចាកកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យផង

អត្តនា ច កាមេសុ មិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច កាមេសុ មិច្ឆាចារា វេរមណិយា សមាទបេតិ អត្តនា ច មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច មុសាវាទា វេរមណិយា សមាទបេតិ អត្តនា ច បិសុណាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច បិសុណាយ វាចាយ វេរមណិយា សមាទបេតិ អត្តនា ច ផរុសាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច ផរុសាយ វាចាយ វេរមណិយា សមាទបេតិ អត្តនា ច សម្ផប្បលាបា បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច សម្ផប្បលាបា វេរមណិយា សមាទបេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោតិ ។

(៥៦) អសប្បុរិសញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរញ្ច សប្បុរិសញ្ច សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរញ្ច តំ សុណាថ ។បេ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ អសប្បុរិសោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បាណាតិបាតី ហោតិ ។បេ។ អភិជ្ឈាលុ ហោតិ ព្យាបន្នចិត្តោ ហោតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។

វៀរចាកការប្រព្រឹត្តខុស ក្នុងកាមទាំងឡាយដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការវៀរចាកការប្រព្រឹត្តខុស ក្នុងកាមទាំងឡាយផង វៀរចាកការនិយាយពាក្យកុហកដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការវៀរចាកការនិយាយពាក្យកុហកផង វៀរចាកការនិយាយពាក្យញុះញង់ដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការវៀរចាកការនិយាយពាក្យញុះញង់ផង វៀរចាកការនិយាយពាក្យទ្រគោះដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការវៀរចាកការនិយាយពាក្យទ្រគោះផង វៀរចាកការនិយាយពាក្យរោយរាយ ឥតប្រយោជន៍ដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការវៀរចាកការនិយាយពាក្យរោយរាយ ឥតប្រយោជន៍ផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សប្បុរសដ៏ក្រៃលែងជាងសប្បុរស ។

(៥៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវអសប្បុរសផង នូវអសប្បុរសដ៏ក្រៃលែងជាងអសប្បុរសផង នូវសប្បុរសផង នូវសប្បុរសដ៏ក្រៃលែងជាងសប្បុរសផង ចំពោះអ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់ពាក្យនោះ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកសម្លាប់សត្វ ។បេ។ ច្រើនដោយអភិជ្ឈា មានចិត្តព្យាបាទ ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ។

អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អសប្បុរិសោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតី ហោតិ បរញ្ច បាណាតិបាតេ សមាទបេតិ ។ បេ ។ អត្តនា ច អភិជ្ឈាលុ ហោតិ បរញ្ច អភិជ្ឈាយ សមាទបេតិ អត្តនា ច ព្យាបន្នចិត្តោ ហោតិ បរញ្ច ព្យាបាទេ សមាទបេតិ អត្តនា ច មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ បរញ្ច មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ សប្បុរិសោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ ។ បេ ។ អនភិជ្ឈាលុ ហោតិ អព្យាបន្នចិត្តោ ហោតិ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សប្បុរិសោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច បាណាតិបាតា វេរមណិយា សមាទបេតិ ។ បេ ។ អត្តនា ច អនភិជ្ឈាលុ ហោតិ បរញ្ច អនភិជ្ឈាយ សមាទបេតិ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា អសប្បុរស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអសប្បុរសដ៏ក្រៃលែងជាងអសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកសម្លាប់សត្វដោយខ្លួនឯងផង ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងការសម្លាប់សត្វផង ។ បេ ។ ច្រើនទៅដោយអភិជ្ឈា ដោយខ្លួនឯងផង ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងអភិជ្ឈាផង មានចិត្តព្យាបាទ ដោយខ្លួនឯងផង ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងការព្យាបាទផង ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ដោយខ្លួនឯងផង ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងមិច្ឆាទិដ្ឋិផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា អសប្បុរសដ៏ក្រៃលែងជាងអសប្បុរស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកវៀរចាកការសម្លាប់សត្វ ។ បេ ។ មិនប្រែងដោយអភិជ្ឈា មិនមានចិត្តព្យាបាទ ជាសម្មាទិដ្ឋិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សប្បុរស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរសដ៏ក្រៃលែងជាងសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកវៀរចាកការសម្លាប់សត្វដោយខ្លួនឯងផង ដឹកនាំបុគ្គលដទៃក្នុងកិរិយាវៀរចាកការសម្លាប់សត្វផង ។ បេ ។ មិនប្រែងដោយអភិជ្ឈាដោយខ្លួនឯងផង ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងការមិនមានអភិជ្ឈាផង

អត្តនា ច អព្យាបន្នចិត្តោ ហោតិ បរញ្ច អព្យាបាទេ សមាទបេតិ អត្តនា ច សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ បរញ្ច សម្មាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោតិ ។

[៥៥] អសប្បុរិសញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរញ្ច សប្បុរិសញ្ច សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរញ្ច តំ សុណាថ ។ បេ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ អសប្បុរិសោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ មិច្ឆាសង្កប្បោ ហោតិ មិច្ឆាវាចោ ហោតិ មិច្ឆាកម្មន្តោ ហោតិ មិច្ឆាអាជីវោ ហោតិ មិច្ឆាវាយាមោ ហោតិ មិច្ឆាសតិ ហោតិ មិច្ឆាសមាធិ ហោតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អសប្បុរិសោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ បរញ្ច មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ អត្តនា ច មិច្ឆាសង្កប្បោ ហោតិ បរញ្ច មិច្ឆាសង្កប្បេ សមាទបេតិ អត្តនា ច មិច្ឆាវាចោ ហោតិ

មិនមានចិត្តព្យាបាទដោយខ្លួនឯងផង តាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការមិនមានព្យាបាទផង ជាសម្មាទិដ្ឋិដោយខ្លួនឯងផង តាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងសម្មាទិដ្ឋិផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សប្បុរសប្រសើរជាងសប្បុរស ។

(៥៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវអសប្បុរសផង នូវអសប្បុរសប្រសើរជាងអសប្បុរសផង នូវសប្បុរសផង នូវសប្បុរសប្រសើរជាងសប្បុរសផង ចំពោះអ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់នូវពាក្យនោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអសប្បុរសតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះជាអ្នកមានសេចក្តីយល់ឃើញខុស មានសេចក្តីត្រិះរិះខុស មានវាចាខុស មានការងារខុស មានការចិញ្ចឹមជីវិតខុស មានការព្យាយាមខុស មានសេចក្តីរលឹកខុស មានការតាំងចិត្តខុស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា អសប្បុរស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអសប្បុរសប្រសើរជាងអសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីយល់ឃើញខុសដោយខ្លួនឯងផង តាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងសេចក្តីយល់ឃើញខុសផង មានសេចក្តីត្រិះរិះខុសដោយខ្លួនឯងផង តាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងសេចក្តីត្រិះរិះខុសផង មានវាចាខុសដោយខ្លួនឯងផង

បរញ្ច មិច្ឆាវាចាយ សមាទបេតិ អត្តនា ច មិច្ឆាកម្មន្តោ ហោតិ បរញ្ច មិច្ឆាកម្មន្តេ សមាទបេតិ អត្តនា ច មិច្ឆាអាជីវោ ហោតិ បរញ្ច មិច្ឆាអាជីវេ សមាទបេតិ អត្តនា ច មិច្ឆាវាយាមោ ហោតិ បរញ្ច មិច្ឆាវាយាមេ សមាទបេតិ អត្តនា ច មិច្ឆាសតិ ហោតិ បរញ្ច មិច្ឆាសតិយា សមាទបេតិ អត្តនា ច មិច្ឆាសមាធិ ហោតិ បរញ្ច មិច្ឆាសមាធិម្ហិ សមាទបេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ សប្បុរិសោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ សម្មាសង្កប្បោ ហោតិ សម្មាវាចោ ហោតិ សម្មាកម្មន្តោ ហោតិ សម្មាអាជីវោ ហោតិ សម្មាវាយាមោ ហោតិ សម្មាសតិ ហោតិ សម្មាសមាធិ ហោតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សប្បុរិសោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ បរញ្ច សម្មាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ

ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងវាចាខុសផង មានការងារខុសដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការងារខុសផង មានការចិញ្ចឹមជីវិតខុសដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការចិញ្ចឹមជីវិតខុសផង មានការព្យាយាមខុសដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការព្យាយាមខុសផង មានសេចក្តីរលឹកខុសដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងសេចក្តីរលឹកខុសផង មានការតាំងចិត្តខុសដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការតាំងចិត្តខុសផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា អសប្បុរសក្រៃលែងជាងអសប្បុរស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីឃើញត្រូវ មានសេចក្តីត្រិះរិះត្រូវ មានវាចាត្រូវ មានការងារត្រូវ មានការចិញ្ចឹមជីវិតត្រូវ មានការព្យាយាមត្រូវ មានសេចក្តីរលឹកត្រូវ មានការតាំងចិត្តត្រូវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សប្បុរស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរសក្រៃលែងជាងសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីឃើញត្រូវដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការឃើញត្រូវផង

អត្តនា ច សម្មាសង្កប្បោ ហោតិ បរញ្ច សម្មាសង្កប្បេ សមាទបេតិ អត្តនា ច សម្មាវាចោ ហោតិ បរញ្ច សម្មាវាចាយ សមាទបេតិ អត្តនា ច សម្មាកម្មន្តោ ហោតិ បរញ្ច សម្មាកម្មន្តេ សមាទបេតិ អត្តនា ច សម្មាអាជីវោ ហោតិ បរញ្ច សម្មាអាជីវេ សមាទបេតិ អត្តនា ច សម្មាវាយាមោ ហោតិ បរញ្ច សម្មាវាយាមេ សមាទបេតិ អត្តនា ច សម្មាសតិ ហោតិ បរញ្ច សម្មាសតិយា សមាទបេតិ អត្តនា ច សម្មាសមាធិ ហោតិ បរញ្ច សម្មាសមាធិម្ហិ សមាទបេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោតិ ។

(៨៦) អសប្បុរិសញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរញ្ច សប្បុរិសញ្ច សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរញ្ច តំ សុណាថ ។ បេ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ អសប្បុរិសោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។ បេ ។ មិច្ឆាញាណី ហោតិ មិច្ឆាវិមុត្តិ ហោតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អសប្បុរិសោ ។

មានសេចក្តីត្រិះរិះត្រូវដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងសេចក្តីត្រិះរិះត្រូវផង មានវាចាត្រូវដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងវាចាត្រូវផង មានការងារត្រូវដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការងារត្រូវផង មានការចិញ្ចឹមជីវិតត្រូវដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការចិញ្ចឹមជីវិតត្រូវផង មានការព្យាយាមត្រូវដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការព្យាយាមត្រូវផង មានសេចក្តីរលឹកត្រូវដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងសេចក្តីរលឹកត្រូវផង មានការតាំងចិត្តត្រូវដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការតាំងចិត្តត្រូវផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សប្បុរសដ៏ក្រៃលែងជាងសប្បុរស ។

(៨៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវអសប្បុរសផង នូវអសប្បុរសដ៏ក្រៃលែងជាងអសប្បុរសផង នូវសប្បុរសផង នូវសប្បុរសដ៏ក្រៃលែងជាងសប្បុរសផង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយ ស្តាប់នូវពាក្យនោះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីយល់ខុស ។ បេ ។ មានញាណខុស មានការរួចខុស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា អសប្បុរស ។

កតមោ ច ភិក្ខវេ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ បរញ្ច មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ ។ បេ ។ អត្តនា ច មិច្ឆាញាណី ហោតិ បរញ្ច មិច្ឆាញាណេ សមាទបេតិ អត្តនា ច មិច្ឆាវិមុត្តិ ហោតិ បរញ្ច មិច្ឆាវិមុត្តិយា សមាទបេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ សប្បុរិសោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។ បេ ។ សម្មាញាណី ហោតិ សម្មាវិមុត្តិ ហោតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សប្បុរិសោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ បរញ្ច សម្មាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ ។ បេ ។ អត្តនា ច សម្មាញាណី ហោតិ បរញ្ច សម្មាញាណេ សមាទបេតិ អត្តនា ច សម្មាវិមុត្តិ ហោតិ បរញ្ច សម្មាវិមុត្តិយា សមាទបេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអសប្បុរសលើសលែងជាងអសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីឃើញខុសដោយខ្លួនឯងផង ជាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងសេចក្តីឃើញខុសផង ។ បេ ។ មានញាណខុសដោយខ្លួនឯងផង ជាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងញាណខុសផង មានការរួចខុសដោយខ្លួនឯងផង ជាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការរួចខុសផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា អសប្បុរសលើសលែងជាងអសប្បុរស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីឃើញត្រូវ ។ បេ ។ មានញាណត្រូវ មានការរួចត្រូវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សប្បុរស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរសលើសលែងជាងសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីឃើញត្រូវដោយខ្លួនឯងផង ជាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងសេចក្តីឃើញត្រូវផង ។ បេ ។ មានញាណត្រូវដោយខ្លួនឯងផង ជាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងញាណត្រូវផង មានការរួចត្រូវដោយខ្លួនឯងផង ជាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការរួចត្រូវផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សប្បុរសលើសលែងជាងសប្បុរស ។

(៥៨) បាបញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ បាបេន បាបតរញ្ច កល្យាណញ្ច កល្យាណេន កល្យាណតរញ្ច តំ សុណាថ ។បេ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ បាបោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បាណាតិបាតី ហោតិ ។បេ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ បាបោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ បាបេន បាបតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតី ហោតិ បរញ្ច បាណាតិបាតេ សមាទបេតិ ។បេ។ អត្តនា ច មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ បរញ្ច មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ បាបេន បាបតរោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ កល្យាណោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ ។បេ។ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កល្យាណោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ កល្យាណេន កល្យាណតរោ ។

(៥៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវបុគ្គលលាមកផង នូវបុគ្គលលាមកលើសលែងជាងបុគ្គលលាមកផង នូវបុគ្គលល្អផង នូវបុគ្គលល្អលើសលែងជាងបុគ្គលល្អផង ចំពោះអ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់នូវពាក្យនោះ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលលាមក តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកសម្លាប់សត្វ ។បេ។ មានសេចក្តីយល់ឃើញខុស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បុគ្គលលាមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលលាមកលើសលែងជាងបុគ្គលលាមក តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកសម្លាប់សត្វដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការសម្លាប់សត្វផង ។បេ។ មានសេចក្តីយល់ឃើញខុសដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងសេចក្តីយល់ឃើញខុសផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បុគ្គលលាមកលើសលែងជាងបុគ្គលលាមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលល្អ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកវៀរចាកការសម្លាប់សត្វ ។បេ។ មានសេចក្តីយល់ឃើញត្រូវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បុគ្គលល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលល្អលើសលែងជាងបុគ្គលល្អ តើដូចម្តេច ។

ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច បាណាតិបាតា វេរមណិយា សមាទបេតិ ។បេ។ អត្តនា ច សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ បរញ្ច សម្មាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កល្យាណេន កល្យាណតរោតិ ។

(៨៤) បាបញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ បាបេន ច បាបតរញ្ច កល្យាណញ្ច កល្យាណេន កល្យាណតរញ្ច តំ សុណាថ ។បេ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ បាបោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។បេ។ មិច្ឆាញាណី ហោតិ មិច្ឆាវិមុត្តិ ហោតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ បាបោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ បាបេន បាបតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ បរញ្ច មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ ។បេ។ អត្តនា ច មិច្ឆាញាណី ហោតិ បរញ្ច មិច្ឆាញាណេ សមាទបេតិ អត្តនា ច មិច្ឆាវិមុត្តិ ហោតិ បរញ្ច មិច្ឆាវិមុត្តិយា សមាទបេតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកវៀរចាកការសម្លាប់សត្វដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងកិរិយាវៀរចាកការសម្លាប់សត្វផង ។បេ។ មានសេចក្តីឃើញត្រូវដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងសេចក្តីឃើញត្រូវផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បុគ្គលល្អក្រៃលែងជាងបុគ្គលល្អ ។

(៨៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវបុគ្គលលាមកផង នូវបុគ្គលលាមកក្រៃលែងជាងបុគ្គលលាមកផង នូវបុគ្គលល្អផង នូវបុគ្គលល្អក្រៃលែងជាងបុគ្គលល្អផង ចំពោះអ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់នូវពាក្យនោះ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលលាមក តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានសេចក្តីឃើញខុស ។បេ។ មានញាណខុស មានការរួចខុស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បុគ្គលលាមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលលាមកក្រៃលែងជាងបុគ្គលលាមក តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីឃើញខុសដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងសេចក្តីឃើញខុសផង ។បេ។ មានញាណខុសដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងញាណខុសផង មានការរួចខុសដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការរួចខុសផង ។

អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ បាបេន បាបតរោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ កល្យាណោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។បេ។ សម្មាញាណី ហោតិ សម្មាវិមុត្តិ ហោតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កល្យាណោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ កល្យាណេន កល្យាណតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ បរញ្ច សម្មាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ ។បេ។ អត្តនា ច សម្មាញាណី ហោតិ បរញ្ច សម្មាញាណេ សមាទបេតិ អត្តនា ច សម្មាវិមុត្តិ ហោតិ បរញ្ច សម្មាវិមុត្តិយា សមាទបេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កល្យាណេន កល្យាណតរោ ។

(៨៩) បាបធម្មញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ បាបធម្មេន បាបធម្មតរញ្ច កល្យាណធម្មញ្ច កល្យាណធម្មេន កល្យាណធម្មតរញ្ច តំ សុណាថ ។បេ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ បាបធម្មោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បាណាតិបាតី ហោតិ ។បេ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បុគ្គលលាមកជាងបុគ្គលលាមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលល្អ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីយល់ឃើញត្រូវ ។បេ។ មានញាណត្រូវ មានការរួចត្រូវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បុគ្គលល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលល្អជាងបុគ្គលល្អ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីយល់ឃើញត្រូវដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងសេចក្តីយល់ឃើញត្រូវផង ។បេ។ មានញាណត្រូវដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងញាណត្រូវផង មានការរួចត្រូវដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការរួចត្រូវផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បុគ្គលល្អជាងបុគ្គលល្អ ។

(៨៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវបុគ្គលមានធម៌អាក្រក់ផង នូវបុគ្គលមានធម៌អាក្រក់ជាងបុគ្គលមានធម៌អាក្រក់ផង នូវបុគ្គលមានធម៌ល្អផង នូវបុគ្គលមានធម៌ល្អជាងបុគ្គលមានធម៌ល្អផង ចំពោះអ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់នូវពាក្យនោះ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលមានធម៌អាក្រក់ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកសម្លាប់សត្វ ។បេ។

មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ បាបធម្មោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ បាបធម្មេន បាបធម្មតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតី ហោតិ បរញ្ច បាណាតិបាតេ សមាទបេតិ ។បេ។ អត្តនា ច មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ បរញ្ច មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ បាបធម្មេន បាបធម្មតរោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ កល្យាណធម្មោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ ។បេ។ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កល្យាណធម្មោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ កល្យាណធម្មេន កល្យាណធម្មតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច បាណាតិបាតា វេរមណិយា សមាទបេតិ ។បេ។ អត្តនា ច សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ បរញ្ច សម្មាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កល្យាណធម្មេន កល្យាណធម្មតរោតិ ។

មានសេចក្តីយល់ឃើញខុស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បុគ្គលមានធម៌អាក្រក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលមានធម៌អាក្រក់ក្រៃលែងជាងបុគ្គលមានធម៌អាក្រក់ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកសម្លាប់សត្វ ដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការសម្លាប់សត្វផង ។បេ។ មានសេចក្តីយល់ឃើញខុសដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងសេចក្តីយល់ឃើញខុសផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បុគ្គលមានធម៌អាក្រក់ក្រៃលែងជាងបុគ្គលមានធម៌អាក្រក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលមានធម៌ល្អ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកវៀរចាកបាណាតិបាត ។បេ។ មានសេចក្តីយល់ឃើញត្រូវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បុគ្គលមានធម៌ល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលមានធម៌ល្អក្រៃលែងជាងបុគ្គលមានធម៌ល្អ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកវៀរចាកបាណាតិបាតដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងការវៀរចាកបាណាតិបាតផង ។បេ។ មានសេចក្តីយល់ឃើញត្រូវដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលអ្នកដទៃ ក្នុងសេចក្តីយល់ឃើញត្រូវផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បុគ្គលមានធម៌ល្អក្រៃលែងជាងបុគ្គលមានធម៌ល្អ ។

(៦០) បាបញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ បាបេន បាបតរញ្ច កល្យាណញ្ច កល្យាណេន កល្យាណតរញ្ច តំ សុណាថ ។បេ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ បាបោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។បេ។ មិច្ឆាញាណី ហោតិ មិច្ឆាវិមុត្តិ ហោតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ បាបោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ បាបេន បាបតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ បរញ្ច មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ ។បេ។ អត្តនា ច មិច្ឆាញាណី ហោតិ បរញ្ច មិច្ឆាញាណេ សមាទបេតិ អត្តនា ច មិច្ឆាវិមុត្តិ ហោតិ បរញ្ច មិច្ឆាវិមុត្តិយា សមាទបេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ បាបេន បាបតរោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ កល្យាណោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។បេ។ សម្មាញាណី ហោតិ សម្មាវិមុត្តិ ហោតិ ។

(៦០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវបុគ្គលមានធម៌អាក្រក់ផង នូវបុគ្គលមានធម៌អាក្រក់ក្រៃលែងជាងបុគ្គលមានធម៌អាក្រក់ផង នូវបុគ្គលមានធម៌ល្អផង នូវបុគ្គលមានធម៌ល្អក្រៃលែងជាងបុគ្គលមានធម៌ល្អផង ចំពោះអ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់នូវពាក្យនោះ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលមានធម៌អាក្រក់ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីយល់ឃើញខុស ។បេ។ មានញាណខុស មានការរួចខុស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បុគ្គលមានធម៌អាក្រក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលមានធម៌អាក្រក់ក្រៃលែងជាងបុគ្គលមានធម៌អាក្រក់ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីយល់ឃើញខុសដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងសេចក្តីយល់ឃើញខុសផង ។បេ។ មានញាណខុសដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងញាណខុសផង មានការរួចខុសដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការរួចខុសផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បុគ្គលមានធម៌អាក្រក់ក្រៃលែងជាងបុគ្គលមានធម៌អាក្រក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលមានធម៌ល្អ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកយល់ឃើញត្រូវ ។បេ។ មានញាណត្រូវ មានការរួចត្រូវ ។

អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កល្យាណធម្មោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ កល្យាណធម្មេន កល្យាណធម្មតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ច សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ បរញ្ច សម្មាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ ។បេ។ អត្តនា ច សម្មាញាណី ហោតិ បរញ្ច សម្មាញាណេ សមាទបេតិ អត្តនា ច សម្មាវិមុត្តិ ហោតិ បរញ្ច សម្មាវិមុត្តិយា សមាទបេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កល្យាណធម្មេន កល្យាណធម្មតរោតិ ។

សប្បុរិសវគ្គោ បឋមោ ។

តស្សុទ្ទានំ

សិក្ខាបទញ្ច អស្សទ្ធំ
សត្តកាមោ អថោ ច ទសកម្មំ
អដ្ឋង្គិកញ្ច ទសមគ្គំ ទ្វេ
បាបធម្មា អបរេ ទ្វេតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បុគ្គលមានធម៌ល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលមានធម៌ល្អក្រៃលែងជាងបុគ្គលមានធម៌ល្អ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីយល់ឃើញត្រូវដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងសេចក្តីយល់ឃើញត្រូវផង ។បេ។ មានញាណត្រូវដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងញាណត្រូវផង មានការរួចត្រូវដោយខ្លួនឯងផង ទាំងបបួលជនដទៃ ក្នុងការរួចត្រូវផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បុគ្គលមានធម៌ល្អក្រៃលែងជាងបុគ្គលមានធម៌ល្អ ។

ចប់ សប្បុរិសវគ្គ ទី ១ ។

ឧទ្ទាននៃសប្បុរិសវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីសិក្ខាបទ ១ អំពីបុគ្គលមិនមានសទ្ធា ១ អំពីធម៌ ៧ នាំឲ្យវិនាស ១ មួយយ៉ាងទៀត និយាយអំពីកម្មទាំង ១០ ប្រការ ១ អំពីមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ ១ អំពីមគ្គ ១០ ប្រការ ១ អំពីបាបធម៌ ២ ប្រការ ១ អំពីបាបធម៌ ២ ប្រការដទៃទៀត ១ ។

លោភវគ្គោ ទុតិយោ

[៦១] ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ បរិសទូសនា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ភិក្ខុ ភិក្ខវេ(១) ទុស្សីលោ បាបធម្មោ បរិសទូសនោ ភិក្ខុនី ភិក្ខវេ ទុស្សីលា បាបធម្មា បរិសទូសនា ឧបាសកោ ភិក្ខវេ ទុស្សីលោ បាបធម្មោ បរិសទូសនោ ឧបាសិកា ភិក្ខវេ ទុស្សីលា បាបធម្មា បរិសទូសនា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ បរិសទូសនា ។ ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ បរិសសោភណា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ភិក្ខុ ភិក្ខវេ(១) សីលវា កល្យាណធម្មោ បរិសសោភណោ ភិក្ខុនី ភិក្ខវេ សីលវតី កល្យាណធម្មា បរិសសោភណា ឧបាសកោ ភិក្ខវេ សីលវា កល្យាណធម្មោ បរិសសោភណោ ឧបាសិកា ភិក្ខវេ សីលវតី កល្យាណធម្មា បរិសសោភណា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ បរិសសោភណាតិ ។

១ ឱ. ម. ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ទិស្សតិ ។

លោភវគ្គ ទី ២

[៦១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រទូស្តបរិស័ទនេះ មាន ៤ យ៉ាង ។ ការប្រទូស្តបរិស័ទ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទ្រុស្តសីល មានធម៌លាមក ឈ្មោះថាប្រទូស្តបរិស័ទ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីទ្រុស្តសីល មានធម៌លាមក ឈ្មោះថាប្រទូស្តបរិស័ទ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាសកទ្រុស្តសីល មានធម៌លាមក ឈ្មោះថាប្រទូស្តបរិស័ទ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាសិកាទ្រុស្តសីល មានធម៌លាមកឈ្មោះថាប្រទូស្តបរិស័ទ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រទូស្តបរិស័ទ មាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការធ្វើបរិស័ទឲ្យល្អមាន ៤ យ៉ាង ។ ការធ្វើបរិស័ទឲ្យល្អមាន ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានសីល មានធម៌ល្អ ឈ្មោះថាធ្វើបរិស័ទឲ្យល្អ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមានសីល មានធម៌ល្អឈ្មោះថាធ្វើបរិស័ទឲ្យល្អ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាសកមានសីលមានធម៌ល្អ ឈ្មោះថាធ្វើបរិស័ទឲ្យល្អ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាសិកាមានសីល មានធម៌ល្អ ឈ្មោះថាធ្វើបរិស័ទឲ្យល្អ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការធ្វើបរិស័ទឲ្យល្អមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

សោភនវគ្គោ ទុតិយោ

[២១] ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ បរិសទូសនា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ភិក្ខុ ភិក្ខវេ(១) ទុស្សីលោ បាបធម្មោ បរិសទូសនោ ភិក្ខុនី ភិក្ខវេ ទុស្សីលា បាបធម្មា បរិសទូសនា ឧបាសកោ ភិក្ខវេ ទុស្សីលោ បាបធម្មោ បរិសទូសនោ ឧបាសិកា ភិក្ខវេ ទុស្សីលា បាបធម្មា បរិសទូសនា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ បរិសទូសនា ។ ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ បរិសសោភណា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ភិក្ខុ ភិក្ខវេ(១) សីលវា កល្យាណធម្មោ បរិសសោភណោ ភិក្ខុនី ភិក្ខវេ សីលវតី កល្យាណធម្មា បរិសសោភណា ឧបាសកោ ភិក្ខវេ សីលវា កល្យាណធម្មោ បរិសសោភណោ ឧបាសិកា ភិក្ខវេ សីលវតី កល្យាណធម្មា បរិសសោភណា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ បរិសសោភណាតិ ។

១ ឱ. ម. និង ភិក្ខវេ ភិក្ខុតិ ទិស្សតិ ។

សោភនវគ្គ ទី២

[២១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រទូស្តបរិស័ទនេះ មាន ៤ យ៉ាង ។ ការប្រទូស្តបរិស័ទ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រទូស្តសីល មានធម៌លាមក ឈ្មោះថាប្រទូស្តបរិស័ទ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីប្រទូស្តសីល មានធម៌លាមក ឈ្មោះថាប្រទូស្តបរិស័ទ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាសកប្រទូស្តសីល មានធម៌លាមក ឈ្មោះថាប្រទូស្តបរិស័ទ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាសិកាប្រទូស្តសីល មានធម៌លាមក ឈ្មោះថាប្រទូស្តបរិស័ទ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រទូស្តបរិស័ទ មាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការធ្វើបរិស័ទឲ្យល្អមាន ៤ យ៉ាង ។ ការធ្វើបរិស័ទឲ្យល្អមាន ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានសីល មានធម៌ល្អ ឈ្មោះថាធ្វើបរិស័ទឲ្យល្អ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមានសីល មានធម៌ល្អ ឈ្មោះថាធ្វើបរិស័ទឲ្យល្អ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាសកមានសីលមានធម៌ល្អ ឈ្មោះថាធ្វើបរិស័ទឲ្យល្អ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាសិកាមានសីល មានធម៌ល្អ ឈ្មោះថាធ្វើបរិស័ទឲ្យល្អ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការធ្វើបរិស័ទឲ្យល្អមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

(៦២) ចតូហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ កាយទុច្ចរិតេន វចីទុច្ចរិតេន មនោទុច្ចរិតេន មិច្ឆាទិដ្ឋិយា ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ ។ ចតូហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ កាយសុចរិតេន វចីសុចរិតេន មនោសុចរិតេន សម្មាទិដ្ឋិយា ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ ។

(៦៣) ចតូហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ កាយទុច្ចរិតេន វចីទុច្ចរិតេន មនោទុច្ចរិតេន អកតញ្ញុតា អកតវេទិតា ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ ។

(៦២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ដឹងជាក់នៅក្នុងនរក ដូចជាគេនាំយកទៅទំលាក់ ។ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ (គឺប្រកប) ដោយកាយទុច្ចរិត ១ វចីទុច្ចរិត ១ មនោទុច្ចរិត ១ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាងនេះ ដឹងជាក់នៅក្នុងនរក ដូចជាគេនាំយកទៅទំលាក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ដឹងទៅកើតក្នុងស្ថានសួគ៌ ដូចជាគេនាំយកទៅដាក់ទុក ។ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ (គឺប្រកប) ដោយកាយសុចរិត ១ វចីសុចរិត ១ មនោសុចរិត ១ សម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាងនេះ ដឹងទៅកើតក្នុងស្ថានសួគ៌ ដូចជាគេនាំយកទៅដាក់ទុក ។

(៦៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ដឹងជាក់នៅក្នុងនរក ដូចជាគេនាំយកទៅទំលាក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ (គឺប្រកប) ដោយកាយទុច្ចរិត ១ វចីទុច្ចរិត ១ មនោទុច្ចរិត ១ អកតញ្ញូអកតវេទិតា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាងនេះ ដឹងជាក់នៅក្នុងនរក ដូចជាគេនាំយកទៅទំលាក់ ។

ចតូហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ កាយសុចរិតេន វចីសុចរិតេន មនោសុចរិតេន កតញ្ញុតា កតវេទិតា ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេតិ ។

(២៦) ចតូហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ បាណាតិបាតី ហោតិ អទិន្នាទាយី ហោតិ កាមេសុ មិច្ឆាចារី ហោតិ មុសាវាទី ច ហោតិ ។បេ។ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ កាមេសុ មិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ ។បេ។

(២៧) មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ មិច្ឆាសង្កប្បោ ហោតិ មិច្ឆាវាចោ ហោតិ មិច្ឆាកម្មន្តោ ហោតិ ។បេ។ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ សម្មាសង្កប្បោ ហោតិ សម្មាវាចោ ហោតិ សម្មាកម្មន្តោ ហោតិ ។បេ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង នឹងទៅកើតក្នុងឋានសួគ៌ ដូចជាគេនាំយកទៅដាក់ទុក ។ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ (គឺប្រកប) ដោយកាយសុចរិត ១ វចីសុចរិត ១ មនោសុចរិត ១ កតញ្ញូកតវេទិតា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាងនេះឯង នឹងទៅកើតក្នុងឋានសួគ៌ ដូចជាគេនាំយកទៅដាក់ទុក ។

[២៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង នឹងធ្លាក់ទៅក្នុងនរក ដូចជាគេនាំយកទៅទំលាក់ ។ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលជាអ្នកសម្លាប់សត្វ ១ កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឱ្យ ១ ប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ ១ និយាយពាក្យកុហក ១ ។បេ។ គឺបុគ្គលជាអ្នកវៀរចាកការសម្លាប់សត្វ ១ វៀរចាកការកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឱ្យ ១ វៀរចាកការប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ ១ វៀរចាកការនិយាយពាក្យកុហក ១ ។បេ។

[២៧] បុគ្គលមានសេចក្តីឃើញខុស ១ មានសេចក្តីត្រិះរិះខុស ១ មានវាចាខុស ១ មានការងារខុស ១ ។បេ។ បុគ្គលមានសេចក្តីឃើញត្រូវ ១ មានសេចក្តីត្រិះរិះត្រូវ ១ មានវាចាត្រូវ ១ មានការងារត្រូវ ១ ។បេ។

[២៩] អស្សទ្ធោ ហោតិ ទុស្សីលោ ហោតិ អហិរិកោ ហោតិ អនោត្តប្បី ហោតិ ។ បេ ។ សទ្ធោ ហោតិ សីលវា ហោតិ ហិរិមា ហោតិ ឱត្តប្បី ហោតិ ។ បេ ។

[៣០] អស្សទ្ធោ ហោតិ ទុស្សីលោ ហោតិ កុសីតោ ហោតិ ទុប្បញ្ញោ ហោតិ ។ បេ ។ សទ្ធោ ហោតិ សីលវា ហោតិ អារទ្ធវិរិយោ ហោតិ បញ្ញវា ហោតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ ។

ចតុក្កនិទ្ទេសោ និដ្ឋិតោ ។

គោលជា ហើតធ្លាក់ចុះកាល ក្នុងរបស់ដែលបានកើតធ្លាក់ចុះកាល ១ គោលជា ដីធ្លាស់ក្នុងរបស់ដែលបានដីធ្លាស់ ១ ។ បេ ។

[២៩] បុគ្គលជាអ្នកមិនមានសទ្ធា ១ ទ្រុស្តសីល ១ មិនខ្មាសបាប ១ មិនខ្លាចនឹងបាប ១ ។ បេ ។ បុគ្គលជាអ្នកមានសទ្ធា ១ មានសីល ១ ខ្មាសបាប ១ ខ្លាចនឹងបាប ១ ។ បេ ។

[៣០] បុគ្គលជាអ្នកមិនមានសទ្ធា ១ ទ្រុស្តសីល ១ ខ្ជិលច្រអូស ១ ឥតប្រាជ្ញា ១ ។ បេ ។ បុគ្គលជាអ្នកមានសទ្ធា ១ មានសីល ១ ប្រារព្ធព្យាយាម ១ មានប្រាជ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាងនេះឯង រមែងទៅកើតក្នុងស្ថានសួគ៌ ដូចជាគេនាំយកទៅដាក់ទុក ។

ចប់ ចតុក្កនិទ្ទេស ទី ៤ ។

តស្សុទ្ទានំ

បរិសា ទិដ្ឋិ អកតញ្ញុតា
បាណាតិបាតាបិ ទ្វេ មគ្គា
ទ្វេ វោហារបថា វុត្តា
ហិរិកំ ទុប្បញ្ញេន ជាតិ ។

ឧទ្ទាននៃសោភនវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីការធ្វើល្អបរិសទ្យ និងការធ្វើបរិសទ្យឲ្យល្អ ១ អំពីជនអ្នកប្រកបដោយធម៌ មានទិដ្ឋិជាដើម ១ អំពីជនអ្នកប្រកបដោយធម៌ មានអកតញ្ញុតាជាដើម ១ អំពីជនអ្នកប្រកបដោយធម៌ មានបាណាតិបាតជាដើម ១ អំពីជនអ្នកប្រកបដោយធម៌ ជាផ្លូវពីរប្រការ ១ អំពីគន្លងនៃវោហារពីរយ៉ាងដែលបុគ្គលពោលហើយ ១ អំពីជនអ្នកប្រកបដោយធម៌មានអហិរិកៈជាដើម ១ អំពីជនអ្នកប្រកបដោយធម៌មានការមិនមានបញ្ញាជាដើម ១ ។

ទុច្ចរិតវគ្គោ តតិយោ

(៧១) ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ វចីទុច្ចរិតានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ មុសាវាទោ បិសុណា វាចា ផរុសា វាចា សម្ផប្បលាបោ ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារិ វចីទុច្ចរិតានិ ។ ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ វចីសុចរិតានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ សច្ចវាចា អបិសុណា វាចា សណ្ហា វាចា មន្តាភាសា ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារិ វចីសុចរិតានីតិ ។

(៧២) ចតូហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ អព្យត្តោ អសប្បុរិសោ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ សាវជ្ជោ ច ហោតិ សានុវជ្ជោ វិញ្ញូនំ ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតិ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ កាយទុច្ចរិតេន វចីទុច្ចរិតេន មនោទុច្ចរិតេន មិច្ឆាទិដ្ឋិយា ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ អព្យត្តោ អសប្បុរិសោ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ

ទុច្ចរិតវគ្គ ទី៣

(៧១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វចីទុច្ចរិតនេះមាន ៤ យ៉ាង ។ វចីទុច្ចរិត ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺការនិយាយកុហក ១ និយាយញុះញង់ ១ និយាយពាក្យទ្រគោះ ១ និយាយពាក្យរោយរាយឥតប្រយោជន៍ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វចីទុច្ចរិតមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វចីសុចរិតនេះមាន ៤ យ៉ាង ។ វចីសុចរិត ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺនិយាយពាក្យពិត ១ មិននិយាយពាក្យញុះញង់ ១ និយាយពាក្យពីរោះ ១ និយាយដោយប្រាជ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វចីសុចរិតមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

(៧២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ឈ្មោះថា ពាល មិនឈ្លាស ជាអសប្បុរស រមែងរក្សាខ្លួនឲ្យមានគុណ ដ៏គេបោល គឺជាត់ពោលផង ជាអ្នកប្រកបដោយទោសផង ត្រូវពួកវិញ្ញូជនតិះដៀលផង បានបាបច្រើនផង ។ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ (គឺប្រកប) ដោយកាយទុច្ចរិត ១ វចីទុច្ចរិត ១ មនោទុច្ចរិត ១ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា ពាល មិនឈ្លាស ជាអសប្បុរស រមែងរក្សាខ្លួនឲ្យមានគុណជាតិគេបោល គឺជាត់ពោលផង

សាវជ្ជោ ច ហោតិ សានុវជ្ជោ វិញ្ញូនំ ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតិ ។ ចតូហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ សប្បុរិសោ អក្ខតំ អនុបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ អនវជ្ជោ ច ហោតិ អននុវជ្ជោ វិញ្ញូនំ ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតិ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ កាយសុចរិតេន វចីសុចរិតេន មនោសុចរិតេន សម្មាទិដ្ឋិយា ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ សប្បុរិសោ អក្ខតំ អនុបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ អនវជ្ជោ ច ហោតិ អននុវជ្ជោ វិញ្ញូនំ ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតីតិ ។

[៧៣] ចតូហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ អព្យត្តោ អសប្បុរិសោ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ សាវជ្ជោ ច ហោតិ សានុវជ្ជោ វិញ្ញូនំ ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតិ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ កាយទុច្ចរិតេន វចីទុច្ចរិតេន មនោទុច្ចរិតេន អកតញ្ញុតា អកតវេទិតា ។ បេ ។

ជាអ្នកប្រកបដោយទោសផង ត្រូវពួកវិញ្ញូជនតិះដៀលផង បានបាបច្រើនផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ឈ្មោះថា បណ្ឌិត ឈ្លាស ជាសប្បុរស រមែងរក្សាខ្លួន មិនឲ្យមានគុណជ័កះបោល កំចាត់ចោលផង មិនមានទោសផង មិនត្រូវពួកវិញ្ញូជនតិះដៀលផង បានបុណ្យច្រើនផង ។ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ (គឺប្រកប) ដោយកាយសុចរិត ១ វចីសុចរិត ១ មនោសុចរិត ១ សម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា បណ្ឌិត ឈ្លាស ជាសប្បុរស រមែងរក្សាខ្លួន មិនឲ្យមានគុណដ៏កះបោល កំចាត់ចោលផង ជាអ្នកមិនមានទោសផង មិនត្រូវពួកវិញ្ញូជនតិះដៀលផង បានបុណ្យច្រើនផង ។

(៧៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ឈ្មោះថា ពាល មិនឈ្លាស ជាអសប្បុរស រមែងរក្សាខ្លួនឲ្យមានគុណដ៏កះបោល កំចាត់ចោលផង ជាអ្នកប្រកបដោយទោសផង ត្រូវពួកវិញ្ញូជនតិះដៀលផង បានបាបច្រើនផង ។ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ (គឺប្រកប) ដោយកាយទុច្ចរិត ១ វចីទុច្ចរិត ១ មនោទុច្ចរិត ១ អកតញ្ញូកតវេទិតា ១ ។ បេ ។

កាយសុចរិតេន វចីសុចរិតេន មនោសុចរិតេន កតញ្ញុតា កតវេទិតា ។បេ។

(៧៤) បាណាតិបាតី ហោតិ អទិន្នាទាយី ហោតិ កាមេសុ មិច្ឆាចារី ហោតិ មុសាវាទី ហោតិ ។បេ។ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ កាមេសុ មិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ ។បេ។

(៧៥) មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ មិច្ឆាសង្កប្បោ ហោតិ មិច្ឆាវាចោ ហោតិ មិច្ឆាកម្មន្តោ ហោតិ ។បេ។ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ សម្មាសង្កប្បោ ហោតិ សម្មាវាចោ ហោតិ សម្មាកម្មន្តោ ហោតិ ។បេ។

(៧៦) មិច្ឆាអាជីវោ ហោតិ មិច្ឆាវាយាមោ ហោតិ មិច្ឆាសតិ ហោតិ មិច្ឆាសមាធិ ហោតិ ។បេ។ សម្មាអាជីវោ ហោតិ សម្មាវាយាមោ ហោតិ សម្មាសតិ ហោតិ សម្មាសមាធិ ហោតិ ។បេ។

(ប្រកប) ដោយកាយសុចរិត១ វចីសុចរិត១ មនោសុចរិត១ កតញ្ញូកតវេទិតា១ ។បេ។

(៧៤) បុគ្គលជាអ្នកសម្លាប់សត្វ១ កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ១ ប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ១ និយាយពាក្យកុហក១ ។បេ។ បុគ្គលជាអ្នកវៀរចាកការសម្លាប់សត្វ១ វៀរចាកការកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ១ វៀរចាកការប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ១ វៀរចាកការនិយាយកុហក១ ។បេ។

(៧៥) បុគ្គលជាអ្នកមានសេចក្តីឃើញខុស១ មានសេចក្តីត្រិះរិះខុស១ មានវាចាខុស១ មានការងារខុស១ ។បេ។ បុគ្គលជាអ្នកមានសេចក្តីឃើញត្រូវ១ មានសេចក្តីត្រិះរិះត្រូវ១ មានវាចាត្រូវ១ មានការងារត្រូវ១ ។បេ។

(៧៦) បុគ្គលជាអ្នកមានការចិញ្ចឹមជីវិតខុស១ មានការព្យាយាមខុស១ មានការរលឹកខុស១ មានការតាំងចិត្តខុស១ ។បេ។ បុគ្គលជាអ្នកមានការចិញ្ចឹមជីវិតត្រូវ១ មានការព្យាយាមត្រូវ១ មានការរលឹកត្រូវ១ មានការតាំងចិត្តត្រូវ១ ។បេ។

[៧៧] អទិដ្ឋេ ទិដ្ឋភាណី ហោតិ អស្សុតេ សុតភាណី ហោតិ អមុតេ មុតភាណី ហោតិ អវិញ្ញាតេ វិញ្ញាតភាណី ហោតិ ។ បេ ។ អទិដ្ឋេ អទិដ្ឋភាណី ហោតិ អស្សុតេ អស្សុតភាណី ហោតិ អមុតេ អមុតភាណី ហោតិ អវិញ្ញាតេ អវិញ្ញាតភាណី ហោតិ ។ បេ ។

[៧៨] ទិដ្ឋេ អទិដ្ឋភាណី ហោតិ សុតេ អស្សុតភាណី ហោតិ មុតេ អមុតភាណី ហោតិ វិញ្ញាតេ អវិញ្ញាតភាណី ហោតិ ។ បេ ។ ទិដ្ឋេ ទិដ្ឋភាណី ហោតិ សុតេ សុតភាណី ហោតិ មុតេ មុតភាណី ហោតិ វិញ្ញាតេ វិញ្ញាតភាណី ហោតិ ។ បេ ។

(៧៧) បុគ្គលអ្នកពោលថាឃើញក្នុងរបស់ដែលមិនបានឃើញ ១ ពោលថាឮក្នុងរបស់ដែលមិនបានឮ ១ ពោលថាហិតភ្លក់ប៉ះពាល់ក្នុងរបស់ដែលមិនបានហិតភ្លក់ប៉ះពាល់ ១ ពោលថាដឹងច្បាស់ក្នុងរបស់ដែលមិនបានដឹងច្បាស់ ១ ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកពោលថា មិនឃើញក្នុងរបស់ដែលមិនបានឃើញ ១ ពោលថាមិនឮក្នុងរបស់ដែលមិនបានឮ ១ ពោលថាមិនបានហិតភ្លក់ប៉ះពាល់ក្នុងរបស់ដែលមិនបានហិតភ្លក់ប៉ះពាល់ ១ ពោលថាមិនដឹងច្បាស់ក្នុងរបស់ដែលមិនបានដឹងច្បាស់ ១ ។ បេ ។

(៧៨) បុគ្គលអ្នកពោលថាមិនឃើញក្នុងរបស់ដែលបានឃើញ ១ ពោលថាមិនឮក្នុងរបស់ដែលបានឮ ១ ពោលថាមិនហិតភ្លក់ប៉ះពាល់ក្នុងរបស់ដែលបានហិតភ្លក់ប៉ះពាល់ ១ ពោលថាមិនដឹងច្បាស់ក្នុងរបស់ដែលបានដឹងច្បាស់ ១ ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកពោលថាឃើញក្នុងរបស់ដែលបានឃើញ ១ ពោលថាឮក្នុងរបស់ដែលបានឮ ១ ពោលថាហិតភ្លក់ប៉ះពាល់ក្នុងរបស់ដែលបានហិតភ្លក់ប៉ះពាល់ ១ ពោលថាដឹងច្បាស់ក្នុងរបស់ដែលបានដឹងច្បាស់ ១ ។ បេ ។

(៧៩) អស្សទ្ធោ ហោតិ ទុស្សីលោ ហោតិ អហិរិកោ ហោតិ អនោត្តប្បី ហោតិ ។ បេ ។ សទ្ធោ ហោតិ សីលវា ហោតិ ហិរិមា ហោតិ ឱត្តប្បី ហោតិ ។ បេ ។

(៨០) អស្សទ្ធោ ហោតិ ទុស្សីលោ ហោតិ កុសីតោ ហោតិ ទុប្បញ្ញោ ហោតិ ។ បេ ។ សទ្ធោ ហោតិ សីលវា ហោតិ អារទ្ធវីរិយោ ហោតិ បញ្ញវា ហោតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ សប្បុរិសោ អក្ខតំ អនុបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ អនវជ្ជោ ច ហោតិ អននុវជ្ជោ វិញ្ញូនំ ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតីតិ ។

(៨១) ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ ការា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ចិត្តាការោ សុតការោ អត្ថការោ បដិការណការោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ ការាតិ ។

ទុកនិទ្ទេសោ តតិយោ ។

(៧៩) បុគ្គលអ្នកមិនមានសទ្ធា ១ អ្នកទ្រុស្តសីល ១ មិនមានសេចក្តីខ្មាសបាប ១ មិនមានសេចក្តីខ្លាចបាប ១ ។ បេ ។ បុគ្គលជាអ្នកមានសទ្ធា ១ ជាអ្នកមានសីល ១ មានសេចក្តីខ្មាសបាប ១ មានសេចក្តីខ្លាចបាប ១ ។ បេ ។

(៨០) បុគ្គលអ្នកមិនមានសទ្ធា ១ អ្នកទ្រុស្តសីល ១ មានសេចក្តីខ្ជិលច្រអូស ១ មិនមានបញ្ញា ១ ។ បេ ។ បុគ្គលអ្នកមានសទ្ធា ១ មានសីល ១ ប្រារព្ធព្យាយាម ១ មានបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថាបណ្ឌិត ឈ្លាស ជាសប្បុរស រមែងរក្សាខ្លួនមិនឲ្យមានគុណជាតខោលកំចាត់ ខោលផង ជាអ្នកមិនមានទោសផង មិនត្រូវពួកវិញ្ញូជនតិះដៀលផង បានបុណ្យច្រើនផង ។

(៨១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកធ្វើនេះមាន ៤ ពួក ។ អ្នកធ្វើ ៤ ពួក តើដូចម្តេច ។ គឺអ្នកធ្វើព្រោះគិត ១ អ្នកធ្វើព្រោះស្តាប់ ១ អ្នកធ្វើព្រោះការស្រើយសេចក្តី ១ អ្នកធ្វើព្រោះប្រាថ្នាផលវិញ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកធ្វើមាន ៤ ពួកនេះឯង ។

ចប់ ទុកនិទ្ទេស ទី ៣ ។

តស្សុទ្ទានំ

ទុក្ខំ ទិដ្ឋិ អភព្វតា ឆ
ចាលោតិចាតា ចំ ទ្វេ ផស្សា
ទ្វេ ព្រហារ បជា វុត្តា
អហិរិកំ ទុប្បញ្ញ ភាវី ធា ចាតិ ។

ឧទ្ទាននៃទុតិយវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីទុក្ខ ៦ អំពីមិច្ឆាទិដ្ឋិ ១ អំពីបុគ្គលប្រែបរោយ ឥមិមានអភព្វតាជាដើម ១ អំពីបុគ្គលប្រែបរោយឥមិមាន បុណ្យកតិចអកជាដើម ១ អំពីផ្លូវពីរប្រការ ១ អំពីគន្ធធីកាសូ តោលពីរប្រការផ្សេងគោល ១ អំពីបុគ្គលប្រែបរោយឥមិ មានសេចក្តីស្លាបជាដើម ១ អំពីបុគ្គលប្រែបរោយ ឥមិមានមិនមានប្រាជ្ញាជាដើម ១ អំពីអ្នកប្រាជ្ញ ៤ ពួក ១ ។

[illegible]

(៨២) ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ អកណ្ហំ អសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារិ កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានីតិ ។

(៨៣) ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ អត្ថិ

ពាក្យប្រែ

(៨២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្ម ៤ យ៉ាងនេះ តថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ក្រៃលែង ដោយខ្លួនឯង ហើយប្រកាសប្រាប់ ។ កម្ម ៤ យ៉ាង ដូចម្ដេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មខ្មៅ(១) មានវិបាកខ្មៅ(២) ក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មស(៣) មានវិបាកស(៤) ក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មទាំងខ្មៅទាំងស(៥) មានវិបាកទាំងខ្មៅទាំងស(៦) ក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មមិនខ្មៅមិនស(៧) មានវិបាកមិនខ្មៅមិនស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអស់កម្ម ក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មទាំង ៤ ប្រការនេះ តថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ក្រៃលែង ដោយខ្លួនឯង ហើយប្រកាសប្រាប់ ។

(៨៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្ម ៤ យ៉ាងនេះ តថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ក្រៃលែង ដោយខ្លួនឯង ហើយប្រកាសប្រាប់ ។ កម្ម ៤ យ៉ាង ដូចម្ដេចខ្លះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មខ្មៅមានវិបាកខ្មៅក៏មាន

---

១ បានដល់អកុសលកម្មបថ ១០ ។ ២ សំដៅយកទុក្ខក្នុងអបាយ ។ ៣ [illegible] កម្មបថ ១០ ។ ៤ សំដៅយកសុខក្នុងសុគតិ ។ ៥ [illegible] ។ ៦ [illegible] ។ ៧ [illegible] ។

ភិក្ខវេ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ សុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ អកណ្ហំ អសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សព្យាបជ្ជំ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ សព្យាបជ្ជំ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ សព្យាបជ្ជំ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ សោ សព្យាបជ្ជំ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា សព្យាបជ្ជំ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា សព្យាបជ្ជំ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា សព្យាបជ្ជំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ ។ តមេនំ សព្យាបជ្ជំ លោកំ ឧបបន្នំ សមានំ សព្យាបជ្ជា ផស្សា ផុសន្តិ ។ សោ សព្យាបជ្ជេហិ ផស្សេហិ ផុដ្ឋោ សមានោ សព្យាបជ្ជំ វេទនំ វេទិយតិ ឯកន្តទុក្ខំ សេយ្យថាបិ សត្តា នេរយិកា ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មសមានផលស ក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មទាំងខ្មៅទាំងស មានវិបាកទាំងខ្មៅទាំងស ក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មមិនខ្មៅមិនស មានវិបាកមិនខ្មៅមិនស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអស់កម្ម ក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្មខ្មៅ មានវិបាកខ្មៅ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះតាក់តែងកាយសង្ខារ ប្រកបដោយទោស តាក់តែងវចីសង្ខារ ប្រកបដោយទោស តាក់តែងមនោសង្ខារ ប្រកបដោយទោស លុះបុគ្គលនោះតាក់តែងកាយសង្ខារ ប្រកបដោយទោស តាក់តែងវចីសង្ខារ ប្រកបដោយទោស តាក់តែងមនោសង្ខារ ប្រកបដោយទោស ហើយរមែងចូលទៅកាន់លោកដែលប្រកបដោយទុក្ខ ។ ផស្សៈទាំងឡាយ ប្រកបដោយទុក្ខ រមែងពាល់ត្រូវបុគ្គលនោះ ដែលចូលទៅកាន់លោកប្រកបដោយទុក្ខ ។ បុគ្គលនោះកាលផស្សៈទាំងឡាយប្រកបដោយទុក្ខពាល់ត្រូវហើយ រមែងទទួលវេទនាប្រកបដោយទុក្ខ មានសេចក្តីលំបាកដោយពិត ដូចពួកសត្វដែលកើតក្នុងនរក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្មខ្មៅ មានវិបាកខ្មៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្មស មានវិបាកស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ

អព្យាបជ្ឈំ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ អព្យាបជ្ឈំ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ អព្យាបជ្ឈំ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ ។ សោ អព្យាបជ្ឈំ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា អព្យាបជ្ឈំ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា អព្យាបជ្ឈំ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា អព្យាបជ្ឈំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ ។ តមេនំ អព្យាបជ្ឈំ លោកំ ឧបបន្នំ សមានំ អព្យាបជ្ឈា ផស្សា ផុសន្តិ ។ សោ អព្យាបជ្ឈេហិ ផស្សេហិ ផុដ្ឋោ សមានោ អព្យាបជ្ឈំ វេទនំ វេទេតិ ឯកន្តសុខំ សេយ្យថាបិ ទេវា សុភកិណ្ហា ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សព្យាបជ្ឈម្បិ អព្យាបជ្ឈម្បិ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ សព្យាបជ្ឈម្បិ អព្យាបជ្ឈម្បិ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ សព្យាបជ្ឈម្បិ អព្យាបជ្ឈម្បិ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ ។ សោ សព្យាបជ្ឈម្បិ អព្យាបជ្ឈម្បិ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា

តាក់តែងនូវកាយសង្ខារ មិនមានទោស តាក់តែងនូវវចីសង្ខារ មិនមានទោស តាក់តែងនូវមនោសង្ខារ មិនមានទោស ។ លុះបុគ្គលនោះតាក់តែងនូវកាយសង្ខារ មិនមានទោស តាក់តែងនូវវចីសង្ខារ មិនមានទោស តាក់តែងនូវមនោសង្ខារ មិនមានទោស រមែងចូលទៅកាន់លោកដែលមិនមានទុក្ខ ។ ផស្សៈទាំងឡាយ ដែលមិនមានទុក្ខ រមែងពាល់ត្រូវបុគ្គលនោះ ដែលចូលទៅកាន់លោកមិនមានទុក្ខ ។ បុគ្គលនោះ កាលផស្សៈទាំងឡាយ មិនមានទុក្ខពាល់ត្រូវហើយ រមែងសោយនូវវេទនាមិនមានទុក្ខ មានតែសេចក្ដីសុខដោយពិត ដូចពួកទេវតាជាន់សុភកិណ្ហៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្មស មានវិបាកស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្មខ្មៅផងសផង មានវិបាកខ្មៅផងសផង តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ តាក់តែងនូវកាយសង្ខារ មានទោសខ្លះ មិនមានទោសខ្លះ តាក់តែងនូវវចីសង្ខារ មានទោសខ្លះ មិនមានទោសខ្លះ តាក់តែងនូវមនោសង្ខារ មានទោសខ្លះ មិនមានទោសខ្លះ ។ លុះបុគ្គលនោះតាក់តែងនូវកាយសង្ខារ មានទោសខ្លះ មិនមានទោសខ្លះ

សព្យាបជ្ឈំបិ អព្យាបជ្ឈំបិ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ សព្យាបជ្ឈំបិ អព្យាបជ្ឈំបិ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ សព្យាបជ្ឈំបិ អព្យាបជ្ឈំបិ លោកំ ឧបបជ្ជតិ ។ តមេនំ សព្យាបជ្ឈំបិ អព្យាបជ្ឈំបិ លោកំ ឧបបន្នំ សមានំ សព្យាបជ្ឈាបិ អព្យាបជ្ឈាបិ ផស្សា ផុសន្តិ ។ សោ សព្យាបជ្ឈេហិបិ អព្យាបជ្ឈេហិបិ ផស្សេហិ ផុដ្ឋោ សមានោ សព្យាបជ្ឈំបិ អព្យាបជ្ឈំបិ វេទនំ វេទិយតិ វោកិណ្ណសុខទុក្ខំ(១) សេយ្យថាបិ មនុស្សា ឯកច្ចេ ច ទេវា ឯកច្ចេ ច វិនិបាតិកា ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ កម្មំ អកណ្ហំ អសុក្កំ អកណ្ហ-អសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យមិទំ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ តស្ស បហានាយ យា ចេតនា យមិទំ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ តស្ស បហានាយ យា ចេតនា យមិទំ កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ តស្ស បហានាយ យា ចេតនា

១ ម. វោកិណ្ណំ សុខិណ្ណំ សុខទុក្ខំ ។

តាក់តែងនូវវចីសង្ខារ មានទោសខ្លះ មិនមានទោសខ្លះ តាក់តែងនូវមនោសង្ខារ មានទោសខ្លះ មិនមានទោសខ្លះ រមែងចូលទៅកាន់លោក មានទុក្ខខ្លះ មិនមានទុក្ខខ្លះ ។ ផស្សៈទាំងឡាយ មានទុក្ខខ្លះ មិនមានទុក្ខខ្លះ តែងពាល់ត្រូវនូវបុគ្គលដែលចូលទៅកាន់លោក មានទុក្ខខ្លះ មិនមានទុក្ខខ្លះ ។ បុគ្គលនោះ កាលផស្សៈទាំងឡាយ មានទុក្ខខ្លះ មិនមានទុក្ខខ្លះ ពាល់ត្រូវហើយ រមែងសោយនូវវេទនា មានទុក្ខខ្លះ មិនមានទុក្ខខ្លះ ជាវេទនាមានសុខនិងទុក្ខលាយគ្នា ដូចមនុស្សពួកខ្លះ ទេវតាពួកខ្លះ វិនិបាតកពួកខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្មទាំងខ្មៅទាំងស មានវិបាកទាំងខ្មៅទាំងស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្មមិនខ្មៅ មិនស មានវិបាកមិនខ្មៅមិនស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអស់កម្ម តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាកម្មទាំង ៤ នោះ ចេតនាដើម្បីលះកម្មខ្មៅ មានវិបាកខ្មៅឯណា ចេតនាដើម្បីលះកម្មស មានវិបាកសឯណា ចេតនាដើម្បីលះកម្មទាំងខ្មៅទាំងស មានវិបាកទាំងខ្មៅទាំងស ឯណា

[illegible]

[illegible]

កុតោ បនេវរូបោ កថាសល្លាបោ ។ ចត្តារិមានិ ព្រាហ្មណ កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ អត្ថិ ព្រាហ្មណ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ អត្ថិ ព្រាហ្មណ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ អត្ថិ ព្រាហ្មណ កម្មំ កណ្ហំ សុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ អត្ថិ ព្រាហ្មណ កម្មំ អកណ្ហំ អសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ ។ កតមញ្ច ព្រាហ្មណ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ ។ ឥធ ព្រាហ្មណ ឯកច្ចោ សព្យាបជ្ឈំ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ សព្យាបជ្ឈំ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ សព្យាបជ្ឈំ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ សោ សព្យាបជ្ឈំ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា សព្យាបជ្ឈំ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា សព្យាបជ្ឈំ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា សព្យាបជ្ឈំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ ។ តមេនំ សព្យាបជ្ឈំ លោកំ ឧបបន្នំ សមានំ សព្យាបជ្ឈា ផស្សា ផុសន្តិ ។

ការចរចាកថា មានសភាពយ៉ាងនេះ នឹងមានមកពីណា ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ កម្ម៤ យ៉ាងនេះ តថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តមដោយខ្លួនឯងហើយប្រកាសប្រាប់ ។ កម្ម៤ យ៉ាង តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ កម្មខ្មៅមានវិបាកខ្មៅ ក៏មាន ម្នាលព្រាហ្មណ៍ កម្មសមានវិបាកស ក៏មាន ម្នាលព្រាហ្មណ៍ កម្មខាងខ្មៅ ខាងស មានវិបាកខាងខ្មៅ ខាងស ក៏មាន ម្នាលព្រាហ្មណ៍ កម្មមិនខ្មៅមិនស មានវិបាកមិនខ្មៅមិនស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអស់កម្ម ក៏មាន ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចុះកម្មខ្មៅ មានវិបាកខ្មៅ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ តាក់តែងកាយសង្ខារប្រកបដោយទោស តាក់តែងវចីសង្ខារប្រកបដោយទោស តាក់តែងមនោសង្ខារប្រកបដោយទោស លុះបុគ្គលនោះ តាក់តែងកាយសង្ខារប្រកបដោយទោស តាក់តែងវចីសង្ខារប្រកបដោយទោស តាក់តែងមនោសង្ខារប្រកបដោយទោសហើយ រមែងចូលទៅកាន់លោកប្រកបដោយទុក្ខ ។ ផស្សៈទាំងឡាយប្រកបដោយទុក្ខ រមែងពាល់ត្រូវបុគ្គលនោះ ដែលចូលទៅកាន់លោកប្រកបដោយទុក្ខ ។

សោ សព្យាបជ្ឈេហិ ផស្សេហិ ផុដ្ឋោ សមានោ សព្យាបជ្ឈំ វេទនំ វេទេតិ ឯកន្តទុក្ខំ សេយ្យថាបិ សត្តា នេរយិកា ។ ឥទំ វុច្ចតិ ព្រាហ្មណ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ ។ កតមញ្ច ព្រាហ្មណ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ ។ ឥធ ព្រាហ្មណ ឯកច្ចោ អព្យាបជ្ឈំ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ អព្យាបជ្ឈំ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ អព្យាបជ្ឈំ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ សោ អព្យាបជ្ឈំ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា អព្យាបជ្ឈំ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា អព្យាបជ្ឈំ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា អព្យាបជ្ឈំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ ។ តមេនំ អព្យាបជ្ឈំ លោកំ ឧបបន្នំ សមានំ អព្យាបជ្ឈា ផស្សា ផុសន្តិ ។ សោ អព្យាបជ្ឈេហិ ផស្សេហិ ផុដ្ឋោ សមានោ អព្យាបជ្ឈំ វេទនំ វេទេយតិ ឯកន្តសុខំ សេយ្យថាបិ ទេវា សុភកិណ្ហា ។ ឥទំ វុច្ចតិ ព្រាហ្មណ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ ។ កតមញ្ច ព្រាហ្មណ កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ ។ ឥធ ព្រាហ្មណ ឯកច្ចោ

បុគ្គលនោះ កាលផស្សៈទាំងឡាយ ពាល់ត្រូវហើយ រមែងសោយវេទនាប្រកបដោយទុក្ខ មានសេចក្តីលំបាកដោយពិត ដូចពួកសត្វដែលកើតក្នុងនរក ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា កម្មខ្មៅមានវិបាកខ្មៅ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចុះកម្មស មានវិបាកស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ តាក់តែងកាយសង្ខារមិនមានទោស តាក់តែងវចីសង្ខារមិនមានទោស តាក់តែងមនោសង្ខារមិនមានទោស លុះបុគ្គលនោះ តាក់តែងកាយសង្ខារមិនមានទោស តាក់តែងវចីសង្ខារមិនមានទោស តាក់តែងមនោសង្ខារមិនមានទោសហើយ រមែងចូលទៅកាន់លោកដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខ ។ ផស្សៈទាំងឡាយ ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខ រមែងពាល់ត្រូវបុគ្គលនោះ ដែលចូលទៅកាន់លោកដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខ ។ បុគ្គលនោះ កាលផស្សៈទាំងឡាយ ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខពាល់ត្រូវហើយ រមែងសោយវេទនាមិនប្រកបដោយទុក្ខ មានតែសេចក្តីសុខដោយពិត ដូចពួកទេវតាជាន់សុភកិណ្ហៈ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា កម្មសមានវិបាកស ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចុះកម្មទាំងខ្មៅ ទាំងស មានវិបាកទាំងខ្មៅ ទាំងស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ

សព្យាបជ្ឈំបិ អព្យាបជ្ឈំបិ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ
សព្យាបជ្ឈំបិ អព្យាបជ្ឈំបិ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ
សព្យាបជ្ឈំបិ អព្យាបជ្ឈំបិ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ
សោ សព្យាបជ្ឈំបិ អព្យាបជ្ឈំបិ កាយសង្ខារំ
អភិសង្ខរិត្វា សព្យាបជ្ឈំបិ អព្យាបជ្ឈំបិ វចីសង្ខារំ
អភិសង្ខរិត្វា សព្យាបជ្ឈំបិ អព្យាបជ្ឈំបិ មនោសង្ខារំ
អភិសង្ខរិត្វា សព្យាបជ្ឈំបិ អព្យាបជ្ឈំបិ លោកំ
ឧបបជ្ជតិ ។ តមេនំ សព្យាបជ្ឈំបិ អព្យាបជ្ឈំបិ
លោកំ ឧបបន្នំ សមានំ សព្យាបជ្ឈាបិ អព្យា-
បជ្ឈាបិ ផស្សា ផុសន្តិ ។ សោ សព្យាបជ្ឈេហិបិ
អព្យាបជ្ឈេហិបិ ផស្សេហិ ផុដ្ឋោ សមានោ សព្យា-
បជ្ឈំបិ អព្យាបជ្ឈំបិ វេទនំ វេទិយតិ វោកិណ្ណសុខ-
ទុក្ខំ សេយ្យថាបិ មនុស្សា ឯកច្ចេ ច ទេវា
ឯកច្ចេ ច វិនិបាតិកា ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ
កម្មំ កណ្ហំ សុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ ។
កតមញ្ច ភិក្ខវេ កម្មំ អកណ្ហំ អសុក្កំ
អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ ។

គាត់តែងធ្វើកាយសង្ខារ មានទោសខ្លះ មិនមានទោសខ្លះ គាត់តែងធ្វើវចីសង្ខារ
មានទោសខ្លះ មិនមានទោសខ្លះ គាត់តែងធ្វើមនោសង្ខារ មានទោសខ្លះ
មិនមានទោសខ្លះ បុគ្គលនោះ គាត់តែងធ្វើកាយសង្ខារ មានទោសខ្លះ
មិនមានទោសខ្លះ គាត់តែងធ្វើវចីសង្ខារ មានទោសខ្លះ មិនមានទោសខ្លះ
គាត់តែងធ្វើមនោសង្ខារ មានទោសខ្លះ មិនមានទោសខ្លះ ហើយក៏ចូល
ទៅកាន់លោក ប្រកបដោយទុក្ខខ្លះ មិនមានទុក្ខខ្លះ ផស្សៈទាំងឡាយ
ប្រកបដោយទុក្ខខ្លះ មិនប្រកបដោយទុក្ខខ្លះ រមែងពាល់ត្រូវបុគ្គល
នោះដែលចូលទៅកាន់លោក ប្រកបដោយទុក្ខខ្លះ មិនមានទុក្ខខ្លះ ។
បុគ្គលនោះ កាលផស្សៈទាំងឡាយ ប្រកបដោយទុក្ខខ្លះ មិនមានទុក្ខខ្លះ
ពាល់ត្រូវហើយ រមែងទទួលវេទនា ប្រកបដោយទុក្ខខ្លះ មិនមាន
ទុក្ខខ្លះ មានសុខនិងទុក្ខច្រឡំគ្នា ដូចមនុស្សពួកខ្លះ ទេវតាពួកខ្លះ
និងវិនិបាតពួកខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្មទាំងខ្មៅ
ទាំងស មានផលទាំងខ្មៅទាំងស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្មមិនខ្មៅ
មិនស មានផលមិនខ្មៅ មិនស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអស់កម្ម តើដូចម្តេច ។

តត្រ ព្រាហ្មណ យមិទំ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ តស្ស បហានាយ យា ចេតនា យមិទំ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ តស្ស បហានាយ យា ចេតនា យមិទំ កម្មំ កណ្ហំ សុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ តស្ស បហានាយ យា ចេតនា ឥទំ វុច្ចតិ ព្រាហ្មណ កម្មំ អកណ្ហំ អសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ ។ ឥមានិ ខោ ព្រាហ្មណ ចត្តារិ កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានិ ។

(៨៨) ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ សុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ អកណ្ហំ អសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បណ្ដាកម្មទាំង ៤ នោះ ចេតនាដើម្បីលះបង់កម្មខ្មៅ មានវិបាកខ្មៅឯណា ចេតនាដើម្បីលះបង់កម្មស មានវិបាកសឯណា ចេតនាដើម្បីលះបង់កម្មទាំងខ្មៅទាំងស មានវិបាកទាំងខ្មៅ ទាំងស ឯណា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា កម្មមិនខ្មៅមិនស មានវិបាក មិនខ្មៅមិនស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអស់កម្ម ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ កម្មទាំង ៤ យ៉ាងនេះ តថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តមដោយ ខ្លួនឯង ហើយប្រកាសប្រាប់ ។

(៨៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្ម ៤ យ៉ាងនេះ តថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តមដោយខ្លួនឯង ហើយប្រកាសប្រាប់ ។ កម្ម ៤ យ៉ាង តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មខ្មៅមានវិបាកខ្មៅ ក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មសមានវិបាកស ក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មទាំងខ្មៅ ទាំងស មានវិបាកទាំងខ្មៅ ទាំងស ក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មមិនខ្មៅមិនស មានវិបាកមិនខ្មៅមិនស ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីអស់កម្ម ក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្មខ្មៅ មានវិបាក ខ្មៅ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ

បាណាតិបាតី ហោតិ អទិន្នាទាយី ហោតិ កាមេសុ មិច្ឆាចារី ហោតិ មុសាវាទី ហោតិ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាយី ហោតិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ កាមេសុ មិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតោ ហោតិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សព្យាបជ្ឈម្បិ អព្យាបជ្ឈម្បិ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ ។ បេ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ កម្មំ អកណ្ហំ អសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យមិទំ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ ។ បេ ។

ជាអ្នកសម្លាប់សត្វ ជាអ្នកលួចទ្រព្យគេ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តខុស ក្នុងកាមទាំងឡាយ ជាអ្នកនិយាយកុហក ជាអ្នកផឹកនូវទឹកស្រវឹងគឺសុរានិងមេរ័យដែលជាទីតាំងនៃសេចក្ដីប្រមាទ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្មខ្មៅមានវិបាកខ្មៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្មស មានវិបាកស តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកវៀរស្រឡះចាកបាណាតិបាត វៀរស្រឡះចាកអទិន្នាទាន វៀរស្រឡះចាកកាមេសុមិច្ឆាចារ វៀរស្រឡះចាកមុសាវាទ វៀរស្រឡះចាកការផឹកនូវទឹកស្រវឹងគឺសុរានិងមេរ័យ ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្ដីប្រមាទ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្មសមានវិបាកស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្មទាំងខ្មៅ ទាំងស មានវិបាកទាំងខ្មៅទាំងស តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ តាក់តែងកាយសង្ខារប្រកបដោយទោសខ្លះ មិនមានទោសខ្លះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្មទាំងខ្មៅ ទាំងស មានវិបាកទាំងខ្មៅទាំងស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្ម មិនខ្មៅមិនស មានវិបាកមិនខ្មៅមិនស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអស់កម្ម តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ដាកម្មទាំង ៤ នោះ កម្មខ្មៅមានវិបាកខ្មៅឯណា ។ បេ ។

ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កម្មំ អកណ្ហំ អសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារិ កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានិ ។

[៤៦] ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ អកណ្ហំ អសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចស្ស (១) មាតា ជីវិតា វោរោបិតា ហោតិ បិតា ជីវិតា វោរោបិតោ ហោតិ អរហំ ជីវិតា វោរោបិតោ ហោតិ តថាគតស្ស ទុដ្ឋេន ចិត្តេន លោហិតំ ឧប្បាទិតំ ហោតិ សង្ឃោ ភិន្នោ ហោតិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ ។

១ ម. ឯកច្ចោ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្មមិនខ្មៅមិនស មានវិបាកមិនខ្មៅមិនស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអស់កម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មទាំង ៤ យ៉ាងនេះ តថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តមដោយខ្លួនឯង ហើយប្រកាសប្រាប់ ។

[៤៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្ម ៤ យ៉ាងនេះ តថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តមដោយខ្លួនឯង ហើយប្រកាសប្រាប់ ។ កម្ម ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មខ្មៅមានវិបាកខ្មៅ ក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មសមានវិបាកស ក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មទាំងខ្មៅ ទាំងស មានវិបាកទាំងខ្មៅ ទាំងស ក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មមិនខ្មៅមិនស មានវិបាកមិនខ្មៅមិនស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអស់កម្ម ក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្មខ្មៅ មានវិបាកខ្មៅ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកផ្តាច់ជីវិតមាតា ផ្តាច់ជីវិតបិតា ផ្តាច់ជីវិតព្រះអរហន្ត ព្រះអរហន្តណាស្រេក មានចិត្តប្រទូស្តព្រះតថាគត ញុំាងព្រះលោហិតឲ្យពុះពងឡើង ជាអ្នកបំបែកសង្ឃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្មខ្មៅមានវិបាកខ្មៅ ។

កតមញ្ច ភិក្ខវេ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ កាមេសុ មិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ បិសុណាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ ផរុសាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ សម្ផប្បលាបា បដិវិរតោ ហោតិ អនភិជ្ឈាលុ ហោតិ អព្យាបន្នចិត្តោ ហោតិ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ សុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សព្យាបជ្ឈម្បិ អព្យាបជ្ឈម្បិ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ ។ បេ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ សុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ កម្មំ អកណ្ហំ អសុក្កំ អកណ្ហាអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យទិទំ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ ។ បេ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្មស មានវិបាកស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកវៀរស្រឡះចាកបាណាតិបាត វៀរស្រឡះចាកអទិន្នាទាន វៀរស្រឡះចាកកាមេសុមិច្ឆាចារ វៀរស្រឡះចាកមុសាវាទ វៀរស្រឡះចាកបិសុណវាចា វៀរស្រឡះចាកផរុសវាចា វៀរស្រឡះចាកសម្ផប្បលាបៈ ជាអ្នកមិនរំពឹងទ្រព្យអ្នកដទៃ មានចិត្តមិនព្យាបាទ មានសេចក្តីយល់ឃើញត្រូវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្មស មានវិបាកស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្ម ទាំងខ្មៅ ទាំងស មានវិបាកទាំងខ្មៅ ទាំងស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ តាក់តែងកាយសង្ខារ មានទោសខ្លះ មិនមានទោសខ្លះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្មទាំងខ្មៅ ទាំងស មានវិបាកទាំងខ្មៅ ទាំងស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្ម មិនខ្មៅមិនស មានវិបាកមិនខ្មៅមិនស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអស់កម្ម តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាកម្មទាំង ៤ នោះ កម្មខ្មៅ មានវិបាកខ្មៅណា ។ បេ ។

ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កម្មំ អកណ្ហំ អសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារិ កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានីតិ ។

(៨៧) ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ សុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ អកណ្ហំ អសុក្កំ អកណ្ហ-អសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សព្យាបជ្ឈំ កាយសង្ខារំ អភិ-សង្ខរោតិ ។ បេ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្មមិនខ្មៅមិនស មានវិបាកមិនខ្មៅមិនស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអស់កម្ម ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មទាំង ៤ យ៉ាងនេះ តថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តមដោយខ្លួនឯង ហើយប្រកាសប្រាប់ ។

(៨៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្ម ៤ យ៉ាងនេះ តថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តមដោយខ្លួនឯង ហើយប្រកាសប្រាប់ ។ កម្មទាំង ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មខ្មៅមានវិបាកខ្មៅ ក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មសមានវិបាកស ក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មទាំងខ្មៅទាំងស មានវិបាកទាំងខ្មៅទាំងស ក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មមិនខ្មៅមិនស មានវិបាកមិនខ្មៅមិនស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអស់កម្ម ក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្មខ្មៅ មានវិបាកខ្មៅ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ តាក់តែងកាយសង្ខារប្រកបដោយព្យាបាទ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្មខ្មៅមានវិបាកខ្មៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្មស មានវិបាកស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ

អព្យាបជ្ឈំ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ ។បេ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ សុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សព្យាបជ្ឈំបិ អព្យាបជ្ឈំបិ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ ។បេ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ សុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ កម្មំ អកណ្ហំ អសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កម្មំ អកណ្ហំ អសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារិ កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានីតិ ។

(៨៨) ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ អត្ថិ

តាក់តែងកាយសង្ខារមិនមានទោស ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្មសមានវិបាកស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្មទាំងខ្មៅ ទាំងស មានវិបាកទាំងខ្មៅ ទាំងស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ តាក់តែងកាយសង្ខារ មានទោសខ្លះ មិនមានទោសខ្លះ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្មទាំងខ្មៅ ទាំងស មានវិបាកទាំងខ្មៅ ទាំងស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្មមិនខ្មៅមិនស មានវិបាកមិនខ្មៅមិនស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអស់កម្ម តើដូចម្តេច ។ សេចក្តីយល់ឃើញត្រូវ ។បេ។ ការតំកល់ចិត្តត្រូវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្មមិនខ្មៅមិនស មានវិបាកមិនខ្មៅមិនស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអស់កម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មទាំង ៤ យ៉ាងនេះ តថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯង ហើយប្រកាសប្រាប់ ។

(៨៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្ម ៤ យ៉ាងនេះ តថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តមដោយខ្លួនឯង ហើយប្រកាសប្រាប់ ។ កម្ម ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មខ្មៅ មានវិបាកខ្មៅក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មសមានវិបាកស ក៏មាន

ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ សុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ អត្ថិ ភិក្ខវេ កម្មំ អកណ្ហំ អសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សព្យាបជ្ឈំ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ ។បេ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អព្យាបជ្ឈំ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ ។បេ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ សុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សព្យាបជ្ឈម្បិ អព្យាបជ្ឈម្បិ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ ។បេ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កម្មំ កណ្ហំ សុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ កម្មំ អកណ្ហំ អសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ បីតិសម្ពោជ្ឈ-

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មទាំងខ្មៅ ទាំងស មានវិបាកទាំងខ្មៅ ទាំងស ក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មមិនខ្មៅមិនស មានវិបាកមិនខ្មៅមិនស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអស់កម្ម ក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្មខ្មៅ មានវិបាកខ្មៅ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ តាក់តែងកាយសង្ខារប្រកបដោយទោស ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្មខ្មៅមានវិបាកខ្មៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្មស មានវិបាកស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ តាក់តែងកាយសង្ខារមិនប្រកបដោយទោស ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្មសមានវិបាកស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្មទាំងខ្មៅទាំងស មានវិបាកទាំងខ្មៅ ទាំងស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ តាក់តែងកាយសង្ខារ មានទោសខ្លះ មិនមានទោសខ្លះ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាកម្មទាំងខ្មៅ ទាំងស មានវិបាកទាំងខ្មៅ ទាំងស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកម្មមិនខ្មៅ មិនស មានវិបាកមិនខ្មៅមិនស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអស់កម្ម តើដូចម្តេច ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គ

បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គំ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គំ ឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គំ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កម្មំ អកណ្ហំ អសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារិ កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានីតិ ។

(៤៤) ចតូហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ សាវជ្ជេន កាយកម្មេន សាវជ្ជេន វចីកម្មេន សាវជ្ជេន មនោកម្មេន សាវជ្ជាយ ទិដ្ឋិយា ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ ។ ចតូហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ អនវជ្ជេន កាយកម្មេន អនវជ្ជេន វចីកម្មេន អនវជ្ជេន មនោកម្មេន អនវជ្ជាយ ទិដ្ឋិយា ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ ។

បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កម្មមិនខ្មៅមិនស មានវិបាកមិនខ្មៅមិនស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអស់កម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មទាំង ៤ យ៉ាងនេះ តថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯង ហើយប្រកាសប្រាប់ ។

(៤៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការ រមែងកើតក្នុងនរក ដូចគេនាំយកទៅទំលាក់ ។ ធម៌ ៤ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺកាយកម្មប្រកបដោយទោស ១ វចីកម្មប្រកបដោយទោស ១ មនោកម្មប្រកបដោយទោស ១ ទិដ្ឋិប្រកបដោយទោស ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការនេះ រមែងទៅកើតក្នុងនរក ដូចជាគេនាំយកទៅទំលាក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការ រមែងទៅកើតក្នុងឋានសួគ៌ ដូចគេនាំយកទៅដាក់ ។ ធម៌ ៤ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺកាយកម្មមិនមានទោស ១ វចីកម្មមិនមានទោស ១ មនោកម្មមិនមានទោស ១ ទិដ្ឋិមិនមានទោស ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ នេះ រមែងទៅកើតក្នុងឋានសួគ៌ ដូចគេនាំយកទៅដាក់ ។

(៩០) ចតូហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ សាវជ្ជេន កាយកម្មេន សាវជ្ជេន វចីកម្មេន សាវជ្ជេន មនោកម្មេន សាវជ្ជាយ ទិដ្ឋិយា ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ ។ ចតូហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ អនវជ្ជេន កាយកម្មេន អនវជ្ជេន វចីកម្មេន អនវជ្ជេន មនោកម្មេន អនវជ្ជាយ ទិដ្ឋិយា ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ ។

(៩១) ឥធេវ ភិក្ខវេ បឋមោ សមណោ(១) ឥធ ទុតិយោ សមណោ ឥធ តតិយោ សមណោ ឥធ ចតុត្ថោ សមណោ សុញ្ញា បរប្បវាទា សមណេហិ អញ្ញេហិ ឯវមេតំ ភិក្ខវេ សម្មា សីហនាទំ នទថ ។

១ ឱក្ខិ សមណោតិ ទិស្សតិ បឋមោតិ នត្ថិ ។

(៩០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការ រមែងទៅកើតក្នុងនរក ដូចគេនាំយកទៅទំលាក់ ។ ធម៌ ៤ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺកាយកម្មប្រកបដោយទោស ១ វចីកម្មប្រកបដោយទោស ១ មនោកម្មប្រកបដោយទោស ១ ទិដ្ឋិប្រកបដោយទោស ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការនេះ រមែងទៅកើតក្នុងនរក ដូចគេនាំយកទៅទំលាក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការ រមែងទៅកើតក្នុងឋានសួគ៌ ដូចគេនាំយកទៅដាក់ ។ ធម៌ ៤ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺកាយកម្មមិនមានទោស ១ វចីកម្មមិនមានទោស ១ មនោកម្មមិនមានទោស ១ ទិដ្ឋិមិនមានទោស ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការនេះ រមែងទៅកើតក្នុងឋានសួគ៌ ដូចគេនាំយកទៅដាក់ ។

(៩១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈទី ១ ក៏មាន ក្នុងធម្មវិន័យនេះ សមណៈទី ២ ក៏មាន ក្នុងធម្មវិន័យនេះ សមណៈទី ៣ ក៏មាន ក្នុងធម្មវិន័យនេះ សមណៈទី ៤ ក៏មាន ក្នុងធម្មវិន័យនេះ បរប្បវាទ (លទ្ធិ) ទាំងឡាយ សូន្យចាកពួកសមណៈដទៃ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរបន្លឺសីហនាទ ដោយប្រពៃយ៉ាងនេះចុះ ។

កតមោ ច ភិក្ខវេ បឋមោ សមណោ (១) ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តិណ្ណំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា សោតាបន្នោ ហោតិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ ។ អយំ ភិក្ខវេ បឋមោ សមណោ (១) ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ ទុតិយោ សមណោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តិណ្ណំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា រាគទោសមោហានំ តនុត្តា សកទាគាមី ហោតិ សកិទេវ ឥមំ លោកំ អាគន្ត្វា ទុក្ខស្សន្តំ ករោតិ ។ អយំ ភិក្ខវេ ទុតិយោ សមណោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ តតិយោ សមណោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា ឱបបាតិកោ ហោតិ តត្ថ បរិនិព្វាយី អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា ។ អយំ ភិក្ខវេ តតិយោ សមណោ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ ចតុត្ថោ សមណោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ

១ ឧទ្ធិ សមណោតិ វិសុទ្ធិ បឋមោតិ ឆត្តិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសមណៈទី ១ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ព្រោះអស់សំយោជនៈ ៣ ជាសោតាបន្នបុគ្គល មានកិរិយាមិនធ្លាក់ចុះជាធម្មតា ជាបុគ្គលទៀង មានកិរិយាត្រាស់ដឹងប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សមណៈទី ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសមណៈទី ២ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ព្រោះអស់សំយោជនៈ ៣ មានរាគៈ ទោសៈ មោហៈស្រាលស្តើង ជាសកទាគាមិបុគ្គល នឹងមកកាន់លោកនេះម្តងទៀត ហើយធ្វើនូវទីបំផុតនៃទុក្ខបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សមណៈទី ២ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសមណៈទី ៣ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ព្រោះអស់ឱរម្ភាគិយសំយោជនៈ ៥ ជាឧបបាតិកកំណើត បរិនិព្វានក្នុងទីនោះ មិនមានវិលត្រឡប់ ចាកលោកនោះជាធម្មតា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សមណៈទី ៣ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសមណៈទី ៤ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ

អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តឹ បញ្ញាវិមុត្តឹ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ។ អយំ ភិក្ខវេ ចតុត្ថោ សមណោ ។ ឥធេវ ភិក្ខវេ បឋមោ សមណោ ឥធ ទុតិយោ សមណោ ឥធ តតិយោ សមណោ ឥធ ចតុត្ថោ សមណោ សុញ្ញា បរប្បវាទា សមណេហិ អញ្ញេហិ ឯវមេតំ ភិក្ខវេ សម្មា សីហនាទំ នទថាតិ ។

(៤៤) សប្បុរិសំ ភិក្ខវេ និស្សាយ ចត្តារោ អានិសំសា បាដិកង្ខា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ អរិយេន សីលេន វឌ្ឍតិ អរិយេន សមាធិនា វឌ្ឍតិ អរិយាយ បញ្ញាយ វឌ្ឍតិ អរិយាយ វិមុត្តិយា វឌ្ឍតិ ។ សប្បុរិសំ ភិក្ខវេ និស្សាយ ឥមេ ចត្តារោ អានិសំសា បាដិកង្ខាតិ ។

កម្មវគ្គោ ចតុត្ថោ ។

ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សមណៈទី ៤ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈទី ១ ក៏មានក្នុងធម្មវិន័យនេះ សមណៈទី ២ ក៏មានក្នុងធម្មវិន័យនេះ សមណៈទី ៣ ក៏មានក្នុងធម្មវិន័យនេះ សមណៈទី ៤ ក៏មានក្នុងធម្មវិន័យនេះ បរប្បវាទ (លទ្ធិ) ទាំងឡាយ សូន្យចាកពួកសមណៈដទៃ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរបន្លឺនូវសីហនាទ ដោយប្រពៃយ៉ាងនេះចុះ ។

(៤៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អានិសង្ស ៤ ប្រការ កើតប្រាកដឡើងបាន ព្រោះអាស្រ័យសប្បុរស ។ អានិសង្ស ៤ ប្រការ តើដូចម្តេច ។ បុគ្គល (អាស្រ័យសប្បុរស) រមែងចំរើនដោយសីលដ៏ប្រសើរ រមែងចំរើនដោយសមាធិដ៏ប្រសើរ រមែងចំរើនដោយបញ្ញាដ៏ប្រសើរ រមែងចំរើនដោយវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អានិសង្ស ៤ ប្រការនេះ កើតឡើងដ៏ប្រាកដបាន ព្រោះអាស្រ័យសប្បុរស ។

ចប់ កម្មវគ្គ ទី ៤ ។

តស្សុទ្ទានំ

សង្ខិត្តវិត្ថារា សោណកាយនោ ច
សិក្ខាបទំ អរិយមគ្គោ
ពោជ្ឈង្គំ សាវជ្ជញ្ចេវ អព្យាបជ្ឈំ
សមណោ ច សប្បុរិសានិសំសោ ហោតីតិ ។

ឧទ្ទាននៃកម្មវគ្គនោះ គឺ

និយាយអំពីកម្ម ៤ យ៉ាង ដោយសង្ខេបនិងពិស្តារ អំពី ភ្ញៀវសោណកាយនមាណពចោទប្រកាន់ ព្រោះពីមានព្រែការ ទ្រង់បញ្ញត្តកម្មកំនើតនិងជាដំណើរអរិយមគ្គ អំពីកម្មចាំងនៅ ពាំងនេះ ដែលជាសិក្ខាបទ អំពីកម្មមិនទោសមិនទោស បុគ្គលដែល តាំងមុន អំពីកម្មមិនទោសមិនទោស ព្រោះដល់តាមផ្លូវ អំពីកម្ម ប្រកបដោយទោស ៤ យ៉ាង អំពីកម្មមិនមានទោស ៤ យ៉ាង អំពីសមណៈ ៤ ពួក អំពីអានិសង្សព្រោះសេពសប្បុរស ៤ យ៉ាង ។

អាឃាតវគ្គោ ទុតិយោ

[៥៣] ឯកំ សមយំ ភគវា កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ភគវា ឯតទវោច អបិ នុ តំ អានន្ទ អធិករណំ វូបសន្តន្តិ ។ កុតោ តំ ភន្តេ អធិករណំ វូបសមិស្សតិ អាយស្មតោ ភន្តេ អនុរុទ្ធស្ស ពាហិយោ នាម សទ្ធិវិហារិកោ កេវលកប្បំ សង្ឃភេទាយ ឋិតោ តត្រាយស្មា អនុរុទ្ធោ ន ឯកវាចិកម្បិ ភណិតព្វំ មញ្ញតីតិ ។ កទា បនានន្ទ អនុរុទ្ធោ សង្ឃមជ្ឈេ អធិក-រណេសុ វោយុញ្ជតិ ន នុ អានន្ទ យំ កិញ្ចិ អធិករណំ ឧប្បជ្ជតិ សព្វំ តំ តុម្ហេ ចេវ វូបសមេថ សារីបុត្តមោគ្គល្លានា ច ។ បញ្ចហិមេ អានន្ទ អត្ថវសេ សម្បស្សមានោ បាបភិក្ខុ សង្ឃភេទេន នន្ទតិ ។ កតមេ បញ្ច ។

អាឃាតវគ្គ ទី ២

[៥៣] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងឃោសិតារាម ទៀបក្រុងកោសម្ពី ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលអានន្ទ អធិករណ៍នោះស្ងប់ហើយឬ ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន អធិករណ៍នោះនឹងស្ងប់អំពីណាបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សទ្ធិវិហារិករបស់អនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ ឈ្មោះពាហិយៈ នៅតែខំប្រឹងដើម្បីបំបែកសង្ឃ ឥតឈប់ឈរ ក្នុងរឿងនោះ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ ក៏មិនឃើញមានស្តីថាឲ្យសូម្បីតែ ១ ម៉ាត់ក៏គ្មាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ ចុះអនុរុទ្ធធ្លាប់ចូលនិងកិច្ចក្នុងអធិករណ៍ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ពីកាលណាមក ម្នាលអានន្ទ អធិករណ៍ទាំងឡាយណាមួយ កើតឡើង អធិករណ៍ទាំងនោះ សុទ្ធតែអ្នកទាំងឡាយផង សារីបុត្តនិងមោគ្គល្លានផង រំងាប់ មិនមែនទេឬ ។ ម្នាលអានន្ទ ភិក្ខុបាប កាលឃើញច្បាស់នូវអំណាចប្រយោជន៍ ៥ យ៉ាងនេះ ទើបត្រេកអរដោយការបំបែកសង្ឃ ។ អំណាចប្រយោជន៍ ៥ យ៉ាង ដូចម្តេចខ្លះ ។

ឥធានន្ទ បាបភិក្ខុ ទុស្សីលោ ហោតិ បាបធម្មោ អសុចិសង្កស្សរសមាចារោ បដិច្ឆន្នកម្មន្តោ អស្សមណោ សមណបដិញ្ញោ អព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារិបដិញ្ញោ អន្តោបូតិ អវស្សុតោ កសម្ពុជាតោ តស្ស ឯវំ ហោតិ សចេ ខោ មំ ភិក្ខូ ជានិស្សន្តិ ទុស្សីលោ បាបធម្មោ អសុចិសង្កស្សរសមាចារោ បដិច្ឆន្នកម្មន្តោ អស្សមណោ សមណបដិញ្ញោ អព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារិបដិញ្ញោ អន្តោបូតិ អវស្សុតោ កសម្ពុជាតោតិ សមគ្គា មំ សន្តា នាសេស្សន្តិ វគ្គា បន មំ ន នាសេស្សន្តីតិ ។ ឥទំ អានន្ទ បឋមំ អត្ថវសំ សម្បស្សមានោ បាបភិក្ខុ សង្ឃភេទេន នន្ទតិ ។ បុន ចបរំ អានន្ទ បាបភិក្ខុ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា សមន្នាគតោ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ សចេ ខោ មំ ភិក្ខូ ជានិស្សន្តិ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា សមន្នាគតោតិ

ម្នាលអានន្ទ ភិក្ខុបាបក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកទ្រុស្តសីល មានធម៌លាមក មានសមាចារមិនស្អាត មានការងារគួរឲ្យសង្ស័យ លាក់បាំងសេចក្តីក្រៀស មិនឲ្យដឹងការកើតក្រក់ខ្លួន មិនមែនជាសមណៈ ប្ដេជ្ញាថាជាសមណៈ មិនមែនជាព្រហ្មចារី ប្ដេជ្ញាថាជាព្រហ្មចារី ស្អុយក្នុង មានចិត្តទទឹក ដោយរាគាទិក្កិលេស ជាមនុស្សច្រោកច្រាក ភិក្ខុបាបនោះ មានសេចក្ដីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើពួកភិក្ខុដឹងថា អាត្មាអញជាភិក្ខុទ្រុស្តសីល មានធម៌លាមក មានសមាចារមិនស្អាត មានការងារគួរឲ្យសង្ស័យ លាក់បាំងសេចក្តីក្រៀស មិនឲ្យដឹងការកើតក្រក់ខ្លួន មិនមែនជាសមណៈ ប្ដេជ្ញាថាជាសមណៈ មិនមែនជាព្រហ្មចារី ប្ដេជ្ញាថាជាព្រហ្មចារី ស្អុយក្នុង មានចិត្តទទឹក ដោយរាគាទិក្កិលេស ជាមនុស្សច្រោកច្រាក កាលភិក្ខុទាំងឡាយព្រមព្រៀងគ្នា ប្រាកដជានឹងបណ្ដេញអញឲ្យវិនាស បើបែកគ្នាហើយ នឹងមិនបណ្ដេញអញឲ្យវិនាសបានឡើយ ។ ម្នាលអានន្ទ ភិក្ខុបាបកាលឃើញច្បាស់នូវអំណាចប្រយោជន៍ទី ១ នេះ ទើបត្រេកអរដោយការបំបែកសង្ឃ ។ ម្នាលអានន្ទ មួយទៀត ភិក្ខុបាប មានសេចក្ដីយល់ខុស ប្រកបដោយអន្តគ្គាហិកទិដ្ឋិ ។ ភិក្ខុបាបនោះមានសេចក្ដីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើពួកភិក្ខុដឹងថា អញជាភិក្ខុមានសេចក្ដីយល់ខុស ប្រកបដោយអន្តគ្គាហិកទិដ្ឋិ

សមត្តា ធំ សទ្ធា អាសេវិស្សន្តិ ភត្តា បន ធំ ន អាសេវិស្សន្តីតិ ។ ឥទំ អានន្ទ ទុតិយំ អត្ថវសំ សម្បស្សមានោ បាបភិក្ខុ សង្ឃភេទេន នន្ទតិ ។ បុន ចបរំ អានន្ទ បាបភិក្ខុ មិច្ឆាអាជីវោ ហោតិ មិច្ឆាអាជីវេន ជីវិតំ កប្បេតិ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ សចេ ខោ មំ ភិក្ខូ ជានិស្សន្តិ មិច្ឆាអាជីវោ មិច្ឆាអាជីវេន ជីវិតំ កប្បេតីតិ សមត្តា មំ សទ្ធា អាសេវិស្សន្តិ ភត្តា បន មំ ន អាសេវិស្សន្តីតិ ។ ឥទំ អានន្ទ តតិយំ អត្ថវសំ សម្បស្សមានោ បាបភិក្ខុ សង្ឃភេទេន នន្ទតិ ។ បុន ចបរំ អានន្ទ បាបភិក្ខុ លាភកាមោ ហោតិ សក្ការកាមោ អនវញ្ញត្តិកាមោ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ សចេ ខោ មំ ភិក្ខូ ជានិស្សន្តិ លាភកាមោ សក្ការកាមោ អនវញ្ញត្តិកាមោតិ សមត្តា មំ សទ្ធា ន សក្ករិស្សន្តិ ន គរុករិស្សន្តិ ន មានេស្សន្តិ ន បូជេស្សន្តិ ភត្តា បន មំ សក្ករិស្សន្តិ គរុករិស្សន្តិ មានេស្សន្តិ បូជេស្សន្តីតិ ។ ឥទំ អានន្ទ ចតុត្ថំ អត្ថវសំ សម្បស្សមានោ បាបភិក្ខុ

កាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រោយៗទៀត មុខជានឹងធ្វើអញ្ញត្ថិភាវៈ ហើយកត្តាហើយ មិនធ្វើអញ្ញត្ថិភាវៈមិនបានឡើយ ។ ម្នាលអានន្ទ ភិក្ខុបាប កាលឃើញច្បាស់នូវអំណាចប្រយោជន៍ទី ២ នេះ ទើបត្រេកអរ ដោយការបំបែកសង្ឃ ។ ម្នាលអានន្ទ មួយទៀត ភិក្ខុបាបមានការចិញ្ចឹមជីវិតខុស សម្រេចជីវិតដោយមិច្ឆាជីវៈ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើពួកភិក្ខុដឹងថា អាត្មាអញចិញ្ចឹមជីវិតខុស សម្រេចជីវិតដោយមិច្ឆាជីវៈ កាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រោយៗទៀត មុខជានឹងធ្វើអញ្ញត្ថិភាវៈ ហើយកត្តាហើយ មិនធ្វើអញ្ញត្ថិភាវៈមិនបានឡើយ ។ ម្នាលអានន្ទ ភិក្ខុបាបកាលឃើញច្បាស់នូវអំណាចប្រយោជន៍ទី ៣ នេះ ទើបត្រេកអរ ដោយការបំបែកសង្ឃ ។ ម្នាលអានន្ទ មួយទៀត ភិក្ខុបាបជាអ្នកប្រាថ្នាលាភ ប្រាថ្នាសក្ការៈ ប្រាថ្នាមិនឲ្យគេមើលងាយ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើពួកភិក្ខុដឹងថា អាត្មាអញជាអ្នកប្រាថ្នាលាភ ប្រាថ្នាសក្ការៈ ប្រាថ្នាមិនឲ្យគេមើលងាយ កាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រោយៗទៀត មុខជានឹងមិនធ្វើសក្ការៈ មិនគោរព មិនរាប់អាន មិនបូជាអាត្មាឡើយ ហើយកត្តាហើយ នឹងធ្វើសក្ការៈ គោរពរាប់អានបូជាអាត្មាអញ ។ ម្នាលអានន្ទ ភិក្ខុបាបកាលឃើញច្បាស់នូវអំណាចប្រយោជន៍ទី ៤ នេះ

សង្ឃភេទេន នន្ទតិ ។ ឥមេ ខោ អានន្ទ ចត្តារោ អត្ថវសេ សម្បស្សមានោ បាបភិក្ខុ សង្ឃភេទេន នន្ទតីតិ ។

(៩៤) ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ អាបត្តិភយានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ ចោរំ អាគុចារឹ គហេត្វា រញ្ញោ ទស្សេយ្យុំ អយន្តេ ទេវ ចោរោ អាគុចារី ឥមស្ស ទេវោ ទណ្ឌំ បណេតូតិ ។ តមេនំ រាជា ឯវំ វទេយ្យ គច្ឆថ ភោ ឥមំ បុរិសំ ទឡ្ហាយ រជ្ជុយា បច្ឆាពាហំ គាឡ្ហពន្ធនំ ពន្ធិត្វា ខុរមុណ្ឌំ ករិត្វា ខរស្សរេន បណវេន រថិយាយ រថិយំ សិង្ឃាដកេន សិង្ឃាដកំ បរិនេត្វា ទក្ខិណេន ទ្វារេន និក្ខាមេត្វា ទក្ខិណតោ នគរស្ស សីសំ ឆិន្ទថាតិ ។ តមេនំ រញ្ញោ បុរិសា ទឡ្ហាយ រជ្ជុយា បច្ឆាពាហំ គាឡ្ហពន្ធនំ ពន្ធិត្វា ខុរមុណ្ឌំ ករិត្វា ខរស្សរេន បណវេន រថិយាយ រថិយំ សិង្ឃាដកេន សិង្ឃាដកំ បរិនេត្វា ទក្ខិណេន ទ្វារេន និក្ខាមេត្វា ទក្ខិណតោ នគរស្ស សីសំ ឆិន្ទេយ្យុំ ។

ហើយត្រេកអរដោយការបំបែកសង្ឃ ។ ម្នាលអានន្ទ ភិក្ខុលាមក ឃើញនូវអំណាចប្រយោជន៍ទាំង ៤ នេះ ទើបត្រេកអរដោយការបំបែកសង្ឃ ។

(៩៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភ័យគឺអាបត្តិនេះមាន ៤ យ៉ាង ។ ភ័យ ៤ ដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចពួកជនចាប់បុរសចោរប្រព្រឹត្តកំហុស នាំទៅថ្វាយព្រះរាជា ហើយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស បុរសនេះ ជាចោរប្រព្រឹត្តកំហុស សូមទ្រង់ដាក់ទោសតាមគួរដល់បុរសនេះ ។ ព្រះរាជាទ្រង់ត្រាស់នឹងពួកបុរសនោះយ៉ាងនេះថា នែប្រិយស្អិត អ្នកទាំងឡាយនាំគ្នា ទៅចាប់បុរសនេះ ចងស្លាបសេកឲ្យភ្ជាប់ ដោយខ្សែដ៏មាំ ហើយកោរត្រងោល ខ្ទរស្គរដែលមានសំឡេងគ្រាំង នាំបណ្តើរ តាមច្រក តាមផ្លូវ ពីផ្លូវបែកទៅផ្លូវបែក រួចនាំចេញតាមទ្វារខាងត្បូង ហើយកាត់ក្បាលខាងត្បូងក្រុងចេញ ។ ពួកបុរសទាំងឡាយ ក៏ចាប់បុរសនោះចងស្លាបសេកឲ្យភ្ជាប់ដោយខ្សែដ៏មាំ ហើយកោរត្រងោល ខ្ទរស្គរដែលមានសំឡេងគ្រាំង នាំបណ្តើរតាមច្រក តាមផ្លូវ ពីផ្លូវបែកទៅផ្លូវបែក រួចនាំចេញតាមទ្វារខាងត្បូង ហើយកាត់ក្បាលខាងត្បូងក្រុងចេញ ។

[illegible]

[illegible]

ឯវំ វទេយ្យ អហំ ភន្តេ បាបកម្មំ អកាសឹ គារយ្ហំ មោសល្លំ យេន មេ អាយស្មន្តោ អត្តមនា ហោន្តិ តំ ករោមីតិ ។ តមេនំ អញ្ញតរស្ស ថលដ្ឋស្ស បុរិសស្ស ឯវមស្ស បាបកំ វត ភោ អយំ បុរិសោ កម្មំ អកាសិ គារយ្ហំ មោសល្លំ យត្រ ហិ នាម កាឡកំ វត្ថំ បរិទហិត្វា កេសេ បកិរិត្វា ខន្ធេ មុសលំ អារោបេត្វា មហាជនកាយំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វក្ខតិ អហំ ភន្តេ បាបកម្មំ អកាសឹ គារយ្ហំ មោសល្លំ យេន មេ អាយស្មន្តោ អត្តមនា ហោន្តិ តំ ករោមីតិ សោ វតស្សាហំ ឯវរូបំ បាបកម្មំ ន ករេយ្យំ គារយ្ហំ មោសល្លន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យស្ស កស្សចិ ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា ឯវំ តិព្វា ភយសញ្ញា បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ សង្ឃាទិសេសេសុ ធម្មេសុ តស្សេតំ បាដិកង្ខំ អនាបន្នោ វា សង្ឃាទិសេសំ ធម្មំ ន អាបជ្ជិស្សតិ អាបន្នោ វា សង្ឃាទិសេសំ ធម្មំ យថាធម្មំ បដិករិស្សតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ បុរិសោ កាឡកំ វត្ថំ បរិទហិត្វា

ប្រកាស (សេចក្តីខុសរបស់ខ្លួន) យ៉ាងនេះថា អ្នកដ៏ចំរើន ខ្ញុំបានធ្វើបាបកម្ម ដ៏គេតិះដៀល គួរលើកអង្រែ អ្នកដ៏មានអាយុ ពេញចិត្តឲ្យខ្ញុំធ្វើអំពើយ៉ាងណា ខ្ញុំនឹងធ្វើអំពើយ៉ាងនោះ ។ ក្នុងពួកនោះ មានបុរសម្នាក់ ឈរនៅលើទីខ្ពស់ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បុរសនេះបានធ្វើបាបកម្ម ដ៏គេតិះដៀល គួរឲ្យលើកអង្រែហើយ ហ្ន៎ មើលចុះហ្ន៎ បុរសនេះស្លៀកសំពត់ខ្មៅស្រាយសក់ លើកអង្រែ ដើរចូលទៅកាន់ទីប្រជុំមហាជន ហើយប្រកាស (សេចក្តីខុសរបស់ខ្លួន) យ៉ាងនេះថា នែអ្នកដ៏ចំរើន ខ្ញុំបានធ្វើបាបកម្ម ដ៏គេតិះដៀល គួរឲ្យលើកអង្រែ អ្នកដ៏មានអាយុ ពេញចិត្តឲ្យខ្ញុំធ្វើអំពើយ៉ាងណា ខ្ញុំនឹងធ្វើអំពើយ៉ាងនោះ ។ បុរសនេះមិនគួរនឹងធ្វើបាបកម្មដែលគេតិះដៀល គួរឲ្យលើកអង្រែ មានសភាពយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ដូច្នេះដែរ មានឧបមេយ្យដូចរបស់បុគ្គលណាមួយ ជាភិក្ខុក្តី ភិក្ខុនីក្តី តាំងនូវភ័យសញ្ញា (សេចក្តីសំគាល់ថាគួរខ្លាច) ដ៏ក្លៀវក្លាយ៉ាងនេះ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ គឺសង្ឃាទិសេស ភ័យសញ្ញានោះ គប្បីជាទីប្រាថ្នា ដល់ភិក្ខុនោះថា មិនទាន់ត្រូវសង្ឃាទិសេសធម៌ទេ ក៏នឹងមិនហ៊ានត្រូវ ឬត្រូវសង្ឃាទិសេសធម៌ហើយ ក៏នឹងសំដែងឲ្យសមគួរតាមធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចបុរសស្លៀកសំពត់ខ្មៅ

តេនសេ បតិត្វា អស្សបុដំ ខាទ្ធ សាកបេត្វា មហា- ជនកាយំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេយ្យ អហំ ភន្តេ បាបកម្មំ អកាសឹ កាយូរំ អស្សបុដំ បេន មេ កាយស្សន្តោ អត្តមនា ហោន្តិ តំ ករោមីតិ ។ ឥត្ថិញ្ញាតស្ស ផលផ្លស្ស ឬសិសស្ស ឯវំអស្ស ខាទតំ វត ភោ អយំ បុរិសោ កម្មំ អកាសិ កាយូរំ អស្សបុដំ យត្រ ហិ នាម ការុញ្ញំ វត្វា ឋានាយ តេនសេ បតិត្វា អស្សបុដំ ខាទ្ធ សាកបេត្វា មហា- ជនកាយំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វត្វាតិ អហំ ភន្តេ បាបកម្មំ អកាសឹ កាយូរំ អស្សបុដំ បេន មេ កាយស្សន្តោ អត្តមនា ហោន្តិ តំ ករោមីតិ សោ តត្ថស្ស យំ ឯវរូបំ បាបកម្មំ ន ករេយ្យ អស្សបុដន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យស្ស កស្សចិ ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា ឯវំ តិព្វា ភយសញ្ញា បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ ទានំ តស្ស បាដិកង្ខំ

កំសោយសត្វ លើកក្អមចេញ ដើរចូលទៅកាន់ទីប្រជុំមហាជន ហើយស្រែក ប្រកាស (សេចក្តីទុក្ខរបស់ខ្លួន) យ៉ាងនេះថា តែអ្នកដទៃរង ខ្ញុំបានធ្វើបាបកម្ម គួរតិះដៀល ដាក់រតីឲ្យលើកក្អមចេញ អ្នកដែលមាន កាយ ពេញចិត្តឲ្យខ្ញុំធ្វើអំពើយ៉ាងណា ខ្ញុំនឹងធ្វើអំពើយ៉ាងនោះ ។ គតិមនោះនេះបុរសម្នាក់ឃើញគេនឹងខ្ពស់ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បុរសនោះបានធ្វើបាបកម្ម គួរតិះដៀល ដាក់រតីឲ្យលើកក្អមចេញទៅ ហើយហ្ន៎ ម៉េចបានជា បុរសនេះ ស្លៀកដណ្តប់សំពត់ខៀវ កំសោយ សត្វ លើកក្អមចេញ ដើរចូលទៅកាន់ទីប្រជុំមហាជន ហើយស្រែក ប្រកាសយ៉ាងនេះថា តែអ្នកដទៃរង ខ្ញុំបានធ្វើបាបកម្ម គួរតិះដៀល ដាក់រតីឲ្យលើកក្អមចេញ លោកទាំងឡាយ ពេញចិត្តឲ្យខ្ញុំធ្វើអំពើ យ៉ាងណា ខ្ញុំនឹងធ្វើអំពើយ៉ាងនោះ ។ បុរសនោះ មិនធ្វើបាបកម្ម គួរតិះដៀល ដាក់រតីឲ្យលើកក្អមចេញ មានសភាពយ៉ាងនោះសោះ ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឬថានេះ មានបុគ្គលម្នាក់ សមានភិក្ខុណាមួយ ជាភិក្ខុ ភិក្ខុនី តាំងភយសញ្ញា (សេចក្តី សំគាល់ថាគួរខ្លាច) ដ៏ខ្លាំងក្លាយ៉ាងនេះ គួរនឹងមិនទាំងឡាយ ដ៏ភ្ញាក់ក្តី

តស្សេតំ បាដិកង្ខំ អនុប្បន្នញ្ច បាបកំ អកុសលំ ធម្មំ ន ករិស្សតិ ឧប្បន្នញ្ច បាបកំ អកុសលំ ធម្មំ យថាធម្មំ បដិករិស្សតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ បុរិសោ កាឡកំ វត្ថំ បរិធាយ កេសេ បកិរិត្វា មហាជនកាយំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេយ្យ អហំ ភន្តេ បាបកម្មំ អកាសឹ គារយ្ហំ ឧបវជ្ជំ យេន មេ អាយស្មន្តោ អត្តមនា ហោន្តិ តំ ករោមីតិ ។ តត្រញ្ញតរស្ស ជលផ្ទស្ស បុរិសស្ស ឯវមស្ស បាបកំ វត ភោ អយំ បុរិសោ កម្មំ អកាសិ គារយ្ហំ ឧបវជ្ជំ យេន ហិ នាម កាឡកំ វត្ថំ បរិធាយ កេសេ បកិរិត្វា មហាជនកាយំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វក្ខតិ អហំ ភន្តេ បាបកម្មំ អកាសឹ គារយ្ហំ ឧបវជ្ជំ យេន មេ អាយស្មន្តោ អត្តមនា ហោន្តិ តំ ករោមីតិ សោ វតស្សាយំ ឯវរូបំ បាបកម្មំ ន អាយតឹ ការេយ្យ ឧបវជ្ជិតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យស្ស កស្សចិ ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា ឯវំ តិព្វា ភយសញ្ញា

ភយសញ្ញានេះ គឺយ៉ាងរឹងរឹតប្រាកដក្នុងទោសទាំងឡាយ មិនខានត្រូវ បាបធម៌ដែលមិនទាន់កើត គឺនឹងមិនកើតឡើងទៀត ចំណែកបាបធម៌ដែលកើតហើយ ក៏នឹងសំរេចនូវសេចក្ដីបង្អង់ទោស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចបុរស ស្លៀកសំពត់ខ្មៅ ហើយស្រាយសក់ ហើយចូលទៅកាន់ទីប្រជុំមហាជន ហើយក្រាបគោរព (សេចក្ដីថាសារភាពខ្លួន) យ៉ាងនេះថា នែអ្នកដ៏ចំរើន ខ្ញុំបានធ្វើបាបកម្ម ជាអំពើដែលគួរតិះដៀល គួរស្ដីបន្ទោស អ្នកដ៏មានអាយុ ពេញចិត្តឲ្យខ្ញុំធ្វើអំពើណា ខ្ញុំនឹងធ្វើយ៉ាងនោះ ។ ក្នុងទីនោះ មានបុរសម្នាក់ ឈរនៅក្នុងទីនោះ មានសេចក្ដីក្រែងយ៉ាងនេះថា បុរសនេះបានធ្វើបាបកម្ម ជាអំពើដែលគួរតិះដៀល គួរស្ដីបន្ទោស ហើយហ្ន៎ ម្នាលប្អូន បុរសនោះស្លៀកដណ្ដប់ សំពត់ខ្មៅ ស្រាយសក់ ហើយចូលទៅកាន់ទីប្រជុំមហាជន ក្រាបក្រែងយ៉ាងនេះថា នែអ្នកដ៏ចំរើន ខ្ញុំបានធ្វើបាបកម្ម ជាអំពើគួរតិះដៀល គួរស្ដីបន្ទោស អ្នកដ៏មានអាយុ ពេញចិត្តឲ្យខ្ញុំធ្វើយ៉ាងណា ខ្ញុំនឹងធ្វើយ៉ាងនោះ ៗ បុរសនេះ មិនគួរនឹងធ្វើបាបកម្ម ជាអំពើគួរតិះដៀល គួរស្ដីបន្ទោស មានសភាពយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះ មានឧបមេយ្យ ដូចបុគ្គលណាមួយ ជាភិក្ខុក្ដី ជាភិក្ខុនីក្ដី កាលបើភយសញ្ញា (សេចក្ដីសំគាល់ថាគួរខ្លាច) ដ៏ក្លៀវក្លាយ៉ាងនេះ

បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ បាដិទេសនីយេសុ ធម្មេសុ តស្សេតំ បាដិកង្ខំ អនាបន្នោ វា បាដិទេសនីយំ ធម្មំ ន អាបជ្ជិស្សតិ អាបន្នោ វា បាដិទេសនីយំ ធម្មំ យថាធម្មំ បដិករិស្សតិ ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារិ អាបត្តិភយានីតិ ។

(៩៤) សិក្ខានិសំសមិទំ ភិក្ខវេ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ បញ្ញុត្តរំ វិមុត្តិសារំ សតាធិបតេយ្យំ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ សិក្ខានិសំសំ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ មយា សាវកានំ អភិសមាចារិកា សិក្ខា បញ្ញត្តា អប្បសន្នានំ បសាទាយ បសន្នានំ ភិយ្យោភាវាយ យថា យថា ភិក្ខវេ មយា សាវកានំ អភិសមាចារិកា សិក្ខា បញ្ញត្តា អប្បសន្នានំ បសាទាយ បសន្នានំ ភិយ្យោភាវាយ តថា តថា សោ តស្សា សិក្ខាយ អខណ្ឌការី ហោតិ អច្ឆិទ្ទការី អសពលការី អកម្មាសការី សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ ។

ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ដែលគួរសំដែងចេញ ភយសញ្ញាចុះ ក៏គប្បីប្រាថ្នាផល ដល់ភិក្ខុនោះថា បើនៅមិនទាន់ត្រូវបាដិទេសនីយាបត្តិទេ ក៏នឹងមិនត្រូវ ឡើយ ឬបើត្រូវបាដិទេសនីយាបត្តិហើយ ក៏នឹងសំដែងឲ្យសមគួរតាម ធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភ័យ ៤ នេះ ហៅថា ភ័យកើតព្រោះអាបត្តិ ។

(៩៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈនេះ មានសិក្ខាជាអានិសង្ស មានបញ្ញាជាគុណ មានវិមុត្តិជាខ្លឹម មានសតិជាអធិបតី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះព្រហ្មចរិយៈមានសិក្ខាជាអានិសង្ស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សិក្ខា[1] ជាអភិសមាចារិកា ដែលតថាគតបានបញ្ញត្ត ដល់ពួកសាវក ក្នុងសាសនានេះ ដើម្បីញុំាងពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ពួកជនដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ឲ្យរឹតតែកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សិក្ខាជាអភិសមាចារិកា ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តដល់ពួកសាវក ដើម្បីញុំាងពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ពួកជនដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ឲ្យរឹតតែកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាឡើង ដោយប្រការណាៗ សិក្ខាគាមភិក្ខុនោះ ក៏ធ្វើមិនឲ្យដាច់ ធ្វើមិនឲ្យធ្លុះ ធ្វើមិនឲ្យពពាល ធ្វើមិនឲ្យពពក្រុះ សមាទានសិក្សា ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដោយប្រការនោះៗ ។

---

១ ទំនៀមទំលាប់ភិក្ខុដែលល្អប្រសើរ ។

បុន ចបរំ ភិក្ខវេ មយា សាវកានំ អាទិព្រហ្មចរិ-
យកា សិក្ខា បញ្ញត្តា សព្វសោ សម្មាទុក្ខក្ខយាយ
យថា យថា ភិក្ខវេ មយា សាវកានំ អាទិព្រហ្ម-
ចរិយកា សិក្ខា បញ្ញត្តា សព្វសោ សម្មាទុក្ខក្ខ-
យាយ តថា តថា សោ តស្សា សិក្ខាយ អខណ្ឌការី
ហោតិ អច្ឆិទ្ទការី អសពលការី អកម្មាសការី
សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ ។ ឯវំ ខោ
ភិក្ខវេ សិក្ខានិសំសំ ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ
បញ្ញុត្តរំ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ មយា សាវកានំ
ធម្មា ទេសិតា សព្វសោ សម្មាទុក្ខក្ខយាយ
យថា យថា ភិក្ខវេ មយា សាវកានំ ធម្មា
ទេសិតា សព្វសោ សម្មាទុក្ខក្ខយាយ តថា
តថា ត្យស្ស តេ ធម្មា បញ្ញាយ សមវេក្ខិតា
ហោន្តិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ញុត្តរំ ហោតិ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត សិក្ខា(១) ជាអាទិព្រហ្មចរិយកា ដែលតថាគត បានបញ្ញត្តដល់ពួកសាវក ដើម្បីឲ្យអស់ទុក្ខដោយប្រពៃ ដោយអាការទាំងពួង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សិក្ខា ជាអាទិព្រហ្មចរិយកា ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តដល់ពួកសាវក ដើម្បីឲ្យអស់ទុក្ខដោយប្រពៃ ដោយអាការទាំងពួង ដោយប្រការណា ៗ សិក្ខាកាមភិក្ខុនោះ ក៏ធ្វើមិនឲ្យដាច់ ធ្វើមិនឲ្យធ្លុះ ធ្វើមិនឲ្យពពាល ធ្វើមិនឲ្យពព្រុស ក្នុងសិក្ខានោះ សមាទានសិក្សា ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដោយប្រការនោះៗ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រហ្មចរិយៈ មានសិក្ខា ជាអានិសង្ស យ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះព្រហ្មចរិយៈមានបញ្ញាជាកំពូល តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចតុសច្ចធម៌ ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដល់សាវកទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ដើម្បីឲ្យអស់ទុក្ខដោយប្រពៃ ដោយអាការទាំងពួង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចតុសច្ចធម៌ ដែលតថាគតបានសំដែងហើយ ដល់ពួកសាវក ដើម្បីឲ្យអស់ទុក្ខដោយប្រពៃ ដោយអាការទាំងពួង ដោយប្រការណា ៗ បញ្ញាកាមភិក្ខុក៏បានឃើញច្បាស់ នូវចតុសច្ចធម៌ទាំងនោះនោះ ដោយប្រាជ្ញា ដោយប្រការនោះៗ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រហ្មចរិយៈមានបញ្ញាជាកំពូលយ៉ាងនេះ ។

១ សិក្ខាបទដែលជាខាងដើមនៃព្រហ្មចរិយ [illegible] ។

កថញ្ច ភិក្ខវេ វិមុត្តិសារំ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ សត្ថារា សាវកានំ ធម្មា ទេសិតា សព្វសោ សម្មាទុក្ខក្ខយាយ យថា យថា ភិក្ខវេ សត្ថារា សាវកានំ ធម្មា ទេសិតា សព្វសោ សម្មាទុក្ខក្ខយាយ តថា តថា សោ តេ ធម្មា វិមុត្តិយា ផុសិតា ហោន្តិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ វិមុត្តិសារំ ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ សតាធិបតេយ្យំ ហោតិ ។ ឥតិ អបរិបូរំ វា អភិសមាចារិកំ សិក្ខំ បរិបូរេស្សាមិ បរិបូរំ វា អភិសមាចារិកំ សិក្ខំ តត្ថ តត្ថ បញ្ញាយ អនុគ្គហេស្សាមីតិ អជ្ឈត្តំយេវ សតិ សូបដ្ឋិតា ហោតិ ។ ឥតិ អបរិបូរំ វា អាទិព្រហ្មចរិយកំ សិក្ខំ បរិបូរេស្សាមិ បរិបូរំ វា អាទិព្រហ្មចរិយកំ សិក្ខំ តត្ថ តត្ថ បញ្ញាយ អនុគ្គហេស្សាមីតិ អជ្ឈត្តំយេវ សតិ សូបដ្ឋិតា ហោតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះព្រហ្មចរិយៈមានវិមុត្តិជាខ្លឹម តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចតុសច្ចធម៌ ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដល់ពួកសាវកក្នុងសាសនានេះ ដើម្បីឲ្យអស់ទុក្ខដោយប្រពៃ ដោយអាការទាំងពួង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចតុសច្ចធម៌ ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដល់ពួកសាវក ដើម្បីឲ្យអស់ទុក្ខដោយប្រពៃ ដោយអាការទាំងពួង ដោយប្រការណា ៗ ពួកសាវកក៏ពាល់ត្រូវចតុសច្ចធម៌ទាំងនោះដោយវិមុត្តិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រហ្មចរិយៈមានវិមុត្តិជាខ្លឹមយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះព្រហ្មចរិយៈមានសតិជាអធិបតី តើដូចម្ដេច ។ សតិដែលពួកសាវកបានដម្កល់ទុកប្រពៃ ក្នុងខាងក្នុងថា អាត្មាអញនឹងបំពេញអភិសមាចារិកសិក្ខា ដែលមិនទាន់បរិបូណ៌ឲ្យបរិបូណ៌ខ្លះ នឹងគ្រប់គ្រងអភិសមាចារិកសិក្ខា ដែលបរិបូណ៌ហើយ ដោយបញ្ញាក្នុងទីនោះ ៗ ខ្លះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។ សតិដែលពួកសាវកបានដម្កល់ទុកប្រពៃហើយ ក្នុងខាងក្នុងថា អាត្មាអញនឹងបំពេញអាទិព្រហ្មចរិយកសិក្ខា ដែលមិនទាន់បរិបូណ៌ឲ្យបរិបូណ៌ខ្លះ នឹងគ្រប់គ្រងនូវអាទិព្រហ្មចរិយកសិក្ខា ដែលបរិបូណ៌ហើយ ដោយបញ្ញាក្នុងទីនោះ ៗ ខ្លះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ឥតិ អសមវេក្ខិតំ វា ធម្មំ តត្ថ តត្ថ បញ្ញាយ សមវេក្ខិស្សាមិ សមវេក្ខិតំ វា ធម្មំ តត្ថ តត្ថ បញ្ញាយ អនុគ្គហេស្សាមីតិ អជ្ឈត្តំយេវ សតិ សូបដ្ឋិតា ហោតិ ។ ឥតិ អផុសិតំ វា ធម្មំ វិមុត្តិយា ផុសិស្សាមិ ផុសិតំ វា ធម្មំ តត្ថ តត្ថ បញ្ញាយ អនុគ្គហេស្សាមីតិ អជ្ឈត្តំយេវ សតិ សូបដ្ឋិតា ហោតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ សតាធិបតេយ្យំ ហោតិ ។ សិក្ខានិសំសមិទំ ភិក្ខវេ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ បញ្ញុត្តរំ វិមុត្តិសារំ សតាធិបតេយ្យន្តិ ។ ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តន្តិ ។

[៤៦] ចតស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ សេយ្យា ។ កតមា ចតស្សោ ។ បេតសេយ្យា កាមភោគិសេយ្យា

សតិដែលភិក្ខុតាំងទុកខាងក្នុងខ្លួនស្រេចហើយ ព្រោះគិតថា អាត្មាអញនឹងពិចារណាធម៌ ដែលមិនទាន់ពិចារណាឲ្យឃើញច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាក្នុងធម៌នោះ ៗ ខ្លះ នឹងគ្រប់គ្រងធម៌ ដែលពិចារណាហើយ ដោយប្រាជ្ញាក្នុងធម៌នោះ ៗ ខ្លះ ។ សតិដែលភិក្ខុតាំងទុកខាងក្នុងខ្លួនស្រេចហើយ ព្រោះគិតថា អាត្មាអញនឹងពាល់ត្រូវនូវធម៌ដែលមិនទាន់ប៉ះពាល់ដោយវិមុត្តិខ្លះ នឹងគ្រប់គ្រងនូវធម៌ ដែលប៉ះពាល់ហើយ ដោយប្រាជ្ញាក្នុងធម៌នោះ ៗ ខ្លះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រហ្មចរិយៈមានសតិ ជាអធិបតីយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ព្រហ្មចរិយៈមានសិក្ខា ជាអានិសង្ស មានប្រាជ្ញាជាកំពូល មានវិមុត្តិជាខ្លឹម មានសតិជាអធិបតី ។ ពាក្យណា ដែលតថាគតបានពោលហើយ ពាក្យនោះតថាគតពោល ព្រោះអាស្រ័យព្រហ្មចរិយៈនេះ ។

[៤៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណេកនេះមាន ៤ ។ ដំណេក ៤ តើដូចម្តេច ។ គឺដំណេកនៃប្រេតបុគ្គល[១] ១ ដំណេកនៃអ្នកបរិភោគកាម ១

១ [illegible]

សីហសេយ្យា តថាគតសេយ្យា ។ កតមា ច ភិក្ខវេ បេតសេយ្យា ។ យេភុយ្យេន ភិក្ខវេ បេតា ឧត្តានា សេន្តិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ បេតសេយ្យា ។ កតមា ច ភិក្ខវេ កាមភោគិសេយ្យា ។ យេភុយ្យេន ភិក្ខវេ កាមភោគី វាមេន បស្សេន សេន្តិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ កាមភោគិសេយ្យា ។ កតមា ច ភិក្ខវេ សីហសេយ្យា ។ សីហោ ភិក្ខវេ មិគរាជា ទក្ខិណេន បស្សេន សេយ្យំ កប្បេតិ បាទេ បាទំ អច្ចាធាយ អន្តរសត្ថិម្ហិ នង្គុដ្ឋំ អនុបក្ខិបិត្វា សោ បដិពុជ្ឈិត្វា បុរិមំ កាយំ អព្ភុន្នាមេត្វា បច្ឆិមំ កាយំ អនុវិលោកេតិ ។ សចេ ភិក្ខវេ សីហោ មិគរាជា កិញ្ចិ បស្សតិ កាយស្ស វិក្ខិត្តំ វា វិសដំ វា តេន ភិក្ខវេ សីហោ មិគរាជា អនត្តមនោ ហោតិ ។ សចេ បន ភិក្ខវេ សីហោ មិគរាជា ន កិញ្ចិ បស្សតិ កាយស្ស វិក្ខិត្តំ វា វិសដំ វា តេន ភិក្ខវេ សីហោ មិគរាជា អត្តមនោ ហោតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សីហសេយ្យា ។

ដំណេកសីហៈ ១ ដំណេកព្រះតថាគត ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះដំណេកខ្មោចមនុស្សស្លាប់ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សស្លាប់ច្រើនតែដេកផ្ងារ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ដំណេកមនុស្សស្លាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះដំណេកអ្នកបរិភោគកាម តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកបរិភោគកាម ច្រើនតែដេកផ្អៀងទៅខាងឆ្វេង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ដំណេកអ្នកបរិភោគកាម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះដំណេកសីហៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីហមិគរាជ សម្រេចការដេក ដោយខាងស្តាំ យកជើងដាក់ត្រួតលើជើង សិកកន្ទុយក្នុងចន្លោះភ្លៅ សីហមិគរាជនោះ លុះភ្ញាក់ឡើង ទើបកាយខាងមុខងើបឡើង សំឡឹងមើលកាយខាងក្រោយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសីហមិគរាជ ឃើញសេចក្តីខ្ចាត់ខ្ចាយ ឬការបៀតបៀនរាងកាយណាមួយសោត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីហមិគរាជ រមែងតូចចិត្តព្រោះការខ្ចាត់ខ្ចាយនឹងបៀតបៀនរាងកាយនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើសីហមិគរាជ មិនឃើញសេចក្តីខ្ចាត់ខ្ចាយ ឬបៀតបៀនរាងកាយណាមួយទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីហមិគរាជ រមែងត្រេកអរ ដោយការមិនខ្ចាត់ខ្ចាយនឹងបៀតបៀនរាងកាយនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ដំណេកសីហៈ ។

កតមា ច ភិក្ខវេ តថាគតសេយ្យា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ ។បេ។ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ តថាគតសេយ្យា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ ចតស្សោ សេយ្យាតិ ។

[៤៧] ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ ថូបារហា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ តថាគតោ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ថូបារហោ បច្ចេកពុទ្ធោ ថូបារហោ តថាគតស្សាវកោ ថូបារហោ រាជា ចក្កវត្តិ ថូបារហោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ ថូបារហាតិ ។

[៤៨] ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ ធម្មា បញ្ញាវុឌ្ឍិយា សំវត្តន្តិ ។ កតមេ ចត្តារោ ។ សប្បុរិសសំសេវោ សទ្ធម្មស្សវនំ យោនិសោមនសិការោ ធម្មានុធម្មប្បដិបត្តិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ ធម្មា បញ្ញាវុឌ្ឍិយា សំវត្តន្តីតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះដំណេកព្រះតថាគត តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងប់ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។បេ។ ចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ដំណេកព្រះតថាគត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះដំណេក ៤ ប្រការ ។

[៤៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលគួរបញ្ចុះទុកក្នុងស្តូបនេះមាន ៤ ពួក ។ បុគ្គល ៤ ពួក ដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺព្រះតថាគតអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ គួរបញ្ចុះទុកក្នុងស្តូប ១ ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ គួរបញ្ចុះទុកក្នុងស្តូប ១ សាវករបស់ព្រះតថាគត គួរបញ្ចុះទុកក្នុងស្តូប ១ ស្តេចចក្រពត្តិ គួរបញ្ចុះទុកក្នុងស្តូប ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៤ ពួកនេះ គួរបញ្ចុះទុកក្នុងស្តូប ។

[៤៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៤ ប្រការនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីចំរើនបញ្ញា ។ ធម៌ ៤ ប្រការតើអ្វីខ្លះ ។ គឺការសេពគប់សប្បុរស ១ ការស្តាប់ធម៌របស់សប្បុរស ១ យកចិត្តទុកដាក់ដោយឧបាយ ១ ប្រតិបត្តិធម៌សមគួរតាមធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះធម៌ ៤ ប្រការ ដែលនឹងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីចំរើនបញ្ញា ។

[៩៩] ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ ធម្មា មនុស្សភូតស្ស ពហុការា ហោន្តិ ។ កតមេ ចត្តារោ ។ សប្បុរិសសំសេវោ សទ្ធម្មស្សវនំ យោនិសោមនសិការោ ធម្មានុធម្មប្បដិបត្តិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ ធម្មា មនុស្សភូតស្ស ពហុការា ហោន្តីតិ ។

[១០០] ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ អនរិយវោហារា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ អទិដ្ឋេ ទិដ្ឋវាទិតា អស្សុតេ សុតវាទិតា អមុតេ មុតវាទិតា អវិញ្ញាតេ វិញ្ញាតវាទិតា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ អនរិយវោហារាតិ ។

[១០១] ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ អរិយវោហារា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ អទិដ្ឋេ អទិដ្ឋវាទិតា អស្សុតេ អស្សុតវាទិតា អមុតេ អមុតវាទិតា អវិញ្ញាតេ អវិញ្ញាតវាទិតា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ អរិយវោហារាតិ ។

[៩៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៤ ប្រការនេះ រមែងមានឧបការៈច្រើនដល់មនុស្ស ។ ធម៌ ៤ ប្រការតើដូចម្តេច ។ គឺការសេពគប់សប្បុរស ១ ការស្តាប់ធម៌របស់សប្បុរស ១ ការយកចិត្តទុកដាក់ដោយឧបាយ ១ ប្រតិបត្តិធម៌ដ៏សមគួរតាមធម៌ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៤ ប្រការ រមែងមានឧបការៈច្រើនដល់មនុស្ស ។

[១០០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យពោលមិនប្រសើរនេះមាន ៤ យ៉ាង ។ ពាក្យពោលមិនប្រសើរ ៤ តើដូចម្តេច ។ គឺមិនឃើញ ពោលថាឃើញ ១ មិនឮ ពោលថាឮ ១ មិនធុំក្លិន ពោលថាធុំក្លិន ១ មិនដឹង ពោលថាដឹង ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះពាក្យពោលមិនប្រសើរ ៤ យ៉ាង ។

[១០១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យពោលប្រសើរនេះមាន ៤ យ៉ាង ។ ពាក្យពោលប្រសើរ ៤ តើដូចម្តេច ។ គឺមិនឃើញ ពោលថាមិនឃើញ ១ មិនឮ ពោលថាមិនឮ ១ មិនធុំក្លិន ពោលថាមិនធុំក្លិន ១ មិនដឹង ពោលថាមិនដឹង ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះពាក្យពោលប្រសើរ ៤ យ៉ាង ។

(៧០៦) ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ សង្ឃសោភណា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ឧបាសកោ ឧបាសិកា ... ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ សង្ឃសោភណាតិ ។

(៧០៧) ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ ... ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ឧបាសកោ ឧបាសិកា ... ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ ... ។

បញ្ចមវគ្គោ ។

តស្សុទ្ទានំ

អាបត្តិភយំ សិក្ខានិសំសំ
សេយ្យា ថូបារហំ ច
បញ្ញាវុឌ្ឍិ ពហុការា ចត្តារោ
វោហារា ចតុរោ វុត្តា ។

(៧០៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ... ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៤ ពួកនេះ ...

(៧០៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៤ ពួកនេះ ... ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ... បុគ្គល ៤ ពួកនេះឯង ។

ចប់ អាបត្តិភយវគ្គ ទី ៥ ។

ឧទ្ទាននៃវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីភិក្ខុ ... ៤ យ៉ាង អំពីភ័យ ... អំពីសេយ្យា ៤ យ៉ាង អំពី ... ៤ យ៉ាង ... អំពីបញ្ញាវុឌ្ឍិ ... អំពីធម៌មានឧបការៈ ៤ យ៉ាង អំពីវោហារ ៤ យ៉ាង ... ៤ យ៉ាង ... ៤ យ៉ាង ។

១ ... ។

អភិញ្ញាវគ្គោ ឆដ្ឋោ

(២៥៤) ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ ធម្មា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា អត្ថិ ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា បហាតព្វា អត្ថិ ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្វា អត្ថិ ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា សច្ឆិកាតព្វា ។ កតមេ ច ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា ។ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា ឥមេ វុច្ចន្តិ ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា ។ កតមេ ច ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា បហាតព្វា ។ អវិជ្ជា ច ភវតណ្ហា ច ឥមេ វុច្ចន្តិ ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា បហាតព្វា ។ កតមេ ច ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្វា ។ សមថោ ច វិបស្សនា ច ឥមេ វុច្ចន្តិ ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្វា ។ កតមេ ច ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា សច្ឆិកាតព្វា ។ វិជ្ជា ច វិមុត្តិ ច ឥមេ វុច្ចន្តិ ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា សច្ឆិកាតព្វា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ ធម្មាតិ ។

អភិញ្ញាវគ្គ ទី ៦

(២៥៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌នេះមាន ៤ យ៉ាង ។ ធម៌ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌គួរកំណត់ដឹង ដោយបញ្ញា ក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌គួរលះបង់ ដោយបញ្ញា ក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌គួរចំរើន ដោយបញ្ញា ក៏មាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌គួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយបញ្ញា ក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌គួរកំណត់ដឹង ដោយបញ្ញា តើដូចម្តេច ។ គឺឧបាទានក្ខន្ធ ៥ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ធម៌គួរកំណត់ដឹង ដោយបញ្ញា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌គួរលះបង់ ដោយបញ្ញា តើដូចម្តេច ។ គឺអវិជ្ជានិងភវតណ្ហា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ធម៌គួរលះបង់ ដោយបញ្ញា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌គួរចំរើន ដោយបញ្ញា តើដូចម្តេច ។ គឺសមថៈនិងវិបស្សនា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ធម៌គួរចំរើន ដោយបញ្ញា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌គួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយបញ្ញា តើដូចម្តេច ។ គឺវិជ្ជានិងវិមុត្តិ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ធម៌គួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយបញ្ញា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌នេះ ៤ យ៉ាង ។

[១០៧] ចតស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ អនរិយបរិយេសនា ។ កតមា ចតស្សោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ជរាធម្មោ សមានោ ជរាធម្មំយេវ បរិយេសតិ អត្តនា ព្យាធិធម្មោ សមានោ ព្យាធិធម្មំយេវ បរិយេសតិ អត្តនា មរណធម្មោ សមានោ មរណធម្មំយេវ បរិយេសតិ អត្តនា សង្កិលេសិកធម្មោ សមានោ សង្កិលេសិកធម្មំយេវ បរិយេសតិ ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ ចតស្សោ អនរិយបរិយេសនា ។ ចតស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ អរិយបរិយេសនា ។ កតមា ចតស្សោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ អត្តនា ជរាធម្មោ សមានោ ជរាធម្មេ អាទីនវំ វិទិត្វា អជរំ អនុត្តរំ យោគក្ខេមំ និព្វានំ បរិយេសតិ អត្តនា ព្យាធិធម្មោ សមានោ ព្យាធិធម្មេ អាទីនវំ វិទិត្វា អព្យាធឹ អនុត្តរំ យោគក្ខេមំ និព្វានំ បរិយេសតិ អត្តនា មរណធម្មោ សមានោ មរណធម្មេ អាទីនវំ វិទិត្វា អមតំ អនុត្តរំ យោគក្ខេមំ និព្វានំ បរិយេសតិ អត្តនា សង្កិលេសិកធម្មោ សមានោ សង្កិលេសិកធម្មេ អាទីនវំ វិទិត្វា

[១០៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកមិនប្រសើរ នេះមាន ៤ យ៉ាង ។ ការស្វែងរកមិនប្រសើរ ៤ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ខ្លួនឯងជាអ្នកមានជរាជាធម្មតា គឺស្វែងរកជរាធម៌ដដែលទៀត ខ្លួនឯងជាអ្នកមានព្យាធិជាធម្មតា គឺស្វែងរកព្យាធិធម៌ដដែលទៀត ខ្លួនឯងជាអ្នកមានមរណៈជាធម្មតា គឺស្វែងរកមរណធម៌ដដែលទៀត ខ្លួនឯងជាអ្នកមានសេចក្តីសៅហ្មងជាធម្មតា គឺស្វែងរកសេចក្តីសៅហ្មងដដែលទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាការស្វែងរកមិនប្រសើរ ៤ យ៉ាង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកប្រសើរមាន ៤ យ៉ាង ។ ការស្វែងរកប្រសើរ ៤ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ខ្លួនឯងជាអ្នកមានជរាជាធម្មតា ដឹងច្បាស់នូវទោសក្នុងជរាធម៌ គឺស្វែងរកធម៌មិនជរា ជាក្សេមចាកយោគៈដ៏ប្រសើរគឺព្រះនិព្វាន ខ្លួនឯងជាអ្នកមានព្យាធិជាធម្មតា ដឹងច្បាស់នូវទោសក្នុងព្យាធិធម៌ គឺស្វែងរកធម៌មិនមានព្យាធិ ជាក្សេមចាកយោគៈ ដ៏ប្រសើរគឺព្រះនិព្វាន ខ្លួនឯងជាអ្នកមានមរណៈជាធម្មតា ដឹងច្បាស់នូវទោសក្នុងមរណធម៌ គឺស្វែងរកធម៌មិនស្លាប់ ជាក្សេមចាកយោគៈ ដ៏ប្រសើរគឺព្រះនិព្វាន ខ្លួនឯងជាអ្នកមានសេចក្តីសៅហ្មងជាធម្មតា ដឹងច្បាស់នូវទោសក្នុងសេចក្តីសៅហ្មង

អសង្កិលិដ្ឋំ អនុត្តរំ យោគក្ខេមំ និព្វានំ បរិយេសតិ ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ ចតស្សោ អរិយបរិយេសនាតិ ។

(១០៦) ចត្តារីមានិ ភិក្ខវេ សង្គហវត្ថូនិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ ទានំ បេយ្យវជ្ជំ អត្ថចរិយា សមានត្តតា ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារិ សង្គហវត្ថូនីតិ ។

(១០៧) អថខោ អាយស្មា មាលុង្ក្យបុត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា មាលុង្ក្យបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច សាធុ មេ ភន្តេ ភគវា សង្ខិត្តេន ធម្មំ ទេសេតុ យមហំ ភគវតោ ធម្មំ សុត្វា ឯកោ វូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរេយ្យន្តិ ។ ឯត្ថទានិ មាលុង្ក្យបុត្ត កឹ ទហរេ(១) វក្ខាម យត្រ ហិ នាម ត្វំ ជិណ្ណោ វុឌ្ឍោ មហល្លកោ តថាគតស្ស សង្ខិត្តេន ឱវាទំ យាចសីតិ ។

១ ឱ. កឹ ទហរេ ភិក្ខូ ។ ម. កឹ នុ ទហរេ ភិក្ខូ ។

ក៏ស្វែងរកធម៌មិនសៅហ្មង ក្សេមចាកយោគៈ ដ៏ប្រសើរគឺព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះការស្វែងរកដ៏ប្រសើរ ៤ យ៉ាង ។

(១០៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្គហវត្ថុ (វត្ថុជាគ្រឿងសង្គ្រោះ) នេះមាន ៤ យ៉ាង ។ សង្គហវត្ថុ ៤ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺការឲ្យ ១ ការពោលពាក្យពីរោះ ១ ការប្រព្រឹត្តិជាប្រយោជន៍ ១ ភាពជាអ្នកទុកដាក់ខ្លួនស្មើ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសង្គហវត្ថុ ៤ យ៉ាង ។

(១០៧) គ្រានោះ ព្រះមាលុង្ក្យបុត្តដ៏មានអាយុចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះមាលុង្ក្យបុត្តដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងធម៌ ដោយសង្ខេបដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាធម៌ដែលនាំខ្ញុំព្រះអង្គឲ្យចៀសចេញទៅតែម្នាក់ឯង មិនមានសេចក្តីប្រមាទ មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ព្រោះស្តាប់នូវធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ម្នាលមាលុង្ក្យបុត្ត ក្នុងដំណើរនេះ តថាគតនឹងនិយាយប្រាប់ភិក្ខុកំឡោះ ដូចម្តេចបាន បើខ្លួនអ្នកជាមនុស្សចាស់គ្រាំគ្រា មានវ័យចំរើន មកសុំនូវឱវាទ ដោយសង្ខេបចំពោះតថាគតដូច្នេះ ។

ទេសេតុ មេ ភន្តេ ភគវា សង្ខិត្តេន ធម្មំ ទេសេតុ សុគតោ សង្ខិត្តេន ធម្មំ អប្បេវនាមាហំ ភគវតោ ភាសិតស្ស អត្ថំ អាជានេយ្យំ អប្បេវនាមាហំ ភគវតោ ភាសិតស្ស ទាយាទោ អស្សន្តិ ។ ចត្តារោមេ មាលុង្ក្យបុត្ត តណ្ហុប្បាទា យត្ថ ភិក្ខុនោ តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ចីវរហេតុ វា មាលុង្ក្យបុត្ត ភិក្ខុនោ តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ បិណ្ឌបាតហេតុ វា មាលុង្ក្យបុត្ត ភិក្ខុនោ តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ សេនាសនហេតុ វា មាលុង្ក្យបុត្ត ភិក្ខុនោ តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ ឥតិភវាភវហេតុ វា មាលុង្ក្យបុត្ត ភិក្ខុនោ តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ ។ ឥមេ ខោ មាលុង្ក្យបុត្ត ចត្តារោ តណ្ហុប្បាទា យត្ថ ភិក្ខុនោ តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ ។ យតោ ខោ មាលុង្ក្យបុត្ត ភិក្ខុនោ តណ្ហា បហីនា ហោតិ ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតឹ អនុប្បាទធម្មា ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងធម៌ ដោយសង្ខេប ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ សូមព្រះសុគតសំដែងធម៌ ដោយសង្ខេបដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ខ្ញុំព្រះអង្គគប្បីដឹងសេចក្តីនៃភាសិតរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគបាន ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ខ្ញុំព្រះអង្គគប្បីជាទាយាទនៃភាសិតរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគបាន ។ ម្នាលមាលុង្ក្យបុត្ត តណ្ហារបស់ភិក្ខុ កាលកើតឡើង រមែងកើតឡើង ក្នុងវត្ថុណា ការកើតនៃតណ្ហា (ក្នុងវត្ថុនោះ) មាន ៤ ប្រការ ។ តណ្ហា ៤ ប្រការ ដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលមាលុង្ក្យបុត្ត តណ្ហារបស់ភិក្ខុ កាលកើតឡើង រមែងកើតឡើងព្រោះហេតុចីវរ ១ ម្នាលមាលុង្ក្យបុត្ត តណ្ហារបស់ភិក្ខុ កាលកើតឡើង រមែងកើតឡើងព្រោះហេតុបិណ្ឌបាត ១ ម្នាលមាលុង្ក្យបុត្ត តណ្ហារបស់ភិក្ខុ កាលកើតឡើង រមែងកើតឡើងព្រោះហេតុសេនាសនៈ ១ ម្នាលមាលុង្ក្យបុត្ត តណ្ហារបស់ភិក្ខុ កាលកើតឡើង រមែងកើតឡើង ព្រោះហេតុភពតូចនិងភពធំផ្សេងៗ ១ ។ ម្នាលមាលុង្ក្យបុត្ត នេះជាតណ្ហារបស់ភិក្ខុ កាលកើតឡើង រមែងកើតឡើង ក្នុងវត្ថុណា ការកើតនៃតណ្ហា (ក្នុងវត្ថុនោះ) មាន ៤ យ៉ាង ។ ម្នាលមាលុង្ក្យបុត្ត កាលតណ្ហាដែលភិក្ខុលះបង់ ផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់ ធ្វើមិនឲ្យមានទីកើតដូចជាដើមត្នោត ធ្វើមិនឲ្យមានវិញបាន ធ្វើមិនឲ្យកើតតទៅទៀតជាធម្មតា ។

សយំ វុត្ថំ មាតាបិតុបុត្ត ភិក្ខុ អវុទ្ធិ អញ្ញំ

អធិដ្ឋាយ សញ្ញោជនំ សញ្ញាមានាភិសមយា អន្តមកាសិ

ទុក្ខស្សន្តំ ។ អជេវា ភាយស្មា មាតាបិតុបុត្តោ

កតវតា ធម៌ដា ទិការេន ទិវាលេ ទុដ្ឋាយាសនា

គតវត្តំ អភិក្កមិត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។

អជេវា កាយស្មា មាតាបិតុបុត្តោ ឯកោ វូបកដ្ឋោ

អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរន្តោ នចិរស្សេវ

យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ

បព្វជន្តិ តទនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ

ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហាសិ

ទីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ

នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ អព្ភញ្ញាសិ ។ អញ្ញតរោ ច

បនាយស្មា មាតាបិតុបុត្តោ អរហតំ អហោសីតិ ។

ម្នាលមាតាបិត្របុត្រ កិច្ចនេះហៅថា បានធ្វើបណ្ណា ចុះពេលវេលា

សញ្ញាផង ធ្វើនូវទីបំផុតទុក្ខបាន ព្រោះលះមានះបានដោយប្រពៃ ។

លំដាប់នោះ មាតាបិត្របុត្រដ៏មានអាយុ បានទទួលត្រេកអរ ហើយ

គំព្រោកពាក្យសរសើរភាសិតនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀស

ទៅ ។ គឯក មាតាបិត្របុត្រដ៏មានអាយុ ចៀសចេញចាកពួក មិនប្រមាទ

សេចក្ដីប្រែង មានព្យាយាមដាក់ទៅនិងធម៌ត្រៃលក្ខណៈ តែម្នាក់ឯង

នៅតាមព្រៃ ត្រូវការប្រយោជន៍ដែលកុលបុត្រចេញចាកផ្ទះបួសជាអ្នក មិនមាន

ប្រយោជន៍ដល់មនុស្សនោះបាន មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់

ច្បាស់នូវអនុត្តរធម៌នោះ ការព្រហ្មចរិយៈជាទីបំផុត ដោយប្រាជ្ញាដ៏ក្រៃ

ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយគឺ

បានប្រព្រឹត្តប្រពៃហើយ សោឡសកិច្ចបានធ្វើស្រេចហើយ កិច្ច

ដទៃដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។ ភ្នេក្ខុតែងមាន

គំនិតទាំងនេះ មាតាបិត្របុត្រដ៏មានអាយុ បានជាព្រះអរហន្តមួយអង្គផង ។

(១០៨) យានិ កានិចិ ភិក្ខវេ កុលានិ ភោគេសុ មហត្តំ បត្តានិ ន ចិរដ្ឋិតិកានិ ភវន្តិ សព្វានិ តានិ ចតូហិ ឋានេហិ ឯតេសំ វា អញ្ញតរេន ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ នដ្ឋំ ន គវេសន្តិ ជិណ្ណំ ន បដិសង្ខរោន្តិ អបរិមិតបានភោជនា ហោន្តិ ទុស្សីលំ ឥត្ថឹ វា បុរិសំ វា អាធិបច្ចេ ឋបេន្តិ ។ យានិ កានិចិ ភិក្ខវេ កុលានិ ភោគេសុ មហត្តំ បត្តានិ ន ចិរដ្ឋិតិកានិ ភវន្តិ សព្វានិ តានិ ឥមេហិ ចតូហិ ឋានេហិ ឯតេសំ វា អញ្ញតរេន ។ យានិ កានិចិ ភិក្ខវេ កុលានិ ភោគេសុ មហត្តំ បត្តានិ ចិរដ្ឋិតិកានិ ភវន្តិ សព្វានិ តានិ ចតូហិ ឋានេហិ ឯតេសំ វា អញ្ញតរេន ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ នដ្ឋំ គវេសន្តិ ជិណ្ណំ បដិសង្ខរោន្តិ បរិមិតបាន-ភោជនា[១] ហោន្តិ សីលវន្តំ ឥត្ថឹ វា បុរិសំ វា អាធិបច្ចេ ឋបេន្តិ ។ យានិ កានិចិ ភិក្ខវេ កុលានិ

១ ម. ប. មត្តញ្ញូ ជាតិ អត្ថិ ។

(១០៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូលទាំងឡាយណាមួយ ដល់នូវភាពស្ដុកស្ដម្ភ ដោយភោគៈទាំងឡាយហើយ មិនឋិតនៅបានយូរ ត្រកូលទាំងអស់នោះ សាបសូន្យព្រោះហេតុ ៤ ប្រការ ឬក៏បណ្ដាហេតុទាំងនោះ ហេតុណាមួយ ។ ហេតុ ៤ ប្រការ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺមិនស្វែងរករបស់ដែលបាត់ទៅ ១ មិនជួសជុលរបស់ដែលចាស់គ្រាំគ្រា ១ មានការទំពាស៊ីផឹកលេបរោកមិនដឹងប្រមាណ ១ តាំងស្ត្រី ឬបុរសទ្រុស្តសីលឲ្យជាធំ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូលណាមួយ ដល់នូវភាពស្ដុកស្ដម្ភ ដោយភោគៈទាំងឡាយ ហើយមិនឋិតនៅបានយូរ ត្រកូលទាំងអស់នោះ សាបសូន្យព្រោះហេតុ ៤ ប្រការនេះ ឬក៏បណ្ដាហេតុទាំងនោះ ហេតុណាមួយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូលណាមួយ ដល់នូវភាពស្ដុកស្ដម្ភ ដោយភោគៈទាំងឡាយ ហើយឋិតនៅបានយូរ ត្រកូលទាំងអស់នោះ ឋិតនៅព្រោះហេតុ ៤ ប្រការ ឬក៏បណ្ដាហេតុទាំងនោះ ហេតុណាមួយ ។ ហេតុ ៤ ប្រការ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺស្វែងរករបស់ដែលបាត់ទៅ ១ ជួសជុលរបស់ដែលចាស់គ្រាំគ្រា ១ មានការទំពាស៊ីផឹកលេបល្មមប្រមាណ ១ តាំងស្ត្រី ឬបុរសមានសីលឲ្យជាធំ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូលណាមួយ

ភោគេសុ មហត្តំ បត្តានិ ចិរដ្ឋិតិកានិ ភវន្តិ សព្វានិ តានិ ឥមេហិ ចតូហិ ឋានេហិ ឯតេសំ វា អញ្ញតរេន ។

(២៥៩) ចតូហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ រញ្ញោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ រាជារហោ ហោតិ រាជភោគ្គោ រញ្ញោ អង្គន្តេវ សង្ខំ គច្ឆតិ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ រញ្ញោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ វណ្ណសម្បន្នោ ច ហោតិ ពលសម្បន្នោ ច ជវសម្បន្នោ ច អារោហបរិណាហសម្បន្នោ ច ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ អង្គេហិ សមន្នាគតោ រញ្ញោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ រាជារហោ ហោតិ រាជភោគ្គោ រញ្ញោ អង្គន្តេវ សង្ខំ គច្ឆតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ ។ បេ ។ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ វណ្ណសម្បន្នោ ច ហោតិ ពលសម្បន្នោ ច ជវសម្បន្នោ ច អារោហបរិណាហសម្បន្នោ ច ។

ដល់នូវការចម្រុងចម្រើន ក្នុងភោគៈទាំងឡាយ ហើយឋិតនៅបានយូរ ត្រកូលទាំងអស់នោះ រមែងព្រោះហេតុ ៤ ប្រការនេះ ឬក៏បណ្តាហេតុទាំងនោះ ហេតុណាមួយ ។

(២៥៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះអាជានេយ្យដ៏ប្រសើររបស់ព្រះរាជា ប្រកបដោយអង្គ ៤ គួរដល់ព្រះរាជា ជាគ្រឿងប្រើប្រាស់របស់ព្រះរាជា ដល់នូវការរាប់ថាជាអង្គរបស់ព្រះរាជាបាន ។ អង្គ ៤ ដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះអាជានេយ្យដ៏ប្រសើរ របស់ព្រះរាជា ក្នុងលោកនេះ ជាសេះបរិបូណ៌ដោយសម្បុរ ១ បរិបូណ៌ដោយកម្លាំង ១ បរិបូណ៌ដោយល្បឿន ១ បរិបូណ៌ដោយកំពស់និងទំហំ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះអាជានេយ្យដ៏ប្រសើររបស់ព្រះរាជា ប្រកបដោយអង្គ ៤ នេះ ទើបគួរដល់ព្រះរាជា ជាគ្រឿងប្រើប្រាស់របស់ព្រះរាជា ដល់នូវការរាប់ថាជាអង្គរបស់ព្រះរាជាបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការក៏យ៉ាងនោះដែរ ទើបជាអ្នកគួរទទួលវត្ថុដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ ។ ជាបុញ្ញក្ខេត្តដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ធម៌ ៤ ប្រការ ដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសម្បុរ ១ បរិបូណ៌ដោយកម្លាំង ១ បរិបូណ៌ដោយល្បឿន ១ បរិបូណ៌ដោយកំពស់និងទំហំ ១ ។

កតមញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ វណ្ណសម្បន្នោ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ ។ បេ ។ សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ វណ្ណសម្បន្នោ ហោតិ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ពលសម្បន្នោ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អារទ្ធវីរិយោ វិហរតិ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្បទាយ ថាមវា ទឡ្ហបរក្កមោ អនិក្ខិត្តធុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ពលសម្បន្នោ ហោតិ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ជវសម្បន្នោ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឥទំ ទុក្ខន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ ។ បេ ។ អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនីបដិបទាតិ យថាភូតំ បជានាតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ជវសម្បន្នោ ហោតិ ។ កតមញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អារោហបរិណាហសម្បន្នោ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ លាភី ហោតិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានំ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសម្បុរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសីល ។ បេ ។ សមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសម្បុរ យ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយកម្លាំង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីលះបង់អកុសលធម៌ទាំងឡាយ ឲ្យកុសលធម៌ទាំងឡាយកើតឡើង ទំព្យាយាមខ្ជាប់ខ្ជួន មិនលះបង់ធុរៈក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយកម្លាំង យ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយល្បឿន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះទុក្ខ ។ បេ ។ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះបដិបទា ជាដំណើរទៅកាន់ទីរលត់ទុក្ខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយល្បឿន យ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុបរិបូណ៌ដោយកំពស់និងទំហំ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកបានលាភចំពោះចីវរៈ បិណ្ឌបាតៈ សេនាសនៈ និងគ្រឿងបរិក្ខារ ដ៏ជាបច្ច័យដល់អ្នកមានជម្ងឺ ។

ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អារោហបរិណាហសម្បន្នោ ហោតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ ។ បេ ។ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សាតិ ។

(១០១) ចតូហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ រញ្ញោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ រាជារហោ ហោតិ រាជភោគ្គោ រញ្ញោ អង្គន្តេវ សង្ខំ គច្ឆតិ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ រញ្ញោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ វណ្ណសម្បន្នោ ច ហោតិ ពលសម្បន្នោ ច ជវសម្បន្នោ ច អារោហបរិណាហសម្បន្នោ ច ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ អង្គេហិ សមន្នាគតោ រញ្ញោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ រាជារហោ ហោតិ រាជភោគ្គោ រញ្ញោ អង្គន្តេវ សង្ខំ គច្ឆតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ ។ បេ ។ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ វណ្ណសម្បន្នោ ច ហោតិ ពលសម្បន្នោ ច ជវសម្បន្នោ ច អារោហបរិណាហសម្បន្នោ ច ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយកំពស់ទីទំហំយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាងនេះ ទើបជាអ្នកគួរទទួលនូវវត្ថុដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ ។ ជាបុញ្ញក្ខេត្តដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។

(១០១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះអាជានេយ្យដ៏ប្រសើររបស់ព្រះរាជា ប្រកបដោយអង្គ ៤ ទើបគួរដល់ព្រះរាជា ជារាជភោគ្គៈ រាប់ថាជាអង្គរបស់ព្រះរាជាបាន ។ អង្គ ៤ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះអាជានេយ្យដ៏ប្រសើររបស់ព្រះរាជា ក្នុងលោកនេះ បរិបូណ៌ដោយសម្បុរ ១ បរិបូណ៌ដោយកម្លាំង ១ បរិបូណ៌ដោយល្បឿន ១ បរិបូណ៌ដោយកំពស់ទីទំហំ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះអាជានេយ្យដ៏ប្រសើររបស់ព្រះរាជា ប្រកបដោយអង្គទាំង ៤ នេះ ទើបគួរដល់ព្រះរាជា ជារាជភោគ្គៈ រាប់ថាជាអង្គរបស់ព្រះរាជាបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដ៏ប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការក៏យ៉ាងនោះដែរ ទើបជាអ្នកគួរទទួលនូវវត្ថុដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ ។ ជាស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ធម៌ ៤ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសម្បុរ ១ បរិបូណ៌ដោយកម្លាំង ១ បរិបូណ៌ដោយល្បឿន ១ បរិបូណ៌ដោយកំពស់ទីទំហំ ១ ។

កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ វណ្ណសម្បន្នោ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ ។ បេ ។ សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ វណ្ណសម្បន្នោ ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ពលសម្បន្នោ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អារទ្ធវីរិយោ វិហរតិ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្បទាយ ថាមវា ទឡ្ហបរក្កមោ អនិក្ខិត្តធុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ពលសម្បន្នោ ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ជវសម្បន្នោ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តឹ បញ្ញាវិមុត្តឹ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ជវសម្បន្នោ ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អារោហបរិណាហសម្បន្នោ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ លាភី ហោតិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានំ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសីល ។បេ។ សមាទានសិក្សា ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសម្បុរ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយកម្លាំង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីលះបង់នូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ឲ្យកុសលធម៌ទាំងឡាយ កើតឡើង ជាអ្នកមានព្យាយាម ខ្ជាប់ខ្ជួន មិនលះបង់ធុរៈ ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយកម្លាំង យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយល្បឿន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ មិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយល្បឿន យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយកំពស់និងទំហំ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកបានលាភចំពោះចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនៈនិងបរិក្ខារ គឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់អ្នកជម្ងឺ ។

ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អារោហបរិណាហសម្បន្នោ ហោតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ ។ បេ ។ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សាតិ ។

(១១៥) ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ ពលានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ វីរិយពលំ សតិពលំ សមាធិពលំ បញ្ញាពលំ ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារិ ពលានីតិ ។

(១១៦) ចតូហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ នាលំ អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ សេនាសនានិ បដិសេវិតុំ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ កាមវិតក្កេន ព្យាបាទវិតក្កេន វិហឹសាវិតក្កេន ទុប្បញ្ញោ ហោតិ ជឡោ ឯឡមូគោ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ នាលំ អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ សេនាសនានិ បដិសេវិតុំ ។ ចតូហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អលំ អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ សេនាសនានិ បដិសេវិតុំ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយកំពស់ទំហំ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ទាំង ៤ យ៉ាងនេះ រមែងជាអ្នកគួរទទួលនូវទានដែលបុគ្គលនាំមកបូជា ។ បេ ។ ជាស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើរនៃសត្វលោក ។

(១១៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កម្លាំងនេះមាន ៤ យ៉ាង ។ កម្លាំង ៤ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ កម្លាំងគឺវីរិយៈ១ កម្លាំងគឺសតិ១ កម្លាំងគឺសមាធិ១ កម្លាំងគឺបញ្ញា១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះកម្លាំង ៤ យ៉ាង ។

(១១៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការ មិនគួរសេព សេនាសនៈ ដ៏ស្ងាត់គឺព្រៃធំព្រៃតូចឡើយ ។ ធម៌ ៤ ប្រការ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុប្រកបដោយកាមវិតក្កៈ១ ព្យាបាទវិតក្កៈ១ វិហឹសាវិតក្កៈ១ ជាអ្នកឥតប្រាជ្ញា លេលា ដូចគមាត់១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាងនេះ មិនគួរសេព សេនាសនៈដ៏ស្ងាត់ គឺព្រៃធំព្រៃតូចឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៤ ទើបគួរសេព សេនាសនៈស្ងាត់ គឺព្រៃធំព្រៃតូច ។ ធម៌ ៤ ប្រការ គឺអ្វីខ្លះ ។

នេក្ខម្មវិតក្កេន អព្យាបាទវិតក្កេន អវិហិំសាវិតក្កេន បញ្ញវា ហោតិ អជឡោ អនេឡមូគោ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អលំ អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ សេនាសនានិ បដិសេវិតុំ ។

(១១៣) ចតូហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ អព្យត្តោ អសប្បុរិសោ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ សាវជ្ជោ ច ហោតិ សានុវជ្ជោ វិញ្ញូនំ ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតិ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ កាយកម្មេន សាវជ្ជេន វចីកម្មេន សាវជ្ជេន មនោកម្មេន សាវជ្ជាយ ទិដ្ឋិយា ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ អព្យត្តោ អសប្បុរិសោ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ សាវជ្ជោ ច ហោតិ សានុវជ្ជោ វិញ្ញូនំ ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតិ ។ ចតូហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ សប្បុរិសោ អក្ខតំ អនុបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ អនវជ្ជោ ច ហោតិ

គឺភិក្ខុប្រកបដោយនេក្ខម្មវិតក្កៈ ១ អព្យាបាទវិតក្កៈ ១ អវិហឹសាវិតក្កៈ ១ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា មិនលលា មិនស្រក់ទឹកមាត់ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាងនេះ ទើបគួរសេពសេនាសនៈដ៏ស្ងាត់ គឺព្រៃតូចព្រៃធំបាន ។

(១១៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការ ជាមនុស្សពាល មិនឈ្លាស ជាអសប្បុរស រមែងបរិហារខ្លួន ដូចដើមឈើដែលគាស់ឫសចោល ដាច់ពាក់កណ្ដាល ជាអ្នកប្រកបដោយទោសផង ដែលអ្នកប្រាជ្ញតិះដៀលផង រមែងបាននូវរបស់មិនជាបុណ្យដ៏ច្រើនផង ។ ធម៌ ៤ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺកាយកម្មប្រកបដោយទោស ១ វចីកម្មប្រកបដោយទោស ១ មនោកម្មប្រកបដោយទោស ១ ទិដ្ឋិប្រកបដោយទោស ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ទាំង ៤ យ៉ាងនេះ ជាមនុស្សពាលមិនឈ្លាស ជាអសប្បុរស រមែងបរិហារខ្លួនដូចដើមឈើដែលគាស់ឫសចោល ដាច់ពាក់កណ្ដាល ជាអ្នកប្រកបដោយទោសផង ដែលអ្នកប្រាជ្ញតិះដៀលផង បាននូវរបស់មិនមែនជាបុណ្យដ៏ច្រើនផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាសវៃ ជាសប្បុរស រមែងបរិហារខ្លួនដូចដើមឈើដែលមិនបានគាស់ឫសចោល មិនដាច់ពាក់កណ្ដាល ជាអ្នកមិនមានទោសផង

អនវជ្ជោ វិញ្ញូនំ ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតិ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ អនវជ្ជេន កាយកម្មេន អនវជ្ជេន វចីកម្មេន អនវជ្ជេន មនោកម្មេន អនវជ្ជាយ ទិដ្ឋិយា ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ សប្បុរិសោ អក្ខតំ អនុបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ អនវជ្ជោ ច ហោតិ អននុវជ្ជោ វិញ្ញូនំ ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតីតិ ។

អភិញ្ញាវគ្គោ ឆដ្ឋោ ។

តស្សុទ្ទានំ

អភិញ្ញា បរិយេសនា
សង្គហោ មាលុក្យបុត្តោ
អន្ធកុលំ ទ្វេ អាជញ្ញា-
ពលំ អរញ្ញកម្មុនាតិ ។

ដែលពួកវិញ្ញូជនមិនតិះដៀលផង រមែងបានបុណ្យដ៏ច្រើនផង ។ នូវធម៌ ៤ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺកាយកម្មមិនមានទោស ១ វចីកម្មមិនមានទោស ១ មនោកម្មមិនមានទោស ១ ទិដ្ឋិមិនមានទោស ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាងនេះ ជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ជាសប្បុរស រមែងបរិហារខ្លួន ដូចដើមឈើដែលមិនបានគាស់ឫស មិនបាក់ពាក់កណ្ដាល ជាអ្នកមិនមានទោសផង ដែលពួកវិញ្ញូជនមិនតិះដៀលផង រមែងបានបុណ្យដ៏ច្រើនផង ។

ចប់ អភិញ្ញាវគ្គ ទី ៦ ។

ឧទ្ទាននៃវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីអភិញ្ញាធម៌ ៤ ប្រការ អំពីការស្វែងរក ៤ ប្រការ អំពីសង្គហៈ ៤ ប្រការ អំពីមាលុក្យបុត្រ អំពីត្រកូលស្តុកស្តម្ភមិនស្ថិតស្ថេរដោយហេតុ ៤ ប្រការ ២ លើក អំពីសេះអាជានេយ្យ ប្រកបដោយអង្គ ៤ ជាសេះល្អដល់ព្រះរាជា អំពីពលៈ ៤ ប្រការ អំពីភិក្ខុមិនគួរនៅនឹងវត្តព្រៃក្នុងសេនាសនៈព្រៃស្ងាត់ និងអំពីកម្មដែលឥតទោសនិងមានទោស ។

កម្មបថវគ្គោ សត្តមោ

[១១៤] ចតូហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ អត្តនា ច បាណាតិបាតី ហោតិ បរញ្ច បាណាតិបាតេ សមាទបេតិ បាណាតិបាតេ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ បាណាតិបាតស្ស ច វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ ។ ចតូហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ អត្តនា ច បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច បាណាតិបាតា វេរមណិយា សមាទបេតិ បាណាតិបាតា វេរមណិយា ច សមនុញ្ញោ ហោតិ បាណាតិបាតា វេរមណិយា ច វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ ។

កម្មបថវគ្គ ទី ៧

(១១៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការ រមែងកើតក្នុងនរក ដូចជាគេនាំយកទៅទំលាក់ ។ ធម៌ ៤ ប្រការតើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលដែលសម្លាប់សត្វ ដោយខ្លួនឯង១ ដឹកនាំអ្នកដទៃ ក្នុងការសម្លាប់សត្វ១ ពេញចិត្តក្នុងការសម្លាប់សត្វ១ ពោលសរសើរការសម្លាប់សត្វ(១)១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការនេះ រមែងកើតក្នុងនរក ដូចគេនាំយកទៅទំលាក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការ រមែងកើតក្នុងឋានសួគ៌ ដូចគេនាំយកទៅដាក់ ។ ធម៌ ៤ ប្រការតើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលវៀរចាកការសម្លាប់សត្វ ដោយខ្លួនឯង១ ដឹកនាំអ្នកដទៃ ក្នុងការវៀរចាកការសម្លាប់សត្វ១ ពេញចិត្ត ក្នុងការវៀរចាកការសម្លាប់សត្វ១ ពោលសរសើរការវៀរចាកការសម្លាប់សត្វ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការនេះ រមែងកើតក្នុងឋានសួគ៌ ដូចគេនាំយកទៅដាក់ ។

---

១ ពាក្យ ៤ នេះ ខ្ញុំបានចុះក្នុងសុត្តបទ ១ ដ៏ក្នុងប្រយោគ ២ នៃការធ្វើដោយ ៤ គឺធ្វើខ្លួនឯង ដឹកនាំអ្នកដទៃ ពេញចិត្ត និយាយសរសើរ ។

(១១៥) ចតូហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ ។ កតមេហិ ចតូហិ ។ អត្តនា ច អទិន្នាទាយី ហោតិ បរញ្ច អទិន្នាទានេ សមាទបេតិ អទិន្នាទានេ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ អទិន្នាទានស្ស ច វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ។បេ។ អត្តនា ច អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច អទិន្នាទានា វេរមណិយា សមាទបេតិ អទិន្នាទានា វេរមណិយា ច សមនុញ្ញោ ហោតិ អទិន្នាទានា វេរមណិយា ច វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ។បេ។

(១១៦) អត្តនា ច កាមេសុមិច្ឆាចារី ហោតិ បរញ្ច កាមេសុមិច្ឆាចារេ សមាទបេតិ កាមេសុមិច្ឆាចារេ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ កាមេសុមិច្ឆាចារស្ស ច វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ។បេ។

(១១៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការ រមែងកើតក្នុងនរក ដូចគេនាំយកទៅទំលាក់ ។ ធម៌ ៤ ប្រការតើអ្វីខ្លះ ។ គឺបុគ្គលជាអ្នកកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យ ដោយខ្លួនឯង ១ ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងការកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យ ១ ពេញចិត្ត ក្នុងការកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យ ១ ពោលសរសើរការកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យ ១ ។ អម្បាលនេះ ។បេ។ គឺបុគ្គលជាអ្នកវៀរចាកការកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យ ដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំអ្នកដទៃ ក្នុងការវៀរចាកការកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យ ពេញចិត្ត ក្នុងការវៀរចាកការកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យ ពោលសរសើរការវៀរចាកការកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យ អម្បាលនេះ ។បេ។

(១១៦) ជាអ្នកប្រព្រឹត្តខុស ក្នុងកាមទាំងឡាយ ដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងកាមេសុមិច្ឆាចារ ពេញចិត្ត ក្នុងកាមេសុមិច្ឆាចារ ពោលសរសើរកាមេសុមិច្ឆាចារៈ ។ អម្បាលនេះ ។បេ។

អត្តនា ច កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច កាមេសុមិច្ឆាចារា វេរមណិយា សមាទបេតិ កាមេសុមិច្ឆាចារា វេរមណិយា ច សមនុញ្ញោ ហោតិ កាមេសុមិច្ឆាចារា វេរមណិយា ច វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ។បេ។

[១១៧] អត្តនា ច មុសាវាទី ហោតិ បរញ្ច មុសាវាទេ សមាទបេតិ មុសាវាទេ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ មុសាវាទស្ស ច វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ។បេ។ អត្តនា ច មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច មុសាវាទា វេរមណិយា សមាទបេតិ មុសាវាទា វេរមណិយា ច សមនុញ្ញោ ហោតិ មុសាវាទា វេរមណិយា ច វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ។បេ។

[១១៨] អត្តនា ច បិសុណាវាចោ ហោតិ បរញ្ច បិសុណាយ វាចាយ សមាទបេតិ បិសុណាយ វាចាយ សមនុញ្ញោ ហោតិ បិសុណាយ វាចាយ ច វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ។បេ។ អត្តនា ច បិសុណាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ

ជាអ្នកវៀរចាកកាមេសុមិច្ឆាចារ ដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងការវៀរចាកកាមេសុមិច្ឆាចារ ពេញចិត្ត ក្នុងការវៀរចាកកាមេសុមិច្ឆាចារ ពោលសរសើរការវៀរចាកកាមេសុមិច្ឆាចារ ១ អម្បាលនេះ ។បេ។

(១១៧) ជាអ្នកនិយាយកុហក ដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងមុសាវាទ ពេញចិត្ត ក្នុងមុសាវាទ ពោលសរសើរមុសាវាទ ១ អម្បាលនេះ ។បេ។ ជាអ្នកវៀរចាកមុសាវាទ ដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងការវៀរចាកមុសាវាទ ពេញចិត្ត ក្នុងការវៀរចាកមុសាវាទ ពោលសរសើរការវៀរចាកមុសាវាទ ១ អម្បាលនេះ ។បេ។

(១១៨) ជាអ្នកពោលពាក្យញុះញង់ ដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងបិសុណាវាចា ពេញចិត្ត ក្នុងបិសុណាវាចា ពោលសរសើរបិសុណាវាចា ១ អម្បាលនេះ ។បេ។ ជាអ្នកវៀរចាកបិសុណាវាចា ដោយខ្លួនឯង

បរញ្ច បិសុណាយ វាចាយ វេរមណិយា សមាទបេតិ បិសុណាយ វាចាយ វេរមណិយា ច សមនុញ្ញោ ហោតិ បិសុណាយ វាចាយ វេរមណិយា ច វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ។ បេ ។

[១១៩] អត្តនា ច ផរុសវាចោ ហោតិ បរញ្ច ផរុសាយ វាចាយ សមាទបេតិ ផរុសាយ វាចាយ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ ផរុសាយ វាចាយ ច វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ។ បេ ។ អត្តនា ច ផរុសាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច ផរុសាយ វាចាយ វេរមណិយា សមាទបេតិ ផរុសាយ វាចាយ វេរមណិយា ច សមនុញ្ញោ ហោតិ ផរុសាយ វាចាយ វេរមណិយា ច វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ។ បេ ។

[១២០] អត្តនា ច សម្ផប្បលាបី ហោតិ បរញ្ច សម្ផប្បលាបេ សមាទបេតិ សម្ផប្បលាបេ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ សម្ផប្បលាបស្ស ច វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ។ បេ ។ អត្តនា ច សម្ផប្បលាបា បដិវិរតោ ហោតិ បរញ្ច សម្ផប្បលាបា វេរមណិយា សមាទបេតិ

ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងការវៀរចាកបិសុណាវាចា ពេញចិត្ត ក្នុងការវៀរចាកបិសុណាវាចា ពោលសរសើរការវៀរចាកបិសុណាវាចា ។ សប្បុរសនេះ ។ បេ ។

[១១៩] ជាអ្នកនិយាយពាក្យអាក្រក់ ដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងផរុសវាចា ពេញចិត្ត ក្នុងផរុសវាចា ពោលសរសើរផរុសវាចា ។ អសប្បុរសនេះ ។ បេ ។ ជាអ្នកវៀរចាកផរុសវាចា ដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងការវៀរចាកផរុសវាចា ពេញចិត្ត ក្នុងការវៀរចាកផរុសវាចា ពោលសរសើរការវៀរចាកផរុសវាចា ។ សប្បុរសនេះ ។ បេ ។

[១២០] ជាអ្នកពោលពាក្យឥតប្រយោជន៍ ដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងសម្ផប្បលាបៈ ពេញចិត្ត ក្នុងសម្ផប្បលាបៈ ពោលសរសើរសម្ផប្បលាបៈ ។ អសប្បុរសនេះ ។ បេ ។ ជាអ្នកវៀរចាកសម្ផប្បលាបៈ ដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងការវៀរចាកសម្ផប្បលាបៈ

សម្ផប្បលាបា វេរមណិយា ច សមនុញ្ញោ ហោតិ សម្ផប្បលាបា វេរមណិយា ច វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ។ បេ ។

(១៦១) អត្តនា ច អភិជ្ឈាលុ ហោតិ បរញ្ច អភិជ្ឈាយ សមាទបេតិ អភិជ្ឈាយ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ អភិជ្ឈាយ ច វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ។ បេ ។ អត្តនា ច អនភិជ្ឈាលុ ហោតិ បរញ្ច អនភិជ្ឈាយ សមាទបេតិ អនភិជ្ឈាយ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ អនភិជ្ឈាយ ច វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ។ បេ ។

ពេញចិត្ត ក្នុងការវៀរចាកសម្ផប្បលាបៈ ពោលសរសើរការវៀរចាក សម្ផប្បលាបៈ ។ ម្នាលភិក្ខុ ។ បេ ។

(១៦១) ជាអ្នកមានចិត្តសំឡឹងរំពៃ (ទ្រព្យអ្នកដទៃ) ដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងអភិជ្ឈា ពេញចិត្ត ក្នុងអភិជ្ឈា ពោលសរសើរ អភិជ្ឈា ។ ម្នាលភិក្ខុ ។ បេ ។ ជាអ្នកមានចិត្តមិនរំពៃ (ទ្រព្យអ្នកដទៃ) ដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងអនភិជ្ឈា ពេញចិត្ត ក្នុងអនភិជ្ឈា ពោលសរសើរអនភិជ្ឈា ។ ម្នាលភិក្ខុ ។ បេ ។

(១៦៦) អត្តនា ច ព្យាបន្នចិត្តោ ហោតិ បរញ្ច ព្យាបាទេ សមាទបេតិ ព្យាបាទេ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ ព្យាបាទស្ស ច វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ។ បេ ។ អត្តនា ច អព្យាបន្នចិត្តោ ហោតិ បរញ្ច អព្យាបាទេ សមាទបេតិ អព្យាបាទេ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ អព្យាបាទស្ស ច វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ។ បេ ។

(១៦៧) អត្តនា ច មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ បរញ្ច មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិយា ច សមនុញ្ញោ ហោតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិយា ច វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ។ បេ ។ អត្តនា ច សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ បរញ្ច សម្មាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ សម្មាទិដ្ឋិយា ច សមនុញ្ញោ ហោតិ សម្មាទិដ្ឋិយា ច វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេតិ ។

កម្មបថវគ្គោ សត្តមោ ។

(១៦៦) ជាអ្នកមានចិត្តព្យាបាទ ដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងព្យាបាទ ពេញចិត្ត ក្នុងព្យាបាទ ពោលសរសើរព្យាបាទ ។ អម្បាលនេះ ។ បេ ។ ជាអ្នកមានចិត្តមិនព្យាបាទ ដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងការមិនព្យាបាទ ពេញចិត្ត ក្នុងការមិនព្យាបាទ ពោលសរសើរការមិនព្យាបាទ ។ អម្បាលនេះ ។ បេ ។

(១៦៧) ជាអ្នកយល់ខុស ដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងសេចក្តីយល់ខុស ពេញចិត្ត ក្នុងសេចក្តីយល់ខុស ពោលសរសើរសេចក្តីយល់ខុស ។ អម្បាលនេះ ។ បេ ។ ជាអ្នកយល់ត្រូវដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំបុគ្គលដទៃ ក្នុងសេចក្តីយល់ត្រូវ ពេញចិត្ត ក្នុងសេចក្តីយល់ត្រូវ ពោលសរសើរសេចក្តីយល់ត្រូវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៤ នេះ រមែងកើតក្នុងឋានសួគ៌ ដូចគេនាំទៅដាក់ ។

ចប់ កម្មបថវគ្គ ទី ៧ ។

បណ្ណាសកសង្គហិតា សុត្តន្តា

[១៦៤] រាគស្ស ភិក្ខវេ អភិញ្ញាយ ចត្តារោ ធម្មា ភាវេតព្វា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ វេទនាសុ... ចិត្តេសុ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ ។ រាគស្ស ភិក្ខវេ អភិញ្ញាយ ឥមេ ចត្តារោ ធម្មា ភាវេតព្វាតិ ។ រាគស្ស ភិក្ខវេ អភិញ្ញាយ ចត្តារោ ធម្មា ភាវេតព្វា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អនុប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វិរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ ឧប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ... អនុប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បាទាយ...

ពួកសូត្រដែលមិនសង្គ្រោះដោយបណ្ណាសក

[១៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៤ ប្រការ គួរចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។ ធម៌ ៤ ប្រការ តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាឃើញ ។ នូវកាយក្នុងកាយ ជាបុគ្គលមានព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស មានសេចក្ដីដឹងខ្លួន មានស្មារតី កំចាត់បង់អភិជ្ឈានិងទោមនស្ស ក្នុងលោក ពិចារណាឃើញ ។ នូវវេទនាក្នុងវេទនាទាំងឡាយ ... ពិចារណាឃើញ ។ នូវចិត្តក្នុងចិត្តទាំងឡាយ ... ពិចារណាឃើញ ។ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ជាបុគ្គលមានព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស មានសេចក្ដីដឹងខ្លួន មានស្មារតី កំចាត់បង់អភិជ្ឈានិងទោមនស្ស ក្នុងលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៤ នេះ គួរចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៤ ប្រការ គួរចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។ ធម៌ ៤ ប្រការ តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ញ៉ាំងឆន្ទៈឲ្យកើត សង្វាត ប្រារព្ធព្យាយាម ផ្គងចិត្ត ដំកល់ចិត្ត ដើម្បីមិនឲ្យអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមក ដែលមិនទាន់កើត មិនឲ្យកើតឡើង ដើម្បីលះបង់អកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមក ដែលកើតឡើងហើយ... ដើម្បីញ៉ាំងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើង...

ឧប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឋិតិយា អសម្មោសាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ ។ រាគស្ស ភិក្ខវេ អភិញ្ញាយ ឥមេ ចត្តារោ ធម្មា ភាវេតព្វាតិ ។ រាគស្ស ភិក្ខវេ អភិញ្ញាយ ចត្តារោ ធម្មា ភាវេតព្វា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ វីរិយសមាធិ ចិត្តសមាធិ វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ ។ រាគស្ស ភិក្ខវេ អភិញ្ញាយ ឥមេ ចត្តារោ ធម្មា ភាវេតព្វាតិ ។ រាគស្ស ភិក្ខវេ បរិញ្ញាយ ។បេ។ បរិក្ខយាយ បហានាយ ខយាយ វយាយ វិរាគាយ និរោធាយ ចាគាយ បដិនិស្សគ្គាយ ឥមេ ចត្តារោ ធម្មា ភាវេតព្វា ។

ញ៉ាំងឆន្ទៈឲ្យកើត សង្វាត ប្រារព្ធព្យាយាម ផ្គងចិត្ត តម្កល់ចិត្ត ដើម្បីឲ្យកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យឋិតនៅ មិនឲ្យវិនាសទៅ ឲ្យរឹតតែចំរើនឡើងធំទូលាយ ចំរើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៤ នេះ គួរចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៤ ប្រការ គួរចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។ ធម៌ ៤ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនឥទ្ធិបាទ ដែលប្រកបដោយឆន្ទសមាធិនិងបធានសង្ខារ វីរិយសមាធិ ចិត្តសមាធិ- ចំរើនឥទ្ធិបាទដែលប្រកបដោយវីមំសាសមាធិនិងបធានសង្ខារ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៤ នេះ គួរចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៤ ប្រការនេះ គួរចំរើន ដើម្បីកំណត់ដឹងនូវរាគៈ ។បេ។ ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ ដើម្បីក្ស័យទៅ ដើម្បីសូន្យទៅ ដើម្បីនឿយណាយ ដើម្បីរលត់ ដើម្បីលះបង់ ដើម្បីរលាស់ ។

ទោសស្ស មោហស្ស កោធស្ស ឧបនាហស្ស មក្ខស្ស បឡាសស្ស ឥស្សាយ មច្ឆរិយស្ស មាយាយ សាឋេយ្យស្ស ថម្ភស្ស សារម្ភស្ស មានស្ស អតិមានស្ស មទស្ស បមាទស្ស អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ខយាយ វយាយ វិរាគាយ និរោធាយ ចាគាយ បដិនិស្សគ្គាយ ឥមេ ចត្តារោ ធម្មា ភាវេតព្វាតិ ។

ចតុក្កនិបាតោ និដ្ឋិតោ ។

ធម៌ ៤ ប្រការនេះ គួរចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ ដើម្បីក្ស័យទៅ ដើម្បីសូន្យទៅ ដើម្បីនឿយណាយ ដើម្បីរលត់ ដើម្បីលះបង់ ដើម្បីរលាស់នូវទោសៈ មោហៈ ក្រោធៈ ឧបនាហៈ (ចងក្រោធទុក) មក្ខៈ (មើលគុណ) បឡាសៈ (លើកខ្លួនស្មើ) ឥស្សា (ច្រណែន) មច្ឆរិយៈ (កំណាញ់) មាយា (បំបាំងទោស) សាឋេយ្យៈ (អួតអាង) ថម្ភៈ (មុទរឹង) សារម្ភៈ (ប្រណាំងឥស្សា) មានៈ (ប្រកាន់ខ្លួន) អតិមានៈ (មើលងាយគេ) មទៈ (ស្រវឹង) បមាទៈ (ភ្លាសបាត់សតិ) ។

ចប់ ចតុក្កនិបាត ។